ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

Ετήσια Έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής στον τομέα του τουρισμού για το έτος 2020

Δεκέμβριος 2021

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ, ΤΣ & ΕΚΤ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑνΕΚ

ΕΠΑνΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΣΠΑ 2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

© INSETE Intelligence – Επιτρέπεται η αναδημοσίευση με την προϋπόθεση της αναφοράς στην πηγή

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΟΡΙΣΜΟΙ 7

ΕΙΣΑΓΩΓΗ 9

1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ της ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ 12

1.1 Γεωμορφολογία της Περιφέρειας Ηπείρου 12

1.2 Διοικητικά Στοιχεία 15

1.3 Μεταφορικές Υποδομές 17

1.3.1 Αεροδρόμια 17

1.3.2 Λιμένες 18

1.3.3 Οδικοί άξονες 19

1.3.4 Μεθοριακοί σταθμοί 20

1.4 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά, 2015 και 2020 21

1.4.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 21

1.4.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα 23

1.5 Ηλικιακή Κατανομή, 2015 και 2020 24

1.5.1 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας 24

1.5.2 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Ηπείρου 25

1.6 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015 και 2020 26

1.6.1 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 26

1.7 Μακροοικονομικά Στοιχεία, 2013-2018 28

1.7.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 28

1.7.2 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στην Περιφέρεια Ηπείρου 30

1.7.3 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 31

1.7.4 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Ηπείρου 32

1.7.5 Περιφερειακή κατανομή και συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2020 33

1.8 Απασχόληση, 2015-2020 34

1.8.1 Αριθμός απασχολούμενων ανά Περιφέρεια 35

1.8.2 Αριθμός απασχολούμενων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά κατηγορία απασχόλησης 37

1.8.3 Τύπος απασχόλησης ανά Περιφέρεια 39

1.8.4 Τύπος απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Ηπείρου 42

1.8.5 Φύλο απασχολούμενων ανά Περιφέρεια 45

1.8.6 Φύλο απασχολούμενων ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Ηπείρου 48
1.8.7 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια 51
1.8.8 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά κατηγορία απασχόλησης 55
1.8.9 Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020 60
2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ 63
2.1 Ξενοδοχειακό Δυναμικό 2020 63
2.1.1 Ξενοδοχειακό δυναμικό Ελλάδας ανά Περιφέρεια 63
2.1.2 Ξενοδοχειακό δυναμικό Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα 66
2.2 Δυναμικό Ενοικιαζόμενων Δωματίων, 2019 69
2.2.1 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 69
2.2.2 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα 72
2.3 Δυναμικό Τουριστικών Επιπλωμένων Κατοικιών και Επαύλεων, 2018 74
2.3.1 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 74
2.3.2 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα 76
2.4 Κύριες και Δευτερεύουσες Κατοικίες, 2001-2011 78
2.5 Δυναμικό Κάμπινγκ, 2020 81
2.5.1 Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 81
2.5.2 Δυναμικό κάμπινγκ στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα 85
3 ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ -ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 87
3.1 Παραδοσιακοί Οικισμοί 87
3.2 Αρχαιολογικοί Χώροι και Μουσεία 88
3.2.1 Αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα 88
3.2.2 Μουσεία της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα 90
3.3 Γαλάζιες Σημαίες, 2020 91
3.4 Μαρίνες, 2020 92
3.5 Ιαματικοί φυσικοί πόροι 93
3.6 Σπηλαιολογία 94
3.7 Καταδυτικοί Προορισμοί 95
3.8 Χιονοδρομικά Κέντρα 96
3.9 Πεζοπορία - TREKKING 97

3.10 Ορειβατικά καταφύγια 99
3.11 Αναρριχητικά πεδία 100
3.12 Kayak - Rafting 101
3.13 Γαστρονομία - Οινοτουρισμός 102
4 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ 104
4.1 Διεθνείς Αεροπορικές Αφίξεις, 2015-2020 104
4.2 Αεροπορικες Αφίξεις Εσωτερικού, 2015-2020 106
4.3 Οδικές Αφίξεις, 2015-2020 108
4.3.1 Οδικός τουρισμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 108
4.3.2 Οδικός τουρισμός της Περιφέρειας Ηπείρου ανά μεθοριακό σταθμό 110
4.4 Ακτοπλοϊκή Κίνηση Εσωτερικού, 2015-2020 112
4.5 Ακτοπλοϊκή Κίνηση Εξωτερικού, 2015-2020 115
4.6 Στοιχεία Κρουαζιέρας, 2015-2020 117
4.6.1 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια . 117
4.6.2 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Ηπείρου 119
4.6.3 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 120
4.6.4 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Περιφέρεια Ηπείρου 122
4.7 Επισκέπτες σε Μουσεία, 2015-2020 123
4.7.1 Επισκέπτες σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 123
4.7.2 Επισκέπτες σε μουσεία στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα 125
4.8 Επισκέπτες σε Αρχαιολογικούς Χώρους, 2015-2020 126
4.8.1 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 126
4.8.2 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα 128
4.9 Εισπράξεις σε Μουσεία (σε €), 2015-2020 129
4.9.1 Εισπράξεις σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 129
4.9.2 Εισπράξεις σε μουσεία στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα 131
4.10 Εισπράξεις σε Αρχαιολογικούς Χώρους (σε €), 2015-2020 132
4.10.1 Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 132
4.10.2 Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα 134
5 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ, 2016-2020 135
5.1 Βασικά Μεγέθη Εισερχόμενου Τουρισμού, 2016-2020 135
5.1.1 Επισκέψεις στην Ελλάδα 135

5.1.2 Επισκέψεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου 138
5.1.3 Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 140
5.1.4 Διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου 142
5.1.5 Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 144
5.1.6 Εισπράξεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου 146
5.2 Βασικοί Δείκτες Εισερχόμενου Τουρισμού, 2016-2020 148
5.2.1 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα 148
5.2.2 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου 150
5.2.3 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 152
5.2.4 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου 154
5.2.5 Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 156
5.2.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου 159
5.3 Βασικές προτεινόμενες Στρατηγικές Κατευθύνσεις / Δράσεις στην Περιφέρεια Ηπείρου 161
5.4 Στοιχεία Αφίξεων – Διανυκτερεύσεων – Πληρότητας σε Ξενοδοχειακά Καταλύματα, 2015-2020 165
5.4.1 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 165
5.4.2 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα 168
5.4.3 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 170
5.4.4 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα 173
5.4.5 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 175
5.4.6 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα 177
5.5 Αφίξεις και Διανυκτερεύσεις σε Καταλύματα Σύντομης Διαμονής, 2015-2020 178
5.5.1 Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής 178
5.5.2 Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής 181
5.6 Αφίξεις και Διανυκτερεύσεις σε Κάμπινγκ, 2015-2020 184
5.6.1 Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 184
5.6.2 Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Ενότητα 186

5.6.3 Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 188

5.6.4 Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Ενότητα 190

6 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ 192

6.1 Οικονομικοί Δείκτες Απόδοσης Ξενοδοχείων, 2019 192

6.1.1 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Ελλάδα 193

6.1.2 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Ηπείρου 195

7 ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ 198

ΟΡΙΣΜΟΙ

- **ΑΕΠ**: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
- **Αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού**: στις αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού καταγράφονται και αλλοδαποί.
- **Αφίξεις**: ορίζονται ως οι διεθνείς αφίξεις που καταγράφονται στα κατά τόπους σημεία εισόδου (αεροδρόμια, μεθοριακοί σταθμοί, λιμάνια) της χώρας.
- **Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής**: είναι οι αφίξεις (Κατοίκων και Μη κατοίκων) σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια).
- **Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα**: το σύνολο των αφίξεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια.
- **Αφίξεις σε κάμπινγκ**: το σύνολο των αφίξεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε κάμπινγκ ανά Περιφέρεια.
- **Απασχολούμενοι**: ορίζονται τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, τα οποία την εβδομάδα αναφοράς είτε εργάστηκαν έστω και μια ώρα με σκοπό την αμοιβή ή το κέρδος, είτε εργάστηκαν στην οικογενειακή επιχείρηση, είτε δεν εργάστηκαν αλλά είχαν μια εργασία ή επιχείρηση από την οποίαν απουσίαζαν προσωρινά.
- **Διανυκτερεύσεις**: το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια στα επιμέρους καταλύματα.
- **Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής**: είναι οι διανυκτερεύσεις (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια).
- **Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα**: το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων)σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια.
- **Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ**: το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε κάμπινγκ ανά Περιφέρεια.
- **Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις**: οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις δεν καταγράφουν εθνικότητα αλλά χώρα προέλευσης.
- **Εισπράξεις**: το σύνολο των τουριστικών εισπράξεων (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια. Στο σύνολο των εισπράξεων δεν **περιλαμβάνεται το**

μεταφορικό κόστος (αεροπορικό, θαλάσσιο και σιδηροδρομικό) ακόμα και αν η εταιρεία είναι Ελληνική.

- **Επισκέψεις**: ορίζονται ως οι επισκέψεις (Μη κατοίκων) που κάνει ένας τουρίστας στις επιμέρους Περιφέρειες της χώρας. Για παράδειγμα ένας τουρίστας που ταξιδεύει στην Ελλάδα και επισκέπτεται 2 Περιφέρειες (π.χ. Αττικής και Νοτίου Αιγαίου) στην Έρευνα Συνόρων καταγράφεται ως μια άφιξη και δύο επισκέψεις.
- **Ίδια Κεφάλαια**: περιλαμβάνει τα κεφάλαια που έχουν συνεισφέρει οι μέτοχοι στην εταιρεία είτε άμεσα είτε έμμεσα.
- **Καθαρά Πάγια**: στα καθαρά πάγια περιλαμβάνονται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας (ακίνητα, εξοπλισμός κλπ.) και τυχόν έξοδα ιδρύσεως μετά την αφαίρεση των αποσβέσεων.
- **ΚΠΦ**: Κέρδος προ Φόρων.
- **ΚΠΦΤΑ**: Κέρδος προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων.
- **Κύκλος Εργασιών**: είναι ο τζίρος που κάνει ένα ξενοδοχείο κατά την διάρκεια ενός έτους.
- **Μακροπρόθεσμα Δάνεια**: μακροπρόθεσμα ονομάζονται τα δάνεια με χρονική διάρκεια αποπληρωμής μεγαλύτερη του ενός έτους.
- **Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη**: ορίζεται ως η Μέση Δαπάνη που κάνει ένας επισκέπτης (Μη κάτοικος) ανά Περιφέρεια. Αντίθετα, η Μέση κατά Κεφαλήν Δαπάνη αντιπροσωπεύει το σύνολο της δαπάνης που κάνει ο τουρίστας στην χώρα (που μπορεί να επισκέπτεται δύο ή περισσότερες Περιφέρειες).
- **Μέση Διάρκεια Παραμονής:** ορίζεται ως η Μέση Διάρκεια παραμονής των επισκεπτών (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια.
- **Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση:** ορίζεται ως η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση που κάνει ένας επισκέπτης (Μη κάτοικος) ανά Περιφέρεια.
- **Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός:** αποτελεί το εργατικό δυναμικό της οικονομίας και περιλαμβάνει τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω τα οποία είναι ικανά προς εργασία και ταυτόχρονα θέλουν να εργαστούν.
- **Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων**: η ετήσια πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων ανά Περιφέρεια.
- **ΠΟΠ:** Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης,
- **ΠΓΕ:** Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση με τίτλο: Ετήσια έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής στον τομέα του Τουρισμού για το έτος 2020 – Περιφέρεια Ηπείρου υλοποιείται στο πλαίσιο της Πράξης «*Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού Τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του*» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5003333[1]. Η μελέτη αποσκοπεί στην τεκμηρίωση του τομέα και μέσω αυτής στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Το περιεχόμενο του παρόντος Παραδοτέου αφορά στην διαγνωστική ανάλυση και στις κατευθύνσεις του τουριστικού κλάδου στην Περιφέρεια Ηπείρου και ειδικότερα περιλαμβάνει:

Η καταγραφή των ακόλουθων στοιχείων αναφορικά με τους τουριστικούς πόρους, τις τουριστικές υποδομές, τη ζήτηση κλπ. πραγματοποιήθηκε με έρευνα από το γραφείο (desk research). Για τυχόν παρατηρήσεις / συμπληρώσεις, παρακαλούμε στείλτε μας ιμέηλ στο Regionreports@insete.gr.

- ανάλυση των δημογραφικών χαρακτηριστικών (πληθυσμός, ηλικιακή διάρθρωση),
- ανάλυση των βασικών μακροοικονομικών στοιχείων (ΑΕΠ, κατά Κεφαλήν ΑΕΠ),
- ανάλυση των τουριστικών υποδομών (ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια, τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και επαύλεις, κύριες & δευτερεύουσες κατοικίες, κάμπινγκ)
- ανάλυση των βασικών μεγεθών του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα (αφίξεις, διανυκτερεύσεις, έσοδα),
- ανάλυση των βασικών δεικτών του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα (Μέση κατά Κεφαλήν Δαπάνη, Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση, Μέση Διάρκεια Παραμονής),
- ανάλυση της απασχόλησης (αριθμός απασχολούμενων, φύλο, ηλικία και τύπος απασχόλησης ανά κλάδο δραστηριότητας) της εξέλιξης της ανεργίας και του οικονομικά ενεργού πληθυσμού,
- ανάλυση της αεροπορικής κίνησης (διεθνείς αφίξεις και αφίξεις εσωτερικού),

[1] Η παρούσα έκθεση αποτελεί το παραδοτέο Π.2.2.4.1 του Υποέργου 3: Δράσεις παρακολούθησης της δυναμικότητας των τουριστικών προορισμών και των επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου, Δράσεις Διάχυσης/προβολής της Πράξης & Δράσεις Συντονισμού και Επιστημονικής υποστήριξης της υλοποίησης της Πράξης: Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του (MIS 5003333).

- ανάλυση της ακτοπλοϊκής κίνησης (διακινηθέντες κατά την επιβίβαση και την αποβίβαση),
- ανάλυση της οδικής κίνησης στους μεθοριακούς σταθμούς (αφίξεις Μη – Κατοίκων),
- ανάλυση της κρουαζιέρας (κίνηση κρουαζιερόπλοιων και αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας),
- ανάλυση της επισκεψιμότητας σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους,
- ανάλυση των εισπράξεων σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους,
- καταγραφή αφίξεων – διανυκτερεύσεων – πληρότητας σε ξενοδοχειακά καταλύματα,
- καταγραφή αφίξεων – διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής,
- καταγραφή αφίξεων-διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ,
- χωροταξικό σχεδιασμό,
- ανάλυση βασικών δεικτών απόδοσης (Οικονομικοί και Ποιοτικοί δείκτες απόδοσης).

Για την ανάλυση του τουριστικού κλάδου της Περιφέρειας Ηπείρου συλλέχθηκαν τα ακόλουθα στοιχεία:

- μακροοικονομικά στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τις τουριστικές υποδομές από το ΞΕΕ (Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας), το ΜΗΤΕ (Μητρώο Τουριστικών Επιχειρήσεων) και την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τα βασικά μεγέθη και τους βασικούς δείκτες του ελληνικού τουρισμού από την Τράπεζα της Ελλάδας,
- στοιχεία για την απασχόληση και την ανεργία από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ) της ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τις διεθνείς αεροπορικές αφίξεις και την κίνηση εσωτερικού από την FRAPORT, την ΥΠΑ (Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας) και τον ΔΑΑ (Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών),
- στοιχεία για την οδική κίνηση από τους Μεθοριακούς Σταθμούς,
- στοιχεία ακτοπλοϊκής κίνησης από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία κρουαζιέρας από την Ένωση Λιμένων Ελλάδος,
- στοιχεία αφίξεων, διανυκτερεύσεων και πληρότητας σε ξενοδοχειακά καταλύματα από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία αφίξεων και διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια)από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία αφίξεων και διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία επισκέψεων σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους από την ΕΛΣΤΑΤ,

- στοιχεία εισπράξεων σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τα δημογραφικά χαρακτηριστικά από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τους Παραδοσιακούς Οικισμούς από το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας,
- στοιχεία για τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία από το Υπουργείο Πολιτισμού,
- στοιχεία για τους δείκτες απόδοσης των ξενοδοχείων από την ICAP,
- στοιχεία για τις μαρίνες και τους ιαματικούς φυσικούς πόρους από το Υπουργείο Τουρισμού.

1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

1.1 ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Χάρτης 1: Γεωγραφική αποτύπωση της Περιφέρειας Ηπείρου

Η Περιφέρεια Ηπείρου καταλαμβάνει το βορειοδυτικό τμήμα της χώρας. Δυτικά βρέχεται από το Ιόνιο Πέλαγος, ενώ ανατολικά συνορεύει με τη Μακεδονία και τη Θεσσαλία. Νότια εκτείνεται μέχρι τον Αμβρακικό κόλπο και την Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας, ενώ βόρεια συνορεύει με την Αλβανία. Η συνολική έκτασή της είναι 9.203km², καλύπτοντας το 6,7% της συνολικής έκτασης της χώρας. Η πρωτεύουσα της Περιφέρειας είναι η πόλη των Ιωαννίνων.

Η Ήπειρος είναι ορεινό διαμέρισμα, με ανώμαλη γεωμορφολογία και ιδιόμορφες κλιματικές συνθήκες. Οι βασικότεροι παράγοντες που συντελούν στη διαμόρφωση των κλιματικών αυτών συνθηκών είναι ο ορεινός χαρακτήρας της, η γειτνίαση με τη θάλασσα στα νοτιοδυτικά και η οροσειρά της Πίνδου στα ανατολικά με το μεγάλο της υψόμετρο.

Η **γεωμορφολογία** της χαρακτηρίζεται από το ορεινό ανάγλυφο και την αφθονία των επιφανειακών υδάτων. Αποτέλεσμα είναι το πλούσιο φυσικό περιβάλλον, με δάση, μοναδική χλωρίδα και πανίδα και σπάνια φυσική ομορφιά. Η Περιφέρεια έχει μεγάλο ποσοστό ορεινών εκτάσεων που καλύπτουν το 77% της συνολικής της έκτασης, ενώ οι πεδινές εκτάσεις αγγίζουν το 23% της έκτασής της. Η οροσειρά της Πίνδου αποτελεί το φυσικό γεωγραφικό σύνορο της Περιφέρειας με τη Δυτική Μακεδονία (βόρειο τμήμα) και τη Θεσσαλία (νότιο τμήμα).

Το **κλίμα** της Ηπείρου χαρακτηρίζεται από άφθονες και παρατεταμένες βροχές κυρίως κατά τη διάρκεια της περιόδου Οκτωβρίου-Απριλίου και από πολλά χιόνια το χειμώνα στα ορεινά. Είναι το διαμέρισμα της χώρας με το μεγαλύτερο ποσοστό βροχοπτώσεων, και για το λόγο αυτό η υδρομορφία της είναι πλούσια, τόσο σε επιφανειακά νερά, που συγκεντρώνονται κυρίως σε πέντε ποταμούς και σε πυκνό δίκτυο χειμάρρων, όσο και σε υπόγεια, τα οποία συγκεντρώνονται στις υδρολογικές λεκάνες.

Η ποικιλία και η εναλλαγή των χερσαίων, θαλάσσιων και υδάτινων **οικοσυστημάτων** που συνθέτουν την εικόνα της Ηπείρου είναι ιδιαίτερης σημασίας, καθώς περιλαμβάνει μεγάλο τμήμα του φάσματος τύπων βλάστησης και οικοτόπων που απαντώνται συνολικά στην Ελλάδα. Υπολογίζεται ότι σε επίπεδο χλωρίδας απαντώνται περισσότερα από 2.000 είδη και υποείδη. Όσον αφορά την πανίδα, στην Περιφέρεια συναντάμε τα περισσότερα μεγάλα θηλαστικά της Ελλάδας όπως η καφέ αρκούδα, ο λύκος, ο λύγκας, το αγριόγιδο, και πτηνά όπως ο ασπροπάρης, ο χρυσαετός κ.α.

Οι κυριότεροι **ποταμοί** της Περιφέρειας Ηπείρου είναι:

- Ο Άραχθος ο οποίος πηγάζει από το όρος Περιστέρι και το όρος Μιτσικέλι και χύνεται στον Αμβρακικό κόλπο,
- Ο Λούρος ο οποίος πηγάζει από το βουνό Τόμαρος και χύνεται στον Αμβρακικό κόλπο,
- Ο Καλαμάς (Θύαμις) ο οποίος πηγάζει από το βουνό Δούσκο και χύνεται στην Κερκυραϊκή θάλασσα από τον όρμο του Βάλτου,
- Ο Αχέροντας ο οποίος πηγάζει από το βουνό Τόμαρος και χύνεται στο Ιόνιο Πέλαγος από τον κόλπο του Φαναρίου,
- Ο Αώος ο οποίος πηγάζει από το οροπέδιο Μετσόβου (Πηγές Αώου) και χύνεται στην Αδριατική θάλασσα και
- Τέλος, ο Αχελώος ο οποίος πηγάζει από το βουνό Λάκμος και χύνεται στη Λιμνοθάλασσα του Μεσολογγίου.

Οι σημαντικότερες **λίμνες** της Περιφέρειας είναι η λίμνη Ιωαννίνων, η λίμνη υγροβιότοπος της Λαψίστας, οι μικρές λίμνες Ζαραβίνα, Ζηρός και Μαύρη καθώς και οι τεχνητές λίμνες: των Πηγών Αώου, του Πουρναρίου, της Άρτας και του Λούρου ποταμού, που δημιουργήθηκαν για υδροηλεκτρικούς σκοπούς. Οι κυριότερες λιμνοθάλασσες είναι οι λιμνοθάλασσες Τσουκαλιού και Λογαρού στον Αμβρακικό κόλπο και η λιμνοθάλασσα Σαγιάδας Θεσπρωτίας.

Στην Περιφέρεια Ηπείρου υπάρχει σημαντικός αριθμός **θεσμοθετημένων περιοχών προστασίας**. Ειδικότερα, με βάση την υφιστάμενη εθνική και διεθνή νομοθεσία στην Περιφέρεια οι θεσμοθετημένες προστατευόμενες περιοχές περιλαμβάνουν:

- 2 Εθνικούς δρυμούς (Πίνδου και Βίκου-Αώου),
- 3 Εθνικά πάρκα (Βόρειας Πίνδου, Υγρότοπων Αμβρακικού κόλπου και Τζουμέρκων, Περιστερίου και χαράδρας Αράχθου),
- 1 Περιοχή Οικοανάπτυξης (Λίμνη Παμβώτιδας),
- 1 Υγρότοπο διεθνούς σημασίας (Ramsar)(Κόλπος Αμβρακικού),
- 28 περιοχές οι οποίες περιλαμβάνονται στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο NATURA 2000 (Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 79/409/ΕΟΚ),
- 2 Αισθητικά δάση (Περιαστικό δάσος Ιωαννίνων και παραλιακό δάσος Νικοπόλεως-Μύτικα Πρεβέζης) και 2 Διατηρητέα μνημεία της Φύσης (ο Πλάτανος της Άρτας και ο Πλάτανος στην Ελαία Θεσπρωτίας),
- 2 Ειδικά προστατευόμενες περιοχές σύμφωνα με το πρωτόκολλο 4 της Σύμβασης της Βαρκελώνης (Αισθητικό δάσος Νικοπόλεως - Μύτικα Πρέβεζας και Αμβρακικός κόλπος),
- Τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, τα οποία συγκεντρώνονται κυρίως στην παράκτια περιοχή που εκτείνεται από τις εκβολές του Αχέροντα ως τη Σαγιάδα και στον κεντρικό ορεινό όγκο,
- 34 Καταφύγια Άγριας Ζωής και
- 39 Παραδοσιακούς οικισμούς.

1.2 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Περιφέρεια Ηπείρου χωρίζεται σε 4 Περιφερειακές Ενότητες:

Η **Π.Ε. Άρτας** καταλαμβάνει το νοτιοανατολικό τμήμα της Ηπείρου. Συνορεύει στα βόρεια με τις Ενότητες Ιωαννίνων και Τρικάλων, ανατολικά με τις Ενότητες Καρδίτσας και Αιτωλοακαρνανίας και δυτικά με τις Ενότητες Πρεβέζης και Ιωαννίνων, ενώ βρέχεται και από τον Αμβρακικό κόλπο.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του **εδάφους** της Ενότητας είναι ορεινό και αντιστοιχεί στο 70,4% του συνολικού εδάφους της, ενώ το 18,6% είναι πεδινό και το 11% ημιορεινό. Η συνολική έκταση της Ενότητας είναι 1.662 km² και αντιστοιχεί στο 18,1% της Περιφέρειας.

Η **Π.Ε. Ιωαννίνων** καταλαμβάνει το βορειοδυτικό και μεγαλύτερο τμήμα της Ηπείρου. Συνορεύει βόρεια με την Αλβανία, νότια με τις Ενότητες Πρέβεζας και Άρτας, ανατολικά με τις Ενότητες Τρικάλων, Γρεβενών, Κοζάνης και Καστοριάς και δυτικά με την Ενότητα Θεσπρωτίας.

Το μεγαλύτερο ποσοστό του **εδάφους** της ΠΕ Ιωαννίνων είναι ορεινό και συγκεκριμένα οι ορεινές εκτάσεις καταλαμβάνουν το 85,3%, οι ημιορεινές το 11,4%, και μόλις το 3,3% χαρακτηρίζονται ως πεδινές εκτάσεις.

Η Ενότητα Ιωαννίνων αποτελεί τη μεγαλύτερη Ενότητα της Περιφέρειας με συνολική έκταση 4.990 km², που αντιστοιχεί στο 54,2% του συνόλου της Περιφέρειας.

Η **Π.Ε. Θεσπρωτίας** αποτελεί τη βορειοδυτικότερη Ενότητα της Ηπειρωτικής χώρας. Συνορεύει βόρεια με την Αλβανία, ανατολικά με την Ενότητα Ιωαννίνων, νότια με την Ενότητα Πρέβεζας και δυτικά βρέχεται από το Ιόνιο Πέλαγος.

Η κατανομή των **εδαφών** της είναι 70,0% ορεινή, 24,7% ημιορεινή και μόλις 5,3% πεδινή. Η συνολική έκτασή της είναι 1.515km², που αντιστοιχεί στο 16,5% της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας.

Η **Π.Ε. Πρέβεζας** βρίσκεται στη νοτιοδυτική άκρη της Ηπείρου. Συνορεύει βόρεια με τις Ενότητες Θεσπρωτίας και Ιωαννίνων, ανατολικά με την Άρτα και βρέχεται από τον Αμβρακικό κόλπο, και δυτικά βρέχεται από το Ιόνιο Πέλαγος.

Η κατανομή των **εδαφών** της είναι 46,5% ορεινοί όγκοι, 20,7% ημιορεινές εκτάσεις και 32,8% πεδιάδες. Η συνολική έκταση της Ενότητας είναι 1.036Km², που αντιστοιχεί στο 11,3% του συνόλου της Περιφέρειας.

1.3 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Χάρτης 2: Μεταφορικές υποδομές της Περιφέρειας Ηπείρου

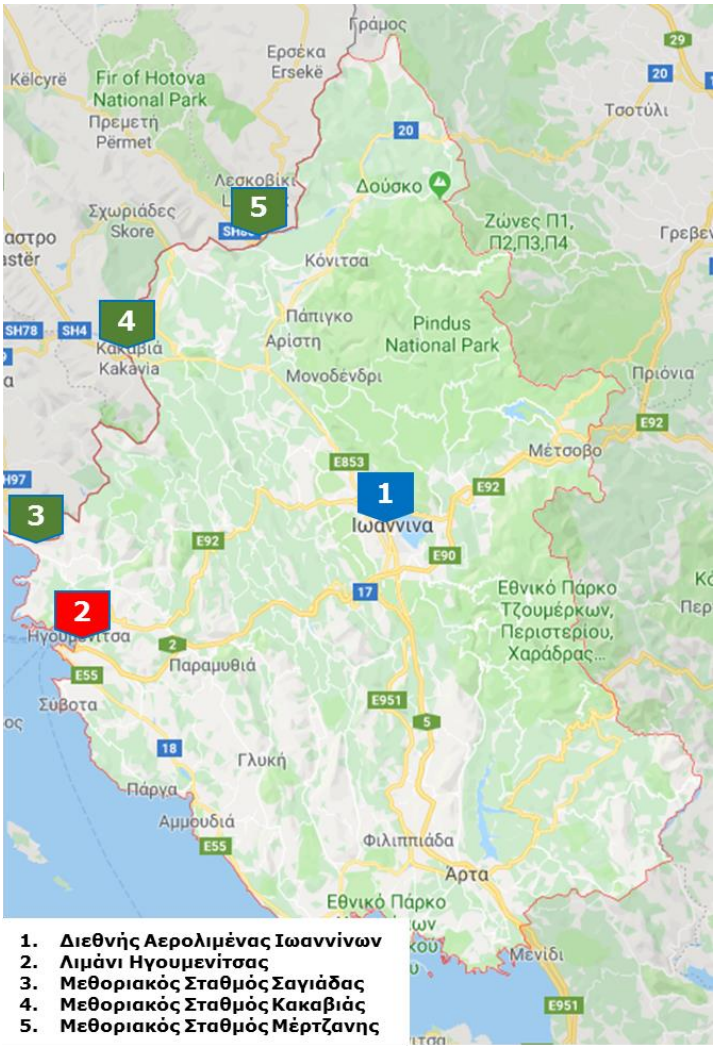

1. **Διεθνής Αερολιμένας Ιωαννίνων**
2. **Λιμάνι Ηγουμενίτσας**
3. **Μεθοριακός Σταθμός Σαγιάδας**
4. **Μεθοριακός Σταθμός Κακαβιάς**
5. **Μεθοριακός Σταθμός Μέρτζανης**

1.3.1 Αεροδρόμια

Αναφορικά με τις αεροπορικές υποδομές, το μοναδικό αεροδρόμιο που εξυπηρετεί την επιβατική κίνηση της Περιφέρειας Ηπείρου είναι ο Διεθνής Αερολιμένας Ιωαννίνων «Βασιλεύς Πύρρος». Το αεροδρόμιο βρίσκεται σε απόσταση 5 χιλ. από το κέντρο της πόλης των Ιωαννίνων και εξυπηρετεί όλη την περιοχή της δυτικής και βόρειας Ελλάδας. Το μέγεθος του αεροσταθμού είναι 2.150 τ.μ. ενώ το μέγεθος δαπέδου στάθμευσης φθάνει τα 43.000 τ.μ. Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι σημαντική τουριστική κίνηση φιλοξενεί το αεροδρόμιο του Ακτίου της Ενότητας Αιτωλοακαρνανίας το οποίο εξυπηρετεί κυρίως τις Ενότητες Πρέβεζας και Θεσπρωτίας.

1.3.2 Λιμένες

Αναφορικά με τις λιμενικές υποδομές, η Περιφέρεια Ηπείρου διαθέτει 4 λιμάνια. Το λιμάνι της Ηγουμενίτσας είναι εθνικής σημασίας και ένας από τους σημαντικότερους λιμένες της χώρας. Παρέχει κατά κύριο λόγο υπηρεσίες ελλιμενισμού των πλοίων και διακίνησης επιβατών και οχημάτων. Το λιμάνι της Ηγουμενίτσας είναι κατά κύριο λόγο επιβατικό, με ακτοπλοϊκή σύνδεση τόσο με το Εσωτερικό (σύνδεση με Πάτρα, Κέρκυρα, Κεφαλονιά και Παξούς) όσο και με το Εξωτερικό (σύνδεση με Πρίντεζι, Μπάρι, Ανκόνα και Βενετία).

Τα υπόλοιπα λιμάνια της Περιφέρειας είναι το λιμάνι της Πρέβεζας με εμπορικό κυρίως χαρακτήρα, χωρίς βέβαια σταθερή κίνηση, και τα λιμάνια της Πάργας και της Σαγιάδας. Τα λιμάνια αυτά είναι μικρά επιβατικά λιμάνια τουριστικού χαρακτήρα (εξυπηρέτηση σύνδεσης με Κέρκυρα, Παξούς ή άλλους τουριστικούς προορισμούς).

1.3.3 Οδικοί άξονες

Το υφιστάμενο οδικό δίκτυο και γενικά οι συγκοινωνιακές υποδομές σε συνδυασμό με την ορεινή γεωμορφολογία και τις δυσμενείς κλιματολογικές συνθήκες, αποτελούν τους σοβαρότερους ίσως παράγοντες για την απομόνωση της Περιφέρειας Ηπείρου από την Κεντρική Ελλάδα και τη Μακεδονία. Η σύνδεση της Περιφέρειας με την Κεντρική και Βόρεια Ελλάδα βελτιώθηκε σημαντικά με την κατασκευή του αυτοκινητοδρόμου της «Εγνατίας Οδού». Το τμήμα της Εγνατίας Οδού που διατρέχει την Περιφέρεια είναι περίπου 180 χλμ. Διέρχεται από τα σημαντικότερα οικιστικά κέντρα της Περιφέρειας όπως την Ηγουμενίτσα, τα Ιωάννινα και το Μέτσοβο και βρίσκεται σε σύνδεση με το λιμάνι της Ηγουμενίτσας και το Αεροδρόμιο των Ιωαννίνων. Κατά μήκος του δρόμου που διέρχεται από την Περιφέρεια έχουν κατασκευαστεί τρεις μεγάλες σήραγγες (Δρίσκου, Μετσόβου και Δωδώνης) και πλήθος γεφυρών. Επίσης, η ολοκλήρωση της κατασκευής της Ιονίας Οδού βελτίωσε καθοριστικά την σύνδεση της Περιφέρειας με την Νότια Ελλάδα. Το κομμάτι της Ιονίας Οδού που διέρχεται από την Περιφέρεια έχει μήκος 110 χλμ. και περιλαμβάνει 7 ανισόπεδους κόμβους, 1 σήραγγα και 17 γέφυρες. Τέλος, η ολοκλήρωση της Ε65 θα ολοκληρώσει το οδικό δίκτυο πρόσβασης στην Ήπειρο. Οι κυριότεροι οδικοί άξονες που απαντώνται στην Περιφέρεια Ηπείρου είναι:

- Εγνατία Οδός (Αυτοκινητόδρομος Ε90). Το τμήμα της Εγνατίας Οδού που διασχίζει την Ήπειρο εκτείνεται από το λιμάνι της Ηγουμενίτσας έως την Παναγιά και έχει μήκος 123 χλμ.,
- Ιονία Οδός (Αυτοκινητόδρομος Ε951 – τμήμα Ηπείρου),
- Ε.Ο. Αντιρρίου-Ιωαννίνων (Ε19),
- Ε 65,
- Ε.Ο. Ηγουμενίτσας-Πρέβεζας,
- Ε.Ο. Φιλιππιάδας-Πρέβεζας,
- Εθνικό Οδικό Δίκτυο Ιωαννίνων-Ηγουμενίτσας,
- Εθνικό Οδικό Δίκτυο Ιωαννίνων-Κακκαβιάς (Ε19),
- Εθνικό Οδικό Δίκτυο Ιωαννίνων-Άρτας και
- Υποθαλάσσια ζεύξη Ακτίου Πρέβεζας. Η σήραγγα έχει συνολικό υποθαλάσσιο οδικό μήκος 910μ. και μέγιστο βάθος 27μ. κάτω από την θάλασσα.

1.3.4 Μεθοριακοί σταθμοί

Η Περιφέρεια Ηπείρου διαθέτει 3 μεθοριακούς σταθμούς που ενώνουν την Ελλάδα με την Αλβανία. Οι 2 από τους 3 βρίσκονται στην Ενότητα Ιωαννίνων (Κακαβιά και Μέρτζανη) και ο 3ος στην Ενότητα Θεσπρωτίας (Σαγιάδα).

Ο μεθοριακός σταθμός της Κακαβιάς είναι ένα από τα δύο κύρια μεθοριακά περάσματα μεταξύ της Αλβανίας και της βορειοδυτικής Ελλάδας. Στην αλβανική πλευρά βρίσκεται το χωριό Κακαβιά (η πλειοψηφία των κατοίκων είναι Έλληνες) ενώ στην ελληνική βρίσκεται το χωριό Κτίσματα που ανήκει στο Δήμο Δελβινάκι.

Ο μεθοριακός σταθμός της Μέρτζανης βρίσκεται 2 χιλ. από το χωριό Μελισσόπετρα στην περιοχή της Κόνιτσας Ιωαννίνων. Ο μεθοριακός σταθμός βρίσκεται πάνω στην γέφυρα Μέρτζανης – Μπουραζάνι.

Ο μεθοριακός σταθμός της Σαγιάδας βρίσκεται 3 χιλ. από το χωριό της Σαγιάδας στην ελληνική πλευρά και 1 χιλ. από την Κονίσπολη στην αλβανική πλευρά.

1.4 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ, 2015 ΚΑΙ 2020

1.4.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοινώνει η ΕΛΣΤΑΤ, ο υπολογιζόμενος πληθυσμός της Ελλάδας την περίοδο 2015-2020 σημείωσε μείωση κατά -1% (από 10,9 εκατ. το 2015 σε 10,7 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν μείωση την περίοδο 2015-2020, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+1%, από 632 χιλ. το 2015 σε 637 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (+4%, από 335 χιλ. το 2015 σε 348 χιλ. το 2020) και Βορείου Αιγαίου (+16%, από 198 χιλ. το 2015 σε 230 χιλ. το 2020).

Πίνακας 1: Εξέλιξη του πληθυσμού της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2015 και 2020

Περιφέρεια	2015	2020	%Δ 2015 - 2020
Αττική	3.822.843	3.738.901	-2%
Κεντρική Μακεδονία	1.893.878	1.872.102	-1%
Θεσσαλία	733.663	715.115	-3%
Δυτική Ελλάδα	673.263	651.065	-3%
Κρήτη	631.513	636.504	1%
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	606.490	598.613	-1%
Πελοπόννησος	583.431	572.151	-2%
Στερεά Ελλάδα	557.753	556.002	0%
Νότιο Αιγαίο	334.865	347.512	4%
Ήπειρος	**339.142**	**333.265**	**-2%**
Δυτική Μακεδονία	276.423	264.670	-4%
Βόρειο Αιγαίο	197.695	229.516	16%
Ιόνια Νησιά	207.059	203.149	-2%
Ελλάδα	**10.858.018**	**10.718.565**	**-1%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Υπολογιζόμενος Πληθυσμός - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού στις 13 Περιφέρειες της χώρας για το 2020, παρατηρούμε ότι το 52% του συνόλου είναι συγκεντρωμένο στις Περιφέρειες Αττικής (35%) και Κεντρικής Μακεδονίας (17%), στις οποίες ανήκουν και τα 2 μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα και Θεσσαλονίκη). Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει το 3% του συνολικού πληθυσμού της Ελλάδας.

Διάγραμμα 1: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

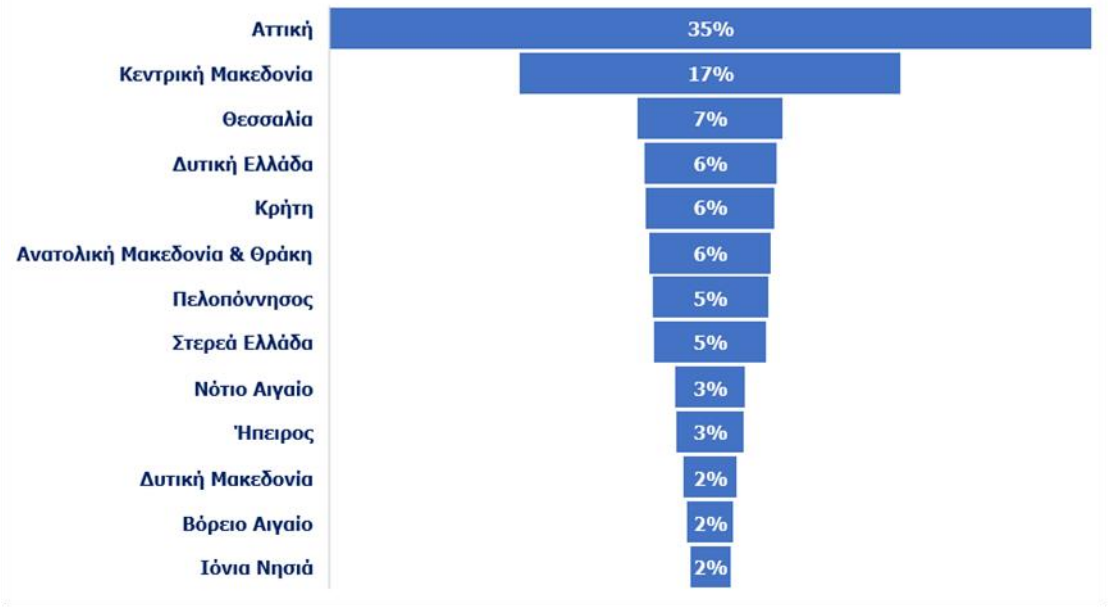

1.4.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας Ηπείρου την περίοδο 2015-2020, σημείωσε μείωση κατά -2% (από 339 χιλ. το 2015 σε 333 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση του πληθυσμού τους, Ιωάννινα (-1%, από 169 χιλ. το 2015 σε 168 χιλ. το 2020), Άρτα (-7%, από 67 χιλ. το 2015 σε 62 χιλ. το 2020), Πρέβεζα (-0,2%, από 58 χιλ. το 2015 σε 58 χιλ. το 2020) και Θεσπρωτία (-0,2%, από 45 χιλ. το 2015 σε 45 χιλ. το 2020).

Πίνακας 2: Εξέλιξη του πληθυσμού της Περιφέρειας Ηπείρου, 2015-2020

Ενότητα	2015	2020	%Δ 2015 - 2020
Ιωαννίνων	169.240	168.087	-1%
Άρτας	66.611	62.091	-7%
Πρέβεζας	58.155	58.055	0%
Θεσπρωτίας	45.136	45.032	0%
Ήπειρος	**339.142**	**333.265**	**-2%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Υπολογιζόμενος Πληθυσμός - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, η Ενότητα Ιωαννίνων αντιπροσωπεύει το 50% του πληθυσμού της Περιφέρειας και ακολουθούν οι Ενότητες Άρτας (19%), Πρέβεζας (17%) και Θεσπρωτίας (14%).

Διάγραμμα 2: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού της Περιφέρειας Ηπείρου, 2020

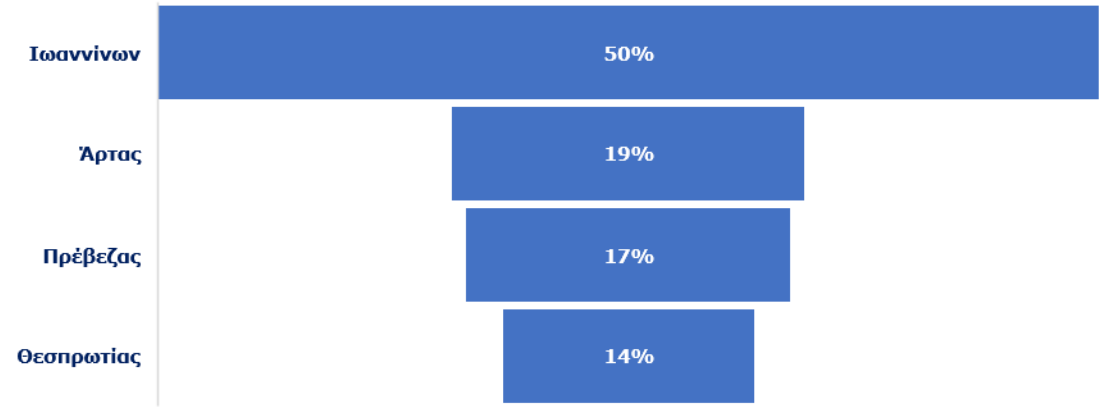

1.5 ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ, 2015 ΚΑΙ 2020

1.5.1 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας

Αναφορικά με την ηλικιακή κατανομή, παρατηρούμε γήρανση του πληθυσμού της Ελλάδας την περίοδο 2015-2020. Συγκεκριμένα, οι ηλικίες 0-44 ετών κατέγραψαν μείωση των μεριδίων τους, με εξαίρεση τις ηλικίες 15-19 ετών (+2%), ενώ αντίθετα αύξηση κατέγραψαν οι ηλικίες άνω των 45 ετών. Στις επιμέρους ηλικιακές κατηγορίες, μείωση κατέγραψαν οι ηλικίες 0-14 ετών (-6%), 20-24 ετών (-9%), 25-29 ετών (-9%) και 30-44 ετών (-11%) και αύξηση οι ηλικίες 15-19 ετών (+2%), 45-64 ετών (+3%) και 65+ ετών (+4%). Αναφορικά με τα μερίδια των επιμέρους ηλικιών για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικίες 45-64 ετών (28%) και ακολουθούν οι ηλικίες 65+ ετών (22%), 30-44 ετών (20%), 15-29 ετών (15%) και 0-14 ετών (14%).

Διάγραμμα 3: Ποσοστιαία ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας, 2015 και 2020

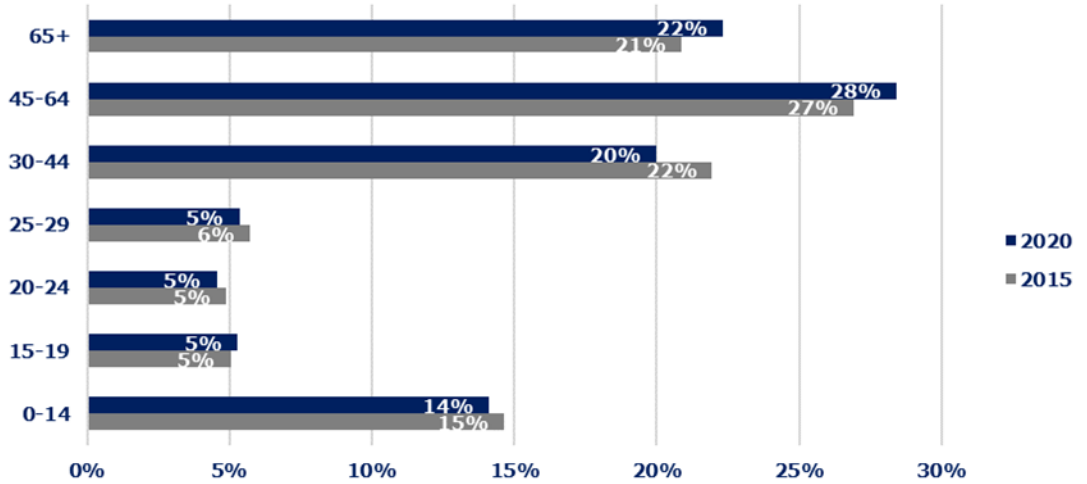

Πηγή: ΕΕΔ - ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.5.2 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Ηπείρου

Η Περιφέρεια Ηπείρου εμφανίζει παρόμοια εικόνα σε σύγκριση με το σύνολο της χώρας, με εξαίρεση τις ηλικίες 25-29 ετών όπου καταγράφει αύξηση σε αντίθεση με το σύνολο της χώρας που σημειώνει μείωση. Συγκεκριμένα, στις επιμέρους ηλικιακές κατηγορίες, μείωση κατέγραψαν οι ηλικίες 0-14 ετών (-7%), 20-24 ετών (-16%), και 30-44 ετών (-15%) ενώ αντίθετα αύξηση οι ηλικίες 15-19 ετών (+9%), 25-29 ετών (+3%), 45-64 ετών (+1%) και 65+ ετών (+4%). Όσον αφορά τα μερίδια των επιμέρους ηλικιών για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικίες 45-64 ετών (28%) και ακολουθούν οι ηλικίες 65+ ετών (27%), 30-44 ετών (17%), 15-29 ετών (15%) και 0-14 ετών (13%).

Διάγραμμα 4: Ποσοστιαία ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Ηπείρου, 2015 και 2020

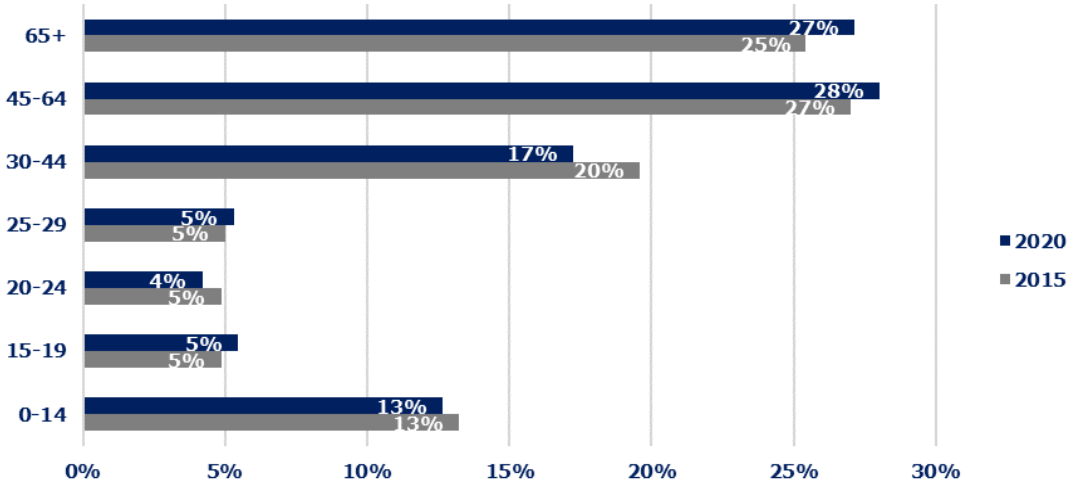

Πηγή: ΕΕΔ - ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.6 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, 2015 ΚΑΙ 2020

Η ΕΛΣΤΑΤ διενεργεί κάθε χρόνο την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, η οποία εκτός από στοιχεία απασχόλησης περιλαμβάνει εκτιμήσεις για τον πληθυσμό, τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό, δείκτες απασχόλησης και ανεργίας κ.α. Ο **Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός** αποτελεί το εργατικό δυναμικό της οικονομίας και περιλαμβάνει τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω τα οποία είναι ικανά προς εργασία και ταυτόχρονα θέλουν να εργαστούν.

1.6.1 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Οι ηλικίες άνω των 15 ετών αντιπροσωπεύουν το 85% και 86% του πληθυσμού της χώρας τα έτη 2015 και 2020 αντίστοιχα, εκ των οποίων το 52% και 51% για τα έτη 2015 και 2020 αντίστοιχα αποτελεί τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της. Στις επιμέρους Περιφέρειες, δεν παρατηρούνται μεγάλες διαφοροποιήσεις και για τα δύο έτη, με το ποσοστό των ηλικιών 15+ ετών για το 2015 να κυμαίνεται μεταξύ 83%-87% ενώ για το 2020 μεταξύ 84%-87%.

Αναφορικά με τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό για το 2020 καταγράφεται στις Περιφέρειες Κρήτης (54%), Αττικής (53%) και Βορείου Αιγαίου (53%) ενώ στον αντίποδα το χαμηλότερο ποσοστό για το 2020 εντοπίζεται στις Περιφέρειες Ηπείρου (46%), Δυτικής Μακεδονίας (47%), Κεντρικής Μακεδονίας (49%), Θεσσαλίας (49%), Δυτικής Ελλάδας (49%) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (49%).

Η πλειοψηφία του οικονομικά ενεργού πληθυσμού όπως είναι φυσικό απαντάται και για τα 2 έτη στις μεγάλες αστικές Περιφέρειες της χώρας (54% και για τα δύο έτη), Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, ενώ οι υπόλοιπες Περιφέρειες σημειώνουν μικρότερα μερίδια κάτω από το 10%.

Πίνακας 3: Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2015 και 2020

Οικονομικά ενεργός πληθυσμός στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015 και 2020						
	2015			2020		
	% Ηλικιών 15+	% Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού*	% κατανομή ενεργού πληθυσμού	% Ηλικιών 15+	% Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού*	% κατανομή ενεργού πληθυσμού
Αττική	86%	54%	37%	86%	53%	37%
Κεντρική Μακεδονία	85%	51%	17%	86%	49%	17%
Θεσσαλία	85%	51%	7%	86%	49%	7%
Δυτική Ελλάδα	85%	51%	6%	86%	49%	6%
Κρήτη	83%	54%	6%	84%	54%	6%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	85%	50%	5%	86%	49%	5%
Πελοπόννησος	86%	53%	5%	86%	52%	5%
Στερεά Ελλάδα	86%	51%	5%	86%	50%	5%
Νότιο Αιγαίο	83%	56%	3%	84%	52%	3%
Ήπειρος	**87%**	**47%**	**3%**	**87%**	**46%**	**3%**
Δυτική Μακεδονία	86%	49%	2%	87%	47%	2%
Ιόνια Νησιά	85%	52%	2%	86%	50%	2%
Βόρειο Αιγαίο	86%	46%	2%	85%	53%	2%
Ελλάδα	**85%**	**52%**	**100%**	**86%**	**51%**	**100%**

Πηγή: ΕΕΔ - ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

***επί του συνόλου των ηλικιών 15+**

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει το 3% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χώρας, ενώ το ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της ως προς τον πληθυσμό της ηλικίας 15+ ετών ήταν 47% το 2015 και 46% το 2020. Σε σύγκριση με τις υπόλοιπες Περιφέρειες, η Περιφέρεια Ηπείρου εμφανίζει το 2015 το 2ο χαμηλότερο ποσοστό οικονομικά ενεργού πληθυσμού ενώ το 2020 το χαμηλότερο.

1.7 ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, 2013-2018

1.7.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας, παρατηρούμε ότι την περίοδο 2013-2018 το ΑΕΠ της χώρας σημείωσε οριακή αύξηση κατά +0,1% (από € 179.616 εκατ. το 2013 σε € 179.727 εκατ. το 2018), επιβεβαιώνοντας την στροφή της ελληνικής οικονομίας που ξεκίνησε το 2017 σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες την περιόδο 2013-2018 είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (-0,1%, από € 86,0 δισ. το 2013 σε € 85,9 δισ. το 2018), Δυτικής Ελλάδας (-3%, από € 8,2 δισ. το 2013 σε € 7,9 δισ. το 2018), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-1%, από € 7,0 δισ. το 2013 σε € 6,9 δισ. το 2018), Δυτικής Μακεδονίας (-19%, από € 5,0 δισ. το 2013 σε € 4,1 δισ. το 2018), Ηπείρου (-3%, από € 4,0 δισ. το 2013 σε € 3,9 δισ. το 2018) και Βορείου Αιγαίου (-4%, από € 2,6 δισ. το 2013 σε € 2,5 δισ. το 2018) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (+3%, από € 23,9 δισ. το 2013 σε € 24,6 δισ. το 2018), Κρήτης (+6%, από € 8,6 δισ. το 2013 σε € 9,1 δισ. το 2018), Θεσσαλίας (+2%, από € 8,9 δισ. το 2013 σε € 9,1 δισ. το 2018), Στερεάς Ελλάδας (+2%, από € 8,2 δισ. το 2013 σε € 8,4 δισ. το 2018), Πελοποννήσου (+0,3%, από € 8,0 δισ. το 2013 σε € 8,0 δισ. το 2018), Νοτίου Αιγαίου (+2%, από € 6,1 δισ. το 2013 σε € 6,2 δισ. το 2018) και Ιονίων Νήσων (+4%, από € 3,1 δισ. το 2013 σε € 3,2 δισ. το 2018) αύξηση.

Πίνακας 4: ΑΕΠ Περιφερειών της Χώρας, 2013-2018 (σε εκατ. €, τρέχουσες τιμές)

Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016*	2017*	2018*	%Δ 2013-2018
Αττικής	86.013	84.699	83.483	82.898	84.651	85.918	0%
Κεντρικής Μακεδονίας	23.923	23.435	23.776	23.748	24.063	24.607	3%
Κρήτης	8.596	8.826	8.816	8.596	8.847	9.071	6%
Θεσσαλίας	8.924	8.902	8.970	8.821	8.927	9.060	2%
Στερεάς Ελλάδας	8.162	7.938	8.021	8.128	8.322	8.353	2%
Πελοποννήσου	7.998	7.817	7.961	7.922	8.071	8.025	0%
Δυτικής Ελλάδας	8.220	8.095	8.021	7.822	7.845	7.942	-3%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	6.974	6.818	6.778	6.795	6.813	6.873	-1%
Νοτίου Αιγαίου	6.077	6.175	6.083	5.850	5.940	6.183	2%
Δυτικής Μακεδονίας	5.047	4.945	4.700	4.308	4.302	4.107	-19%
Ηπείρου	**4.041**	**3.987**	**3.925**	**3.889**	**3.875**	**3.933**	**-3%**
Ιονίων Νήσων	3.075	3.154	3.083	3.029	3.059	3.183	4%
Βορείου Αιγαίου	2.566	2.559	2.492	2.430	2.436	2.471	-4%
Ελλάδα	**179.616**	**177.349**	**176.110**	**174.237**	**177.152**	**179.727**	**0%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2018, όπως είναι φυσιολογικό την μεγαλύτερη συμβολή στο ΑΕΠ της χώρας έχουν οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, που αποτελούν και την καρδιά της οικονομικής δραστηριότητας, συνεισφέροντας το 61% του ΑΕΠ της. Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει το 2% του συνολικού ΑΕΠ της χώρας.

Διάγραμμα 5: Ποσοστιαία κατανομή του ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

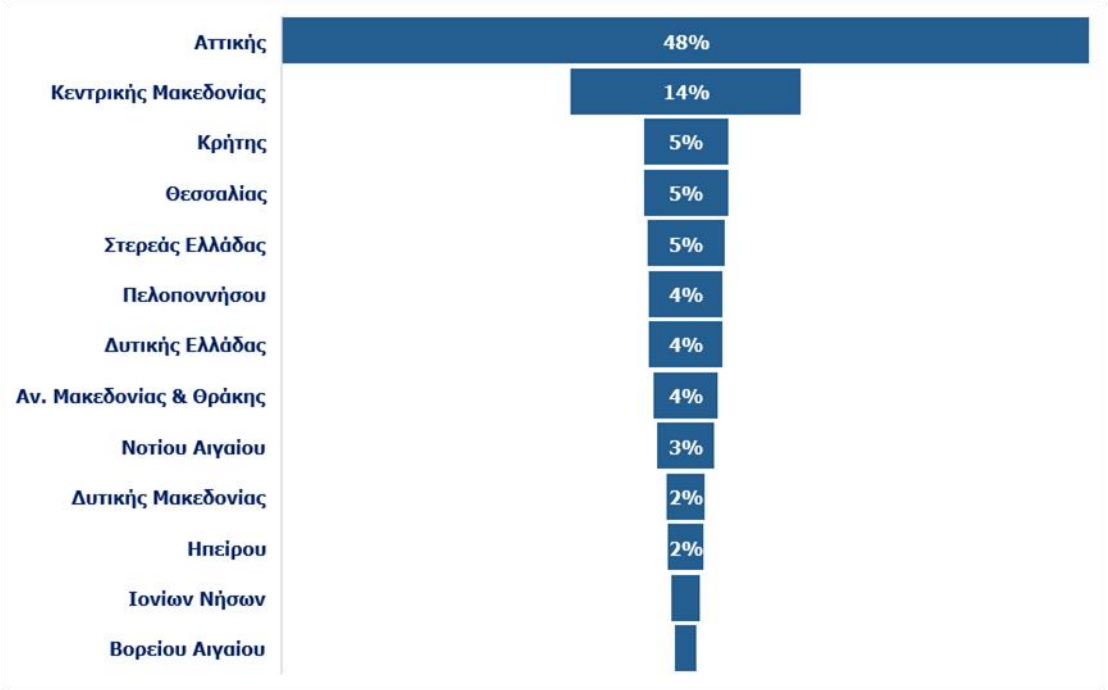

1.7.2 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στην Περιφέρεια Ηπείρου

Η εξέλιξη του ΑΕΠ της Περιφέρειας Ηπείρου εμφανίζει αντίθετη εικόνα από αυτήν που σημειώνεται στο σύνολο της χώρας. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2013-2018 η Περιφέρεια Ηπείρου σημείωσε μείωση του ΑΕΠ της κατά -3% (από € 4.041 εκατ. το 2013 σε € 3.933 εκατ. το 2018).

Διάγραμμα 6: Εξέλιξη του ΑΕΠ της Ελλάδας και της Περιφέρειας Ηπείρου (σε εκατ. €), 2013-2018

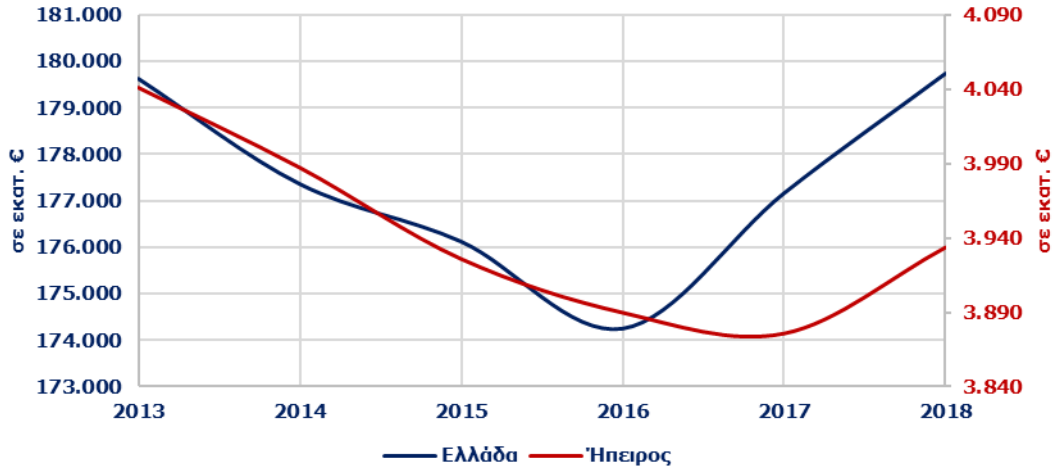

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, όλες εμφάνισαν μείωση του ΑΕΠ τους την περίοδο 2013-2018, με εξαίρεση την Ενότητα Πρέβεζας (+0,1%, από € 687 εκατ. το 2013 σε € 687 εκατ. το 2018). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Ενότητες: Ιωάννινα (-2%, από € 1.989 εκατ. το 2013 σε € 1.958 εκατ. το 2018), Άρτα (-7%, από € 788 εκατ. το 2013 σε € 732 εκατ. το 2018) και Θεσπρωτία (-3%, από € 577 εκατ. το 2013 σε € 557 εκατ. το 2018).

Πίνακας 5: ΑΕΠ της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Ενότητα, 2013-2018 (σε εκατ. €, τρέχουσες τιμές)

Ενότητα	2013	2014	2015	2016*	2017*	2018*	%Δ 2013-2018
Ιωαννίνων	1.989	1.930	1.926	1.950	1.935	1.958	-2%
Άρτας	788	765	745	729	716	732	-7%
Πρέβεζας	687	712	707	682	681	687	0%
Θεσπρωτίας	577	579	547	527	543	557	-3%
Ήπειρος	**4.041**	**3.987**	**3.925**	**3.889**	**3.875**	**3.933**	**-3%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence
*Προσωρινά στοιχεία

1.7.3 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας την περίοδο 2013-2018 αυξήθηκε κατά +2% (από € 16.381 το 2013 σε € 16.745 το 2018). Επιμέρους η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-1%, από € 18.154 το 2013 σε € 18.054 το 2018), Δυτικής Μακεδονίας (-15%, από € 18.025 το 2013 σε € 15.319 το 2018), Δυτικής Ελλάδας (-0,02%, από € 12.085 το 2013 σε € 12.082 το 2018), Βορείου Αιγαίου (-11%, από € 12.890 το 2013 σε € 11.434 το 2018), Ηπείρου (-0,3%, από € 11.812 το 2013 σε € 11.775 το 2018) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-0,02%, από € 11.448 το 2013 σε € 11.446 το 2018) να καταγράφουν μείωση του κατά Κεφαλήν ΑΕΠ τους ενώ αντίθετα οι Ενότητες Αττικής (+4%, από € 22.121 το 2013 σε € 22.915 το 2018), Ιονίων Νήσων (+5%, από € 14.789 το 2013 σε € 15.587 το 2018), Στερεάς Ελλάδας (+3%, από € 14.585 το 2013 σε € 15.030 το 2018), Κρήτης (+5%, από € 13.634 το 2013 σε € 14.302 το 2018), Πελοποννήσου (+2%, από € 13.649 το 2013 σε € 13.943 το 2018), Κεντρικής Μακεδονίας (+5%, από € 12.538 το 2013 σε € 13.125 το 2018) και Θεσσαλίας (+4%, από € 12.065 το 2013 σε € 12.578 το 2018) αύξηση.

Πίνακας 6: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2013-2018 (σε €)

Περιφέρεια	2013	2014	2015	2016*	2017*	2018*	%Δ 2013-2018
Αττικής	22.121	22.038	21.957	21.946	22.484	22.915	4%
Νοτίου Αιγαίου	18.154	18.441	18.169	17.382	17.488	18.054	-1%
Ιονίων Νήσων	14.789	15.210	14.921	14.718	14.921	15.587	5%
Στερεάς Ελλάδας	14.585	14.213	14.405	14.624	14.976	15.030	3%
Δυτικής Μακεδονίας	18.025	17.815	17.082	15.798	15.912	15.319	-15%
Κρήτης	13.634	13.983	13.958	13.596	13.975	14.302	5%
Πελοποννήσου	13.649	13.379	13.674	13.656	13.964	13.943	2%
Κεντρικής Μακεδονίας	12.538	12.343	12.589	12.620	12.813	13.125	5%
Θεσσαλίας	12.065	12.101	12.262	12.122	12.331	12.578	4%
Δυτικής Ελλάδας	12.085	11.983	11.958	11.743	11.856	12.082	0%
Βορείου Αιγαίου	12.890	12.917	12.641	12.140	11.746	11.434	-11%
Ηπείρου	**11.812**	**11.723**	**11.614**	**11.574**	**11.576**	**11.775**	**0%**
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	11.448	11.225	11.193	11.257	11.318	11.446	0%
Ελλάδα	**16.381**	**16.282**	**16.275**	**16.169**	**16.472**	**16.745**	**2%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

1.7.4 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Ηπείρου

Η Περιφέρεια Ηπείρου σημείωσε την περίοδο 2013-2018 οριακή μείωση του κατά Κεφαλήν ΑΕΠ της κατά -0,3% (από € 11.812 το 2013 σε € 11.775 το 2018) σε αντίθεση με το σύνολο της χώρας που κατέγραψε αύξηση.

Διάγραμμα 7: Εξέλιξη του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας και της Περιφέρειας Ηπείρου (σε €), 2013-2018

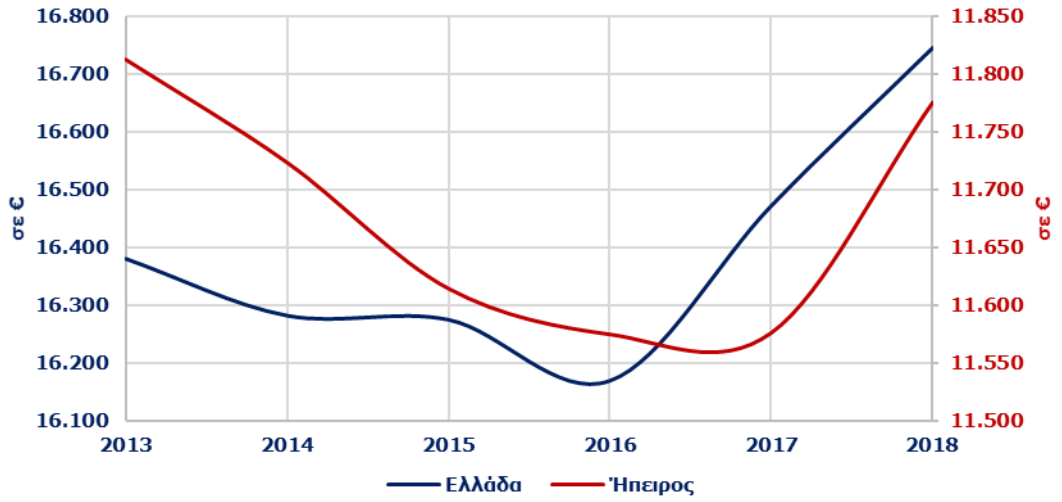

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφερειακές Ενότητες Θεσπρωτίας (-4%, από € 12.849 το 2013 σε € 12.351 το 2018) και Άρτας (-1%, από € 11.600 το 2013 σε € 11.530 το 2018) να καταγράφουν μείωση και τις Ενότητες Πρέβεζας (+1%, από € 11.746 το 2013 σε € 11.859 το 2018) και Ιωαννίνων (+0,3%, από € 11.646 το 2013 σε € 11.684 το 2018) αύξηση.

Πίνακας 7: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2013-2018

Ενότητα	2013	2014	2015	2016*	2017*	2018*	%Δ 2013-2018
Θεσπρωτίας	12.849	12.863	12.122	11.685	12.027	12.351	-4%
Πρέβεζας	11.746	12.226	12.182	11.789	11.768	11.859	1%
Ιωαννίνων	11.646	11.372	11.417	11.624	11.559	11.684	0%
Άρτας	11.600	11.410	11.270	11.181	11.129	11.530	-1%
Ήπειρος	**11.812**	**11.723**	**11.614**	**11.574**	**11.576**	**11.775**	**0%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

1.7.5 Περιφερειακή κατανομή και συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2020

Η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της χώρας το 2020 ήταν της τάξης του 3,7% ή € 6,1 δισ. Λόγω της προσεγγιστικής φύσης των στοιχείων του πίνακα, η εικόνα που αναδεικνύει είναι κατά κύριο λόγο ενδεικτική. Παρόλα αυτά είναι εντυπωσιακή η συνεισφορά του τουρισμού στο ΑΕΠ των Περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου, των Ιονίων Νήσων και της Κρήτης.

Τα έσοδα της Περιφέρειας Ηπείρου από τον τουρισμό το 2020, αντιπροσώπευαν το 2% (€ 116 εκατ.) των συνολικών εσόδων της χώρας ενώ η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της Περιφέρειας ανήλθε σε 3%. Επίσης, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις μας, το ΑΕΠ της Περιφέρειας Ηπείρου το 2020 σημείωσε μείωση κατά -8% (από € 3.933 εκατ. το 2018 σε € 3.618 εκατ. το 2020).

Πίνακας 8: Συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2020

Περιφέρεια	% κατανομή εσόδων εισερχόμενου τουρισμού 2020	αναλογία άμεσης τουριστικής δαπάνης 2020 - σε € εκ.	ΑΕΠ Περιφερειών 2020*- σε εκ.	άμεση συμβολή τουρισμού στο ΑΕΠ Περιφέρειας με στοιχεία 2020	κατά κεφαλήν ΑΕΠ 2018 - σε €
Ν. Αιγαίο	29%	1.771	5.687	31%	18.054
Κρήτη	20%	1.214	8.344	15%	14.302
Αττική	18%	1.073	79.034	1%	22.915
Κεντ. Μακεδονία	10%	581	22.636	3%	13.125
Ιόνια Νησιά	10%	629	2.928	21%	15.587
Πελοπόννησος	3%	186	7.382	3%	13.943
Αν. Μακεδονία & Θράκη	2%	129	6.322	2%	11.446
Θεσσαλία	2%	122	8.334	1%	12.578
Ήπειρος	**2%**	**116**	**3.618**	**3%**	**11.775**
Δυτ. Ελλάδα	2%	98	7.306	1%	12.082
Στερεά Ελλάδα	1%	83	7.684	1%	15.030
Δυτ. Μακεδονία	1%	38	3.778	1%	15.319
Β. Αιγαίο	1%	35	2.273	2%	11.434
Σύνολο Χώρας	**100%**	**6.075**	**165.326**	**4%**	**16.745**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Η κατανομή του ΑΕΠ των Περιφερειών είναι εκτίμηση λαμβάνοντας υπόψιν την ποσοστιαία κατανομή του 2018

*Το ΑΕΠ των Περιφερειών είναι προσωρινό και υπόκειται σε αλλαγή

1.8 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ[2], 2015-2020

Στην ενότητα αυτή δίδονται στοιχεία για την εξέλιξη του συνόλου της απασχόλησης ανά Περιφέρεια καθώς επίσης και στοιχεία για την εξέλιξη της απασχόλησης στους κλάδους των καταλυμάτων, της εστίασης και των λοιπών κλάδων. Επίσης, αναλύονται στοιχεία απασχόλησης ανά τύπο (πλήρης – μερικής), ηλικιακή διάρθρωση και φύλο απασχολούμενων τόσο συνολικά όσο και στα καταλύματα, την εστίαση και τους λοιπούς κλάδους. Τέλος, παρέχονται στοιχεία ανεργίας ανά Περιφέρεια.

Αν και μέρος της δραστηριότητας της εστίασης δεν αφορά στον τουρισμό, η εποχικότητα που παρουσιάζουν τα στοιχεία απασχόλησης σε αυτήν ταυτίζεται με την εποχικότητα του Ελληνικού τουρισμού. Ως εκ τούτου θεωρούμε την δραστηριότητα της εστίασης ως κλάδο του τουρισμού. Επίσης, σημειώνουμε ότι υπάρχουν άλλες τουριστικές δραστηριότητες (πχ μεταφορές, ταξιδιωτικά γραφεία) που περιλαμβάνονται σε άλλες κατηγορίες και δεν καταγράφονται στα παρόντα στοιχεία. Τέλος, τα στοιχεία προέρχονται από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ) της ΕΛΣΤΑΤ και η περίοδος αναφοράς είναι τα έτη 2015, 2019 και 2020. Αναφορικά με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, σημειώνουμε τα εξής:

- Η Έρευνα Εργατικού Δυναμικού είναι δειγματοληπτική και διεξάγεται από την ΕΛΣΤΑΤ,
- Ως απασχολούμενοι ορίζονται τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, τα οποία την εβδομάδα αναφοράς είτε εργάστηκαν έστω και μια ώρα με σκοπό την αμοιβή ή το κέρδος, είτε εργάστηκαν στην οικογενειακή επιχείρηση, είτε δεν εργάστηκαν αλλά είχαν μια εργασία ή επιχείρηση από την οποία απουσίαζαν προσωρινά.

[2] Λόγω της δειγματοληπτικής μεθόδου της ΕΕΔ, εκτιμήσεις <5.000 πρέπει να λαμβάνονται ενδεικτικά καθώς συνοδεύονται από μεγάλα δειγματοληπτικά σφάλματα (CV~20%).

1.8.1 Αριθμός απασχολούμενων ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των απασχολούμενων την περίοδο 2015-2019 στο σύνολο της χώρας κατέγραψε αύξηση κατά +8% (από 3,6 εκατ. το 2015 σε 3,9 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση των απασχολούμενων τους, με τις υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (+106 χιλ. ή +8%, από 1,3 εκατ. το 2015 σε 1,4 εκατ. το 2019), Κρήτης (+44 χιλ. ή 21%, από 209 χιλ. το 2015 σε 253 χιλ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+42 χιλ. ή +7%, από 601 χιλ. το 2015 σε 643 χιλ. το 2019) και Θεσσαλίας (+23 χιλ. ή 10%, από 230 χιλ. το 2015 σε 253 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι απασχολούμενοι στο σύνολο της χώρας σημείωσαν μείωση κατά -1% (από 3,9 εκατ. το 2019 σε 3,9 εκατ. το 2020). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+2%, από 1,4 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (+1%, από 215 χιλ. το 2019 σε 217 χιλ. το 2020), Πελοποννήσου (+1%, από 211 χιλ. το 2019 σε 214 χιλ. το 2020) και Δυτικής Μακεδονίας (+0,04%, από 87 χιλ. το 2019 σε 87 χιλ. το 2020) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (-1%, από 643 χιλ. το 2019 σε 639 χιλ. το 2020), Θεσσαλίας (-0,5%, από 253 χιλ. το 2019 σε 252 χιλ. το 2020), Κρήτης (-8%, από 253 χιλ. το 2019 σε 231 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-5%, από 215 χιλ. το 2019 σε 204 χιλ. το 2020), Στερεάς Ελλάδας (-3%, από 194 χιλ. το 2019 σε 189 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-12%, από 133 χιλ. το 2019 σε 118 χιλ. το 2020), Ηπείρου (-4%, από 113 χιλ. το 2019 σε 109 χιλ. το 2020), Βορείου Αιγαίου (-3%, από 75 χιλ. το 2019 σε 73 χιλ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-7%, από 77 χιλ. το 2019 σε 72 χιλ. το 2020) μείωση.

Πίνακας 9: Εξέλιξη του αριθμού των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττική	1.335.896	1.442.366	1.471.711	8%	2%
Κεντρική Μακεδονία	600.756	642.691	638.820	7%	-1%
Θεσσαλία	229.766	253.248	252.071	10%	0%
Κρήτη	209.134	252.984	231.493	21%	-8%
Δυτική Ελλάδα	206.191	214.683	216.616	4%	1%
Πελοπόννησος	193.237	211.431	213.930	9%	1%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	197.901	214.647	203.593	8%	-5%
Στερεά Ελλάδα	181.007	194.168	188.853	7%	-3%
Νότιο Αιγαίο	132.339	132.973	117.636	0%	-12%
Ήπειρος	**105.272**	**112.748**	**108.753**	**7%**	**-4%**
Δυτική Μακεδονία	81.243	87.085	87.116	7%	0%
Βόρειο Αιγαίο	64.967	74.817	72.813	15%	-3%
Ιόνια Νησιά	72.984	77.188	72.074	6%	-7%
Σύνολο	**3.610.693**	**3.911.030**	**3.875.479**	**8%**	**-1%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (38%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (16%), Θεσσαλίας (7%), Κρήτης (6%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Πελοποννήσου (6%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Ιονίων Νήσων (2%).

Διάγραμμα 8: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2020

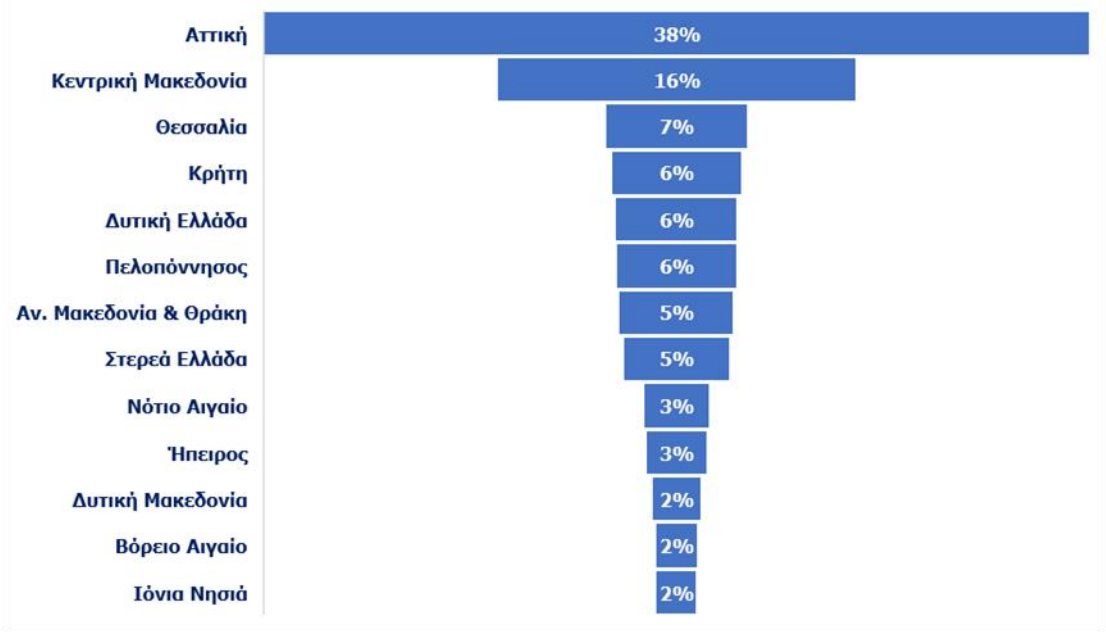

1.8.2 Αριθμός απασχολούμενων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά κατηγορία απασχόλησης

Οι απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Ηπείρου την περίοδο 2015-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +7% (από 105 χιλ. το 2015 σε 113 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι κατηγορίες σημείωσαν αύξηση: λοιποί κλάδοι (+4%, από 96 χιλ. το 2015 σε 100 χιλ. το 2019), εστίαση (+42%, από 8 χιλ. το 2015 σε 11 χιλ. το 2019) και καταλύματα (+6%, από 2 χιλ. το 2015 σε 2 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Ηπείρου σημείωσαν πτώση κατά -4% (από 113 χιλ. το 2019 σε 109 χιλ. το 2020). Επιμέρους, η εικόνα είναι αρνητική: λοιποί κλάδοι (-2%, από 100 χιλ. το 2019 σε 98 χιλ. το 2020), εστίαση (-15%, από 11 χιλ. το 2019 σε 10 χιλ. το 2020) και καταλύματα (-30%, από 2 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2020).

Πίνακας 10: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά κατηγορία απασχόλησης, 2015-2020

Κλάδος	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Λοιποί Κλάδοι	95.531	99.532	97.801	4%	-2%
Εστίαση	7.914	11.273	9.594	42%	-15%
Καταλύματα	1.827	1.943	1.357	6%	-30%
Σύνολο	**105.272**	**112.748**	**108.753**	**7%**	**-4%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για την Περιφέρεια Ηπείρου, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των απασχολούμενων όπως είναι φυσικό εντοπίζεται στους λοιπούς κλάδους (από 91% το 2015 σε 90% το 2020) ενώ μικρότερα είναι τα μερίδια στην εστίαση (από 8% το 2015 σε 9% το 2020) και τα καταλύματα (από 2% το 2015 σε 1% το 2020).

Διάγραμμα 9: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά κατηγορία απασχόλησης, 2015-2020

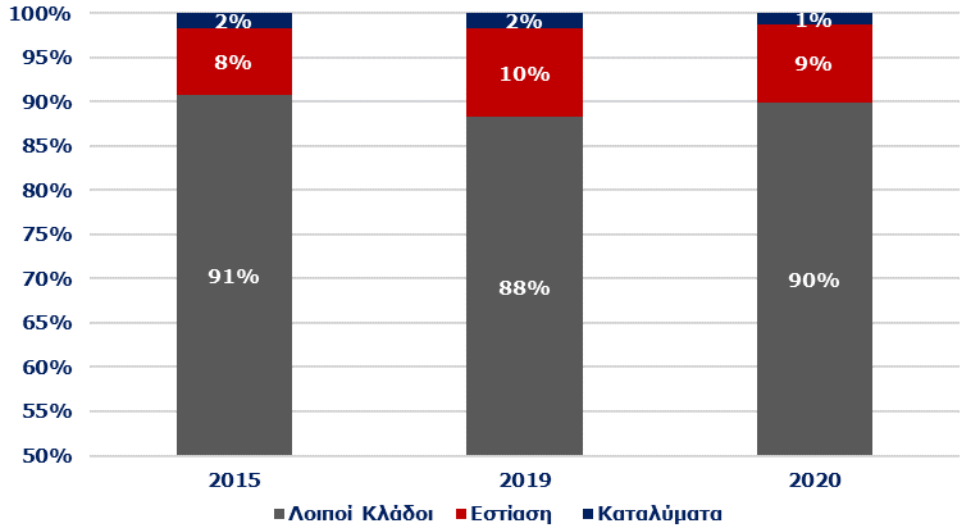

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.3 Τύπος απασχόλησης ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με τον τύπο απασχόλησης στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2015-2019, παρατηρούμε ότι οι απασχολούμενοι με πλήρη απασχόληση σημείωσαν αύξηση κατά +9% (από 3,3 εκατ. το 2015 σε 3,6 εκατ. το 2019) ενώ αυτοί με μερική απασχόληση αύξηση κατά +5% (από 343 χιλ. το 2015 σε 361 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση της πλήρους απασχόλησης, με εξαίρεση την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (-4%, από 126 χιλ. το 2015 σε 121 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτα μεγέθη στην πλήρη απασχόληση σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+103 χιλ. ή +9%, από 1,2 εκατ. το 2015 σε 1,3 εκατ. το 2019), Κρήτης (+50 χιλ. ή +26%, από 189 χιλ. το 2015 σε 239 χιλ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+31 χιλ. ή +6%, από 546 χιλ. το 2015 σε 576 χιλ. το 2019) και Πελοποννήσου (+24 χιλ. ή +14%, από 175 χιλ. το 2015 σε 199 χιλ. το 2019). Στην μερική απασχόληση την περίοδο 2015-2019, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση με εξαίρεση τις Περιφέρειες Πελοποννήσου (-33%, από 18 χιλ. το 2015 σε 12 χιλ. το 2019), Κρήτης (-30%, από 20 χιλ. το 2015 σε 14 χιλ. το 2019), Δυτικής Ελλάδας (-4%, από 18 χιλ. το 2015 σε 18 χιλ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (-2%, από 3 χιλ. το 2015 σε 3 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις στην μερική απασχόληση την περίοδο 2015-2019 σε απόλυτα μεγέθη, καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (+11 χιλ. ή +20%, από 55 χιλ. το 2015 σε 66 χιλ. το 2019), Νοτίου Αιγαίου (+5 χιλ. ή +85%, από 6 χιλ. το 2015 σε 12 χιλ. το 2019), Αττικής (+4 χιλ. ή +3%, από 148 χιλ. το 2015 σε 151 χιλ. το 2019) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+3 χιλ. ή +28%, από 11 χιλ. το 2015 σε 14 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι απασχολούμενοι πλήρης απασχόλησης σημείωσαν πτώση κατά -0,3% (από 3,6 εκατ. το 2019 σε 3,5 εκατ. το 2020) ενώ τις μερικής μείωση κατά -7% (από 361 χιλ. το 2019 σε 336 χιλ. το 2020). Επιμέρους, η εικόνα στην πλήρη απασχόληση είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+3%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (+0,3%, από 576 χιλ. το 2019 σε 578 χιλ. το 2020), Θεσσαλίας (+0,02%, από 220 χιλ. το 2019 σε 220 χιλ. το 2020), Πελοποννήσου (+2%, από 199 χιλ. το 2019 σε 203 χιλ. το 2020) και Στερεάς Ελλάδας (+0,2%, από 177 χιλ. το 2019 σε 177 χιλ. το 2020) να καταγράφουν αύξηση απασχολούμενων ενώ οι Περιφέρειες Κρήτης (-8%, από 239 χιλ. το 2019 σε 220 χιλ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (-1%, από 197 χιλ. το 2019 σε 196 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-6%, από 200 χιλ. το 2019 σε 188 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-11%, από 121 χιλ. το 2019 σε 108 χιλ. το 2020), Ηπείρου (-5%, από 105 χιλ. το 2019 σε 101 χιλ. το 2020), Δυτικής Μακεδονίας (-1%, από 80 χιλ. το 2019 σε 79 χιλ. το 2020), Βορείου Αιγαίου (-3%, από 70 χιλ.

το 2019 σε 68 χιλ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-6%, από 74 χιλ. το 2019 σε 70 χιλ. το 2020) μείωση.

Σε ότι αφορά τους απασχολούμενους μερικής απασχόλησης την περίοδο 2019-2020 η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες είναι αρνητική, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (+18%, από 18 χιλ. το 2019 σε 21 χιλ. το 2020), Ηπείρου (+14%, από 7 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2020), Δυτικής Μακεδονίας (+9%, από 7 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2020) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+6%, από 14 χιλ. το 2019 σε 15 χιλ. το 2020). Οι υψηλότερες μείωσεις σε απόλυτα μεγέθη στην μερική απασχόληση καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (-11 χιλ. ή -8%, από 151 χιλ. το 2019 σε 140 χιλ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-6 χιλ. ή -9%, από 66 χιλ. το 2019 σε 60 χιλ. το 2020) και Στερεάς Ελλάδας (-6 χιλ. ή -32%, από 18 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2020).

Πίνακας 11: Εξέλιξη των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια και ανά τύπο απασχόλησης, 2015-2020

Περιφέρεια	Τύπος Απασχόλησης	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττικής	Πλήρης	1.188.212	1.290.923	1.331.879	9%	3%
	Μερική	147.684	151.444	139.832	3%	-8%
Κεντρικής Μακεδονίας	Πλήρης	545.507	576.379	578.391	6%	0%
	Μερική	55.249	66.313	60.428	20%	-9%
Θεσσαλίας	Πλήρης	199.104	219.707	219.757	10%	0%
	Μερική	30.662	33.541	32.314	9%	-4%
Κρήτης	Πλήρης	189.086	238.866	219.913	26%	-8%
	Μερική	20.048	14.118	11.580	-30%	-18%
Δυτικής Ελλάδας	Πλήρης	187.878	197.020	195.772	5%	-1%
	Μερική	18.313	17.663	20.843	-4%	18%
Πελοποννήσου	Πλήρης	175.315	199.489	203.181	14%	2%
	Μερική	17.922	11.942	10.749	-33%	-10%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Πλήρης	186.703	200.265	188.350	7%	-6%
	Μερική	11.198	14.383	15.244	28%	6%
Στερεάς Ελλάδας	Πλήρης	164.851	176.667	176.997	7%	0%
	Μερική	16.156	17.501	11.856	8%	-32%
Νοτίου Αιγαίου	Πλήρης	126.101	121.418	107.802	-4%	-11%
	Μερική	6.238	11.555	9.834	85%	-15%
Ηπείρου	**Πλήρης**	**98.203**	**105.495**	**100.510**	**7%**	**-5%**
	Μερική	**7.069**	**7.253**	**8.243**	**3%**	**14%**
Δυτικής Μακεδονίας	Πλήρης	74.739	79.978	79.358	7%	-1%
	Μερική	6.504	7.107	7.758	9%	9%
Βορείου Αιγαίου	Πλήρης	61.889	70.071	68.179	13%	-3%
	Μερική	3.077	4.746	4.634	54%	-2%
Ιονίων Νήσων	Πλήρης	69.862	74.137	69.521	6%	-6%
	Μερική	3.122	3.050	2.553	-2%	-16%
Ελλάδα	**Πλήρης**	**3.267.448**	**3.550.414**	**3.539.611**	**9%**	**0%**
	Μερική	**343.244**	**360.616**	**335.868**	**5%**	**-7%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στην πλήρη απασχόληση το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (38%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (16%), Θεσσαλίας (6%), Κρήτης (6%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Πελοποννήσου (6%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Ιονίων Νήσων (2%).

Διάγραμμα 10: Ποσοστιαία κατανομή των εργαζόμενων πλήρους απασχόλησης ανά Περιφέρεια, 2020

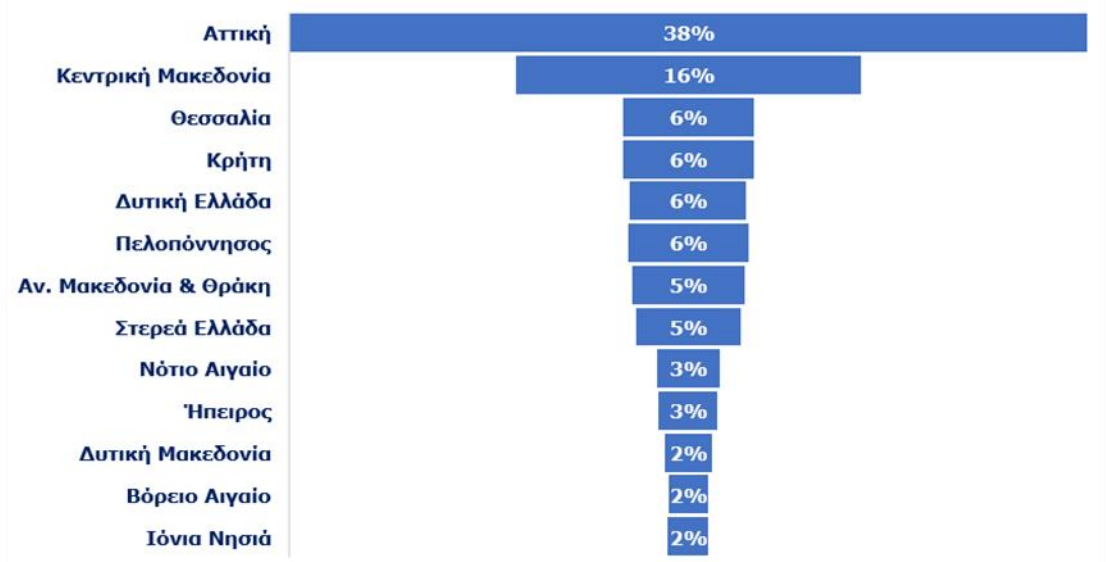

Στην μερική απασχόληση το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (42%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (18%), Θεσσαλίας (10%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Στερεάς Ελλάδας (4%), Κρήτης (3%), Πελοποννήσου (3%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (2%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Βορείου Αιγαίου (1%) και Ιονίων Νήσων (1%).

Διάγραμμα 11: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων μερικής απασχόλησης ανά Περιφέρεια, 2020

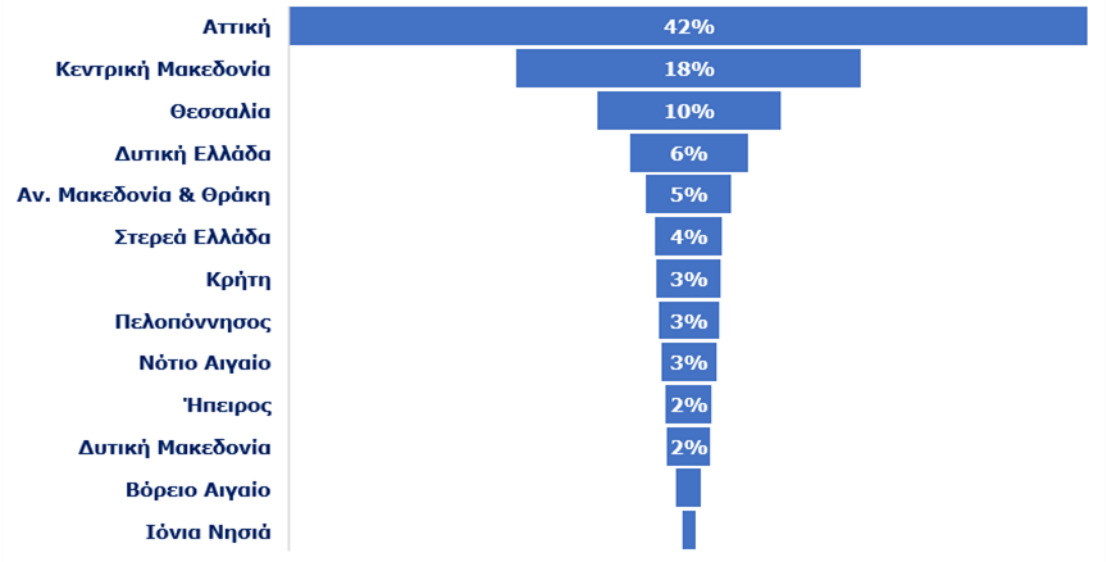

1.8.4 Τύπος απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Ηπείρου

Οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης στην Περιφέρεια Ηπείρου την περίοδο 2015-2019, σημείωσαν αύξηση κατά +7% (από 98 χιλ. το 2015 σε 105 χιλ. το 2019) ενώ οι απασχολούμενοι μερικής αύξηση κατά +3% (από 7 χιλ. το 2015 σε 7 χιλ. το 2019). Επιμέρους, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης στους λοιπούς κλάδους σημείωσαν αύξηση κατά +5% (από 89 χιλ. το 2015 σε 94 χιλ. το 2019) ενώ οι μερικής μείωση κατά -9% (από 6 χιλ. το 2015 σε 6 χιλ. το 2019), στην εστίαση οι πλήρης αύξηση κατά +43% (από 7 χιλ. το 2015 σε 10 χιλ. το 2019) και οι μερικής αύξηση κατά +41% (από 919 απασχολούμενους το 2015 σε 1 χιλ. το 2019) ενώ στα καταλύματα οι πλήρης μείωση κατά -12% (από 2 χιλ. το 2015 σε 2 χιλ. το 2019) και οι μερικής αύξηση κατά +1.403% (από 24 απασχολούμενους το 2015 σε 362 απασχολούμενους το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι απασχολούμενοι πλήρης απασχόλησης στην Περιφέρεια Ηπείρου κατέγραψαν μείωση κατά -5% (από 105 χιλ. το 2019 σε 101 χιλ. το 2020) ενώ οι μερικής αύξηση κατά +14% (από 7 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2020). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι πλήρης απασχόλησης σε όλες τις κατηγορίες σημείωσαν πτώση: λοιποί κλάδοι (-3%, από 94 χιλ. το 2019 σε 91 χιλ. το 2020), εστίαση (-21%, από 10 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2020) και καταλύματα (-19%, από 2 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2020). Σε ότι αφορά την μερική απασχόληση, οι λοιποί κλάδοι (+16%, από 6 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2020) και η εστίαση (+30%, από 1 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2020) κατέγραψαν αύξηση ενώ τα καταλύματα (-81%, από 362 απασχολούμενους το 2019 σε 70 απασχολούμενους το 2020) μείωση.

Πίνακας 12: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά τύπο απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2015-2020

Κλάδος	Τύπος απασχόλησης	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Λοιποί κλάδοι	Πλήρης	89.405	93.935	91.306	5%	-3%
	Μερική	6.126	5.597	6.496	-9%	16%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	Πλήρης	6.995	9.979	7.917	43%	-21%
	Μερική	919	1.294	1.677	41%	30%
Καταλύματα	Πλήρης	1.803	1.581	1.287	-12%	-19%
	Μερική	24	362	70	1403%	-81%
Ήπειρος	**Πλήρης**	**98.203**	**105.495**	**100.510**	**7%**	**-5%**
	Μερική	**7.069**	**7.253**	**8.243**	**3%**	**14%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους την περίοδο 2015-2020, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης στους λοιπούς κλάδους (από 94% το 2015 σε 93% το 2020) εμφάνισαν υψηλότερο μερίδιο έναντι των μερικής απασχόλησης (από 6% το 2015 σε 7% 2020).

Διάγραμμα 12: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς Κλάδους ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2015-2020

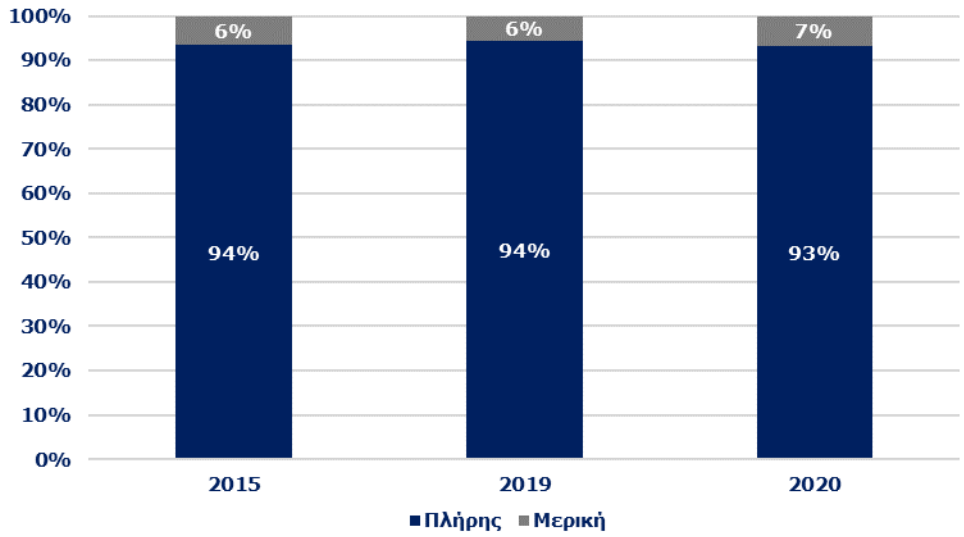

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά τους απασχολούμενους στην εστίαση, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης (από 88% το 2015 σε 83% το 2020) καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης (από 12% το 2015 σε 17% το 2020).

Διάγραμμα 13: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην εστίαση ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2015-2020

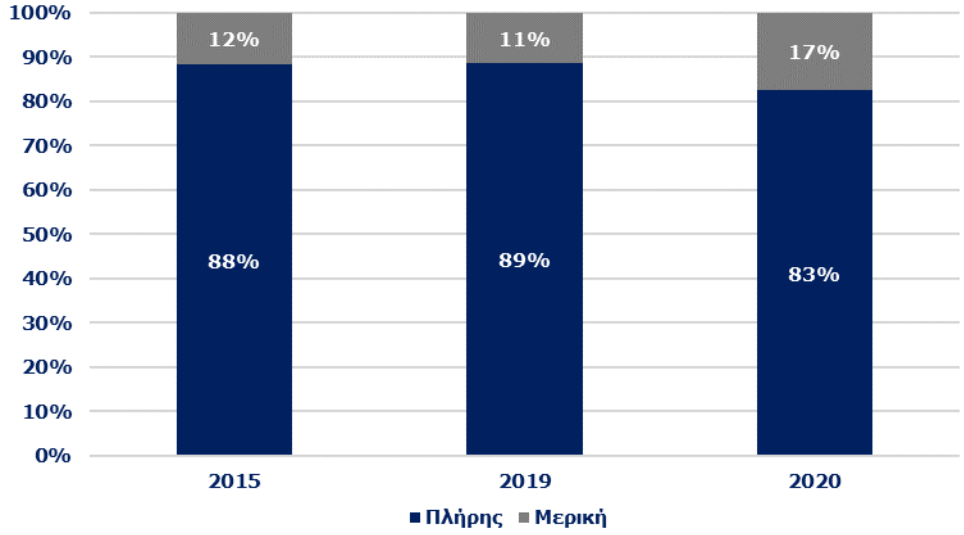

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τους απασχολούμενους στα καταλύματα, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης (από 99% το 2015 σε 95% το 2020) καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης (από 1% το 2015 σε 5% το 2020).

Διάγραμμα 14: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα καταλύματα ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2015-2020

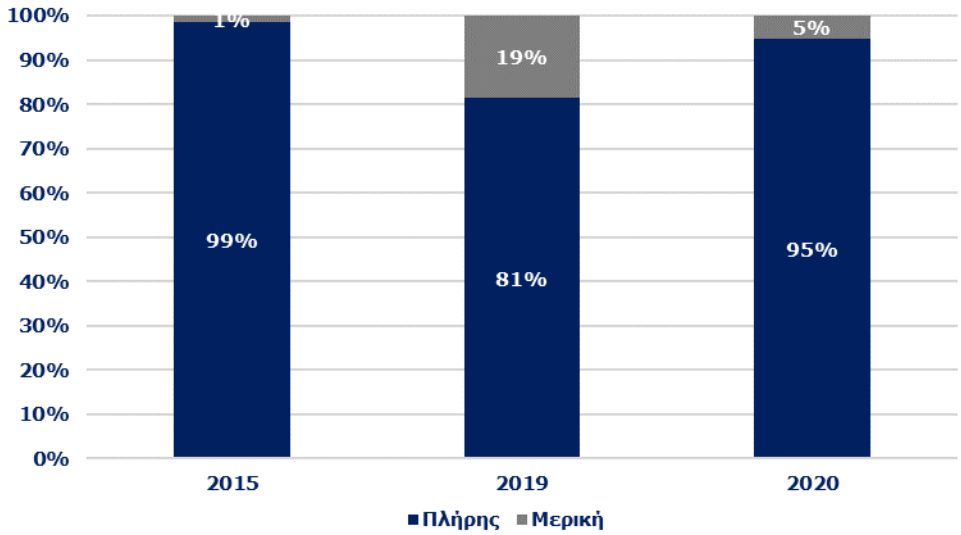

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.5 Φύλο απασχολούμενων ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με το φύλο των απασχολούμενων στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2015-2019, παρατηρούμε ότι οι άνδρες απασχολούμενοι σημείωσαν αύξηση κατά +9% (από 2,1 εκατ. το 2015 σε 2,3 εκατ. το 2019) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +8% (από 1,5 εκατ. το 2015 σε 1,6 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση των ανδρών και γυναικών απασχολούμενων, με εξαίρεση την Δυτική Ελλάδα που σημείωσε οριακή μείωση στις γυναίκες απασχολούμενες (-0,3%, από 82 χιλ. το 2015 σε 82 χιλ. το 2019). Συγκεκριμένα, οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτα μεγέθη στους άνδρες απασχολούμενους σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+60 χιλ. ή +8%, από 748 χιλ. το 2015 σε 808 χιλ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+27 χιλ. ή +8%, από 345 χιλ. το 2015 σε 372 χιλ. το 2019) και Κρήτης (+21 χιλ. ή +18%, από 122 χιλ. το 2015 σε 143 χιλ. το 2019) ενώ στις γυναίκες στις Περιφέρειες Αττικής (+46 χιλ. ή +8%, από 588 χιλ. το 2015 σε 634 χιλ. το 2019), Κρήτης (+22 χιλ. ή +26%, από 88 χιλ. το 2015 σε 110 χιλ. το 2019) και Κεντρικής Μακεδονίας (+15 χιλ. ή +6%, από 256 χιλ. το 2015 σε 271 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι άνδρες απασχολούμενοι στο σύνολο της χώρας σημείωσαν πτώση κατά -1% (από 2,3 εκατ. το 2019 σε 2,2 εκατ. το 2020) ενώ οι γυναίκες οριακή μείωση κατά -0,2% (από 1,6 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2020). Επιμέρους, η εικόνα στην πλήρη απασχόληση είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+1%, από 808 χιλ. το 2019 σε 813 χιλ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (+0,3%, από 372 χιλ. το 2019 σε 373 χιλ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (+1%, από 133 χιλ. το 2019 σε 134 χιλ. το 2020) και Πελοποννήσου (+1%, από 123 χιλ. το 2019 σε 124 χιλ. το 2020) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Θεσσαλίας (-3%, από 150 χιλ. το 2019 σε 145 χιλ. το 2020), Κρήτης (-7%, από 143 χιλ. το 2019 σε 133 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-5%, από 127 χιλ. το 2019 σε 120 χιλ. το 2020), Στερεάς Ελλάδας (-4%, από 125 χιλ. το 2019 σε 120 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-12%, από 78 χιλ. το 2019 σε 68 χιλ. το 2020), Ηπείρου (-1%, από 65 χιλ. το 2019 σε 64 χιλ. το 2020), Δυτικής Μακεδονίας (-1%, από 53 χιλ. το 2019 σε 52 χιλ. το 2020), Βορείου Αιγαίου (-3%, από 45 χιλ. το 2019 σε 43 χιλ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-6%, από 45 χιλ. το 2019 σε 42 χιλ. το 2020) μείωση.

Σε ότι αφορά τις γυναίκες, η εικόνα είναι επίσης μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+4%, από 634 χιλ. το 2019 σε 658 χιλ. το 2020), Θεσσαλίας (+4%, από 103 χιλ. το 2019 σε 107 χιλ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (+1%, από 82 χιλ. το 2019 σε 83 χιλ. το 2020), Πελοποννήσου (+2%, από 88 χιλ. το 2019 σε 90 χιλ. το 2020) και Δυτικής Μακεδονίας (+2%, από 34 χιλ. το 2019 σε 35 χιλ. το 2020) να

καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (-2%, από 271 χιλ. το 2019 σε 266 χιλ. το 2020), Κρήτης (-11%, από 110 χιλ. το 2019 σε 98 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-5%, από 88 χιλ. το 2019 σε 84 χιλ. το 2020), Στερεάς Ελλάδας (-1%, από 69 χιλ. το 2019 σε 69 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-11%, από 55 χιλ. το 2019 σε 49 χιλ. το 2020), Ηπείρου (-7%, από 48 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2020), Βορείου Αιγαίου (-2%, από 30 χιλ. το 2019 σε 30 χιλ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-7%, από 32 χιλ. το 2019 σε 30 χιλ. το 2020) μείωση.

Πίνακας 13: Εξέλιξη των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια και ανά φύλο απασχολούμενων, 2015-2020

Περιφέρεια	Φύλο απασχολούμενων	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττική	Άνδρες	747.590	808.049	813.277	8%	1%
	Γυναίκες	588.306	634.317	658.434	8%	4%
Κεντρική Μακεδονία	Άνδρες	344.547	371.786	372.880	8%	0%
	Γυναίκες	256.209	270.905	265.940	6%	-2%
Θεσσαλία	Άνδρες	134.903	150.333	145.354	11%	-3%
	Γυναίκες	94.863	102.915	106.717	8%	4%
Κρήτη	Άνδρες	121.631	143.067	133.431	18%	-7%
	Γυναίκες	87.503	109.917	98.062	26%	-11%
Δυτική Ελλάδα	Άνδρες	123.993	132.765	134.052	7%	1%
	Γυναίκες	82.198	81.918	82.564	0%	1%
Πελοπόννησος	Άνδρες	111.743	123.344	124.359	10%	1%
	Γυναίκες	81.494	88.087	89.571	8%	2%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Άνδρες	115.996	126.742	120.035	9%	-5%
	Γυναίκες	81.905	87.906	83.558	7%	-5%
Στερεά Ελλάδα	Άνδρες	112.313	125.121	120.237	11%	-4%
	Γυναίκες	68.694	69.047	68.615	1%	-1%
Νότιο Αιγαίο	Άνδρες	77.739	77.847	68.460	0%	-12%
	Γυναίκες	54.601	55.126	49.176	1%	-11%
Ήπειρος	**Άνδρες**	**61.830**	**64.717**	**64.118**	**5%**	**-1%**
	Γυναίκες	**43.442**	**48.031**	**44.635**	**11%**	**-7%**
Δυτική Μακεδονία	Άνδρες	50.592	53.017	52.239	5%	-1%
	Γυναίκες	30.651	34.068	34.876	11%	2%
Βόρειο Αιγαίο	Άνδρες	42.255	44.827	43.281	6%	-3%
	Γυναίκες	22.711	29.989	29.532	32%	-2%
Ιόνια Νησιά	Άνδρες	41.230	44.712	41.830	8%	-6%
	Γυναίκες	31.753	32.476	30.244	2%	-7%
Ελλάδα	**Άνδρες**	**2.086.363**	**2.266.326**	**2.233.555**	**9%**	**-1%**
	Γυναίκες	**1.524.330**	**1.644.704**	**1.641.924**	**8%**	**0%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ανδρών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (36%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (17%), Θεσσαλίας (7%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Κρήτης (6%), Πελοποννήσου (6%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Ιονίων Νήσων (2%).

Διάγραμμα 15: Ποσοστιαία κατανομή των ανδρών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2020

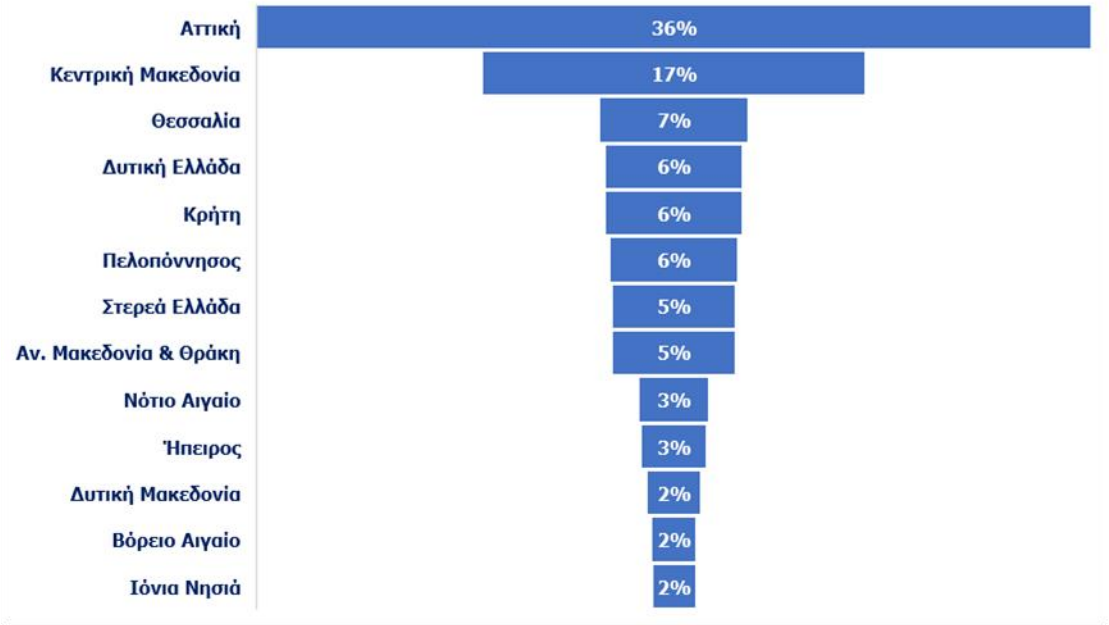

Σε ότι αφορά την ποσοστιαία κατανομή των γυναικών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια για το 2020, το υψηλότερο ποσοστό σημειώνεται στην Περιφέρεια Αττικής (40%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (16%), Θεσσαλίας (6%), Κρήτης (6%), Πελοποννήσου (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Δυτικής Ελλάδας (5%), Στερεάς Ελλάδας (4%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Ιονίων Νήσων (2%) και Βορείου Αιγαίου (2%).

Διάγραμμα 16: Ποσοστιαία κατανομή των γυναικών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2020

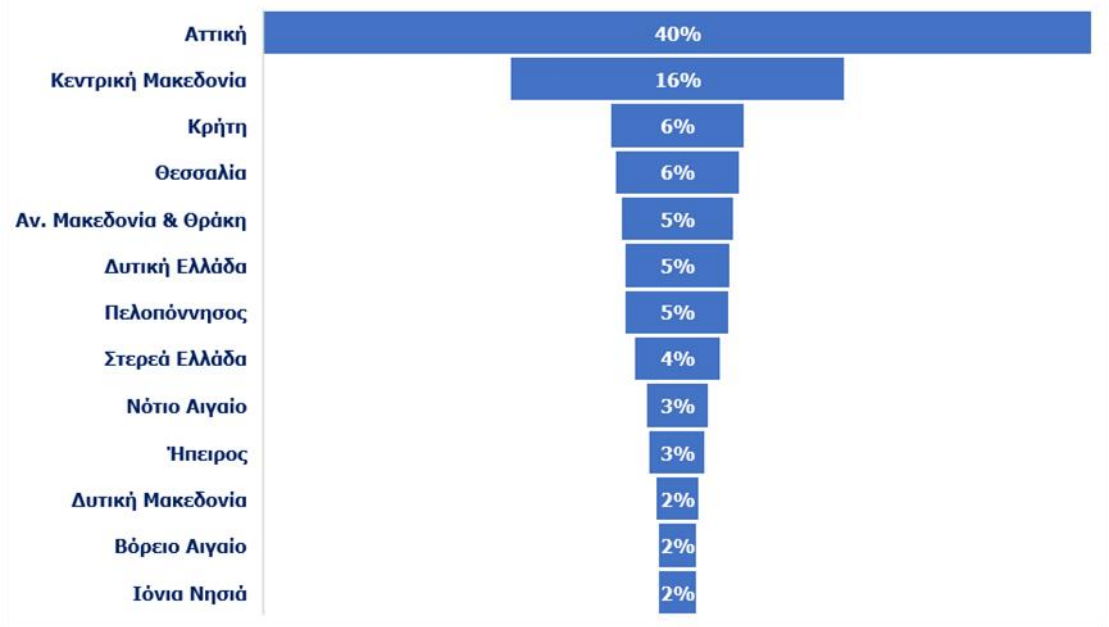

1.8.6 Φύλο απασχολούμενων ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Ηπείρου

Οι άνδρες απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Ηπείρου την περίοδο 2015-2019, σημείωσαν αύξηση κατά +5% (από 62 χιλ. το 2015 σε 65 χιλ. το 2019) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +11% (από 43 χιλ. το 2015 σε 48 χιλ. το 2019). Επιμέρους, οι άνδρες απασχολούμενοι στους λοιπούς κλάδους σημείωσαν αύξηση κατά +2% (από 56 χιλ. το 2015 σε 57 χιλ. το 2019) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +8% (από 40 χιλ. το 2015 σε 43 χιλ. το 2019), στην εστίαση οι άνδρες απασχολούμενοι αύξηση κατά +51% (από 5 χιλ. το 2015 σε 7 χιλ. το 2019) και οι γυναίκες αύξηση κατά +30% (από 3 χιλ. το 2015 σε 4 χιλ. το 2019) ενώ στα καταλύματα οι άνδρες μείωση κατά -38% (από 1 χιλ. το 2015 σε 655 απασχολούμενους το 2019) και οι γυναίκες αύξηση κατά +68% (από 769 απασχολούμενους το 2015 σε 1 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι άνδρες απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Ηπείρου σημείωσαν μείωση κατά -1% (από 65 χιλ. το 2019 σε 64 χιλ. το 2020) ενώ οι γυναίκες μείωση κατά -7% (από 48 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2020). Επιμέρους, οι άνδρες απασχολούμενοι στους λοιπούς κλάδους σημείωσαν αύξηση κατά +1% (από 57 χιλ. το 2019 σε 58 χιλ. το 2020) ενώ στην εστίαση (-18%, από 7 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2020) και τα καταλύματα (-6%, από 655 απασχολούμενους το 2019 σε 633 απασχολουμενους το 2020) μείωση. Η εικόνα στις γυναίκες είναι αρνητική: λοιποί κλάδοι (-6%, από 43 χιλ. το 2019 σε 40 χιλ. το 2020), εστίαση (-9%, από 4 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2020) και καταλύματα (-42%, από 1 χιλ. το 2019 σε 744 απασχολούμενους το 2020).

Πίνακας 14: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά φύλο απασχολούμενων και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2015-2020

Κλάδος	Φύλο απασχολούμενων	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Λοιποί κλάδοι	Άνδρες	55.943	56.791	57.569	2%	1%
	Γυναίκες	39.588	42.741	40.233	8%	-6%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	Άνδρες	4.829	7.271	5.936	51%	-18%
	Γυναίκες	3.085	4.002	3.658	30%	-9%
Καταλύματα	Άνδρες	1.058	655	613	-38%	-6%
	Γυναίκες	769	1.289	744	68%	-42%
Ήπειρος	**Άνδρες**	**61.830**	**64.717**	**64.118**	**5%**	**-1%**
	Γυναίκες	**43.442**	**48.031**	**44.635**	**11%**	**-7%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με το φύλο των απασχολούμενων στους λοιπούς κλάδους την περίοδο 2015–2020, οι άνδρες απασχολούμενοι (από 59% το 2015 σε 59% το 2020) εμφανίζουν υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με αυτά των γυναικών (από 41% το 2015 σε 41% το 2020).

Διάγραμμα 17: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς Κλάδους ανά φύλο απασχολούμενων, 2015-2020

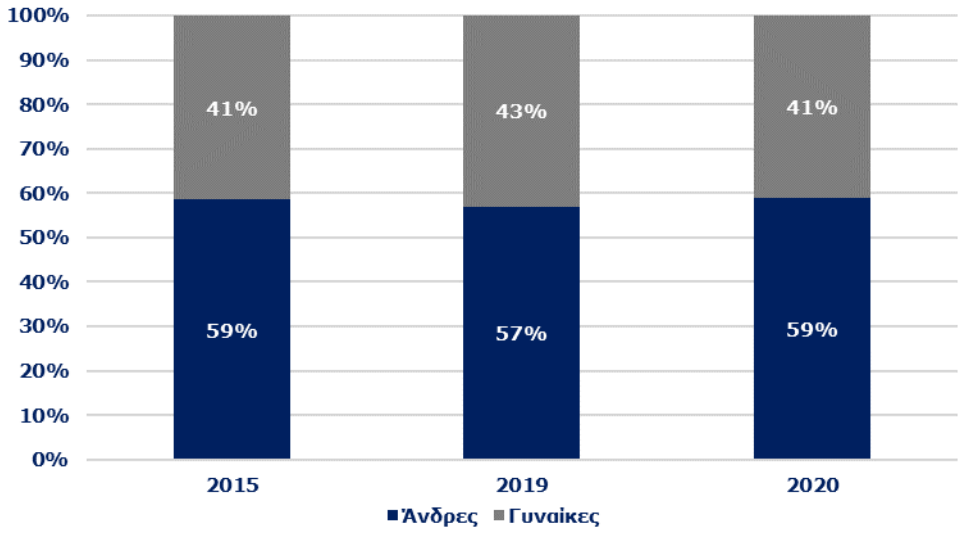

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Παρόμοια είναι η εικόνα στην εστίαση, με τους άνδρες απασχολούμενους να εμφανίζουν υψηλότερα μερίδια (από 61% το 2015 σε 62% το 2020) σε σύγκριση με αυτά των γυναικών (από 39% το 2015 σε 38% το 2020).

Διάγραμμα 18: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Εστίαση ανά φύλο απασχολούμενων, 2015-2020

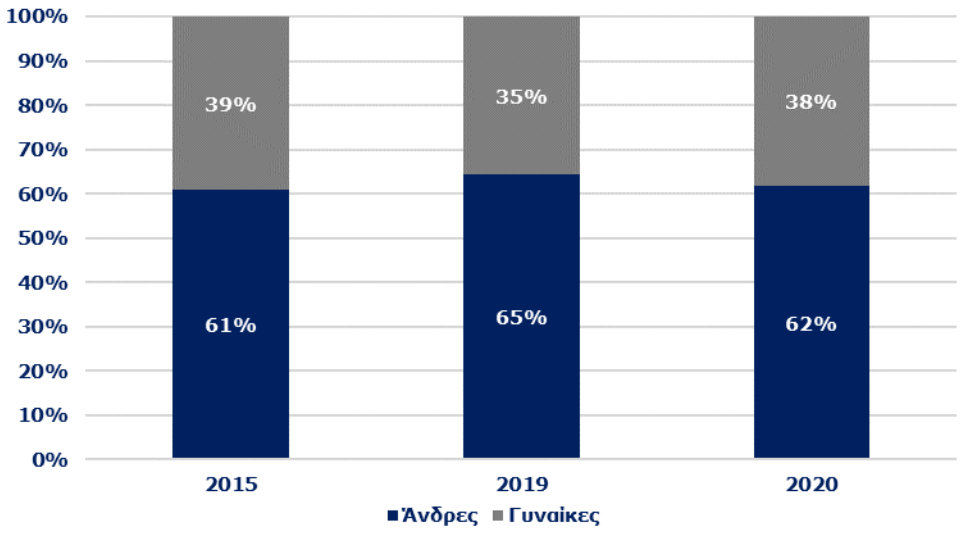

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε ότι αφορά τα καταλύματα η εικόνα είναι μικτή, με τα έτη 2019 (Άνδρες 34% και Γυναίκες 66%) και 2020 (Άνδρες 45% και Γυναίκες 55%) να πλειοψηφούν οι γυναίκες ενώ το 2015 (Άνδρες 58% και Γυναίκες 42%) οι άνδρες.

Διάγραμμα 19: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα Καταλύματα ανά φύλο απασχολούμενων, 2015-2020

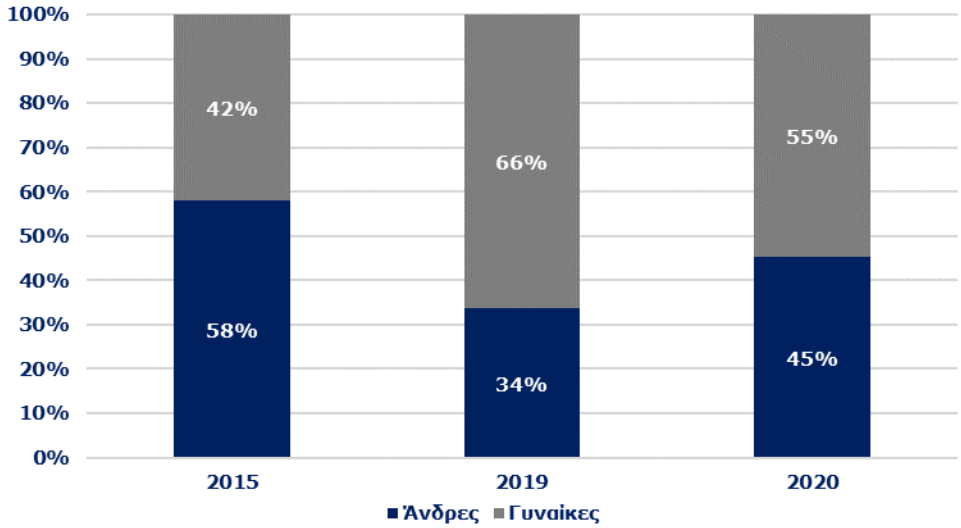

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.7 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με την ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων, παρατηρούμε ότι όλες οι ηλικιακές ομάδες σημείωσαν αύξηση την περίοδο 2015-2019, με εξαίρεση τις ηλικίες 25-34 ετών (-3%, από 815 χιλ. το 2015 σε 786 χιλ. το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες ηλικιακές κατηγορίες: 15-24 ετών (+8%, από 140 χιλ. το 2015 σε 151 χιλ. το 2019), 35-44 ετών (+2%, από 1,1 εκατ. το 2015 σε 1,2 εκατ. το 2019), 45-54 ετών (+13%, από 1,0 εκατ. το 2015 σε 1,1 εκατ. το 2019) και 55+ (+31%, από 524 χιλ. το 2015 σε 687 χιλ. το 2019).

Επιμέρους, την περίοδο 2015-2019, μείωση σημειώθηκε στις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (-34%), Δυτικής Ελλάδας (-27%), Πελοποννήσου (-23%), Στερεάς Ελλάδας (-7%) και Νοτίου Αιγαίου (-6%), στις ηλικίες 25-34 ετών στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-18%), Δυτικής Μακεδονίας (-14%), Αττικής (-7%), Ηπείρου (-6%), Ιονίων Νήσων (-6%), Στερεάς Ελλάδας (-4%) και Κεντρικής Μακεδονίας (-2%) και στις ηλικίες 35-44 ετών στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (-8%), Θεσσαλίας (-6%), Νοτίου Αιγαίου (-5%), Δυτικής Μακεδονίας (-0,3%) και Κεντρικής Μακεδονίας (-0,1%).

Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις την περίοδο 2015-2019, σημειώθηκαν για τις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (+59%, από 3 χιλ. το 2015 σε 4 χιλ. το 2019) και Βορείου Αιγαίου (+29%, από 3 χιλ. το 2015 σε 4 χιλ. το 2019), για τις ηλικίες 25-34 ετών στις Περιφέρειες Κρήτης (+7%, από 48 χιλ. το 2015 σε 52 χιλ. το 2019) και Πελοποννήσου (+7%, από 34 χιλ. το 2015 σε 37 χιλ. το 2019), για τις ηλικίες 35-44 ετών στις Περιφέρειες Κρήτης (+17%, από 65 χιλ. το 2015 σε 76 χιλ. το 2019) και Βορείου Αιγαίου (+14%, από 17 χιλ. το 2015 σε 20 χιλ. το 2019), για τις ηλικίες 45-54 ετών στις Περιφέρειες Κρήτης (+25%, από 56 χιλ. το 2015 σε 70 χιλ. το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (+20%, από 25 χιλ. το 2015 σε 30 χιλ. το 2019) και για τις ηλικίες 55+ ετών στις Περιφέρειες Κρήτης (+46%, από 30 χιλ. το 2015 σε 43 χιλ. το 2019) και Αττικής (+39%, από 157 χιλ. το 2015 σε 218 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, η εικόνα είναι μικτή, με τις ηλικίες 15-24 ετών (-5%, από 151 χιλ. το 2019 σε 144 χιλ. το 2020), 25-34 ετών (-5%, από 786 χιλ. το 2019 σε 747 χιλ. το 2020) και 35-44 ετών (-4%, από 1,2 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2020) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 45-54 ετών (+2%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2020) και 55+ ετών (+5%, από 687 χιλ. το 2019 σε 719 χιλ. το 2020) αύξηση.

Επιμέρους, την περίοδο 2019-2020, αύξηση σημειώθηκε στις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Αττικής (+12%) και Δυτικής Μακεδονίας (+2%), στις ηλικίες 25-34 ετών στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (+15%), στις ηλικίες 35-44 ετών στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (+0,1%) και Πελοποννήσου (+0,2%) στις ηλικίες 45-54 ετών στις Περιφέρειες Αττικής (+3%), Κεντρικής Μακεδονίας (+3%), Θεσσαλίας (+1%), Δυτικής Ελλάδας (+7%), Πελοποννήσου (+1%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+2%), Στερεάς Ελλάδας (+3%), Ηπείρου (+0,5%) και Βορείου Αιγαίου (+6%) και στις ηλικίες 55+ ετών στις Περιφέρειες Αττικής (+10%), Κεντρικής Μακεδονίας (+3%), Θεσσαλίας (+5%), Κρήτης (+4%), Πελοποννήσου (+5%), Στερεάς Ελλάδας (+8%), Ηπείρου (+7%), Δυτικής Μακεδονίας (+10%) και Ιονίων Νήσων (+3%).

Οι υψηλότερες ποσοστιαίες μειώσεις την περίοδο 2019-2020, σημειώθηκαν για τις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας (-40%, από 7 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-36%, από 4 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2020), για τις ηλικίες 25-34 ετών στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-23%, από 30 χιλ. το 2019 σε 23 χιλ. το 2020) και Κρήτης (-16%, από 52 χιλ. το 2019 σε 43 χιλ. το 2020), για τις ηλικίες 35-44 ετών στις Περιφέρειες Κρήτης (-14%, από 76 χιλ. το 2019 σε 66 χιλ. το 2020) και Ηπείρου (-13%, από 35 χιλ. το 2019 σε 30 χιλ. το 2020), για τις ηλικίες 45-54 ετών στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-10%, από 22 χιλ. το 2019 σε 20 χιλ. το 2020) και Δυτικής Μακεδονίας (-4%, από 30 χιλ. το 2019 σε 28 χιλ. το 2020) και για τις ηλικίες 55+ ετών στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-10%, από 23 χιλ. το 2019 σε 20 χιλ. το 2020) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-5%, από 42 χιλ. το 2019 σε 40 χιλ. το 2020).

Πίνακας 15: Εξέλιξη των απασχολούμενων ανά ηλικιακή διάρθρωση και ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	Ηλικιακή διάρθρωση	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττική	15-24	49.544	57.161	63.837	15%	12%
	25-34	324.892	301.567	298.036	-7%	-1%
	35-44	435.152	449.035	441.981	3%	-2%
	45-54	369.588	416.252	427.331	13%	3%
	55+	156.719	218.351	240.525	39%	10%
Κεντρική Μακεδονία	15-24	20.242	23.636	21.077	17%	-11%
	25-34	128.351	126.150	122.261	-2%	-3%
	35-44	187.973	187.775	182.120	0%	-3%
	45-54	173.447	193.294	198.727	11%	3%
	55+	90.743	111.836	114.635	23%	3%
Θεσσαλία	15-24	7.677	9.373	9.225	22%	-2%
	25-34	48.188	50.918	47.096	6%	-8%
	35-44	71.309	67.239	66.814	-6%	-1%
	45-54	63.656	73.557	74.167	16%	1%
	55+	38.936	52.162	54.768	34%	5%
Κρήτη	15-24	10.256	11.792	8.930	15%	-24%
	25-34	48.372	51.598	43.335	7%	-16%
	35-44	64.886	76.167	65.536	17%	-14%
	45-54	56.043	70.319	69.000	25%	-2%
	55+	29.577	43.109	44.692	46%	4%
Δυτική Ελλάδα	15-24	9.704	7.122	7.031	-27%	-1%
	25-34	42.399	42.604	41.406	0%	-3%
	35-44	63.726	58.683	58.760	-8%	0%
	45-54	55.508	61.730	65.747	11%	7%
	55+	34.855	44.545	43.672	28%	-2%
Πελοπόννησος	15-24	6.318	4.861	4.602	-23%	-5%
	25-34	34.438	36.827	36.353	7%	-1%
	35-44	54.864	57.402	57.509	5%	0%
	45-54	58.126	64.851	65.821	12%	1%
	55+	39.491	47.490	49.646	20%	5%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	15-24	8.444	9.036	7.783	7%	-14%
	25-34	44.626	44.998	38.793	1%	-14%
	35-44	58.169	59.987	57.065	3%	-5%
	45-54	54.984	58.758	59.990	7%	2%
	55+	31.678	41.869	39.963	32%	-5%
Στερεά Ελλάδα	15-24	7.587	7.082	4.223	-7%	-40%
	25-34	39.369	37.929	33.596	-4%	-11%
	35-44	54.978	57.861	55.146	5%	-5%
	45-54	50.973	56.595	58.507	11%	3%
	55+	28.100	34.701	37.380	23%	8%
Νότιο Αιγαίο	15-24	7.919	7.445	5.226	-6%	-30%
	25-34	37.132	30.316	23.472	-18%	-23%
	35-44	40.028	37.849	34.900	-5%	-8%
	45-54	29.600	34.697	33.545	17%	-3%
	55+	17.661	22.665	20.493	28%	-10%
Ήπειρος	**15-24**	**2.469**	**2.963**	**2.757**	**20%**	**-7%**
	25-34	**21.079**	**19.796**	**18.962**	**-6%**	**-4%**
	35-44	**32.804**	**34.789**	**30.188**	**6%**	**-13%**
	45-54	**30.086**	**32.437**	**32.585**	**8%**	**0%**
	55+	**18.833**	**22.764**	**24.261**	**21%**	**7%**
Δυτική Μακεδονία	15-24	4.145	2.727	2.792	-34%	2%
	25-34	14.190	12.196	14.006	-14%	15%
	35-44	25.668	25.596	23.252	0%	-9%
	45-54	24.827	29.727	28.461	20%	-4%
	55+	12.414	16.838	18.606	36%	10%
Βόρειο Αιγαίο	15-24	3.296	4.246	3.483	29%	-18%
	25-34	17.602	18.107	17.101	3%	-6%
	35-44	17.419	19.772	18.554	14%	-6%
	45-54	16.039	18.812	20.030	17%	6%
	55+	10.610	13.879	13.645	31%	-2%
Ιόνια Νησιά	15-24	2.504	3.971	2.551	59%	-36%
	25-34	14.175	13.302	12.780	-6%	-4%
	35-44	20.636	21.066	19.667	2%	-7%
	45-54	21.158	22.465	20.279	6%	-10%
	55+	14.510	16.383	16.798	13%	3%
Ελλάδα	**15-24**	**140.105**	**151.415**	**143.517**	**8%**	**-5%**
	25-34	**814.814**	**786.309**	**747.198**	**-3%**	**-5%**
	35-44	**1.127.613**	**1.153.220**	**1.111.491**	**2%**	**-4%**
	45-54	**1.004.035**	**1.133.493**	**1.154.188**	**13%**	**2%**
	55+	**524.125**	**686.593**	**719.085**	**31%**	**5%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων ανά ηλικιακή κατηγορία για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικιακές ομάδες 45-54 ετών (30%) και 35-44 ετών (29%) και ακολουθούν οι ηλικίες 25-34 ετών (19%), 55+ ετών (19%) και 15-24 ετών (4%).

Διάγραμμα 20: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Ελλάδα ανά ηλικιακή ομάδα, 2020

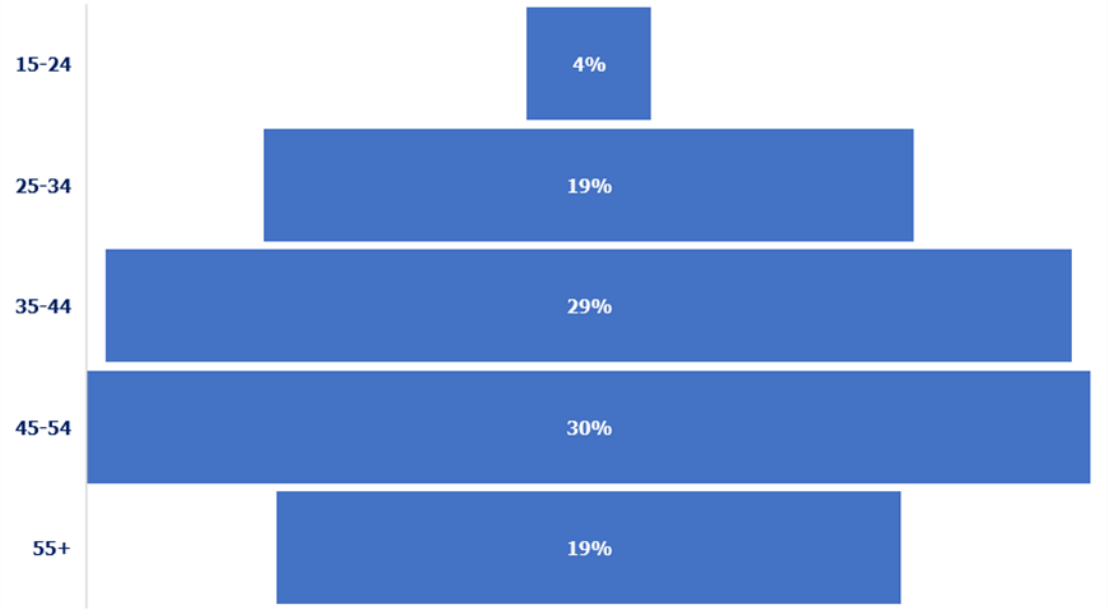

1.8.8 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά κατηγορία απασχόλησης

Η εικόνα στις ηλικιακές ομάδες για την Περιφέρεια Ηπείρου την περίοδο 2015-2019 είναι θετική, με εξαίρεση τις ηλικίες 25-34 ετών (-6%, από 21 χιλ. το 2015 σε 20 χιλ. το 2019). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες κατηγορίες: 15-24 ετών (+20%, από 2 χιλ. το 2015 σε 3 χιλ. το 2019), 35-44 ετών (+6%, από 33 χιλ. το 2015 σε 35 χιλ. το 2019), 45-54 ετών (+8%, από 30 χιλ. το 2015 σε 32 χιλ. το 2019) και 55+ ετών (+21%, από 19 χιλ. το 2015 σε 23 χιλ. το 2019).

Στους επιμέρους κλάδους, η εικόνα στους λοιπούς είναι μικτή, με τις ηλικίες 15-24 ετών (-16%, από 2 χιλ. το 2015 σε 2 χιλ. το 2019) και 25-34 ετών (-12%, από 18 χιλ. το 2015 σε 16 χιλ. το 2019) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 35-44 ετών (+6%, από 30 χιλ. το 2015 σε 32 χιλ. το 2019), 45-54 ετών (+4%, από 28 χιλ. το 2015 σε 29 χιλ. το 2019) και 55+ ετών (+20%, από 18 χιλ. το 2015 σε 21 χιλ. το 2019) αύξηση. Στην εστίαση όλες οι ηλικίες σημειώνουν αύξηση: 15-24 ετών (+202%, από 326 απασχολούμενους το 2015 σε 986 απασχολούμενους το 2019), 25-34 ετών (+35%, από 3 χιλ. το 2015 σε 4 χιλ. το 2019), 35-44 ετών (+21%, από 2 χιλ. το 2015 σε 3 χιλ. το 2019), 45-54 ετών (+65%, από 1 χιλ. το 2015 σε 2 χιλ. το 2019) και 55+ ετών (+29%, από 1 χιλ. το 2015 σε 1 χιλ. το 2019). Στα καταλύματα η εικόνα είναι μικτή, με τις ηλικίες 25-34 ετών (-48%, από 427 απασχολούμενους το 2015 σε 222 απασχολούμενους το 2019) και 35-44 ετών (-31%, από 582 απασχολούμενους το 2015 σε 403 απασχολούμενους το 2019) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 15-24 ετών (+1.003%, από 18 απασχολούμενους το 2015 σε 195 απασχολούμενους το 2019), 45-54 ετών (+37%, από 507 απασχολούμενους το 2015 σε 695 απασχολούμενους το 2019) και 55+ ετών (+46%, από 293 απασχολούμενους το 2015 σε 428 απασχολούμενους το 2019) αύξηση.

Την περίοδο 2019-2020, η εικόνα είναι μικτή, με τις ηλικίες 45-54 ετών (+0,5%, από 32 χιλ. το 2019 σε 33 χιλ. το 2020) και 55+ ετών (+7%, από 23 χιλ. το 2019 σε 24 χιλ. το 2020) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 15-24 ετών (-7%, από 3 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2020), 25-34 ετών (-4%, από 20 χιλ. το 2019 σε 19 χιλ. το 2020) και 35-44 ετών (-13%, από 35 χιλ. το 2019 σε 30 χιλ. το 2020) μείωση.

Στους επιμέρους κλάδους, η εικόνα στους λοιπούς είναι μικτή, με τις ηλικίες 15-24 ετών (+3%, από 2 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2020), 25-34 ετών (+6%, από 16 χιλ. το 2019 σε 17 χιλ. το 2020) και 55+ ετών (+9%, από 21 χιλ. το 2019 σε 23 χιλ. το

2020) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 35-44 ετών (-13%, από 32 χιλ. το 2019 σε 27 χιλ. το 2020) και 45-54 ετών (-1%, από 29 χιλ. το 2019 σε 29 χιλ. το 2020) μείωση. Στην εστίαση όλες οι ηλικίες σημειώνουν μείωση, με εξαίρεση τις ηλικίες 45-54 ετών (+26%, από 2 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2020). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες κατηγορίες: 15-24 ετών (-7%, από 986 απασχολούμενους το 2019 σε 919 απασχολούμενους το 2020), 25-34 ετών (-41%, από 4 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2020), 35-44 ετών (-18%, από 3 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2020) και 55+ ετών (-10%, από 1 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2020). Στα καταλύματα η εικόνα είναι αρνητική, με εξαίρεση τις ηλικίες 35-44 ετών (+16%, από 403 απασχολούμενους το 2019 σε 468 απασχολούμενους το 2020). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες ηλικίες: 15-24 ετών (-100%, από 195 απασχολούμενους το 2019 σε 0 απασχολούμενους το 2020), 25-34 ετών (-69%, από 222 απασχολούμενους το 2019 σε 69 απασχολούμενους το 2020), 45-54 ετών (-12%, από 695 απασχολούμενους το 2019 σε 608 απασχολούμενους το 2020) και 55+ ετών (-51%, από 428 απασχολούμενους το 2019 σε 212 απασχολούμενους το 2020).

Πίνακας 16: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά ηλικιακή διάρθρωση και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2015-2020

Περιφέρεια	Ηλικιακή διάρθρωση	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Λοιποί κλάδοι	15-24	2.126	1.783	1.838	-16%	3%
	25-34	17.818	15.759	16.660	-12%	6%
	35-44	29.925	31.599	27.442	6%	-13%
	45-54	28.132	29.358	28.981	4%	-1%
	55+	17.531	21.035	22.881	20%	9%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	15-24	326	986	919	202%	-7%
	25-34	2.835	3.815	2.233	35%	-41%
	35-44	2.298	2.787	2.277	21%	-18%
	45-54	1.447	2.384	2.996	65%	26%
	55+	1.009	1.301	1.169	29%	-10%
Καταλύματα	15-24	18	195	0	1003%	-100%
	25-34	427	222	69	-48%	-69%
	35-44	582	403	468	-31%	16%
	45-54	507	695	608	37%	-12%
	55+	293	428	212	46%	-51%
Ήπειρος	**15-24**	**2.469**	**2.963**	**2.757**	**20%**	**-7%**
	25-34	**21.079**	**19.796**	**18.962**	**-6%**	**-4%**
	35-44	**32.804**	**34.789**	**30.188**	**6%**	**-13%**
	45-54	**30.086**	**32.437**	**32.585**	**8%**	**0%**
	55+	**18.833**	**22.764**	**24.261**	**21%**	**7%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων για τους λοιπούς κλάδους της Περιφέρειας Ηπείρου, παρατηρούμε ότι σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 45-54 ετών (από 29% το 2015 σε 30% το 2020) και 35-44 ετών (από 31% το 2015 σε 28% το 2020) και ακολουθούν οι ηλικίες 55+ ετών (από 18% το 2015 σε 23% το 2020), 25-34 ετών (από 19% το 2015 σε 17% το 2020) και 15-24 ετών (2% καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο).

Διάγραμμα 21: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς Κλάδους ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Ηπείρου, 2015-2020

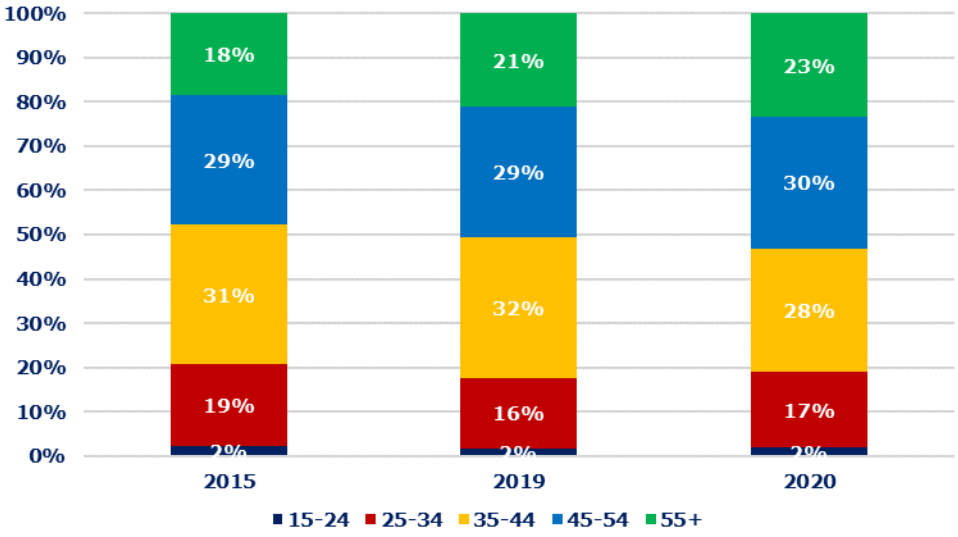

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε ότι αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων στην εστίαση, παρατηρούμε ότι σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 45-54 ετών (από 18% το 2015 σε 31% το 2020), 35-44 ετών (από 29% το 2015 σε 24% το 2020) και 25-34 ετών (από 36% το 2015 σε 23% το 2020). Μικρότερα μερίδια καταγράφονται στις ηλικιακές ομάδες 55+ ετών (από 13% το 2015 σε 12% το 2020) και 15-24 ετών (από 4% το 2015 σε 10% το 2020).

Διάγραμμα 22: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Εστίαση ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Ηπείρου, 2015-2020

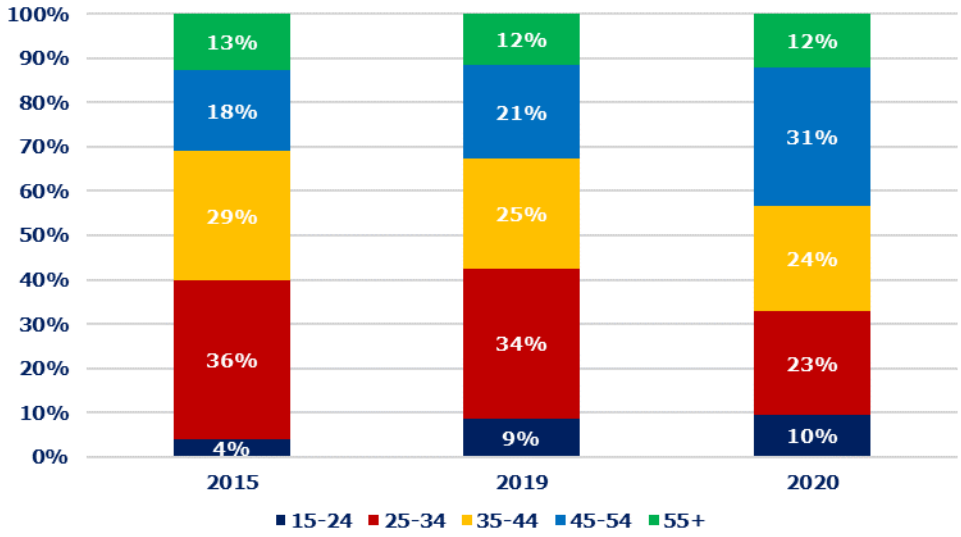

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων στα καταλύματα, παρατηρούμε ότι σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 45-54 ετών (από 28% το 2015 σε 45% το 2020), 35-44 ετών (από 32% το 2015 σε 34% το 2020) και 55+ ετών (από 16% το 2015 σε 16% το 2020). Μικρότερα μερίδια καταγράφονται στις ηλικιακές ομάδες 25-34 ετών (από 23% το 2015 σε 5% το 2020) και 15-24 ετών (από 1% το 2015 σε 0% το 2020).

Διάγραμμα 23: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα Καταλύματα ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Ηπείρου, 2015-2020

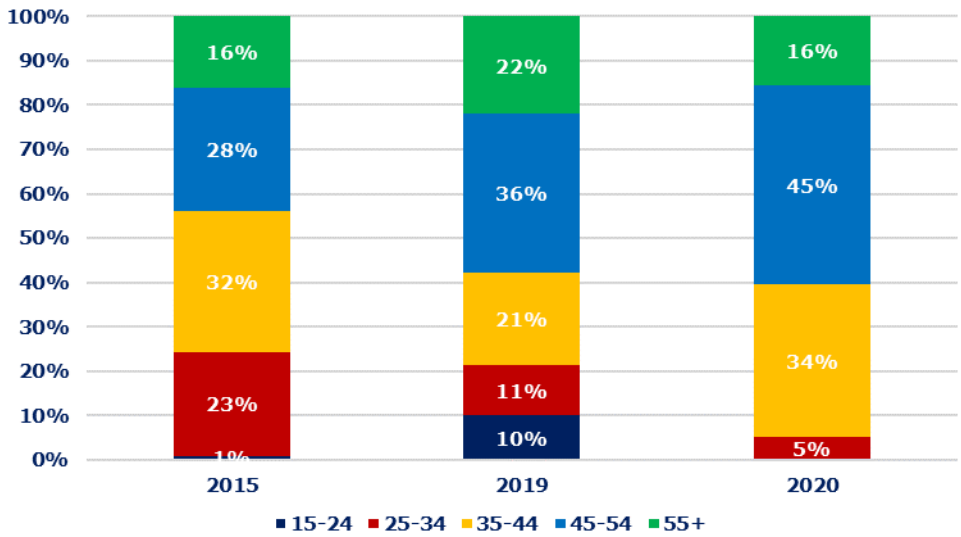

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Συμπερασματικά, μπορούμε να αναφέρουμε ότι στην Περιφέρεια Ηπείρου η εστίαση προσφέρει μεγαλύτερες ευκαιρίες απασχόλησης στις νεότερες ηλικίες (15-34 ετών) απ' ότι οι λοιποί κλάδοι και τα καταλύματα.

1.8.9 Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Η ανεργία στην Ελλάδα την περίοδο 2015-2019 σημείωσε μείωση κατά -32% (από 1.197 χιλ. το 2015 σε 819 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των ανέργων τους, με εξαίρεση την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου (+12%, από 14 χιλ. το 2015 σε 16 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (-35% ή -155 χιλ., από 449 χιλ. το 2015 σε 294 χιλ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (-25% ή -54 χιλ., από 211 χιλ. το 2015 σε 157 χιλ. το 2019), Κρήτης (-50% ή -33 χιλ., από 67 χιλ. το 2015 σε 33 χιλ. το 2019), Θεσσαλίας (-32% ή -27 χιλ., από 85 χιλ. το 2015 σε 58 χιλ. το 2019) και Πελοποννήσου (-48% ή -27 χιλ., από 55 χιλ. το 2015 σε 29 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, η ανεργία σημείωσε μείωση κατά -8% (από 819 χιλ. το 2019 σε 755 χιλ. το 2020). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (-18%, από 294 χιλ. το 2019 σε 240 χιλ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-8%, από 157 χιλ. το 2019 σε 144 χιλ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (-13%, από 68 χιλ. το 2019 σε 60 χιλ. το 2020), Θεσσαλίας (-11%, από 58 χιλ. το 2019 σε 51 χιλ. το 2020), Πελοποννήσου (-5%, από 29 χιλ. το 2019 σε 27 χιλ. το 2020), Δυτικής Μακεδονίας (-25%, από 28 χιλ. το 2019 σε 21 χιλ. το 2020) και Βορείου Αιγαίου (-10%, από 16 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2020) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κρήτης (+45%, από 33 χιλ. το 2019 σε 48 χιλ. το 2020), Στερεάς Ελλάδας (+11%, από 40 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+2%, από 41 χιλ. το 2019 σε 42 χιλ. το 2020), Ηπείρου (+7%, από 22 χιλ. το 2019 σε 24 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (+12%, από 21 χιλ. το 2019 σε 24 χιλ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (+25%, από 11 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2020) αύξηση.

Αναφορικά με το ποσοστό των ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό για το 2020, παρατηρούμε ότι τα χαμηλότερα ποσοστά καταγράφονται στις Περιφέρειες Πελοποννήσου (11%), Αττικής (14%), Βορείου Αιγαίου (16%) και Ιονίων Νήσων (16%) και τα υψηλότερα στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (22%), Δυτικής Μακεδονίας (20%) και Στερεάς Ελλάδας (19%).

Πίνακας 17: Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015, 2019 και 2020								
	2015		2019		2020		%Δ	
Περιφέρεια	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	2015-2019	2019-2020
Αττική	449	25%	294	17%	240	14%	-35%	-18%
Κεντρική Μακεδονία	211	26%	157	20%	144	18%	-25%	-8%
Δυτική Ελλάδα	82	28%	68	24%	60	22%	-17%	-13%
Θεσσαλία	85	27%	58	19%	51	17%	-32%	-11%
Κρήτη	67	24%	33	12%	48	17%	-50%	45%
Στερεά Ελλάδα	63	26%	40	17%	45	19%	-36%	11%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	60	23%	41	16%	42	17%	-32%	2%
Πελοπόννησος	55	22%	29	12%	27	11%	-48%	-5%
Ήπειρος	**34**	**25%**	**22**	**16%**	**24**	**18%**	**-35%**	**7%**
Νότιο Αιγαίο	23	15%	21	14%	24	17%	-9%	12%
Δυτική Μακεδονία	36	31%	28	25%	21	20%	-21%	-25%
Βόρειο Αιγαίο	14	18%	16	18%	14	16%	12%	-10%
Ιόνια Νησιά	17	19%	11	12%	14	16%	-36%	25%
Σύνολο	1.197	25%	819	17%	755	16%	-32%	-8%

Πηγή: ΕΕΔ ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στις Περιφέρειες για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (32%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (19%), Δυτικής Ελλάδας (8%), Θεσσαλίας (7%), Κρήτης (6%), Στερεάς Ελλάδςα (6%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (6%), Πελοποννήσου (4%), Ηπείρου (3%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (3%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Ιονίων Νήσων (2%).

Διάγραμμα 24: Ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

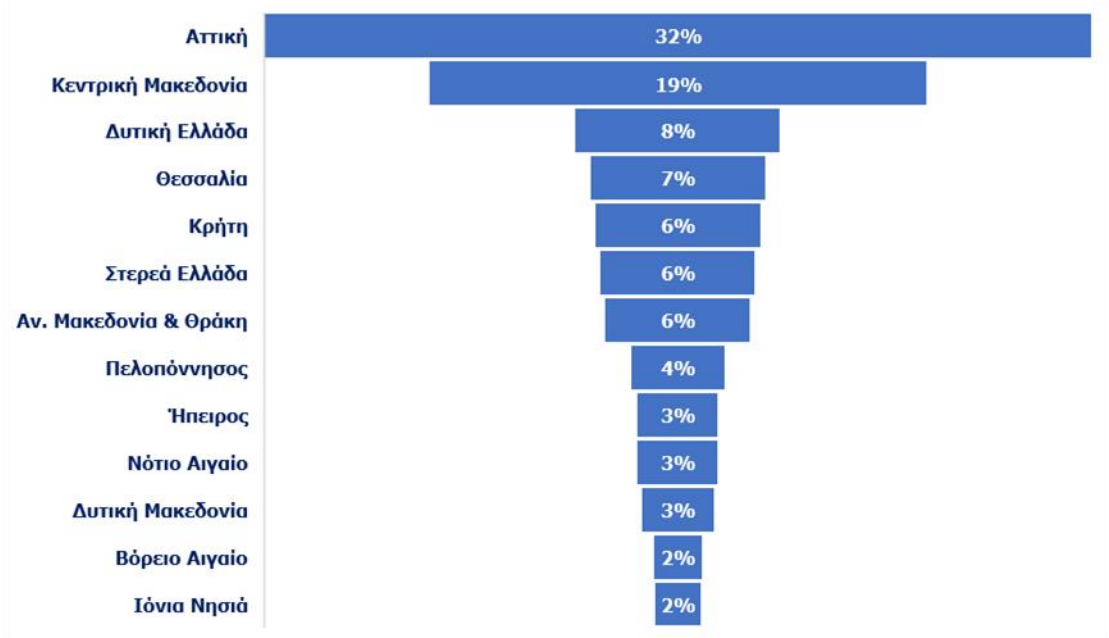

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στις Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Περιφέρεια Ηπείρου καταγράφει το 3% των ανέργων της χώρας, σημειώνοντας την περίοδο 2019-2020 αύξηση κατά +7% (από 22 χιλ. το 2019 σε 24 χιλ. το 2020) ενώ την περίοδο 2015-2019 μείωση κατά -35% (από 34 χιλ. το 2015 σε 22 χιλ. το 2019). Παράλληλα εμφανίζει το 2020 το 4ο υψηλότερο ποσοστό ανεργίας ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της (18% έναντι 16% το 2019 και 25% το 2015) στο σύνολο των 13 Περιφερειών.

2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ

2.1 ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ 2020

2.1.1 Ξενοδοχειακό δυναμικό[3] Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Πίνακας 18: Ξενοδοχειακό δυναμικό της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

Ξενοδοχειακό Δυναμικό Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020							
Περιφέρεια		**5***	**4***	**3***	**2***	**1***	**Σύνολο**
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	234	403	557	800	201	2.195
	Δωμάτια	33.240	34.987	21.146	20.893	3.122	113.388
	Κλίνες	69.441	70.996	41.471	40.139	6.145	228.192
Κρήτη	Μονάδες	139	341	392	586	180	1.638
	Δωμάτια	24.063	32.650	17.219	19.122	4.471	97.525
	Κλίνες	50.452	64.818	32.569	34.323	8.552	190.714
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	66	161	262	427	74	990
	Δωμάτια	9.539	13.109	14.507	13.193	1.522	51.870
	Κλίνες	19.708	25.952	28.592	25.348	2.954	102.554
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	57	131	288	325	376	1.177
	Δωμάτια	9.445	10.304	10.357	8.399	7.908	46.413
	Κλίνες	19.726	20.802	21.060	16.631	15.651	93.870
Αττική	Μονάδες	43	133	158	244	113	691
	Δωμάτια	7.387	9.816	7.050	7.371	2.267	33.891
	Κλίνες	14.252	19.019	13.267	13.606	4.816	64.960
Πελοπόννησος	Μονάδες	29	138	241	215	65	688
	Δωμάτια	2.840	4.958	6.473	4.738	841	19.850
	Κλίνες	6.099	9.840	12.855	9.000	1.632	39.426
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	8	48	160	245	60	521
	Δωμάτια	686	3.033	5.100	5.531	1.032	15.382
	Κλίνες	1.519	6.089	9.852	10.430	1.951	29.841
Θεσσαλία	Μονάδες	30	121	139	192	71	553
	Δωμάτια	1.497	3.772	3.932	4.292	1.305	14.798
	Κλίνες	3.064	7.598	7.756	8.231	2.666	29.315
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	13	32	116	156	69	386
	Δωμάτια	1.215	2.061	3.635	3.333	1.061	11.305
	Κλίνες	2.527	4.294	7.164	6.504	2.071	22.560
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	8	34	137	166	43	388
	Δωμάτια	939	1.844	4.766	3.882	668	12.099
	Κλίνες	1.909	3.521	9.152	7.277	1.299	23.158
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	5	44	105	97	24	275
	Δωμάτια	1.471	2.626	3.183	2.426	295	10.001
	Κλίνες	3.146	5.227	6.029	4.641	578	19.621
Ήπειρος	**Μονάδες**	**15**	**100**	**170**	**132**	**21**	**438**
	Δωμάτια	**1.198**	**1.990**	**3.318**	**2.270**	**354**	**9.130**
	Κλίνες	**2.524**	**4.243**	**6.747**	**4.420**	**703**	**18.637**
Δυτική Μακεδονία	Μονάδες	4	16	58	35	12	125
	Δωμάτια	99	373	1.461	715	241	2.889
	Κλίνες	219	807	3.238	1.562	818	6.644
Σύνολο	**Μονάδες**	**651**	**1.702**	**2.783**	**3.620**	**1.309**	**10.065**
	Δωμάτια	**93.619**	**121.523**	**102.147**	**96.165**	**25.087**	**438.541**
	Κλίνες	**194.586**	**243.206**	**199.752**	**182.112**	**49.836**	**869.492**

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

[3] Λόγω μη δημοσίευσης πλέον των στοιχείων του ΜΗΤΕ, τα στοιχεία που παρατίθενται σε αυτή την Ενότητα προέρχονται αποκλειστικά και μόνο από την βάση του ΞΕΕ.

Η Ελλάδα το 2020 διέθετε 10.065 ξενοδοχειακές μονάδες με 438.541 δωμάτια και 869.492 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων, της Κεντρικής Μακεδονίας και της Αττικής, που δέχονται και τον μεγαλύτερο αριθμό τουριστών, αντιπροσωπεύουν το 66% του ξενοδοχειακού δυναμικού της χώρας (6.691 ξενοδοχειακές μονάδες).

Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 2* (36%) και 3* (28%) ξενοδοχεία και χαμηλή στα 5* (6%). Οι υπόλοιπες κατηγορίες 4* (17%) και 1* (13%).

Η εικόνα στα ξενοδοχειακά δωμάτια είναι πιο ισοκατανεμημένη, με εξαίρεση τα 1*. Συγκεκριμένα: 5* το 21%, 4* το 28%, 3* το 23%, 2* το 22% και 1* μόλις το 6%. Παρόμοια εικόνα και στις κλίνες 5* το 22%, 4* το 28%, 3* το 23%, 2* το 21% και 1* το 6%.

Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε ότι τα 5* παρόλο που αντιπροσωπεύουν μόλις το 6% των ξενοδοχειακών μονάδων εντούτοις κατέχουν το 21% των δωματίων και το 22% των κλινών.

Τέλος, οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (36%) και της Κρήτης (21%) έχουν τον μεγαλύτερο αριθμό 5* ξενοδοχείων αντιπροσωπεύοντας το 57% του συνόλου.

Διάγραμμα 25: Κατανομή ξενοδοχειακών μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία αστεριών στην Ελλάδα, 2020

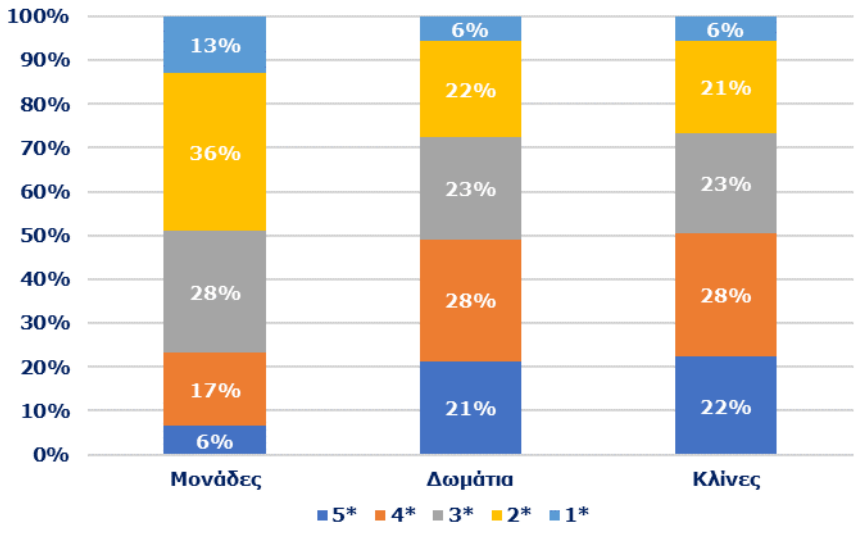

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, αξιοσημείωτο είναι ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων, της Κεντρικής Μακεδονίας και της Αττικής αντιπροσωπεύουν το 2020 το 78% των ξενοδοχειακών δωματίων της χώρας.

Διάγραμμα 26: Ποσοστιαία κατανομή ξενοδοχειακών δωματίων ανά Περιφέρεια, 2020

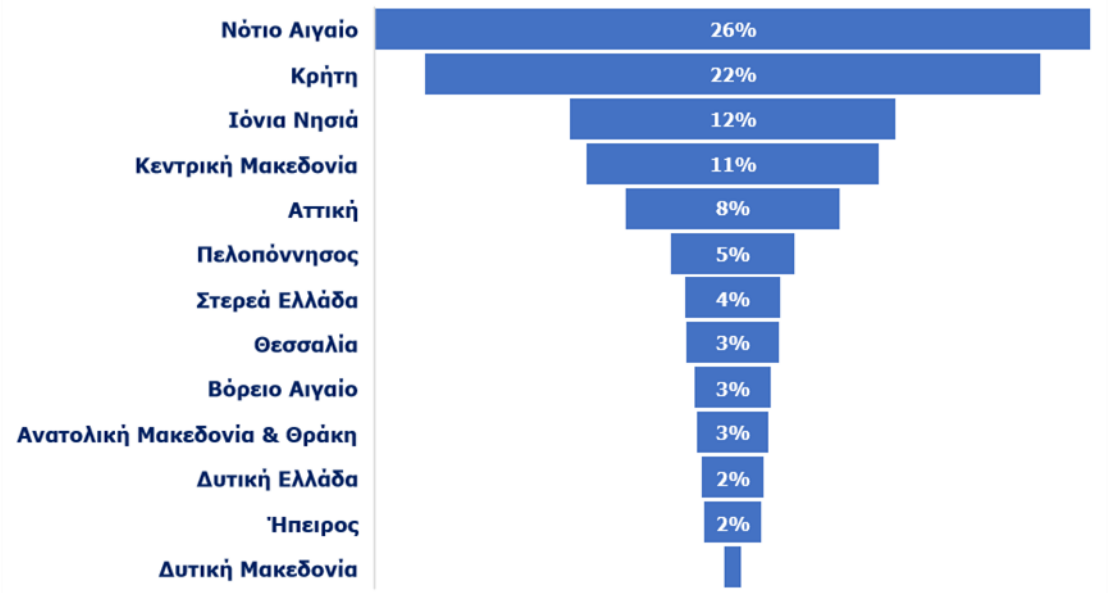

Όσον αφορά την εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2010-2020, παρατηρούμε αύξηση στα 5* (+83%), 4* (+19%) και 3* (+10%) και μείωση στα 2* (-22%) και 1* (-14%).

Διάγραμμα 27: Εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στο σύνολο της Ελλάδας (2010=100), 2010-2020

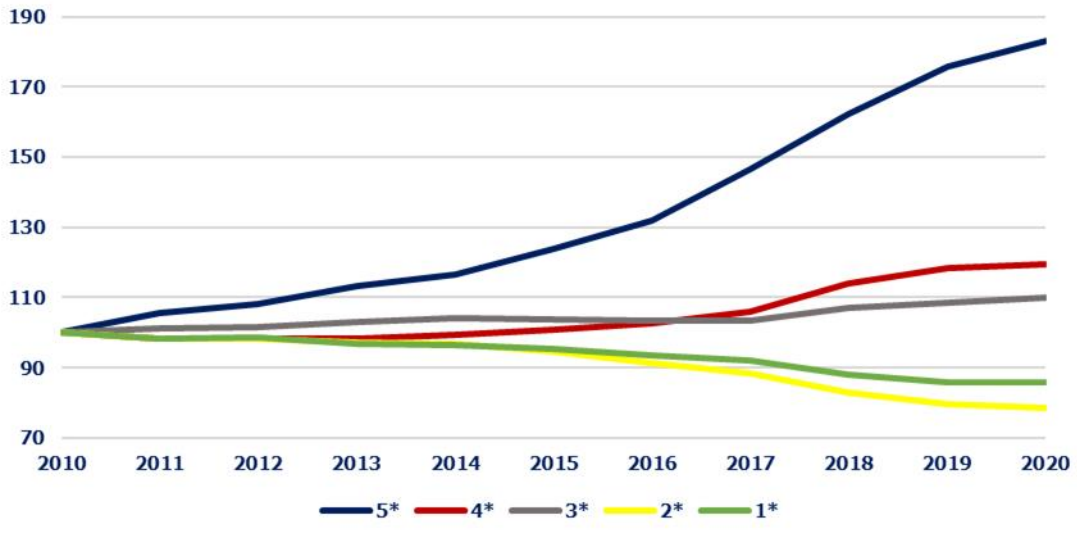

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.1.2 Ξενοδοχειακό δυναμικό Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει το 2020 το 4% των μονάδων, το 2% των δωματίων και το 2% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 438 μονάδες με 9.130 δωμάτια και 18.637 κλίνες.

Πίνακας 19: Ξενοδοχειακό δυναμικό της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ Ξενοδοχειακό δυναμικό 2020							
Ενότητα		**5***	**4***	**3***	**2***	**1***	**Σύνολο**
Ιωάννινα	Μονάδες	11	63	104	56	4	**238**
	Δωμάτια	758	736	1.416	869	40	**3.819**
	Κλίνες	1.608	1.603	2.924	1.718	91	**7.944**
Πρέβεζα	Μονάδες	1	20	36	50	8	**115**
	Δωμάτια	110	621	1.162	989	152	**3.034**
	Κλίνες	218	1.330	2.363	1.953	302	**6.166**
Θεσπρωτία	Μονάδες	3	15	23	19	8	**68**
	Δωμάτια	330	478	610	336	156	**1.910**
	Κλίνες	698	964	1.196	611	300	**3.769**
Άρτα	Μονάδες	0	2	7	7	1	**17**
	Δωμάτια	0	155	130	76	6	**367**
	Κλίνες	0	346	264	138	10	**758**
Σύνολο	**Μονάδες**	**15**	**100**	**170**	**132**	**21**	**438**
	Δωμάτια	**1.198**	**1.990**	**3.318**	**2.270**	**354**	**9.130**
	Κλίνες	**2.524**	**4.243**	**6.747**	**4.420**	**703**	**18.637**

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών, παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 3* (39%), 2* (30%) και 4* (23%) ξενοδοχεία και χαμηλή στα 5* (3%) και 1* (5%). Η εικόνα στα ξενοδοχειακά δωμάτια είναι πιο ισοκατανεμημένη, 5* (13%), 4* (22%), 3* (36%), 2* (25%) και 1* (4%).

Παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες, 5* (14%), 4* (23%), 3* (36%), 2* (24%) και 1* (4%).

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι τα 5*, παρόλο που αντιπροσωπεύουν μόλις το 3% των ξενοδοχειακών μονάδων εντούτοις κατέχουν το 13% των δωματίων και το 14% των κλινών.

Διάγραμμα 28: Κατανομή ξενοδοχειακών μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία αστεριών στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2020

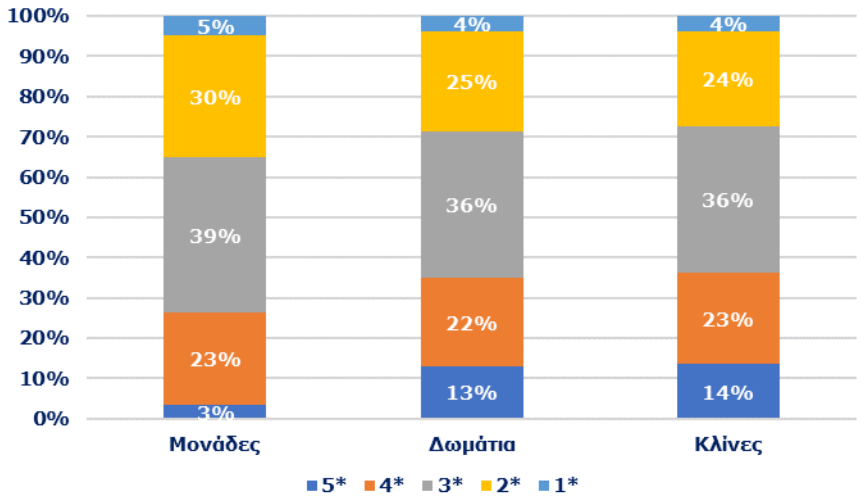

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Ιωαννίνων αντιπροσωπεύει το 42% των δωματίων της Περιφέρειας με 238 μονάδες, 3.819 δωμάτια και 7.944 κλίνες,
- Η Ενότητα Πρέβεζας διαθέτει το 33% του δυναμικού της Περιφέρειας με 115 μονάδες, 3.034 δωμάτια και 6.166 κλίνες,
- Η Ενότητα Θεσπρωτίας αντιπροσωπεύει το 21% του δυναμικού της Περιφέρειας με 68 μονάδες, 1.910 δωμάτια και 3.769 κλίνες και
- Η Ενότητα Άρτας διαθέτει το 4% του δυναμικού με 17 μονάδες, 367 δωμάτια και 758 κλίνες.

Διάγραμμα 29: Ποσοστιαία κατανομή του ξενοδοχειακού δυναμικού σε δωμάτια της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

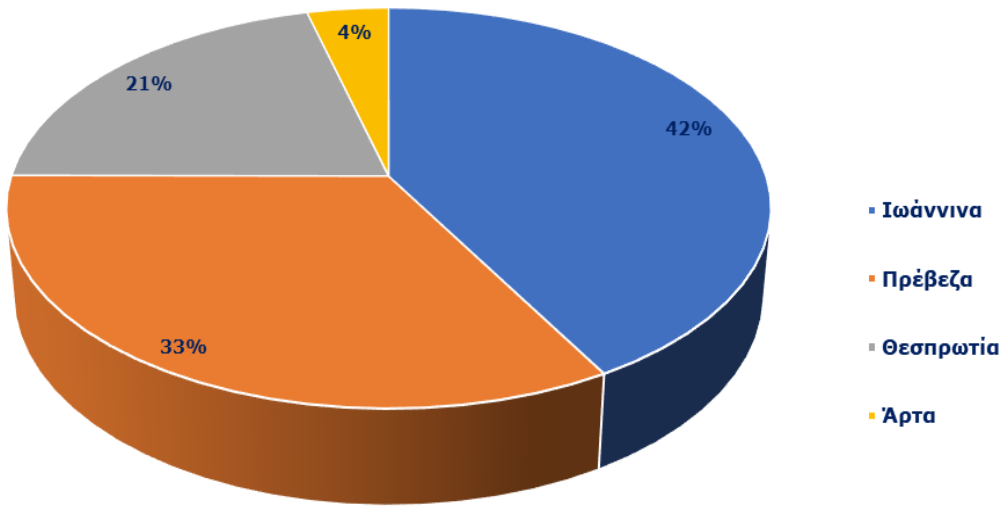

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Ηπείρου την περίοδο 2010-2020, παρατηρούμε αύξηση στα 5* (+100%), 4* (+100%) και 3* (+28%) και μείωση στα 2* (-17%) και 1* (-34%).

Διάγραμμα 30: Εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Ηπείρου (2010=100), 2010-2020

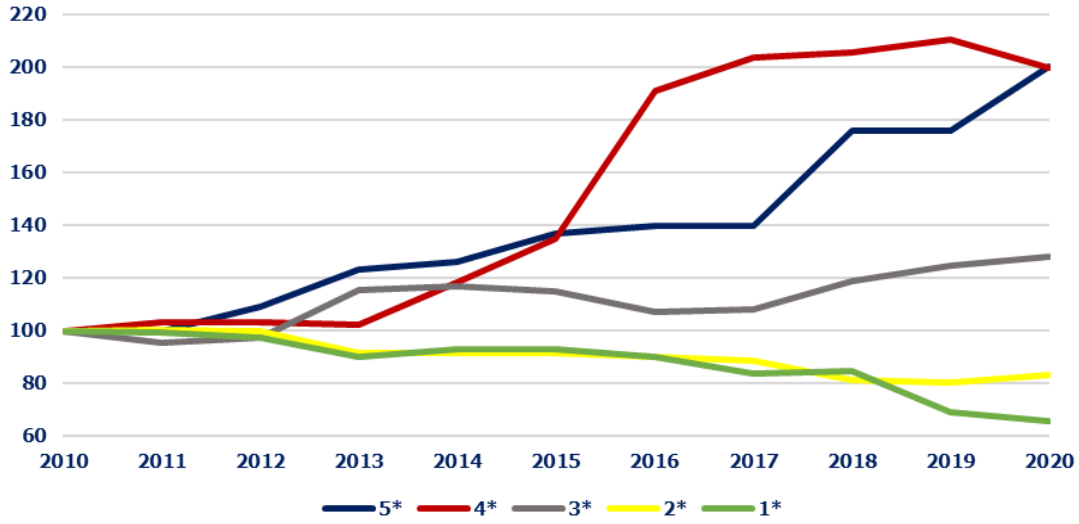

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.2 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΔΩΜΑΤΙΩΝ, 2019

2.2.1 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Πίνακας 20: Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019

Δυναμικό Ενοικιαζόμενων Δωματίων ανά Περιφέρεια, 2019						
Περιφέρεια		**4Κ**	**3Κ**	**2Κ**	**1Κ**	**Σύνολο**
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	582	2.060	3.517	1.165	7.324
	Δωμάτια	4.564	15.892	23.591	6.891	50.938
	Κλίνες	11.060	36.879	53.146	15.229	116.314
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	103	977	1.857	1.128	4.065
	Δωμάτια	869	7.688	13.249	7.255	29.061
	Κλίνες	2.144	17.211	31.707	17.225	68.287
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	157	812	2.063	1.222	4.254
	Δωμάτια	1.320	5.767	12.398	6.331	25.816
	Κλίνες	3.296	14.411	29.350	15.067	62.124
Κρήτη	Μονάδες	137	1.171	1.507	523	3.338
	Δωμάτια	1.243	9.294	10.470	3.135	24.142
	Κλίνες	2.987	22.037	23.698	7.036	55.758
Θεσσαλία	Μονάδες	48	375	922	348	1.693
	Δωμάτια	401	2.267	6.096	2.175	10.939
	Κλίνες	1.089	5.602	13.901	4.788	25.380
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	49	447	532	238	1.266
	Δωμάτια	346	3.567	3.494	1.271	8.678
	Κλίνες	826	7.804	7.621	2.690	18.941
Ήπειρος	**Μονάδες**	**132**	**480**	**523**	**192**	**1.327**
	Δωμάτια	**1.189**	**2.880**	**2.917**	**993**	**7.979**
	Κλίνες	**2.914**	**7.238**	**6.766**	**2.196**	**19.114**
Πελοπόννησος	Μονάδες	66	411	608	196	1.281
	Δωμάτια	508	2.814	3.518	939	7.779
	Κλίνες	1.336	6.878	8.494	2.267	18.975
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	25	210	676	241	1.152
	Δωμάτια	240	1.546	4.221	1.315	7.322
	Κλίνες	549	3.921	9.858	2.832	17.160
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	10	157	669	121	957
	Δωμάτια	64	1.181	4.408	658	6.311
	Κλίνες	179	2.896	9.843	1.396	14.314
Αττική	Μονάδες	124	133	338	180	775
	Δωμάτια	1.211	1.233	2.425	1.008	5.877
	Κλίνες	2.863	2.786	5.329	2.226	13.204
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	21	102	105	45	273
	Δωμάτια	141	731	639	232	1.743
	Κλίνες	345	1.674	1.493	543	4.055
Δυτική Μακεδονία	Μονάδες	18	38	32	3	91
	Δωμάτια	113	274	224	14	625
	Κλίνες	244	612	524	33	1.413
Σύνολο	**Μονάδες**	**1.472**	**7.373**	**13.349**	**5.602**	**27.796**
	Δωμάτια	**12.209**	**55.134**	**87.650**	**32.217**	**187.210**
	Κλίνες	**29.832**	**129.949**	**201.730**	**73.528**	**435.039**

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Λόγω μη δημοσίευσης νέων στοιχείων από την βάση του ΜΗΤΕ, τα στοιχεία που παρατίθενται στην συγκεκριμένη Ενότητα είναι τα τελευταία διαθέσιμα.

Η Ελλάδα το 2019 διέθετε 27.796 μονάδες ενοικιαζόμενων δωματίων με 187.210 δωμάτια και 435.039 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κεντρικής Μακεδονίας, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Θεσσαλίας αντιπροσώπευαν το 2019 το 74% του δυναμικού ενοικιαζόμενων δωματίων της χώρας (20.674 μονάδες). Το top-5 των Περιφερειών, με εξαίρεση την Θεσσαλία αντί για την Αττική, παραμένει ίδιο και για το δυναμικό των ενοικιαζόμενων δωματίων.

Στις επιμέρους κατηγορίες κλειδιών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στις μονάδες 2Κ (48%), 3Κ (27%) και 1Κ (20%) και χαμηλή στις μονάδες με 4Κ (5%).

Η εικόνα στα δωμάτια δεν αλλάζει σημαντικά: 4Κ (7%), 3Κ (29%), 2Κ (47%) και 1Κ (17%) ενώ παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες: 4Κ (7%), 3Κ (30%), 2Κ (46%) και 1Κ (17%). Σε αντίθεση με το ξενοδοχειακό δυναμικό και τα 5* ξενοδοχεία, που αν και αποτελούν μόλις το 6% των μονάδων κατέχουν το 21% των δωματίων και το 22% των κλινών, τα ενοικιαζόμενα δωμάτια με 4Κ δεν εμφανίζουν σημαντικές διαφοροποιήσεις στα δωμάτια και στις κλίνες.

Διάγραμμα 31: Κατανομή ενοικιαζόμενων μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία κλειδιών στην Ελλάδα, 2019

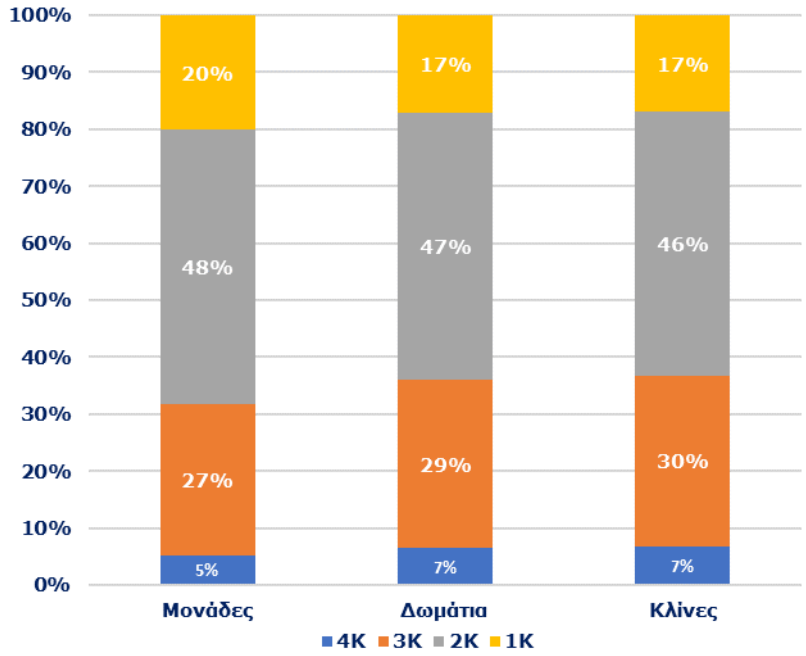

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Την μεγαλύτερη συγκέντρωση σε μονάδες με 4Κ έχουν οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (40%), Ιονίων Νήσων (11%), Κρήτης (9%) και Ηπείρου (9%) αντιπροσωπεύοντας το 68% των μονάδων με 4Κ. Ενώ οι Περιφέρειες με την μεγαλύτερη συγκέντρωση στις μονάδες με 3 Κ είναι το Νότιο Αιγαίο (28%), η Κρήτη (16%), η Κεντρική Μακεδονία (13%) και τα Ιόνια Νησιά (11%) αντιπροσωπεύοντας το 68% των μονάδων με 3Κ.

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, αξιοσημείωτο είναι ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κεντρικής Μακεδονίας, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Θεσσαλίας αντιπροσωπεύουν το 2019 το 75% των δωματίων της χώρας. Παρόμοια είναι η εικόνα και για τις κλίνες στις επιμέρους Περιφέρειες.

Διάγραμμα 32: Ποσοστιαία κατανομή των ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019

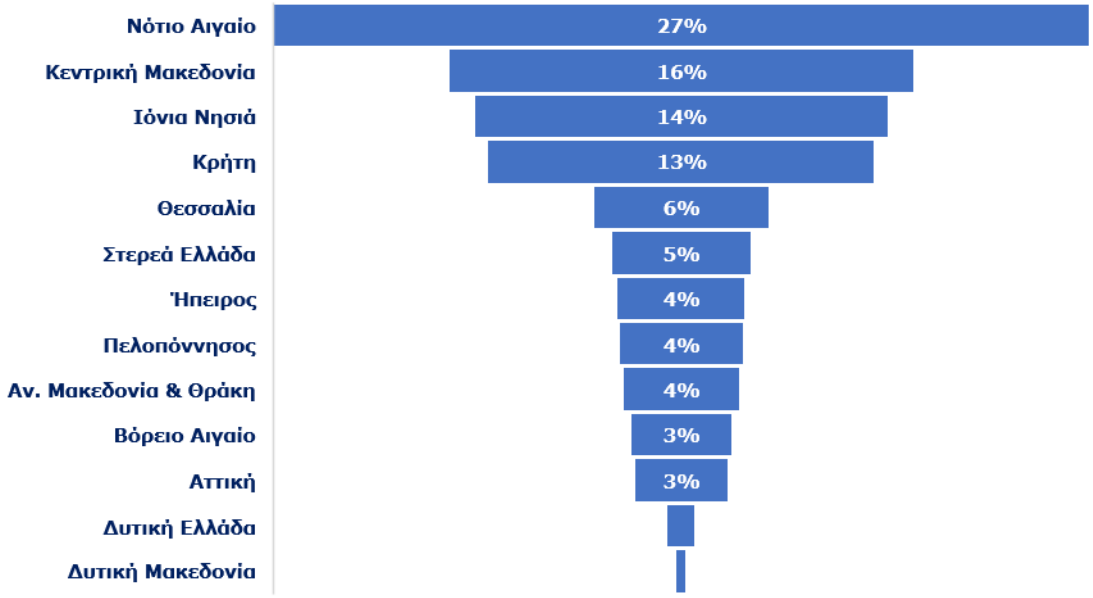

2.2.2 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει το 2019 το 5% των μονάδων, το 4% των δωματίων και το 4% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 1.327 μονάδες με 7.979 δωμάτια και 19.114 κλίνες.

Πίνακας 21: Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ Ενοικιαζόμενα δωμάτια 2019						
Ενότητα		**4Κ**	**3Κ**	**2Κ**	**1Κ**	**Σύνολο**
Πρέβεζας	Μονάδες	79	263	301	113	**756**
	Δωμάτια	825	1.704	1.833	613	**4.975**
	Κλίνες	2.057	4.357	4.237	1.377	**12.028**
Θεσπρωτίας	Μονάδες	23	118	131	57	**329**
	Δωμάτια	159	544	677	278	**1.658**
	Κλίνες	381	1.438	1.607	591	**4.017**
Ιωαννίνων	Μονάδες	24	92	85	22	**223**
	Δωμάτια	164	591	378	102	**1.235**
	Κλίνες	376	1.348	864	228	**2.816**
Άρτας	Μονάδες	6	7	6	0	**19**
	Δωμάτια	41	41	29	0	**111**
	Κλίνες	100	95	58	0	**253**
Σύνολο	**Μονάδες**	**132**	**480**	**523**	**192**	**1.327**
	Δωμάτια	**1.189**	**2.880**	**2.917**	**993**	**7.979**
	Κλίνες	**2.914**	**7.238**	**6.766**	**2.196**	**19.114**

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στις επιμέρους κατηγορίες κλειδιών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στις μονάδες με 2Κ (39%) και 3Κ (36%) και χαμηλή στις μονάδες με 4Κ (10%) και 1Κ (14%).

Η εικόνα στα δωμάτια δεν αλλάζει σημαντικά: 4Κ (15%), 3Κ (36%), 2Κ (37%) και 1Κ (12%) ενώ παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες: 4Κ (15%), 3Κ (38%), 2Κ (35%) και 1Κ (11%).

Διάγραμμα 33: Κατανομή ενοικιαζόμενων μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία κλειδιών στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2019

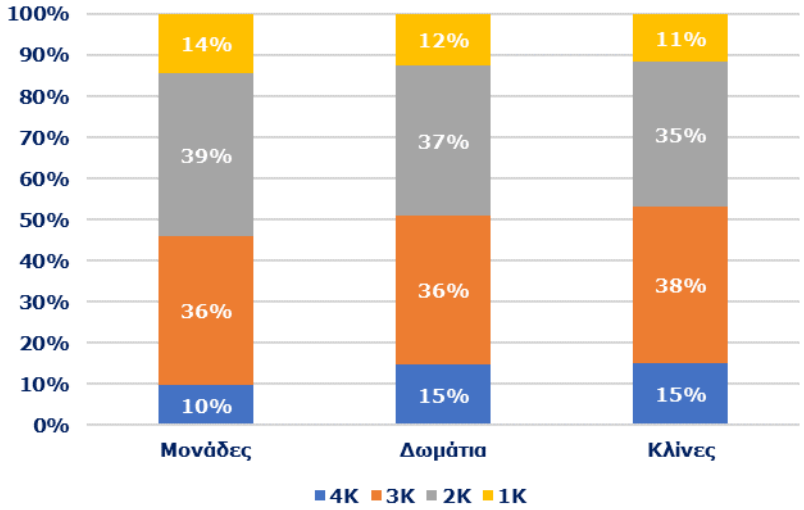

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Πρέβεζας αντιπροσωπεύει το 62% του δυναμικού δωματίων της Περιφέρειας με 756 μονάδες, 4.975 δωμάτια και 12.028 κλίνες,
- Η Ενότητα Θεσπρωτίας διαθέτει το 21% του δυναμικού της Περιφέρειας με 329 μονάδες, 1.658 δωμάτια και 4.017 κλίνες,
- Η Ενότητα Ιωαννίνων αντιπροσωπεύει το 15% του δυναμικού της Περιφέρειας με 223 μονάδες, 1.235 δωμάτια και 2.816 κλίνες και
- Η Ενότητα Άρτας διαθέτει το 1% του δυναμικού με 19 μονάδες, 111 δωμάτια και 253 κλίνες.

Διάγραμμα 34: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

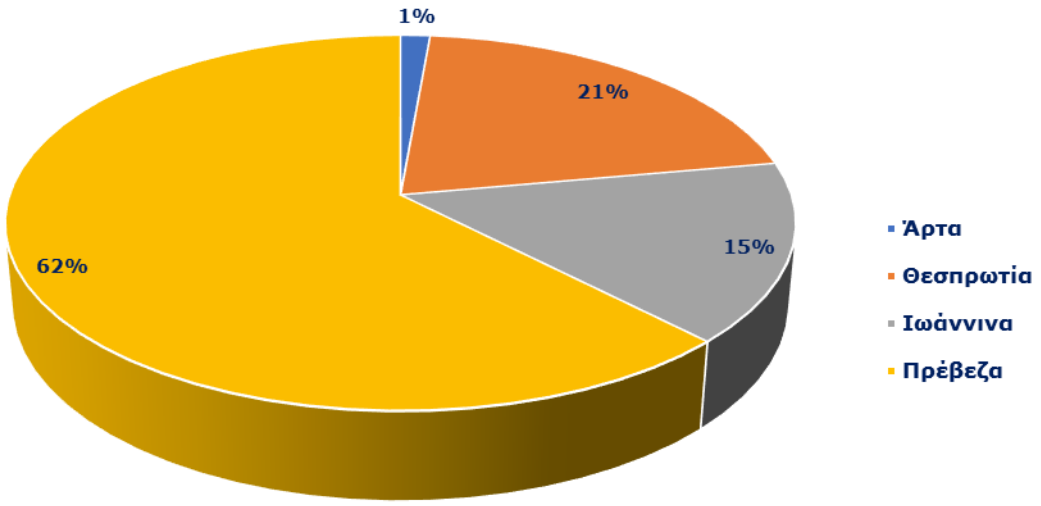

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.3 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΥΛΕΩΝ, 2018

2.3.1 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Λόγω μη δημοσίευσης νέων στοιχείων από την βάση του ΜΗΤΕ, τα στοιχεία που παρατίθενται στην συγκεκριμένη Ενότητα είναι τα τελευταία διαθέσιμα.

Επίσης, η Ελλάδα το 2018 διέθετε και 11.415 τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και επαύλεις με 17.300 δωμάτια και 90.910 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Πελοποννήσου αντιπροσώπευαν το 2018 το 79% του δυναμικού των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της χώρας (9.055 δωμάτια).

Πίνακας 22: Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018			
Περιφέρεια	**Μονάδες**	**Δωμάτια**	**Κλίνες**
Νοτίου Αιγαίου	3.862	4.972	28.326
Ιονίων Νησιών	2.235	3.432	18.691
Κρήτης	2.306	3.159	17.623
Πελοποννήσου	652	1.384	6.125
Αττικής	483	744	4.232
Στερεάς Ελλάδας	240	709	2.763
Κεντρικής Μακεδονίας	411	672	3.445
Θεσσαλίας	502	648	3.531
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	242	599	2.383
Βορείου Αιγαίου	228	384	1.473
Δυτικής Ελλάδας	129	277	1.084
Ηπείρου	**98**	**256**	**949**
Δυτικής Μακεδονίας	27	64	285
Σύνολο	**11.415**	**17.300**	**90.910**

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, παρατηρούμε ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (29%), των Ιονίων Νήσων (20%), της Κρήτης (18%) και της Πελοποννήσου (8%) αντιπροσώπευαν το 2018 το 75% των δωματίων της χώρας.

Διάγραμμα 35: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

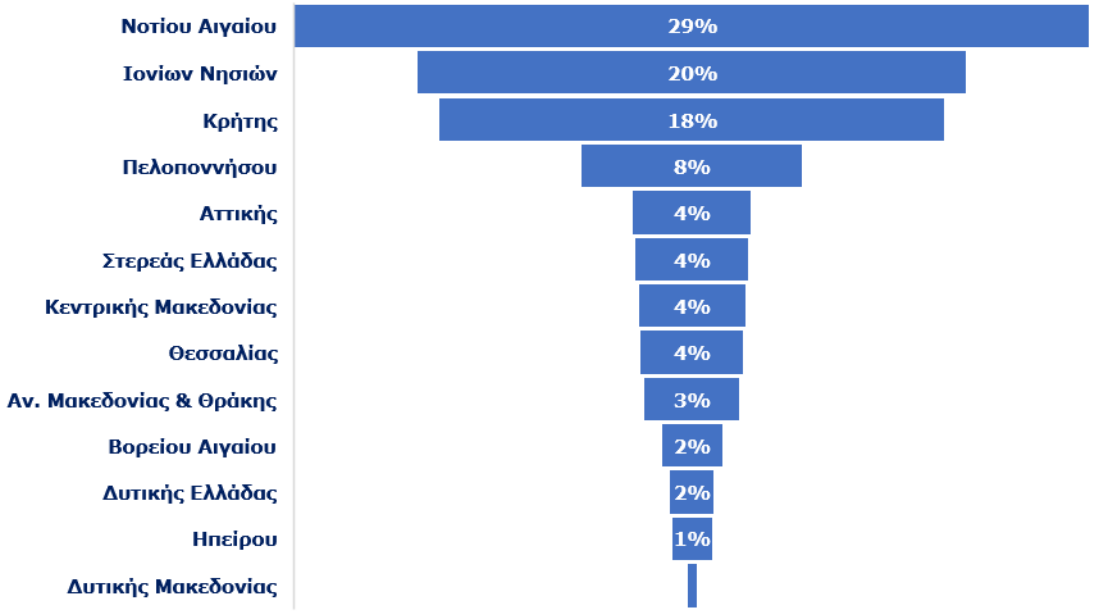

Η εικόνα διαφοροποιείται ελαφρώς στις κλίνες με τις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (31%), των Ιονίων Νήσων (21%), της Κρήτης (19%) και της Πελοποννήσου (7%) να αντιπροσωπεύουν για το 2018 το 78% των κλινών της χώρας.

Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσώπευαν για το 2018 το 79% των μονάδων, το 75% των δωματίων και το 78% των κλινών.

2.3.2 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει το 2018 το 1% των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της χώρας, το 1% των δωματίων και το 1% των κλινών. Συνολικά διαθέτει 98 μονάδες με 256 δωμάτια και 949 κλίνες.

Πίνακας 23: Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Ενότητα, 2018			
Ενότητα	**Μονάδες**	**Δωμάτια**	**Κλίνες**
Θεσπρωτίας	45	114	399
Ιωαννίνων	30	89	349
Πρεβέζης	20	38	163
Αρτας	3	15	38
Σύνολο	**98**	**256**	**949**

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Θεσπρωτίας αντιπροσωπεύει το 45% του δυναμικού της Περιφέρειας με 45 μονάδες, 114 δωμάτια και 399 κλίνες,
- Η Ενότητα Ιωαννίνων διαθέτει το 35% του δυναμικού της Περιφέρειας με 30 μονάδες, 89 δωμάτια και 349 κλίνες,
- Η Ενότητα Πρέβεζας αντιπροσωπεύει το 15% του δυναμικού της Περιφέρειας με 20 μονάδες, 38 δωμάτια και 163 κλίνες και
- Η Ενότητα Άρτας διαθέτει μόλις το 6% του δυναμικού με 3 μονάδες, 15 δωμάτια και 38 κλίνες.

Διάγραμμα 36: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

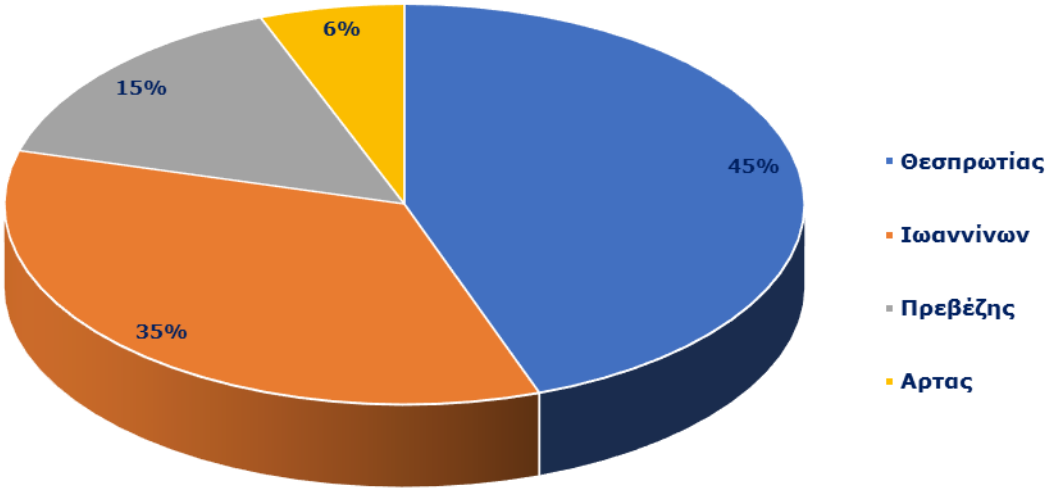

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.4 ΚΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ, 2001-2011

Στην Ενότητα αυτή γίνεται η καταγραφή του συνόλου των κατοικιών καθώς επίσης των κενών και των δευτερεύουσων και εξοχικών κατοικιών. Η καταγραφή αυτή γίνεται λόγω της σημαντικής αύξησης των βραχυχρόνιων μισθώσεων (μέσω Airbnb κ.α.) στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Οι κενές και οι εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες αποτελούν ή μπορούν να αποτελέσουν καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης.

Σύμφωνα με την τελευταία απογραφή κατοικιών που διενεργήθηκε το 2011, η Ελλάδα σημείωσε αύξηση στο σύνολο των κατοικιών της κατά +17% (από 5.476.162 το 2001 σε 6.384.353 το 2011). Σε απόλυτες τιμές οι μεγαλύτερες αυξήσεις εντοπίστηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+290.780 κατοικίες ή +16%), Κεντρικής Μακεδονίας (+163.354 κατοικίες ή +18%) και Κρήτης (+70.989 ή +23%). Σημαντικά υψηλότερη αύξηση (+56%) παρουσίασαν οι κενές κατοικίες (από 1.439.041 το 2001 σε 2.249.813 το 2011) και οι εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες κατά +47% (από 922.228 το 2001 σε 1.351.845 το 2011). Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι κενές κατοικίες μαζί με τις εξοχικές και δευτερεύουσες αντιπροσώπευαν το 56% του συνόλου των κατοικιών, με τα υψηλότερα ποσοστά να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (14%) και Κεντρικής Μακεδονίας (9%).

Η Περιφέρεια Ηπείρου εμφάνισε αύξηση στις κατοικίες της κατά +16% (από 176.029 το 2001 σε 204.948 το 2011), κατά +46% στις κενές κατοικίες (από 52.519 το 2001 σε 76.560 το 2011) και +40% στις δευτερεύουσες & εξοχικές κατοικίες (από 38.259 το 2001 σε 53.682 το 2011).

Πίνακας 24: Δυναμικό κύριων και δευτερευουσών κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2001-2011

Περιφέρεια	Σύνολο Κατοικιών, 2011	Σύνολο Κενών, 2011	Εξοχικές & Δευτερεύουσες κατοικίες, 2011	Κενές & Εξοχικές & Δευτερεύουσες κατοικίες ως % επί του συνόλου, 2011	%Δ Σύνολο Κατοικιών 2001 - 2011	%Δ Σύνολο Κενών 2001 - 2011	%Δ Εξοχικές & Δευτερ. 2001 - 2011
Αττικής	2.121.155	609.058	295.178	14%	16%	78%	64%
Κεντρική Μακεδονία	1.076.148	360.990	200.295	9%	18%	62%	56%
Πελοποννήσου	411.462	198.386	148.239	5%	14%	35%	28%
Θεσσαλίας	397.301	132.749	87.891	3%	14%	54%	43%
Δυτικής Ελλάδας	390.609	148.250	100.941	4%	14%	56%	54%
Κρήτης	381.737	140.099	81.656	3%	23%	61%	44%
Στερεάς Ελλάδας	359.236	158.234	115.324	4%	15%	43%	35%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	340.682	105.333	64.864	3%	20%	63%	85%
Νοτίου Αιγαίου	229.919	113.284	75.257	3%	22%	41%	32%
Ηπείρου	**204.948**	**76.560**	**53.682**	**2%**	**16%**	**46%**	**40%**
Ιονίων Νήσων	160.298	79.591	43.839	2%	22%	50%	41%
Δυτική Μακεδονία	159.409	55.294	34.087	1%	15%	58%	52%
Βορείου Αιγαίου	151.449	71.985	50.592	2%	7%	17%	13%
Ελλάδα	**6.384.353**	**2.249.813**	**1.351.845**	**56%**	**17%**	**56%**	**47%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των κατοικιών της Ελλάδας, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των κατοικιών βρίσκονται στις Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας όπου εντοπίζονται και τα 2 μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα και Θεσσαλονίκη). Συγκεκριμένα, οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσώπευαν για το 2011 το 50% των κατοικιών της Ελλάδας.

Διάγραμμα 37: Ποσοστιαία κατανομή των κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

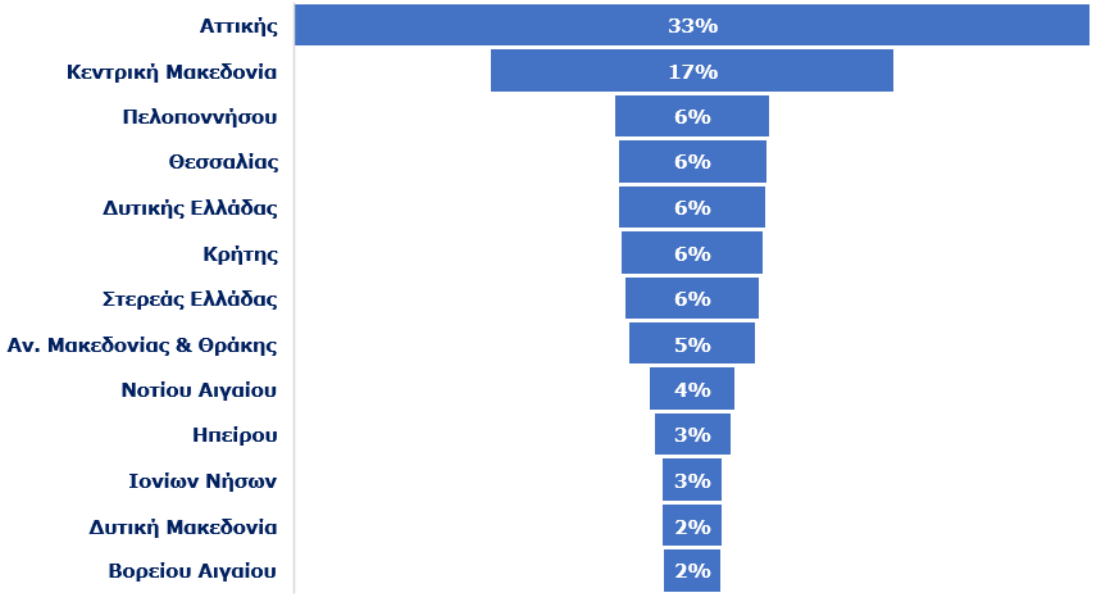

Η εικόνα στην ποσοστιαία κατανομή των κενών κατοικιών είναι παρόμοια με το σύνολο των κατοικιών, με μικρές διαφοροποιήσεις ανά Περιφέρεια. Η μεγαλύτερη διαφοροποίηση εντοπίζεται στην Περιφέρεια Αττικής.

Διάγραμμα 38: Ποσοστιαία κατανομή των κενών κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

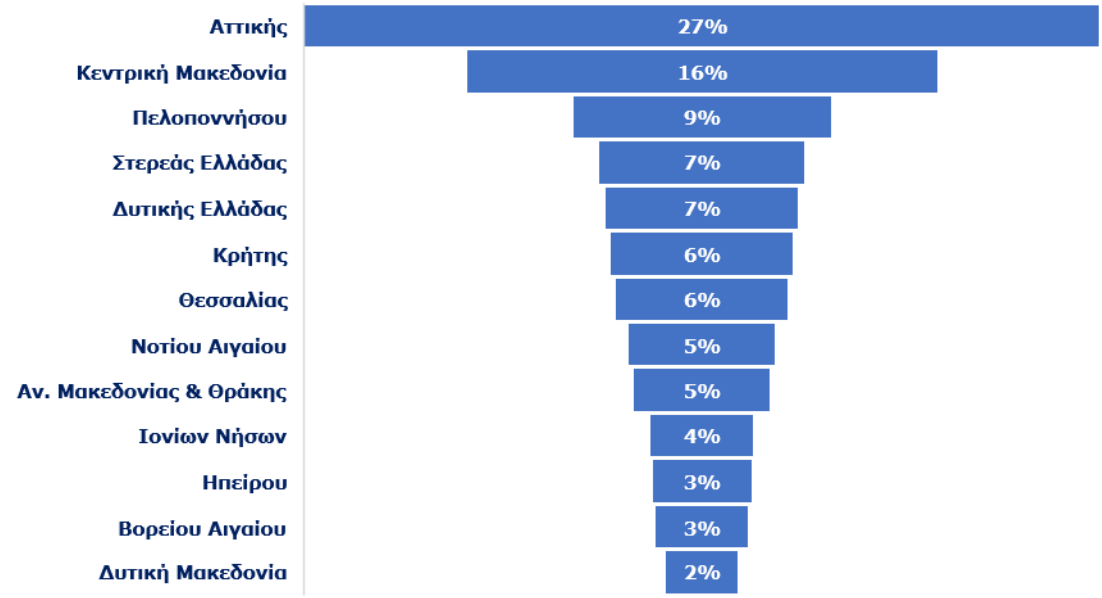

Αναφορικά με τις εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες παρατηρούμε ότι η Αττική (22%), η Κεντρική Μακεδονία (15%) και η Πελοπόννησος (11%) σημειώνουν τα μεγαλύτερα μερίδια, αντιπροσωπεύοντας το 48% του συνόλου της χώρας.

Διάγραμμα 39: Ποσοστιαία κατανομή των εξοχικών & δευτερεύουσων κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

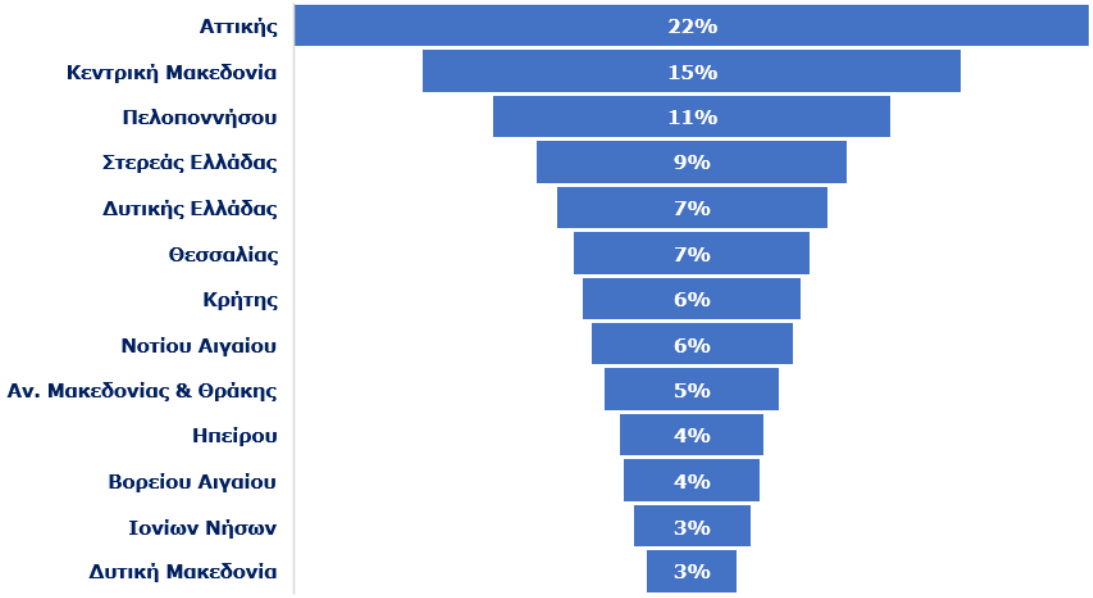

Συμπερασματικά, οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύουν για το 2011 το 50% των κατοικιών της Ελλάδας εκ των οποίων το 43% των κενών κατοικιών και το 37% των εξοχικών και δευτερεύουσων κατοικιών.

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει το 2011 το 3% των κατοικιών της Ελλάδας, εκ των οποίων το 3% των κενών κατοικιών και το 4% των εξοχικών και δευτερεύουσων κατοικιών.

2.5 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΜΠΙΝΓΚ, 2020

2.5.1 Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Πίνακας 25: Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

Δυναμικό Κάμπινγκ στην Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020							
Περιφέρεια		**5***	**4***	**3***	**2***	**1***	**Σύνολο**
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	0	11	10	45	4	70
	Οικίσκοι	0	38	83	204	26	351
	Θέσεις	0	2.451	1.259	2.531	236	6.477
Πελοπόννησος	Μονάδες	0	0	9	45	2	56
	Οικίσκοι	0	0	17	41	0	58
	Θέσεις	0	0	1.001	2.968	131	4.100
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	0	2	6	23	3	34
	Οικίσκοι	0	0	114	162	0	276
	Θέσεις	0	22	396	1.652	540	2.610
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	0	6	2	6	4	18
	Οικίσκοι	0	0	0	1	0	1
	Θέσεις	0	963	266	557	642	2.428
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	0	1	3	20	0	24
	Οικίσκοι	0	26	0	143	0	169
	Θέσεις	0	101	259	1.506	0	1.866
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	0	1	5	17	0	23
	Οικίσκοι	0	41	15	12	0	68
	Θέσεις	0	120	408	1.129	0	1.657
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	0	2	8	11	1	22
	Οικίσκοι	0	50	52	14	0	116
	Θέσεις	0	360	474	703	30	1.567
Ήπειρος	**Μονάδες**	**0**	**0**	**3**	**13**	**0**	**16**
	Οικίσκοι	**0**	**0**	**0**	**21**	**0**	**21**
	Θέσεις	**0**	**0**	**204**	**898**	**0**	**1.102**
Θεσσαλία	Μονάδες	1	0	0	13	1	15
	Οικίσκοι	0	0	0	9	0	9
	Θέσεις	75	0	0	755	196	1.026
Κρήτη	Μονάδες	0	1	1	12	1	15
	Οικίσκοι	0	0	0	14	0	14
	Θέσεις	0	90	18	552	100	760
Αττική	Μονάδες	0	2	1	5	2	10
	Οικίσκοι	0	0	0	6	0	6
	Θέσεις	0	222	78	356	80	736
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	0	0	0	1	0	1
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0	0
	Θέσεις	0	0	0	46	0	46
Σύνολο	**Μονάδες**	**1**	**26**	**48**	**211**	**18**	**304**
	Οικίσκοι	**0**	**155**	**281**	**627**	**26**	**1.089**
	Θέσεις	**75**	**4.329**	**4.363**	**13.653**	**1.955**	**24.375**

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Ελλάδα το 2020 διέθετε 304 μονάδες κάμπινγκ με 1.089 οικίσκους και 24.375 θέσεις. Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 2* (69%) και 3* (16%) κάμπινγκ και χαμηλή στα 4* (9%), 1* (6%) και 5* (0,3%).

Η εικόνα στους οικίσκους ανά κατηγορία αστεριού είναι: 4* (14%), 3* (26%), 2* (58%) και 1* (2%) ενώ παρόμοια είναι και η εικόνα στις θέσεις 5* (0,3%), 4* (18%), 3* (18%), 2* (56%) και 1* (8%). Επίσης, αξιοσημείωτο είναι ότι το μοναδικό 5* κάμπινγκ καταγράφεται στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Διάγραμμα 40: Κατανομή μονάδων, οικίσκων και θέσεων ανά κατηγορία αστεριού στην Ελλάδα, 2020

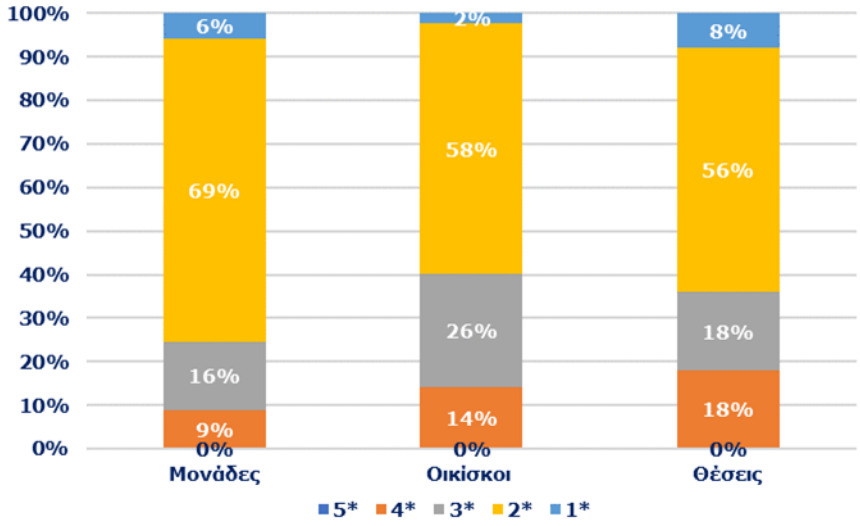

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των μονάδων των κάμπινγκ ανά Περιφέρεια, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία βρίσκεται στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου και Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύοντας το 53% του συνόλου της χώρας. Αξιοσημείωτο είναι, ότι τουριστικές Περιφέρειες όπως τα Ιόνια Νησιά (8%) και η Κρήτη (5%) καταγράφουν μικρό δυναμικό στα κάμπινγκ.

Διάγραμμα 41: Ποσοστιαία κατανομή των μονάδων κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

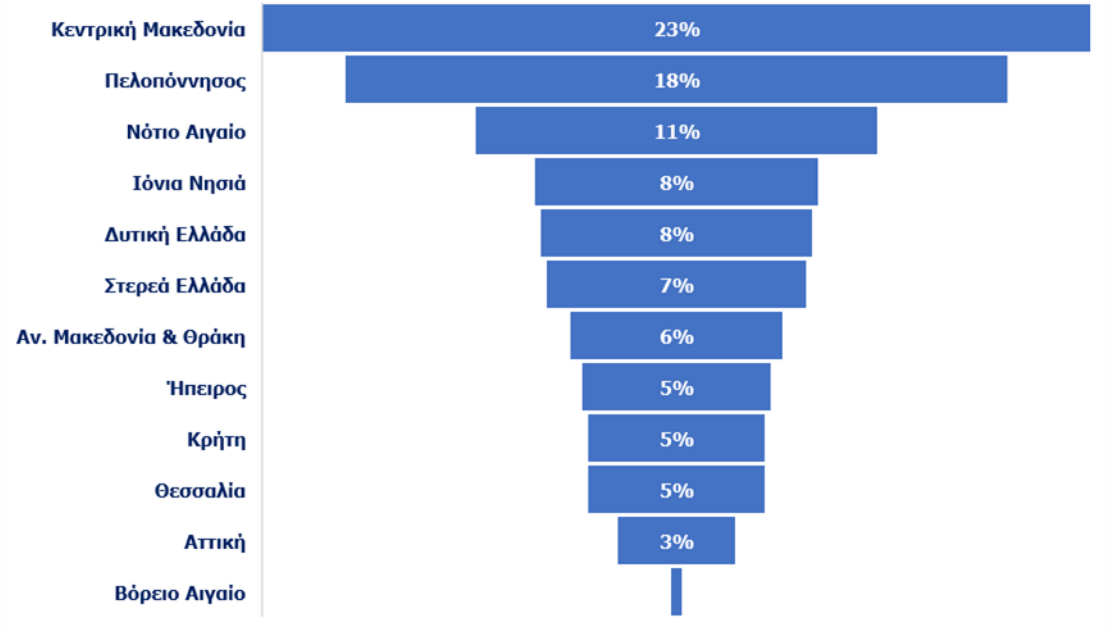

Όσον αναφορά τους οικίσκους, η εικόνα διαφοροποιείται, με τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Νοτίου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων να καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια αντιπροσωπεύοντας το 73% του δυναμικού της χώρας.

Διάγραμμα 42: Ποσοστιαία κατανομή των οικίσκων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

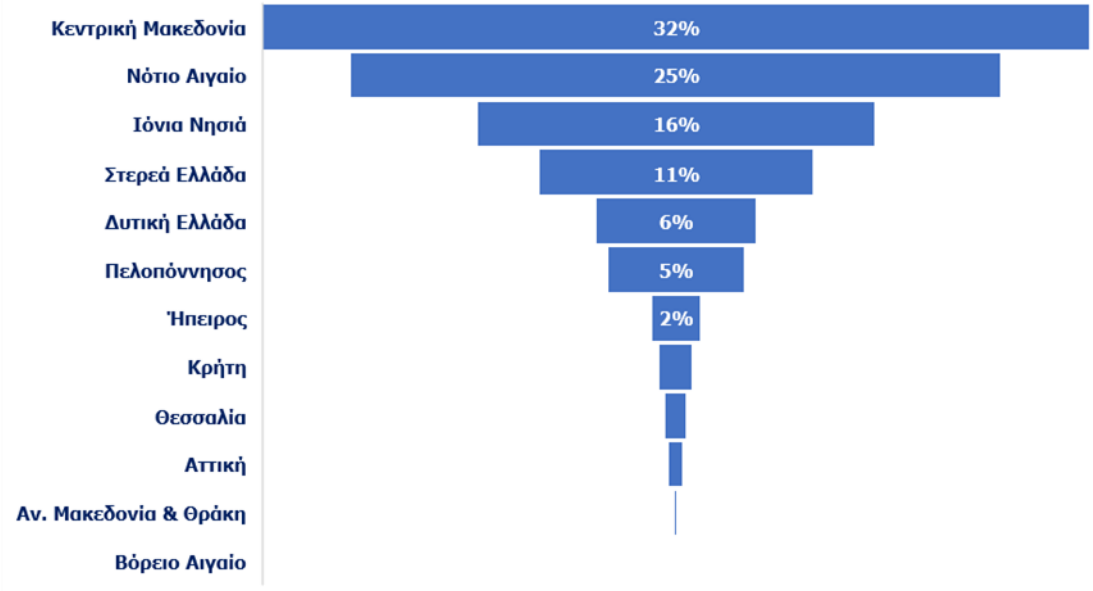

Τέλος, στις θέσεις των κάμπινγκ, τα μεγαλύτερα μερίδια καταγράφονται στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου και Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύοντας το 54% του δυναμικού της χώρας.

Διάγραμμα 43: Ποσοστιαία κατανομή των θέσεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

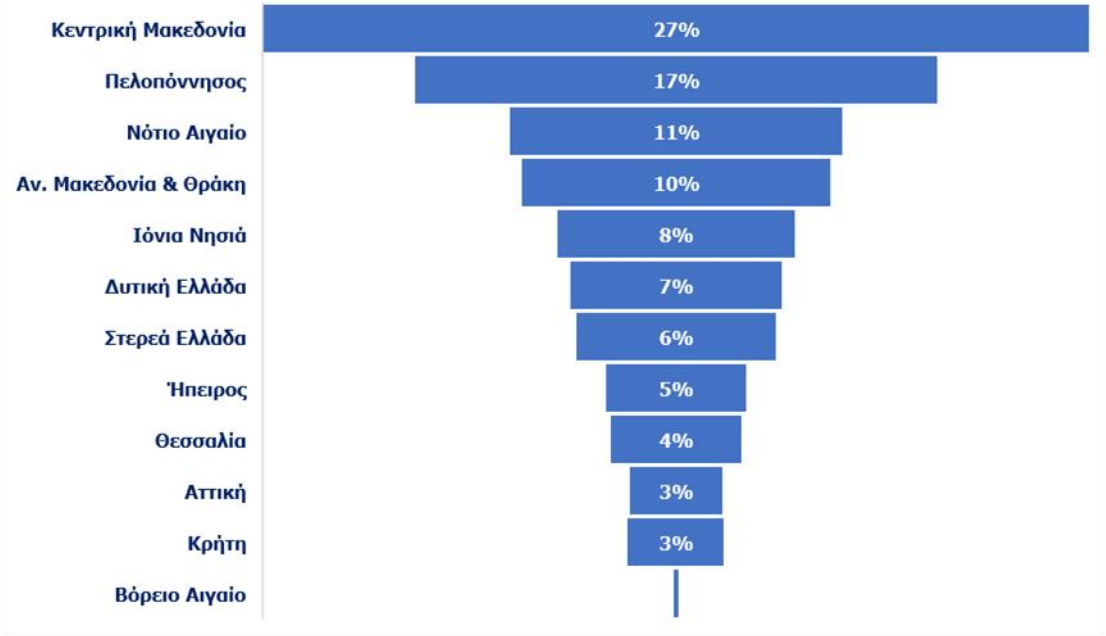

2.5.2 Δυναμικό κάμπινγκ στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει το 2020 το 5% των μονάδων της χώρας, το 2% των οικίσκων και το 5% των θέσεων. Συνολικά διαθέτει 16 μονάδες με 21 οικίσκους και 1.102 θέσεις.

Πίνακας 26: Δυναμικό κάμπινγκ στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ Δυναμικό Κάμπινγκ 2020						
Ενότητα		**4***	**3***	**2***	**1***	**Σύνολο**
Πρέβεζα	Μονάδες	0	2	8	0	**10**
	Οικίσκοι	0	0	21	0	**21**
	Θέσεις	0	134	578	0	**712**
Θεσπρωτία	Μονάδες	0	0	5	0	**5**
	Οικίσκοι	0	0	0	0	**0**
	Θέσεις	0	0	320	0	**320**
Ιωάννινα	Μονάδες	0	1	0	0	**1**
	Οικίσκοι	0	0	0	0	**0**
	Θέσεις	0	70	0	0	**70**
Σύνολο	**Μονάδες**	**0**	**3**	**13**	**0**	**16**
	Οικίσκοι	**0**	**0**	**21**	**0**	**21**
	Θέσεις	**0**	**204**	**898**	**0**	**1.102**

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Πρέβεζας αντιπροσωπεύει το 65% του δυναμικού των θέσεων της Περιφέρειας με 10 μονάδες, 21 οικίσκους και 712 θέσεις,
- Η Ενότητα Θεσπρωτίας διαθέτει το 29% του δυναμικού της Περιφέρειας με 5 μονάδες, 0 οικίσκους και 320 θέσεις και
- Η Ενότητα Ιωαννίνων διαθέτει το 6% του δυναμικού της Περιφέρειας με 1 μονάδα, 0 οικίσκους και 70 θέσεις.

Διάγραμμα 44: Ποσοστιαία κατανομή των θέσεων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

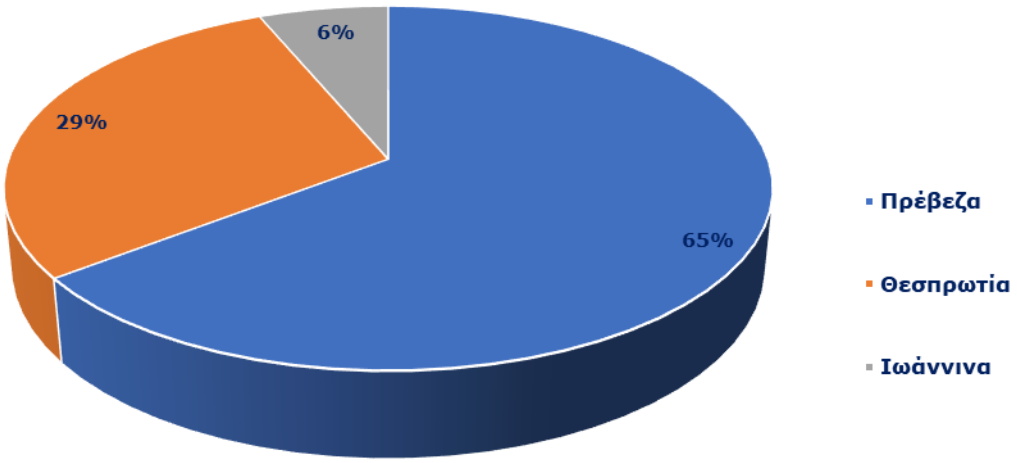

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3 ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ -ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

3.1 ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ

Οι Παραδοσιακοί οικισμοί, είναι οικισμοί με ιδιαίτερη «ιστορική, πολεοδομική, αρχιτεκτονική, λαογραφική, κοινωνική και αισθητική» φυσιογνωμία διατηρώντας αναλλοίωτη την εικόνα που είχαν στον παρελθόν καθώς και τον τοπικό τους χαρακτήρα. Με ευθύνη του ΥΠΕΚΑ (Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας), 856 οικισμοί έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί. Στην Περιφέρεια Ηπείρου καταγράφονται 78 παραδοσιακοί οικισμοί.

Πίνακας 27: Παραδοσιακοί Οικισμοί

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ				
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ			ΠΡΕΒΕΖΑΣ
ΓΙΡΟΜΕΡΙ	ΑΓΙΟΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ	ΕΛΑΤΗ (ΜΠΟΥΛΤΖΙ)	ΛΙΓΚΙΑΔΕΣ	ΑΓΙΑ
ΚΑΜΙΤΣΑΝΗ	ΑΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ	ΕΛΑΤΟΧΩΡΙ	ΜΑΖΙΑ	ΠΑΡΓΑ
ΜΑΡΓΑΡΙΤΙ	ΑΜΠΕΛΟΣ	ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ	ΜΑΚΡΙΝΟ	ΠΡΕΒΕΖΑ (ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΗΣ)
ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ	ΑΜΦΙΘΕΑ	ΗΛΙΟΧΩΡΙ	ΜΑΝΑΣΣΗΣ	ΧΡΥΣΟΓΙΑΛΙ (ΒΑΛΤΟΣ)
ΠΛΑΙΣΙΟ	ΑΝΘΡΑΚΙΤΗΣ	ΙΤΕΑ	ΜΕΣΟΒΟΥΝΙΟ	
ΣΑΓΙΑΔΑ	ΑΝΩ ΠΕΔΙΝΑ	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	ΜΕΤΣΟΒΟΝ	
ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ	ΑΡΙΣΤΗ	ΚΑΒΑΛΑΡΙ	ΜΗΛΕΑ	
ΦΟΙΝΙΚΙ	ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ	ΚΑΛΑΡΙΤΑΙ	ΜΙΚΡΟΝ ΠΑΠΙΓΚΟΝ	
	ΒΙΚΟΣ	ΚΑΛΛΙΘΕΑ	ΝΕΓΑΔΕΣ	
	ΒΙΤΣΑ (ΑΝΩ ΚΑΙ ΚΑΤΩ)	ΚΑΛΟΥΤΑΣ	ΝΗΣΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	
	ΒΟΒΟΥΣΑ	ΚΑΠΕΣΟΒΟΝ	ΠΑΠΙΓΚΟΝ	
	ΒΟΤΟΝΟΣΙΟΝ	ΚΑΣΤΑΝΩΝΑΣ	ΠΕΡΑΜΑ	
	ΒΡΑΔΕΤΟΝ	ΚΑΤΩ ΠΕΔΙΝΑ	ΠΕΡΙΒΛΕΠΤΟΣ	
	ΒΡΥΣΟΧΩΡΙ	ΚΗΠΟΙ	ΠΕΤΡΑ	
	ΓΑΝΑΔΙΟΝ	ΚΛΕΙΔΩΝΙΑ	ΡΑΦΤΑΝΑΙΟΙ	
	ΓΡΕΒΕΝΙΤΙ	ΚΟΝΙΤΣΑ (ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΗΣ)	ΣΚΑΜΝΕΛΛΙΟΝ	
	ΔΕΜΑΤΙ	ΚΟΥΚΚΟΥΛΙΟΝ	ΣΥΡΡΑΚΟΝ	
	ΔΙΚΟΡΥΦΟΝ	ΚΡΑΝΟΥΛΑ	ΤΡΙΣΤΕΝΟ	
	ΔΙΛΑΚΟΣ	ΚΡΥΑ	ΤΣΕΠΕΛΟΒΟΝ	
	ΔΙΠΟΤΑΜΟ	ΚΡΥΟΒΡΥΣΗ	ΦΛΑΜΠΟΥΡΑΡΙ	
	ΔΟΛΙΑΝΗ (ΝΕΟ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟ)	ΛΑΙΣΤΑ	ΦΡΑΓΚΑΔΕΣ	
	ΔΟΛΟΝ	ΛΕΠΤΟΚΑΡΥΑ	ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΑ	

Πηγή: ΥΠΕΚΑ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.2 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ

3.2.1 Αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Στην Περιφέρεια Ηπείρου και συγκεκριμένα 22χλμ. από τα Γιάννενα συναντάμε το Αρχαίο Θέατρο της Δωδώνης, το οποίο αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα και καλύτερα σωζόμενα αρχαία ελληνικά θέατρα. Το θέατρο της Δωδώνης αποτελούσε τμήμα του πανελλήνιου ιερού της Δωδώνης και κατασκευάστηκε τον 3π αιώνα π.χ. από τον Βασιλιά της Ηπείρου Πύρρο. Αξιόλογοι αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας είναι ο Ναός της Αρχαίας Αμβρακίας στην Άρτα ο οποίος ήταν αφιερωμένος στον Απόλλωνα Πύθιο Σωτήρα, ο Ναός της Θέμιδας στη Δωδώνη ο οποίος είναι ένας από τους τρεις αρχαιότερους ναούς του ιερού της Δωδώνης, που βρίσκονταν γύρω από την ιερή βελανιδιά του Δία, μαζί με την Ιερή Οικία και το Ναό της Διώνης, ήταν αφιερωμένη στην Θέμιδα, σύζυγο του Δία, κόρη του Ουρανού και της Γης.

Επίσης, άλλοι σημαντικοί αρχαιολογικοί χώροι είναι η Νικόπολη και η Παλαιοχριστιανική Νικόπολη η οποία χτίστηκε από τον Οκταβιανό μετά την νίκη του στη ναυμαχία του Ακτίου κατά του Αντωνίου και Κλεοπάτρας (31 π.χ.) και ήταν προς τιμήν του Απόλλωνα Άκτιου, ο αρχαιολογικός χώρος του Δυμόκαστρου στην Πέρδικα Θεσπρωτίας, τα Γίτανα 2η κατά χρονολογική σειρά πρωτεύουσα της αρχαίας Θεσπρωτίας και έδρα του Κοινού των Θεσπρωτών, η Ελέα στην Παραμυθιά η οποία αποτελεί οχυρωμένο οικισμό ανατολικά του σύγχρονου χωριού Χρυσαυγή του Δήμου Σουλίου, ο αρχαίος οικισμός της Ραβενής στην Θεσπρωτία, η Αρχαία Πόλη της Αμβρακίας στην Άρτα και ο οχυρωμένος οικισμός στο Πολυνέρι του Δήμου Συβότων.

Οι αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Ηπείρου χαρακτηρισμένοι από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού παρατίθενται στον πίνακα κατωτέρω.

Πίνακας 28: Αρχαιολογικοί χώροι στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Αρχαιολογικοί Χώροι - Μνημεία στην Περιφέρεια Ηπείρου					
Άρτας	**Θεσπρωτίας**	**Ιωαννίνων**		**Πρέβεζας**	
Αμβρακία	Άγιος Δονάτος	Ά Δημοτικό Σχολείο στον οικισμό Αχλαδεών Δωδώνης	Μονή Αγίου Ιωάννη Προδρόμου στο Λυκοτρίχι	Αρχαία Βατία	Ρωμαϊκή οικία του Αντωνίνου
Κάστρο της Άρτας	Ανεμόμυλος στο Γραικοχώρι Ηγουμενίτσας	Ακρόπολη Δωδώνης	Ναός Αρείου Δία στο Ροδοτόπι	Βουχέτιον	Ρωμαϊκό ωδείο Νικόπολης
Μικρό θέατρο Αμβρακίας	Γίτανα	Ακρόπολη Καστρίτσας	Ναός της Αφροδίτης στη Δωδώνη	Βραχοσκεπή Ασπροχάλικο	Σπήλαιο Ασπροχάλικο
Ναός Πυθίου Απόλλωνα	Δυμόκαστρο	Ακρόπολη Μεγάλου Γαρδικίου	Ναός της Διώνης στη Δωδώνη	Δημοτικό Σχολείο στην Κυψέλη Αίγινας	Συγκρότημα νερόμυλων στη θέση Πηγή Γκούρα Κάτω Ρεματιάς
Νεκροταφείο	Ελέα	Αρρεναγωγείο-Παρθεναγωγείο στον οικισμό Δελβινακίου Ιωαννίνων	Ναός της Θέμιδας	Εμπορική Αγορά ή Καταγώγιο	Σχολικό κτίριο στον οικισμό Βούλιστα
Όρραον (Αμμότοπος)	Κάστρο Ηγουμενίτσας	Αρχαίο Θέατρο Δωδώνης	Ναός του Ηρακλή	Εφύρα	Τείχη Κασσώπης
Παλαιό Σχολείο στον οικισμό Ανέζα	Κούλια στην Παραμυθιά	Αρχαίο Στάδιο Δωδώνης	Νερόμυλος στα Άρματα Κονίτσης	Ζάλογγο	Τείχη Κασσώπης
Σπήλαιο Ιερό Άντρο Νυμφών, Ερμή και άλλων θεοτήτων	Λαδοχώρι	Αρχοντικό Μίσιου στα Ιωάννινα	Νερόμυλος στο Δολό	Θέατρο Κασσώπης	
Τείχος Αρχαίας Αμβρακίας	Λυγιά	Βίτσα Ζαγορίου	Νερόμυλος στο Σκαμνέλι	Κασσώπη	
Τζαμί του Φαίκ Πασά στο Ιμαρέτ	Μαστιλίτσα	Βουλευτήριο Δωδώνης	Νερόμυλος-Νεροτριβή στον Άγιο Κοσμά Πωγωνίου	Κάστρο Αγίου Ανδρέα	
	Νεκροταφείο Μαζαρακιάς	Βραχοσκεπή Μποϊλα	Οικία Καππά Παρλαπά	Κάστρο Αγίου Γεωργίου	
	Νερόμυλοι στο Μαργαρίτι	Δημαρχείο Ιωαννίνων	Οικία Πυρσινέλλα	Κάστρο Ανθούσας	
	Οικοκυρική Σχολή Παραμυθιάς	Δημοτικό Σχολείο στον Αμάραντο Κόνιτσας	Ορφανοτροφείο-Σχολείο Παραδοσιακών Τεχνών	Κάστρο Παντοκράτορα	
	Παλαιό Δημοτικό σχολείο στην Ελαταριά	Δωδώνη	Παλαιό Δημοτικό Σχολείο στον οικισμό Μερόπης	Κάστρο Πάργας	
	Πολυνέρι (Κούτσι)	Ελληνιστικό νεκροταφείο Ελληνικών Κοπάνης	Παλαιό Δημοτικό Σχολείο στον οικισμό Μικρού Περιστερίου Μετσόβου	Κάστρο Ρηνιάσας, Λυγιά	
	Πύργος Ραγίου	Ζωσιμαία Παιδαγωγική Ακαδημία στο Δήμο Ιωαννιτών	Παπαζόγλειος Υφαντική Σχολή	Κάστρο στα Πέντε Πηγάδια	
	Ραβενή	Ζωσιμαία Σχολή στο Δήμο Ιωαννιτών	Προμαχώνας Λιθαρίτσια	Νεκρομαντείο του Αχέροντα	
	Σπήλαιο Γράβας	Καπλάνειο Μέγαρο	Πρυτανείο Δωδώνης	Νεκροπόλεις	
	Συγκρότημα νερόμυλου και πέτρινου γεφυριού στη Σαμονίδα	Κάστρο Ιωαννίνων	Πρώην Δημοτικό Σχολείο Περιστερίου	Νικόπολη	
	Ταφικό ηρώο στα "Μάρμαρα" στο Ζερβοχώρι	Κλασικό Λύκειο, πρώην Εμπορική Σχολή στο Δήμο Ιωαννιτών	Ρολόι στην Κεντρική Πλατεία στα Ιωάννινα	Παλαιοχριστιανική Νικόπολη	
	Τύμβος Παραποτάμου	Κτίριο Παρθεναγωγείου στη Βήσσανη	Συγκρότημα νερόμυλων και νεροτριβής στη θέση Γκρέτσι	Ρωμαϊκά τείχη Νικόπολης	
	Φανοτή-Ντόλιανη	Μεντρεσές στο συγκρότημα Βελή Πασά	Συγκρότημα νερόμυλων, νεροτριβής και γεφυριών στην Ιερομνήμη Πωγωνίου	Ρωμαϊκές θέρμες Προαστείου Νικόπολης	
		Μονή Αγίου Ιωάννη Προδρόμου στην Καστρίτσα		Ρωμαϊκή Έπαυλη Ριζών	
				Ρωμαϊκό θέατρο Νικόπολης	

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.2.2 Μουσεία της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Το πολιτιστικό απόθεμα της Περιφέρειας συμπληρώνεται με τα Μουσεία που καταγράφονται και που φιλοξενούν ευρήματα από τις ανασκαφές που έχουν γίνει στην επικράτεια της. Συγκεκριμένα, το Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων στο οποίο εκτίθενται εκθέματα από την 1η εμφάνιση του ανθρώπου στην Ήπειρο, κατά την Κατώτερη Παλαιολιθική εποχή πριν από 250.000 χρόνια έως και τη δύση της όψιμης αρχαιότητας κατά τους ύστερους ρωμαϊκούς χρόνους (3ος αιώνας μ.χ.). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα ευρήματα από το ιερό της Δωδώνης τα οποίο εκτίθενται σε μια αίθουσα αφιερωμένη αποκλειστικά σε ένα από τα σπουδαιότερα μαντεία του ελληνικού κόσμου.

Άλλα σημαντικά μουσεία της Περιφέρειας είναι το Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας στο οποίο εκτίθενται εκθέματα που καλύπτουν όλες τις αρχαιολογικές περιόδους από τη Μέση Παλαιολιθική (100.000 π.χ.) ως και τους Μεταβυζαντινούς χρόνους (17ος αιώνας μ.χ.), το Μουσείο Νικόπολης στην Πρέβεζα το οποίο φιλοξενεί αποκλειστικά ευρήματα του αρχαιολογικού χώρου της Νικόπολης, το Αρχαιολογικό Μουσείο της Άρτας το οποίο φιλοξενεί ευρήματα από την Άρτα και την ευρύτερη περιοχή.

Τα αναγνωρισμένα Μουσεία της Περιφέρειας Ηπείρου από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού παρατίθενται στο πίνακα κατωτέρω.

Πίνακας 29: Μουσεία στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Μουσεία στην Περιφέρεια Ηπείρου			
Άρτας	**Θεσπρωτίας**	**Ιωαννίνων**	**Πρέβεζας**
Αρχαιολογικό Μουσείο Άρτας	Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας	Αρχαιολογικό Μουσείο Ιωαννίνων	Αρχαιολογικό Μουσείο Νικόπολης
Ιστορικό Μουσείο Σκουφά	Επιγραφικό Μουσείο	Αρχοντικό Μίσιου Εκθεσιακός Χώρος στα Ιωάννινα	Λαογραφικό Μουσείο Ζαλόγγου
Λαογραφικό Μουσείο Αθαμανίου	Λαογραφικό Μουσείο Τσαμαντά	Βυζαντινό Μουσείο Ιωαννίνων	Μουσείο Ναυμαχίας του Ακτίου
Λαογραφικό Μουσείο Σκουφά	Λαογραφικό Μουσείο Φοινικίου	Δημοτικό Μουσείο Ιωαννίνων	Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Νικόπολης
Μουσείο Κλασσικών Αρχαιοτήτων		Λαογραφικό Μουσείο Ιωαννίνων	
		Μουσείο Αργυροτεχνίας στο Κάστρο Ιωαννίνων	
		Μουσείο Εθνικής Αντίστασης	
		Μουσείο Ελληνικής Ιστορίας Παύλου Βρέλλη	
		Μουσείο Ηπειρώτικης Λαϊκής Τέχνης ¨Κώστας Φρόντζος¨	
		Μουσείο Πολέμου	
		Πινακοθήκη Αβέρωφ	

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού - Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.3 ΓΑΛΑΖΙΕΣ ΣΗΜΑΙΕΣ, 2020

Στην Περιφέρεια Ηπείρου έχουν βραβευτεί το 2020 εννέα παραλίες με γαλάζια σημαία[4]. Συγκεκριμένα:

- Ενότητα Πρέβεζας (5): Κυανή, Μέγα Άμμος, Αμμουδιά, Βάλτος/Parga Beach Resort, Λούτσα,
- Ενότητα Θεσπρωτίας (4): Αγ. Παρασκευή, Δρέπανο, Καραβοστάσι, Μέγα Άμμος.

[4] Τα στοιχεία για τις γαλάζιες σημαίες προέρχονται από την ιστοσελίδα blueflag.gr

3.4 ΜΑΡΙΝΕΣ, 2020

Σύμφωνα με το Τμήμα Χωροθέτησης Υποδομών Θαλάσσιου Τουρισμού του Υπουργείου Τουρισμού, στην Ελλάδα έχουν χωροθετηθεί με πράξη χαρακτηρισμού 60 μαρίνες με δυναμικό 18.705 θέσεων. Αρκετές από τις μαρίνες, είναι βραβευμένες από το πρόγραμμα «Γαλάζιες Σημαίες της Ευρώπης». Επίσης, έχουν χωροθετηθεί 94 Καταφύγια ή Αγκυροβόλια τουριστικών σκαφών με 6.565 θέσεις ελλιμενισμού καθώς και 12 ξενοδοχειακοί λιμένες/τουριστικές λιμενικές εγκαταστάσεις με δυναμικότητα 362 θέσεων.

Στην Περιφέρεια Ηπείρου καταγράφονται δύο μαρίνες, 1 στην Θεσπρωτία (340) και 1 στην Πρέβεζα (297) με 637 θέσεις ελλιμενισμού. Επίσης, στην Περιφέρεια έχουν χωροθετηθεί και 3 Καταφύγια τουριστικών σκαφών, στην Θεσπρωτία με 386 θέσεις ελλιμενισμού.

3.5 ΙΑΜΑΤΙΚΟΙ ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Ιαματικές πηγές ονομάζονται οι πηγές τα νερά των οποίων έχουν θεραπευτικές ιδιότητες. Τα ιαματικά νερά πηγάζουν από πετρώματα και κατά τη διαδρομή τους μέχρι την επιφάνεια της Γης, αποκτούν τα μεταλλικά συστατικά τους στα οποία οφείλεται και η θεραπευτική τους δράση. Το Ελληνικό Κράτος μέσω της Ειδικής Επιτροπής Προστασίας Φυσικών Ιαματικών Πόρων του Υπουργείου Τουρισμού είχε προβεί στην αναγνώριση 70 Ιαματικών Φυσικών Πόρων.

Συγκεκριμένα, στην Περιφέρεια Ηπείρου έχουν αναγνωριστεί 4 Ιαματικοί Φυσικοί Πόροι:

- Πηγή Χανοπούλου, Δήμου Άρτας,
- Νερό Πηγής Πρέβεζας, Δήμου Πρέβεζας,
- Πηγή Αμαράντου, Δήμου Κόνιτσας και
- Πηγή Καβάσιλα, Δήμου Κόνιτσας.

3.6 ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΑ

Η Περιφέρεια Ηπείρου διαθέτει δύο επισκέψιμα σπήλαια στην επικράτειας της, το σπήλαιο Περάματος και το σπήλαιο Ανεμότρυπας.

Το σπήλαιο Περάματος βρίσκεται 5 χλμ. από την πόλη των Ιωαννίνων. Το σπήλαιο μπορεί να χαρακτηριστεί ως ένα ασβεστολιθικό υπόγειο 14.800 τ.μ., που αποτελείται από πολλές διαδοχικές αίθουσες και διαδρόμους στολισμένους με πάνω από 19 είδη σταλακτιτών, σταλαγμιτών και άλλων σπηλαιολογικών ευρημάτων. Η τουριστική διαδρομή του σπηλαίου είναι 1.100 μ.

Το σπήλαιο Ανεμότρυπα βρίσκεται 3 χλμ. έξω από τα Πράμαντα, στα Τζουμέρκα Ιωαννίνων. Το σπήλαιο είναι βάραθρο, έχει, δηλαδή, τη μορφή ενός απόκρημνου χάσματος στη γη, καθώς το ποτάμι έχει διαμορφώσει το εσωτερικό του σε τρία επίπεδα. Το πρώτο, που είναι και το πιο παλιό, έχει καταρρεύσει και ελάχιστα σημεία του διασώζονται ακέραια. Το δεύτερο και μεσαίο επίπεδο είναι εκείνο που μπορεί ο επισκέπτης να γνωρίσει, μέσα από μια εντυπωσιακή και προσεκτικά επιμεληµένη διαδρομή μήκους 250 μ. και 10 αιθουσών. Το τρίτο και τελευταίο επίπεδο φιλοξενεί την κοίτη του ποταμού και συνεχίζει να μεταβάλλεται μέχρι και σήμερα καθώς οι ειδικοί σημειώνουν, πως τα νερά του σχηματίζουν νέες προεκτάσεις του σπηλαίου.

3.7 ΚΑΤΑΔΥΤΙΚΟΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ

Σύμφωνα με γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού απελευθερώθηκαν μέσω ΚΥΑ, οι οργανωμένες και καθοδηγούμενες καταδύσεις σε 91 ναυάγια πλοίων και αεροπλάνων. Τα ναυάγια (1) που αποδίδονται στην καταδυτική κοινότητα της Περιφέρειας Ηπείρου είναι:

- Βρετανικό ναρκαλιευτικό H.M.S. REGULUS (J 327). Βυθίστηκε την 12η Ιανουαρίου 1945 κατόπιν πρόσκρουσης σε νάρκη στα Σύβοτα. Μέγιστο βάθος 63 μέτρα. Πολεμικό Πλοίο.

Τέλος, καταδυτικές σχολές στην Περιφέρεια Ηπείρου μπορούμε να συναντήσουμε στα Σύβοτα Θεσπρωτίας καθώς και στην Πράγα Πρεβέζης.

3.8 ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Η Περιφέρεια περιλαμβάνει μόλις ένα χιονοδρομικό κέντρο, αυτό του Μετσόβου, με εγκαταστάσεις σε τρεις περιοχές: το Καρακόλι, τις Πολιτσιές (Προφήτης Ηλίας) και τον Ζυγό - Ανήλιο. Συγκεκριμένα, οι εγκαταστάσεις:

- στο **Καρακόλι** βρίσκονται 1,5χλμ. από το Μέτσοβο σε υψόμετρο 1.340-1.520μ. Διαθέτει ένα μονοθέσιο αναβατήρα μήκους 800 μέτρων που εξυπηρετεί 2 πίστες, η μία έχει μήκος 900 μ. (εύκολη) και η άλλη 1.100μ. (πολύ εύκολη),
- στις **Πολίτσιες (Προφήτης Ηλίας)** βρίσκονται 4χλμ. από το Μέτσοβο σε υψόμετρο 1.360-1.620μ. Έχει εύκολες πίστες με μικρό μήκος. Διαθέτει σαλέ με εστιατόριο και καφέ, σχολές σκι, καταστήματα ενοικίασης σκι και snow truck.
- στο **Ζυγό - Ανήλιο** βρίσκονται 6χλμ. από το Μέτσοβο σε υψόμετρο 1.680-1.850 μ. Διαθέτει 13 πίστες για όλα τα επίπεδα των σκιέρ και των snowboarders, ένα εναέριο διθέσιο αναβατήρα 700 μέτρων, 2 συρόμενα και 2 baby lifts. Η πίστα δρόμου αντοχής είναι 5 εως 10 χλμ. μήκους.

3.9 ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ - TREKKING

Στην Περιφέρεια Ηπείρου οργανώνονται μέσα στον χρόνο από τους χιονοδρομικούς και ορειβατικούς συλλόγους διάφορες εκδρομές, πεζοπορίες και αναβάσεις. Συγκεκριμένα οι διαδρομές που καταγράφονται στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Ενότητα είναι:

Πρέβεζα

Διαδρομή 1: Ν. Κερασούντα-Κάστρο Ρωγών-Βιότοπος Αγ. Βαρνάβα Λούρος,
Διαδρομή 2: Αχέροντας από την πύλη του Άδη έως και τη Γλυκή της Ενότητας Θεσπρωτίας,
Διαδρομή 3: Σκιαδάς (ύψος δεξαμενής)-Προφήτης Ηλίας-κορυφή Μπαλτανέσι (1.286 μ.)-επιστροφή Σκιαδάς,
Διαδρομή 4: Ανώγειο-Προφ. Ηλίας-κορυφή Ξηροβουνίου (1.600 μ.)-επιστροφή Ανώγειο,
Διαδρομή 5: Γοργόμυλο-κορυφή-και κατέβασμα στη Ροδαυγή,
Διαδρομή 6: Κορυφούλα-Ζάλογγο-Άνω Σκαφιδωτή,
Διαδρομή 7: Ζαρκόραχη Παπαδατών,
Διαδρομή 8: Αγ. Δημήτριος Εκκλησιών-κορυφογραμμή Μεγάλης Τσούκας (848 μ.)-κατάβαση στην Αηδονιά,
Διαδρομή 9: Κάτω Σκαφιδωτή-κορυφή Πλούτων (920 μ.)-κορυφή Τούρλα (1.082 μ.),
Διαδρομή 10: Μονή Λεκατσά-κορυφή Κόρτος,
Διαδρομή 11: κορυφή Βαλαωρίτης και
Διαδρομή 12: Τουρκοβούνι.

Θεσπρωτία

Διαδρομή 1: Μονοπάτι Λάγγαρη,
Διαδρομή 2: Κότσικα-Παλιά Σαγιάδα,
Διαδρομή 3: Νεραΐδα-Λαμπανίτσα,
Διαδρομή 3: Γωνιά Ηγουμενίτσας-Παλιά Πλαταριά,
Διαδρομή 4: Γέφυρα Μπολιάνας-Σπυροπηγάδια,
Διαδρομή 5: Νεοχώρι-Πέστιανη,
Διαδρομή 6: Γιτάνα-Φοινίκι,
Διαδρομή 7: Σκάλα Τζαβέλαινας και
Διαδρομή 8: Χερσόνησος Λυγιάς, σπηλιά-παραλία.

Άρτα

Διαδρομή 1: Σκάλα Σταμάτη-Μπρέσιανη-Μελισσουργοί,
Διαδρομή 2: Μονοπάτι Βίδρας,
Διαδρομή 3: Πλατεία Βουργαρελίου-Παραδοσιακός οικισμός Σελιό (Βουργαρέλι),
Διαδρομή 4: Ανάβαση στην κορυφή Αετοί στο Αστρί και
Διαδρομή 5: Μελισσουργοί-Θεοδώριανα.

Ιωάννινα

Διαδρομή 1: Βραδέτο-Μπελόη,
Διαδρομή 2: Δίκορφο-Κήποι,
Διαδρομή 3: Κήποι-Κουκούλι,
Διαδρομή 4: Δίλοφο-Βίτσα,
Διαδρομή 5: Ελαφότοπος-Άνω Πεδινά,
Διαδρομή 6: Καπέσοβο-Βραδέτο,
Διαδρομή 7: Βίτσα-Γέφυρα Κόκκορη,
Διαδρομή 8: Πάπιγκο-Βίκος,
Διαδρομή 9: Νεγάδες-Τσεπέλοβο,
Διαδρομή 10: Πάπιγκο-Δρακόλιμνη Τύμφης,
Διαδρομή 11: Τσεπέλοβο-Γκάμηλα,
Διαδρομή 12: Μονοδένδρι-Βίκος ή Μονοδένδρι-Πάπιγκο,
Διαδρομή 13: Πάπιγκο-Άστρακα,
Διαδρομή 14: Βραδέτο-καταφύγιο Αστράκας,
Διαδρομή 15: Βίτσα-Μονοδένδρι,
Διαδρομή 16: Τσεπέλοβο-καταφύγιο Αστράκας,
Διαδρομή 17: Διάσχιση Στούρου,
Διαδρομή 18: Μεγάλο και Μικρό Πάπιγκο,
Διαδρομή 19: Ο3 καταφύγιο Αστράκας-Βρυσοχώρι,
Διαδρομή 20: Ο3 Πάπιγκο-καταφύγιο Αστράκας,
Διαδρομή 21: Κόνιτσα-Στόμιο-καταφύγιο Αστράκας,
Διαδρομή 22: Καταφύγιο Αστράκας-Δρακόλιμνη,
Διαδρομή 23: Καταφύγιο Αστράκας-Γκαμήλα,
Διαδρομή 24: Κεράσοβο-Δρακολίμνη Σμόλικα-Παλιοσέλι.

3.10 ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ

Τα κυριότερα ορειβατικά καταφύγια[5] που καταγράφονται στην Περιφέρεια Ηπείρου είναι:

Καταφύγιο **Μελισσουργών**, βρίσκεται στα Τζουμέρκα στην τοποθεσία Αγκάθι και είναι χτισμένο σε υψόμετρο 1.029 μ. Το καταφύγιο έχει δυναμικότητα 25 ατόμων.

Καταφύγιο **Αστράκας Ζαγορίου,** το καταφύγιο βρίσκεται στη θέση «Ροδόβολη», πάνω από το οροπέδιο των λιμνών και σε υψόμετρο 1.923μ. Το καταφύγιο έχει δυναμικότητα 51 ατόμων, ανήκει στην Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβασίας-Αναρρίχησης (Ε.Ο.ΟΑ.) και κατασκευάστηκε με πρωτοβουλία του Ε.Ο.Σ. Ιωαννίνων και της ορειβατικής ομάδας Παπίγκου, το 1966. Αποτελεί ορμητήριο για όλες τις ορειβατικές και αναρριχητικές διαδρομές προς τις κορυφές της Τύμφης.

Καταφύγιο Βοβούσας «**Βάλια Κάλντα»**, το καταφύγιο βρίσκεται στο όρος Βάλια Κάλντα στην τοποθεσία Βοβούσα σε υψόμετρο 1.004μ και έχει δυναμικότητα 50 ατόμων.

Καταφύγιο **Μιτσικελίου**, το καταφύγιο βρίσκεται στο όρος Μιτσικέλι στην τοποθεσία Ασβός σε υψόμετρο 1.290μ. και είναι δυναμικότητας 28 ατόμων.

καταφύγιο **Μαυροβουνίου**, το καταφύγιο βρίσκεται στο όρος Μαυροβούνι στην τοποθεσία Κόκκινη Βρύση σε υψόμετρο 1.845μ. και έχει δυναμικότητα 30 ατόμων.

Καταφύγιο **Πραμάντων**, βρίσκεται στα Τζουμέρκα στην τοποθεσία Ίσιωμα σε υψόμετρο 1.245μ. και είναι δυναμικότητας 26 ατόμων.

Καταφύγιο **Σμόλικας**, βρίσκεται στο όρος Σμόλικα στην τοποθεσία Νάνες σε υψόμετρο 1.712μ. Το καταφύγιο έχει δυναμικότητα 30 ατόμων.

[5] Τα στοιχεία για τα ορειβατικά καταφύγια προέρχονται από την ιστοσελίδα topoGuide.gr.

3.11 ΑΝΑΡΡΙΧΗΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ

Στην Περιφέρεια Ηπείρου συναντάμε και κάποια αναρριχητικά πεδία. Τα αναρριχητικά πεδία[6] ανά Ενότητα είναι:

Ιωάννινα

- Αναρρίχηση στο βουνό της Καστρίτσας, περιλαμβάνει διαδρομές προπονητικού χαρακτήρα καθώς οι βράχοι δεν ξεπερνούν τα 35-40μ. με ασφαλισμένες διαδρομές δυσκολίας από III μέχρι VI. Η αναρρίχηση μπορεί να γίνει με ασφάλεια όλες τις εποχές του χρόνου,
- Αναρρίχηση στο νησάκι της λίμνης Παμβώτιδας, η αναρρίχηση είναι προπονητικού χαρακτήρα καθώς υπάρχουν ασφαλισμένες διαδρομές όπου ο βαθμός δυσκολίας δεν ξεπερνά το VI. Η αναρρίχηση μπορεί να γίνει με ασφάλεια όλο το χρόνο,
- Αναρρίχηση στην τοποθεσία Τέροβο, οι βράχοι είναι από υψηλής ποιότητας ασβεστόλιθο, το ύψος τους όμως δεν ξεπερνά τα 85μ. Εδώ η αναρρίχηση χρειάζεται μεγαλύτερη εμπειρία καθώς ο βαθμός δυσκολίας είναι από IV έως και VII.

Άρτα

- Αναρριχητικό πεδίο στην Περάνθη,
- Αναρρίχηση σε τεχνητή πίστα στη Γέφυρα Πλάκας,
- Αναρριχητικό πεδίο της Κρυοπηγής Καταρράκτη, στα Τζουμέρκα.

[6] Τα στοιχεία για τα αναρριχητικά πεδία προέρχονται από την ιστοσελίδα sportsmag.gr

3.12 KAYAK - RAFTING

Canoe – Kayak

- **Φαράγγι Βικάκι**, η διαδρομή ξεκινάει από το χωριό Τσεπέλοβο και καταλήγει στο χωριό Κήποι. Η διάρκεια της διαδρομής είναι 4 ώρες ενώ ο βαθμός δυσκολίας είναι μέτριος.
- **Φαράγγι Παππαπήδημα**, η διαδρομή ξεκινάει από το χωριό Χαροκόπι, η διάρκεια είναι περίπου 2,5 ώρες ενώ ο βαθμός δυσκολίας είναι μέτριος**,**
- **Φαράγγι Κλύφκης**, η διαδρομή ξεκινάει από το χωριό Καλέντζι, είναι διάρκειας 3,5 ωρών ενώ ο βαθμός δυσκολίας της είναι δύσκολος.

Rafting

- Στον ποταμό **Βοϊδομάτη**, η διαδρομή ξεκινά από το γεφύρι της Αρίστης και τερματίζει στο παλιό γεφύρι της Κλειδωνιάς. Εύκολη και πανέμορφη διαδρομή διάρκειας 1,5 ώρας περίπου,
- **Διαδρομή Rafting στον Άραχθο από την γέφυρα Πολιτσάς έως την γέφυρα Πλάκας**. Η διαδρομή είναι βαθμού δυσκολίας ΙΙΙ και η διάρκεια της είναι 2ώρες. Η διαδρομή συνδυάζει άγριο τοπίο, πολλές πηγές και καταρράκτες, καθώς και το πανέμορφο φαράγγι του Άραχθου.
- **Διαδρομή Rafting στον Άραχθο από την γέφυρα Πολιτσάς έως την γέφυρα Τζάρη**. Η διαδρομή είναι βαθμού δυσκολίας ΙΙΙ και η διάρκεια της είναι 4 ώρες. Μπορούν να συμμετέχουν παιδιά από 12 ετών και άνω.
- **Διαδρομή Rafting στον Άραχθο από την γέφυρα Τσιμπόβου έως την γέφυρα Πλάκας.** Η διαδρομή είναι βαθμού δυσκολίας IV και η διάρκεια της είναι 4 ώρες. Στην μεγάλη διαδρομή του Αράχθου οι απαιτήσεις είναι μεγαλύτερες. Χρειάζεται μια σχετική εμπειρία. Η διαδρομή είναι μόνο για ενήλικες.
- Στον **Καλαρρύτικο ποταμό**, **Διαδρομή Rafting από την γέφυρα Γκόγκου έως την γέφυρα Πλάκας.** Η διαδρομή είναι βαθμού δυσκολίας IV και η διάρκεια της είναι 4 ώρες. Στη διαδρομή του Καλαρρύτικου οι απαιτήσεις είναι μεγαλύτερες. Χρειάζεται μια σχετική εμπειρία. Η διαδρομή είναι μόνο για ενήλικες.
- Στον **ποταμό Αχέροντα**, το ράφτινγκ στον Αχέροντα απευθύνεται καθαρά σε αρχάριους, και γίνεται όλη την διάρκεια του έτους. Η διαδρομή είναι αυστηρά επιλεγμένη ώστε να μπορούν να συμμετάσχουν όλοι.

3.13 ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ - ΟΙΝΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Χάρη στο έδαφος της που συνδυάζει βουνό και θάλασσα σε μικρή απόσταση, το ιδιαίτερο κλίμα, την αρχαία κουλτούρα και τις επιρροές των κατακτητών, η Ηπειρώτικη κουζίνα είναι ευρεία και ποικίλη. Βασίζεται στα αγαθά που προέρχονται από την γη, όπως γαλακτοκομικά προϊόντα (γάλα, βούτυρο, τυρί), από τους τοπικούς κήπους, τα αγροκτήματα και τις ορεινές περιοχές (λαχανικά, φρούτα, ποικιλία χόρτων, δημητριακά κλπ.) αλλά και στο ντόπιο κρέας, το κυνήγι, τα λιμνίσια και ποταμίσια ψάρια. Το στοιχείο όμως που ξεχωρίζει στη γαστρονομία της περιοχής είναι η χρήση εποχιακών προϊόντων υψηλής ποιότητας.

Στην Περιφέρεια Ηπείρου τα προϊόντα με ένδειξη ΠΟΠ και ΠΓΕ[7] είναι: το Ελαιόλαδο Πρέβεζας (ΠΓΕ), η Κονσερβολιά Άρτας (ΠΓΕ), το Μετσοβόνε Ιωαννίνων (ΠΟΠ), η Φέτα (ΠΟΠ, Ιωάννινα, Θεσπρωτία, Πρέβεζα, Άρτα), η Κεφαλογραβιέρα (ΠΟΠ, Ιωάννινα, Θεσπρωτία, Πρέβεζα, Άρτα) και το Γαλοτύρι (ΠΟΠ, Ιωάννινα, Θεσπρωτία, Πρέβεζα, Άρτα). Οι εξαιρετικής ποιότητας πρώτες ύλες και τα αγροτικά προϊόντα αποτελούν την βάση για την παρασκευή των εξαίρετων τοπικών εδεσμάτων της Περιφέρειας όπως: το Χοιρινό πρασοσέλινο, το Χέλι στην κεραμύδα, η Πέστροφα με αμύγδαλα, η Τρίμα, ο Τραχανάς με λουκάνικα ή προβατίνα, η Μπλατσαριά, ο Μπακλαβάς και τα Βατραχοπόδαρα Ιωαννίνων.

Στην Περιφέρεια συναντάμε επίσης και την Διαδρομή του κρασιού της Ηπείρου[8]. Η Διαδρομή ουσιαστικά εξελίσσεται στην Περιφερειακή Ενότητα Ιωαννίνων, όπου οι αμπελώνες Ζίτσας και Μετσόβου παράγουν τους οίνους ΠΟΠ Ζίτσα, ΠΓΕ Ήπειρος, ΠΓΕ Ιωάννινα και ΠΓΕ Μέτσοβο. Τα οινοποιεία που βρίσκονται στη διαδρομή και συμμετεχουν στους δρόμους του κρασιού είναι: Κατώγι Αβέρωφ στο Μέτσοβο, Zoinos Winery και Κτήμα Γκλίναβος στη Ζίτσα.

[7] Τα προϊόντα με ένδειξη ΠΟΠ και ΠΓΕ προέρχονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

[8] Οι πληροφορίες που αφορούν τον οινοτουρισμό προέρχονται από τις ιστοσελίδες Δρόμοι του κρασιού της Βορείου Ελλάδος και Οινικές εξερευνήσεις.

Χάρτης 3: Διαδρομή του κρασιού της Ηπείρου

4 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

4.1 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ, 2015-2020

Στην Ελλάδα την περίοδο 2015-2019, σημειώθηκε αύξηση κατά +39% (από 15,5 εκατ. το 2015 σε 21,6 εκατ. το 2019) στις διεθνείς αεροπορικές αφίξεις. Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στον αριθμό των αφίξεων τους, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (-7%, από 222 χιλ. το 2015 σε 207 χιλ. το 2019) και Στερεάς Ελλάδας (-5%, από 3 χιλ. το 2015 σε 3 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Πελοποννήσου (+77%, από 87 χιλ. το 2015 σε 153 χιλ. το 2019), Αττικής (+54%, από 4,2 εκατ. το 2015 σε 6,4 εκατ. το 2019) και Κεντρικής Μακεδονίας (+50%, από 1,6 εκατ. το 2015 σε 2,3 εκατ. το 2019).

Στον αντίποδα την περίοδο 2019-2020, οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις σημείωσαν πτώση κατά -74% (από 21,6 εκατ. το 2019 σε 5,5 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν αρνητικό πρόσημο, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-74% ή -4,8 εκατ. αφίξεις, από 6,4 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-74% ή -3,4 εκατ. αφίξεις, από 4,6 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2020), Κρήτης (-75% ή -3,4 εκατ. αφίξεις, από 4,5 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2020), Ιονίων Νήσων (-74% ή -2,0 εκατ. αφίξεις, από 2,6 εκατ. το 2019 σε 677 χιλ. το 2020) και Κεντρικής Μακεδονίας (-70% ή -1,6 εκατ. αφίξεις, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 709 χιλ. το 2020).

Πίνακας 30: Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015 - 2019	%Δ 2019 - 2020
Αττικής	4.159.014	6.414.709	1.642.326	54%	-74%
Νοτίου Αιγαίου	3.571.426	4.617.315	1.189.621	29%	-74%
Κρήτης	3.483.319	4.455.810	1.104.057	28%	-75%
Κεντρικής Μακεδονίας	1.556.788	2.341.743	709.158	50%	-70%
Ιονίων Νήσων	1.916.497	2.644.287	677.014	38%	-74%
Δυτικής Ελλάδας	263.269	385.152	88.748	46%	-77%
Θεσσαλίας	171.373	205.802	38.714	20%	-81%
Πελοποννήσου	86.508	153.364	38.128	77%	-75%
Βορείου Αιγαίου	221.795	207.098	25.723	-7%	-88%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	85.993	122.933	22.331	43%	-82%
Στερεάς Ελλάδας	3.256	3.100	950	-5%	-69%
Ηπείρου	**0**	**14.776**	**4**		**-100%**
Δυτικής Μακεδονίας	0	0	0		
Ελλάδα	**15.519.238**	**21.566.089**	**5.536.774**	**39%**	**-74%**

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT- Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διεθνών αφίξεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής[9] (30%), Νοτίου Αιγαίου (21%), Κρήτης (20%), Κεντρικής Μακεδονίας (13%) και Ιονίων Νήσων (12%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες υποδέχτηκαν το 2020 το 96% του συνόλου των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της Ελλάδας.

Διάγραμμα 45: Ποσοστιαία κατανομή των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

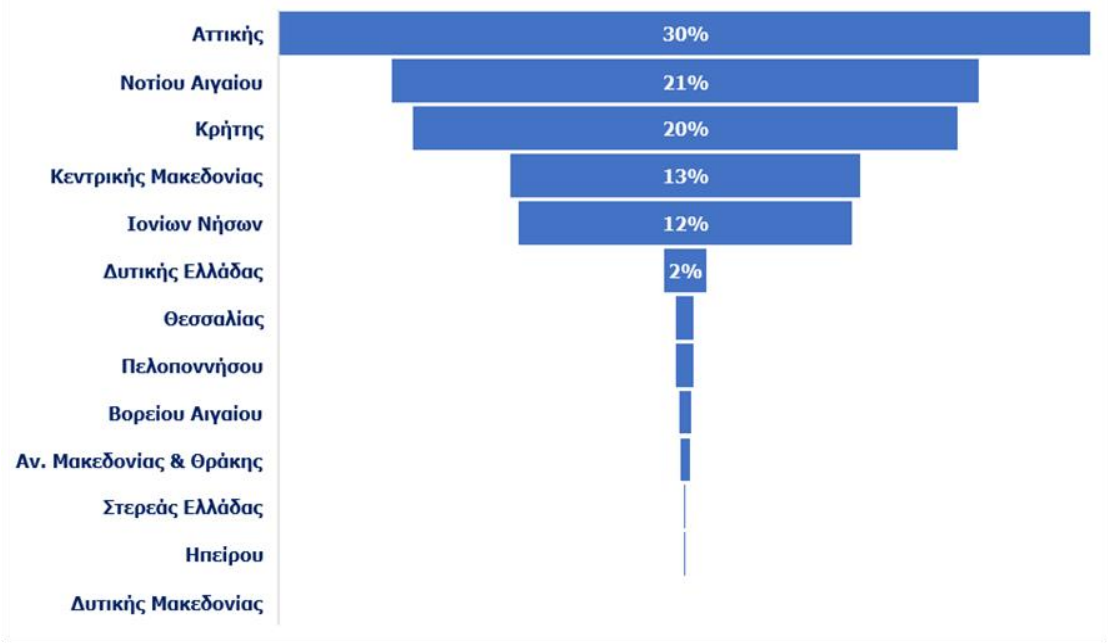

Η Περιφέρεια Ηπείρου δεν κατέγραψε διεθνή αεροπορική κίνηση το 2015 ενώ την περίοδο 2019-2020 το αεροδρόμιο των Ιωαννίνων κατέγραψε μείωση των διεθνών αφίξεων κατά -99,97% (από 15 χιλ. το 2019 σε μόλις 4 αφίξεις το 2020).

[9] Για τα στοιχεία του αεροδρόμιου της Αθήνας ¨Ελευθέριος Βενιζέλος¨, λόγω των διαταραχών της συγκεκριμένης έρευνας ή/και του μικρού μεγέθους δείγματος κατά την περίοδο Μαρτίου 2020-Ιουνίου 2021, οι αντίστοιχες εκτιμήσεις του όγκου των επιβατών πρέπει να αντιμετωπίζονται με προσοχή και να αποφεύγονται οι συγκρίσεις.

4.2 ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2015-2020

Στα αεροδρόμια της Ελλάδας, την περίοδο 2015-2019, σημειώθηκε αύξηση κατά +22% (από 7,1 εκατ. το 2015 σε 8,6 εκατ. το 2019) στις αφίξεις εσωτερικού. Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (-2%, από 1,1 εκατ. το 2015 σε 1,1 εκατ. το 2019), Στερεάς Ελλάδας (-32%, από 7 χιλ. το 2015 σε 5 χιλ. το 2019) και Δυτικής Ελλάδας (-5%, από 5 χιλ. το 2015 σε 5 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Πελοποννήσου (+76%, από 7 χιλ. το 2015 σε 12 χιλ. το 2019), Θεσσαλίας (+63%, από 16 χιλ. το 2015 σε 27 χιλ. το 2019) και Νοτίου Αιγαίου (+56%, από 1,0 εκατ. το 2015 σε 1,6 εκατ. το 2019).

Στον αντίποδα την περίοδο 2019-2020, οι αφίξεις εσωτερικού σημείωσαν πτώση κατά -61% (από 8,6 εκατ. το 2019 σε 3,4 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν αρνητικό πρόσημο, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-62% ή -2,5 εκατ. αφίξεις, από 4,0 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-65% ή -1,1 εκατ. αφίξεις, από 1,6 εκατ. το 2019 σε 568 χιλ. το 2020), Κρήτης (-55% ή -547 χιλ. αφίξεις, από 992 χιλ. το 2019 σε 444 χιλ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-60% ή -646 χιλ. αφίξεις, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 425 χιλ. το 2020) και Βορείου Αιγαίου (-46% ή -204 χιλ. αφίξεις, από 443 χιλ. το 2019 σε 239 χιλ. το 2020).

Πίνακας 31: Αφίξεις εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015 - 2019	%Δ 2019 - 2020
Αττικής	3.282.544	3.989.842	1.508.299	22%	-62%
Νοτίου Αιγαίου	1.044.427	1.630.081	568.185	56%	-65%
Κρήτης	897.968	991.611	444.389	10%	-55%
Κεντρικής Μακεδονίας	1.097.676	1.070.857	425.219	-2%	-60%
Βορείου Αιγαίου	372.542	442.720	239.133	19%	-46%
Ιονίων Νήσων	177.775	259.208	98.435	46%	-62%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	119.360	151.263	75.477	27%	-50%
Ηπείρου	**43.048**	**50.993**	**17.573**	**18%**	**-66%**
Θεσσαλίας	16.344	26.594	9.468	63%	-64%
Πελοποννήσου	6.821	12.013	5.180	76%	-57%
Στερεάς Ελλάδας	7.485	5.108	3.030	-32%	-41%
Δυτικής Ελλάδας	5.489	5.214	1.917	-5%	-63%
Δυτικής Μακεδονίας	3.442	3.547	1.360	3%	-62%
Ελλάδα	**7.074.921**	**8.639.051**	**3.397.665**	**22%**	**-61%**

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των αεροπορικών αφίξεων εσωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2020, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (44%), Νοτίου Αιγαίου (17%), Κρήτης (13%) και Κεντρικής Μακεδονίας (13%). Δηλαδή τα αεροδρόμια των 4 αυτών Περιφερειών υποδέχτηκαν το 2020 το 87% των αφίξεων εσωτερικού της Ελλάδας.

Διάγραμμα 46: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων εσωτερικού στα αεροδρόμια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

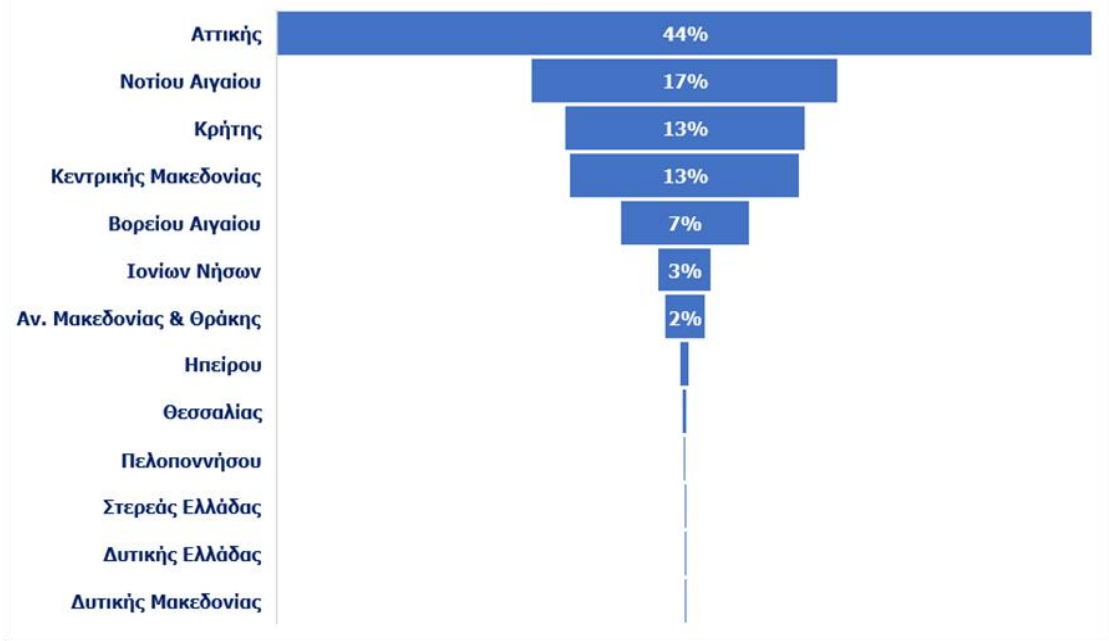

Οι αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού στην Περιφέρεια Ηπείρου είναι πολύ μικρή αντιπροσωπεύοντας για το 2020 μόλις το 1% των συνολικών αφίξεων εσωτερικού της χώρας. Συγκεκριμένα την περίοδο 2015-2019, το αεροδρόμιο Ιωαννίνων, που αποτελεί το μοναδικό αεροδρόμιο της Περιφέρειας, κατέγραψε αύξηση αφίξεων κατά +18% (από 43 χιλ. το 2015 σε 51 χιλ. το 2019) ενώ την περίοδο 2019-2020 μείωση αφίξεων κατά -66% (από 51 χιλ. το 2019 σε 18 χιλ. το 2020).

4.3 ΟΔΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ, 2015-2020

4.3.1 Οδικός τουρισμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Στην Ενότητα αυτή παρατίθεται η εισερχόμενη διεθνής οδική κίνηση (μόνο είσοδο) που καταγράφεται από τους κατά τόπους μεθοριακούς σταθμούς. Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η κίνηση αυτή διαχέεται και δεν αφορά αποκλειστικά και μόνο στην Περιφέρεια εισόδου. Οι μεθοριακοί σταθμοί εντοπίζονται στις Βόρειες Περιφέρειες της Ελλάδας και καταγράφουν την είσοδο και την έξοδο από και προς τις γειτνιάζουσες με την Ελλάδα χώρες (Αλβανία, Βόρεια Μακεδονία, Βουλγαρία και Τουρκία).

Την περίοδο 2015-2019, σημειώθηκε αύξηση στις οδικές αφίξεις κατά +2% (από 12,1 εκατ. το 2015 σε 12,3 εκατ. το 2019) ενώ την περίοδο 2019-2020 μείωση κατά -79% (από 12,3 εκατ. το 2019 σε 2,6 εκατ. το 2020). Επιμέρους, για την περίοδο 2015-2019 η εικόνα είναι θετική, με εξαίρεση την Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-17%, από 4,1 εκατ. το 2015 σε 3,4 εκατ. το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Κεντρική Μακεδονία (+13%, από 5,8 εκατ. το 2015 σε 6,6 εκατ. το 2019), Δυτική Μακεδονία (+12%, από 1,1 εκατ. το 2015 σε 1,3 εκατ. το 2019) και Ήπειρος (+3%, από 1,0 εκατ. το 2015 σε 1,1 εκατ. το 2019). Στον αντίποδα, όπως είναι φυσιολογικό την περίοδο 2019-2020 όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν πτώση στις οδικές αφίξεις τους. Συγκεκριμένα: Κεντρική Μακεδονία (-79%, από 6,6 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2020), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-82%, από 3,4 εκατ. το 2019 σε 608 χιλ. το 2020), Δυτική Μακεδονία (-76%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 306 χιλ. το 2020) και Ήπειρος (-72%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 305 χιλ. το 2020). Αξισημείωτο είναι ότι η Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης σημείωσε την υψηλότερη μείωση αφίξεων ενώ η Περιφέρεια Ηπείρου την χαμηλότερη.

Πίνακας 32: Οδικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015 - 2019	%Δ 2019 - 2020
Κεντρικής Μακεδονίας	5.830.508	6.604.309	1.412.141	13%	-79%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	4.123.289	3.402.672	607.694	-17%	-82%
Δυτικής Μακεδονίας	1.118.829	1.250.480	305.667	12%	-76%
Ηπείρου	**1.049.776**	**1.085.415**	**304.830**	**3%**	**-72%**
Ελλάδα	**12.122.402**	**12.342.876**	**2.630.332**	**2%**	**-79%**

Πηγή: Μεθοριακοί Σταθμοί - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των οδικών αφίξεων για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Κεντρική Μακεδονία (54%) και ακολούθως στις Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (23%), Δυτικής Μακεδονίας (12%) και Ηπείρου (12%).

Διάγραμμα 47: Ποσοστιαία κατανομή των διεθνών οδικών αφίξεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

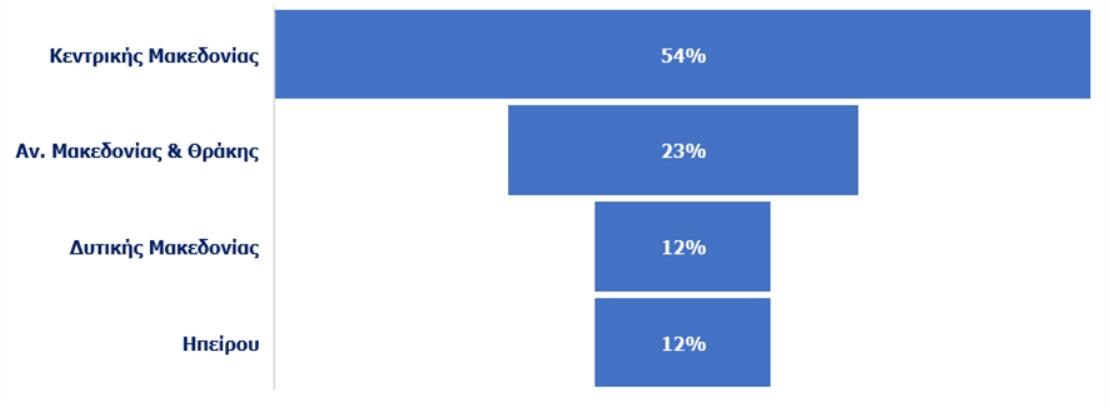

4.3.2 Οδικός τουρισμός της Περιφέρειας Ηπείρου ανά μεθοριακό σταθμό

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει το 12% των οδικών αφίξεων της χώρας για το 2020. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2015-2019 η Περιφέρεια σημείωσε αύξηση αφίξεων κατά +3% (από 1,0 εκατ. το 2015 σε 1,1 εκατ. το 2019). Επιμέρους η εικόνα είναι μικτή, με τους μεθοριακούς σταθμούς Κακαβιάς (+5%, από 742 χιλ. το 2015 σε 782 χιλ. το 2020) και Σαγιάδας (+2%, από 271 χιλ. το 2015 σε 275 χιλ. το 2019) να καταγράφουν αύξηση ενώ ο μεθοριακός σταθμός Μέρτζανης (-24%, από 37 χιλ. το 2015 σε 28 χιλ. το 2019) μείωση.

Την περίοδο 2019-2020, η Περιφέρεια Ηπείρου κατέγραψε μείωση στον αριθμό των αφίξεων της κατά -72% (από 1,1 εκατ. το 2019 σε 305 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλοι οι μεθοριακοί σταθμοί σημείωσαν πτώση: Κακαβιά (-69%, από 782 χιλ. το 2019 σε 246 χιλ. το 2020), Σαγιάδα (-81%, από 275 χιλ. το 2019 σε 53 χιλ. το 2020) και Μέρτζανη (-79%, από 28 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2020). Αξιοσημείωτο είναι ότι η υψηλότερη μείωση αφίξεων σημειώθηκε στον μεθοριακό σταθμό Σαγιάδας ενώ η χαμηλότερη στην Κακαβιά.

Πίνακας 33: Οδικές αφίξεις στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά μεθοριακό σταθμό, 2015-2020

Μεθοριακός σταθμός	2015	2019	2020	%Δ 2015 - 2019	%Δ 2019 - 2020
Κακαβιάς	742.133	782.141	245.908	5%	-69%
Σαγιάδας	271.084	275.458	52.986	2%	-81%
Μέρτζανης	36.559	27.816	5.936	-24%	-79%
Ήπειρος	**1.049.776**	**1.085.415**	**304.830**	**3%**	**-72%**

Πηγή: Μεθοριακοί Σταθμοί - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των οδικών αφίξεων στην Περιφέρεια Ηπείρου για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στον μεθοριακό σταθμό της Κακαβιάς (81%) και ακολούθως στους σταθμούς Σαγιάδας (17%) και Μέρτζανης (2%). Τέλος, η πλειοψηφία των οδικών αφίξεων για το 2020 διέρχεται από την Ενότητα Ιωαννίνων (83%, σταθμοί Κακαβιάς και Μέρτζανης) ενώ το υπόλοιπο 17% από την Ενότητα Θεσπρωτίας (σταθμός Σαγιάδας).

Διάγραμμα 48: Ποσοστιαία κατανομή των διεθνών οδικών αφίξεων της Περιφέρειας Ηπείρου ανά μεθοριακό σταθμό, 2020

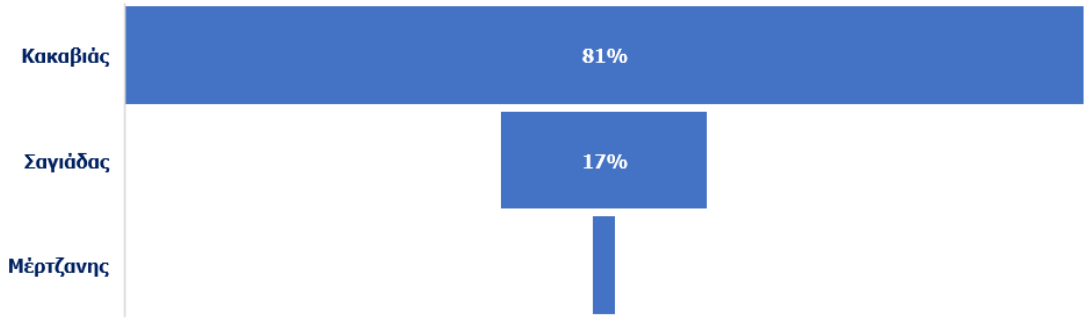

4.4 ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2015-2020

Στην Ενότητα αυτή καταγράφονται οι διακινηθέντες (επιβίβαση και αποβίβαση με Ε/Γ και Ο/Γ) επιβάτες εσωτερικού από τους κατά τόπους λιμένες της χώρας.

Οι διακινηθέντες εσωτερικού την περίοδο 2015-2019, στους λιμένες της χώρας σημείωσαν αύξηση κατά +10% (από 65,2 εκατ. το 2015 σε 71,5 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες της χώρας σημείωσαν αύξηση στους διακινηθέντες επιβάτες, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (-31%, από 6,2 εκατ. το 2015 σε 4,3 εκατ. το 2019) και Βορείου Αιγαίου (-25%, από 1,7 εκατ. το 2015 σε 1,3 εκατ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτα μεγέθη σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (+34% ή +3,8 εκατ., από 11,0 εκατ. το 2015 σε 14,8 εκατ. το 2019), Αττικής (+5% ή +1,5 εκατ., από 29,0 εκατ. το 2015 σε 30,5 εκατ. το 2019), Κρήτης (+38% ή +869 χιλ., από 2,3 εκατ. το 2015 σε 3,1 εκατ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (+17% ή +800 χιλ., από 4,7 εκατ. το 2015 σε 5,5 εκατ. το 2019).

Αντίθετα, την περίοδο 2019-2020, οι διακινήθεντες επιβάτες στους λιμένες της χώρας εμφάνισαν πτώση κατά -44% (από 71,5 εκατ. το 2019 σε 40,2 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-34% ή -10,3 εκατ., από 30,5 εκατ. το 2019 σε 20,2 εκατ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-58% ή -8,6 εκατ., από 14,8 εκατ. το 2019 σε 6,2 εκατ. το 2020), Ιονίων Νήσων (-53% ή -2,9 εκατ., από 5,5 εκατ. το 2019 σε 2,6 εκατ. το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-55% ή -2,5 εκατ., από 4,6 εκατ. το 2019 σε 2,0 εκατ. το 2020), Κρήτης (-56% ή -1,7 εκατ., από 3,1 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2020) και Δυτικής Ελλάδας (-33% ή -1,4 εκατ., από 4,3 εκατ. το 2019 σε 2,9 εκατ. το 2020).

Πίνακας 34: Διακινηθέντες εσωτερικού στους λιμένες της χώρας ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττικής	28.950.459	30.485.427	20.183.785	5%	-34%
Νοτίου Αιγαίου	11.040.557	14.793.013	6.167.635	34%	-58%
Δυτικής Ελλάδας	6.249.616	4.337.932	2.890.613	-31%	-33%
Ιονίων Νήσων	4.700.327	5.500.435	2.577.267	17%	-53%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	3.942.035	4.560.142	2.035.990	16%	-55%
Κρήτης	2.268.104	3.137.320	1.394.396	38%	-56%
Στερεάς Ελλάδας	2.114.039	2.219.910	1.359.023	5%	-39%
Ηπείρου	**1.560.773**	**1.760.639**	**821.696**	**13%**	**-53%**
Βορείου Αιγαίου	1.715.910	1.282.019	794.225	-25%	-38%
Πελοποννήσου	540.283	984.872	770.269	82%	-22%
Θεσσαλίας	1.309.660	1.546.644	699.843	18%	-55%
Κεντρικής Μακεδονίας	837.902	878.349	470.780	5%	-46%
Ελλάδα	**65.229.665**	**71.486.702**	**40.165.522**	**10%**	**-44%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (50%) και Νοτίου Αιγαίου (15%). Δηλαδή οι δύο αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 65% της συνολικής διακίνησης της Ελλάδας για το 2020.

Διάγραμμα 49: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στα λιμάνια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

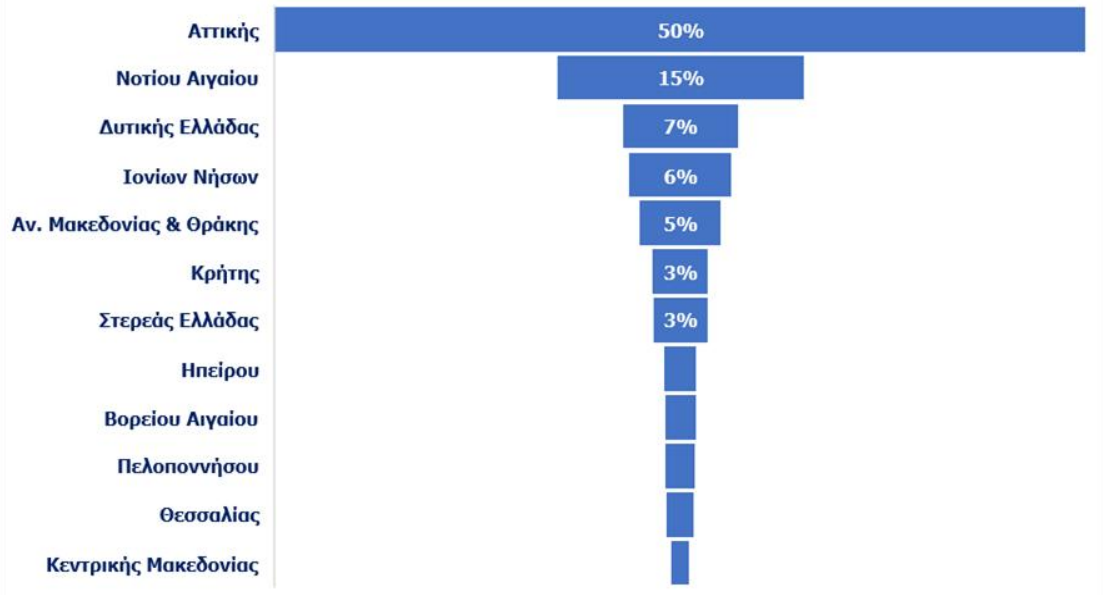

Η Περιφέρεια Ηπείρου για το 2020, αντιπροσωπεύει μόλις 2% των διακινηθέντων εσωτερικού της χώρας (λιμάνι Ηγουμενίτσας), σημειώνοντας αύξηση την περίοδο 2015-2019 κατά +13% (από 1,6 εκατ. το 2015 σε 1,8 εκατ. το 2019) ενώ την περίοδο 2019-2020 μείωση κατά -53% (από 1,8 εκατ. το 2019 σε 822 χιλ. το 2020) μείωση.

4.5 ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2015-2020

Οι διακινηθέντες εξωτερικού την περίοδο 2015-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +3% (από 1,7 εκατ. το 2015 σε 1,8 εκατ. το 2019). Στις επιμέρους Περιφέρειες, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Ηπείρου (λιμάνι Ηγουμενίτσας) (-1%, από 971 χιλ. το 2015 σε 957 χιλ. το 2019) και Δυτικής Ελλάδας (λιμάνι Πάτρας) (-20%, από 603 χιλ. το 2015 σε 482 χιλ. το 2019) να καταγράφουν μείωση διακινηθέντων ενώ αντίθετα η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (λιμάνι Κέρκυρας) (+114%, από 162 χιλ. το 2015 σε 347 χιλ. το 2019) αύξηση. Επίσης, οι Λοιποί λιμένες σημείωσαν αύξηση στους διακινηθέντες τους κατά +19% (από 6 χιλ. το 2015 σε 7 χιλ. το 2019).

Σε όλα τα λιμάνια την περίοδο 2019-2020 σημειώθηκε μείωση διακινηθέντων εξωτερικού. Συγκεκριμένα: Ηπείρου (λιμάνι Ηγουμενίτσας) (-57%, από 957 χιλ. το 2019 σε 413 χιλ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (λιμάνι Πάτρας) (-55%, από 482 χιλ. το 2019 σε 219 χιλ. το 2020), Ιονίων Νήσων (λιμάνι Κέρκυρας) (-93%, από 347 χιλ. το 2019 σε 24 χιλ. το 2020) και Λοιποί Λιμένες (-74%, από 7 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2020).

Πίνακας 35: Διακινηθέντες εξωτερικού στους λιμένες της χώρας ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Ηπείρου	**971.012**	**956.710**	**413.177**	**-1%**	**-57%**
Δυτικής Ελλάδας	603.312	482.198	218.765	-20%	-55%
Ιονίων Νήσων	162.221	347.485	24.367	114%	-93%
Λοιπές	5.631	6.694	1.724	19%	-74%
Ελλάδα	**1.742.176**	**1.793.087**	**658.033**	**3%**	**-63%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εξωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2020, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό εντοπίζεται στην Περιφέρεια Ηπείρου (63%) και ακολούθως στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (33%), Ιονίων Νήσων (4%) και Λοιπών (0,3%).

Διάγραμμα 51: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εξωτερικού στα λιμάνια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

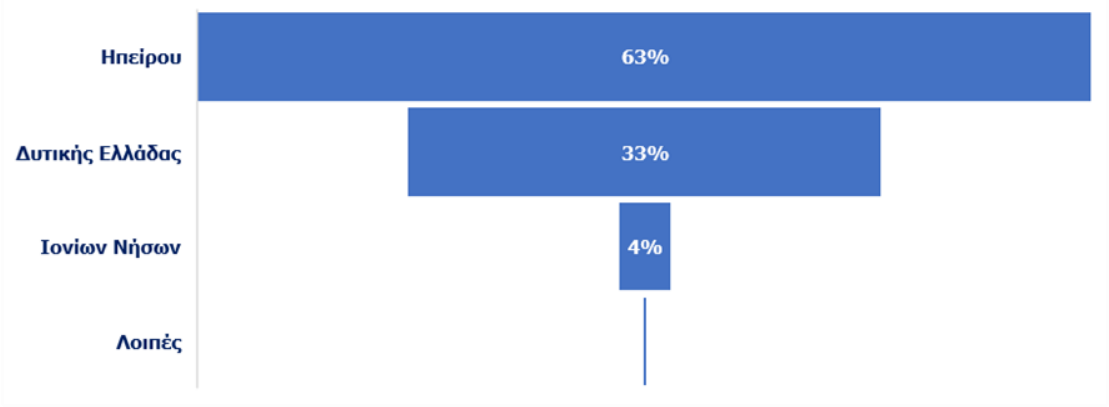

4.6 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ, 2015-2020

4.6.1 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η κίνηση των κρουαζιερόπλοιων στα λιμάνια της Ελλάδας την περίοδο 2015-2019 σημείωσε μείωση κατά -9% (από 4.294 το 2015 σε 3.899 το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+35%, από 293 κρουαζιερόπλοια το 2015 σε 397 κρουαζιερόπλοια το 2019), Ιονίων Νήσων (+9%, από 527 κρουαζιερόπλοια το 2015 σε 573 κρουαζιερόπλοια το 2019) και Πελοποννήσου (+10%, από 165 κρουαζιερόπλοια το 2015 σε 182 κρουαζιερόπλοια το 2019). Οι μεγαλύτερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-11% ή -228 κρουαζιερόπλοια, από 1.981 το 2015 σε 1.761 το 2019), Βορείου Αιγαίου (-60% ή -93 κρουαζιερόπλοια, από 155 το 2015 σε 62 το 2019), Θεσσαλίας (-60% ή -53 κρουαζιερόπλοια, από 88 το 2015 σε 35 το 2019) και Αττικής (-8% ή -55 κρουαζιερόπλοια, από 680 το 2015 σε 625 το 2019).

Η εικόνα την περίοδο 2019-2020 είναι αρνητική για όλες τις Περιφέρειες της χώρας. Οι υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-97% ή -1.706 κρουαζιερόπλοια, από 1.761 το 2019 σε 55 το 2020), Ιονίων Νήσων (-97% ή -557 κρουαζιερόπλοια, από 573 το 2019 σε 16 το 2020), Αττικής (-88% ή -549 κρουαζιερόπλοια, από 625 το 2019 σε 76 το 2020), Κρήτης (-91% ή -363 κρουαζιερόπλοια, από 397 το 2019 σε 34 το 2020), Δυτικής Ελλάδας (-95% ή -191 κρουαζιερόπλοια, από 201 το 2019 σε 10 το 2020) και Πελοποννήσου (-100% ή -182 κρουαζιερόπλοια, από 182 το 2019 σε 0 το 2020).

Πίνακας 36: Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττικής	680	625	76	-8%	-88%
Νοτίου Αιγαίου	1.989	1.761	55	-11%	-97%
Κρήτης	293	397	34	35%	-91%
Ιονίων Νήσων	527	573	16	9%	-97%
Δυτικής Ελλάδας	245	201	10	-18%	-95%
Θεσσαλίας	88	35	6	-60%	-83%
Στερεάς Ελλάδας	83	45	3	-46%	-93%
Βορείου Αιγαίου	155	62	1	-60%	-98%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	23	7	1	-70%	-86%
Κεντρικής Μακεδονίας	35	6	1	-83%	-83%
Ηπείρου	**11**	**5**	**1**	**-55%**	**-80%**
Πελοποννήσου	165	182	0	10%	-100%
Ελλάδα	**4.294**	**3.899**	**204**	**-9%**	**-95%**

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή της κίνησης κρουαζιερόπλοιων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική (37%), το Νότιο Αιγαίο (27%), η Κρήτη (17%) και τα Ιόνια Νησιά (8%) δέχονται το μεγαλύτερο αριθμό κρουαζιερόπλοιων, αντιπροσωπεύοντας για το 2020 το 89% της κίνησης στην Ελλάδα.

Διάγραμμα 52: Ποσοστιαία κατανομή κίνησης κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

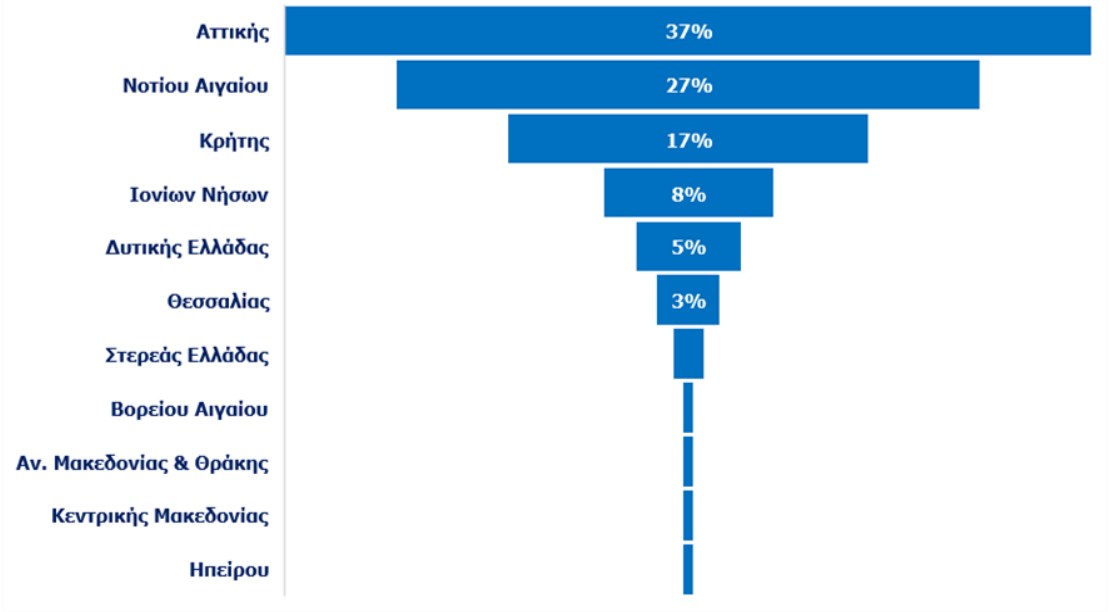

4.6.2 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Ηπείρου

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει το 2020 μόλις το 0,5% της κίνησης κρουαζιερόπλοιων της χώρας. Την περίοδο 2015-2019 τα λιμάνια της Περιφέρειας (Ηγουμενίτσα και Πρέβεζα) κατέγραψαν μείωση στην κίνηση κρουαζιερόπλοιων κατά -55% (από 11 κρουαζιερόπλοια το 2015 σε 5 κρουαζιερόπλοια το 2019). Επιμέρους, και τα 2 λιμάνια σημείωσαν πτώση: Ηγουμενίτσα (-17%, από 6 κρουαζιερόπλοια το 2015 σε 5 κρουαζιερόπλοια το 2019) και Πρέβεζα (-100%, από 5 κρουαζιερόπλοια το 2015 σε 0 κρουαζιερόπλοια το 2019).

Την περίοδο 2019-2020 η εικόνα είναι επίσης αρνητική, καταγράφοντας μείωση στην κίνηση κρουαζιερόπλοιων κατά -80% (από 5 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 1 κρουαζιερόπλοιο το 2020). Η κίνηση που καταγράφηκε στην Περιφέρεια την περίοδο 2019-2020 αφορούσε μόνο το λιμάνι της Ηγουμενίτσας αφού στο λιμάνι της Πρέβεζας δεν καταγράφηκε κίνηση κρουαζιερόπλοιων.

Πίνακας 37: Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2015-2020

Λιμάνι	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Ηγουμενίτσας	6	5	1	-17%	-80%
Πρέβεζας	5	0	0	-100%	
Ήπειρος	**11**	**5**	**1**	**-55%**	**-80%**

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

4.6.3 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στα λιμάνια της Ελλάδας την περίοδο 2015-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +12% (από 5,0 εκατ. το 2015 σε 5,5 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+71%, από 356 χιλ. το 2015 σε 607 χιλ. το 2019), Αττικής (+7%, από 1,0 εκατ. το 2015 σε 1,1 εκατ. το 2019), Ιονίων Νήσων (+30%, από 802 χιλ. το 2015 σε 1,0 εκατ. το 2019) και Νοτίου Αιγαίου (+13%, από 2,0 εκατ. το 2015 σε 2,3 εκατ. το 2019). Οι μεγαλύτερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Θεσσαλίας (-80% ή -61 χιλ., από 76 χιλ. το 2015 σε 15 χιλ. το 2019), Βορείου Αιγαίου (-78% ή -60 χιλ., από 77 χιλ. το 2015 σε 17 χιλ. το 2019), Δυτικής Ελλάδας (-10% ή -46 χιλ., από 461 χιλ. το 2015 σε 415 χιλ. το 2019) και Πελοποννήσου (-40% ή -43 χιλ., από 109 χιλ. το 2015 σε 65 χιλ. το 2019).

Η εικόνα την περίοδο 2019-2020 είναι αρνητική για όλες τις Περιφέρειες της χώρας. Οι υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-99,5% ή -2,3 εκατ., από 2,3 εκατ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2020), Αττικής (-98% ή -1,1 εκατ., από 1,1 εκατ. το 2019 σε 17 χιλ. το 2020), Ιονίων Νήσων (-99% ή -1,0 εκατ., από 1,0 εκατ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2020), Κρήτης (-97% ή -587 χιλ., από 607 χιλ. το 2019 σε 20 χιλ. το 2020) και Δυτικής Ελλάδας (-98% ή -407 χιλ., από 415 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2020).

Πίνακας 38: Αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Κρήτης	355.699	607.268	20.103	71%	-97%
Αττικής	1.026.014	1.098.591	16.640	7%	-98%
Ιονίων Νήσων	802.316	1.044.160	11.170	30%	-99%
Νοτίου Αιγαίου	1.996.720	2.260.723	10.617	13%	-100%
Δυτικής Ελλάδας	460.972	414.935	7.589	-10%	-98%
Θεσσαλίας	76.051	15.429	392	-80%	-97%
Στερεάς Ελλάδας	17.851	5.168	162	-71%	-97%
Ηπείρου	**4.057**	**1.053**	**102**	**-74%**	**-90%**
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	13.061	2.699	45	-79%	-98%
Κεντρικής Μακεδονίας	26.356	4.865	28	-82%	-99%
Βορείου Αιγαίου	76.803	17.217	26	-78%	-100%
Πελοποννήσου	108.543	65.392	0	-40%	-100%
Ελλάδα	**4.964.443**	**5.537.500**	**66.874**	**12%**	**-99%**

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή του αριθμού των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Κρήτη (30%), η Αττική (25%), τα Ιόνια Νησιά (17%) και το Νότιο Αιγαίο (16%) δέχονται το μεγαλύτερο ποσοστό, αντιπροσωπεύοντας για το 2020 το 88% των συνολικών αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας.

Διάγραμμα 53: Ποσοστιαία κατανομή του αριθμού των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

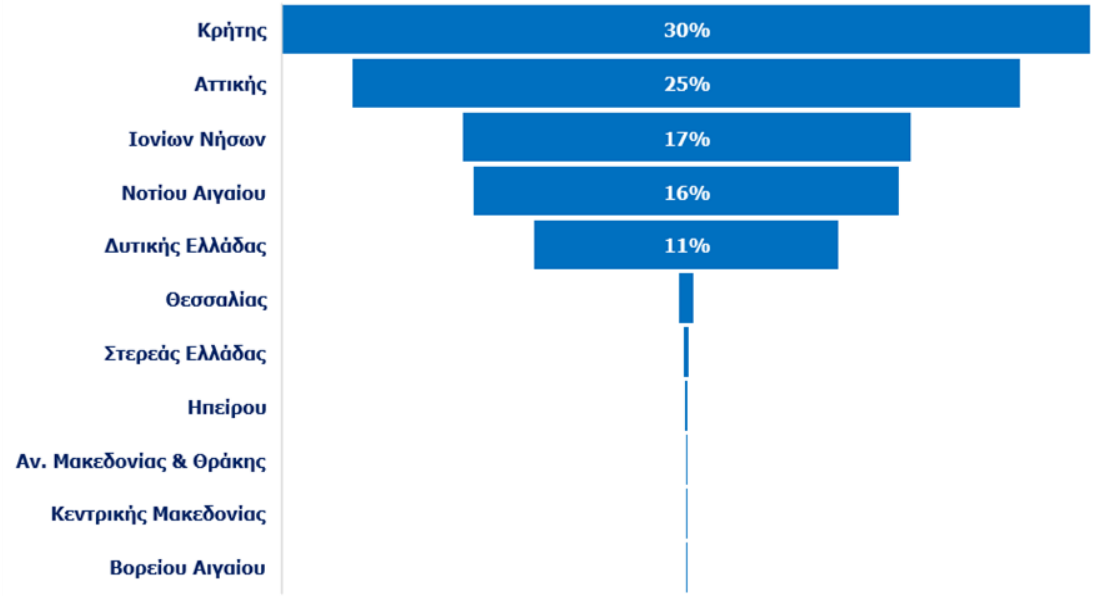

4.6.4 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Περιφέρεια Ηπείρου

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει το 2020 μόλις το 0,2% των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας της χώρας. Την περίοδο 2015-2019 τα λιμάνια της Περιφέρειας (Ηγουμενίτσα και Πρέβεζα) κατέγραψαν μείωση στις αφίξεις επιβατών κατά -74% (από 4 χιλ. το 2015 σε 1 χιλ. το 2019). Επιμέρους, και τα 2 λιμάνια σημείωσαν πτώση: Ηγουμενίτσα (-66%, από 3 χιλ. το 2015 σε 1 χιλ. το 2019) και Πρέβεζα (-100%, από 967 αφίξεις το 2015 σε 0 αφίξεις το 2019).

Την περίοδο 2019-2020 η εικόνα είναι επίσης αρνητική, καταγράφοντας μείωση στις αφίξεις επιβατών κατά -90% (από 1 χιλ. το 2019 σε 102 αφίξεις το 2020). Η κίνηση που καταγράφηκε στην Περιφέρεια την περίοδο 2019-2020 αφορούσε μόνο το λιμάνι της Ηγουμενίτσας αφού οι αφίξεις στο λιμάνι της Πρέβεζας ήταν μηδενικές.

Πίνακας 39: Αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2015-2020

Λιμάνι	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Ηγουμενίτσας	3.090	1.053	102	-66%	-90%
Πρέβεζας	967	0	0	-100%	
Ήπειρος	**4.057**	**1.053**	**102**	**-74%**	**-90%**

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

4.7 ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΕ ΜΟΥΣΕΙΑ, 2015-2020

4.7.1 Επισκέπτες σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των επισκεπτών στα μουσεία της Ελλάδας την περίοδο 2015-2019 σημείωσε αύξηση κατά +34% (από 4,4 εκατ. επισκέπτες το 2015 σε 5,9 εκατ. επισκέπτες το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση το Βόρειο Αιγαίο (-6%, από 51 χιλ. το 2015 σε 48 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτα μεγέθη καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Κρήτης (+171% ή +533 χιλ., από 312 χιλ. το 2015 σε 845 χιλ. το 2019), Αττικής (+21% ή +490 χιλ., από 2,3 εκατ. το 2015 σε 2,8 εκατ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+27% ή +147 χιλ., από 541 χιλ. το 2015 σε 688 χιλ. το 2019) και Στερεά Ελλάδα (+41% ή +114 χιλ., από 277 χιλ. το 2015 σε 391 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, ο αριθμός των επισκεπτών στα μουσεία της Ελλάδας μειώθηκε κατά -81% (από 5,9 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-81% ή -1,8 εκατ., από 2,8 εκατ. το 2019 σε 526 χιλ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-79% ή -397 χιλ., από 688 χιλ. το 2019 σε 144 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-78% ή -363 χιλ., από 536 χιλ. το 2019 σε 116 χιλ. το 2020), Κρήτης (-88% ή -210 χιλ., από 845 χιλ. το 2019 σε 102 χιλ. το 2020), Στερεάς Ελλάδας (-82% ή -207 χιλ., από 391 χιλ. το 2019 σε 70 χιλ. το 2020) και Δυτικής Ελλάδας (-85% ή -141 χιλ., από 223 χιλ. το 2019 σε 34 χιλ. το 2020).

Πίνακας 40: Επισκέπτες σε μουσεία της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττική	2.295.545	2.785.289	525.909	21%	-81%
Κεντρική Μακεδονία	541.193	687.717	143.828	27%	-79%
Νότιο Αιγαίο	478.588	535.992	115.611	12%	-78%
Κρήτη	312.274	845.477	102.370	171%	-88%
Στερεά Ελλάδα	276.968	390.509	69.591	41%	-82%
Δυτική Ελλάδα	174.653	223.303	33.526	28%	-85%
Πελοπόννησος	69.232	102.647	32.543	48%	-68%
Ιόνια Νησιά	61.135	80.883	21.398	32%	-74%
Ήπειρος	**56.059**	**59.056**	**16.164**	**5%**	**-73%**
Θεσσαλία	40.395	69.460	14.099	72%	-80%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	41.502	50.866	10.755	23%	-79%
Βόρειο Αιγαίο	50.847	47.913	10.080	-6%	-79%
Δυτική Μακεδονία	7.451	16.815	5.030	126%	-70%
Ελλάδα	**4.405.842**	**5.895.927**	**1.100.904**	**34%**	**-81%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε μουσεία στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική το 2020 αντιπροσωπεύει σχεδόν τις μισές επισκέψεις (48%) που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κεντρική Μακεδονία (13%), το Νότιο Αιγαίο (11%) και η Κρήτη (9%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 81% των επισκέψεων στα Μουσεία της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2020.

Διάγραμμα 54: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

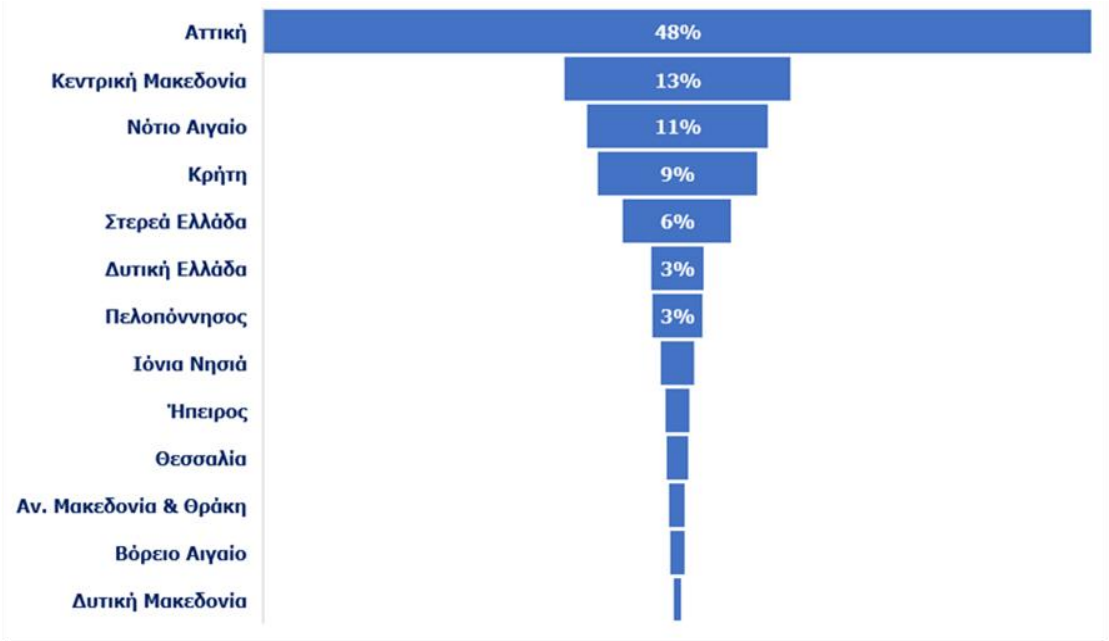

4.7.2 Επισκέπτες σε μουσεία στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Ηπείρου σημείωσε την περίοδο 2015-2019 αύξηση στην επισκεψιμότητα των μουσείων της κατά +5% (από 56 χιλ. το 2015 σε 59 χιλ. το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Ενότητες Ιωαννίνων (+9%, από 32 χιλ. το 2015 σε 35 χιλ. το 2019) και Άρτας (+54%, από 8 χιλ. το 2015 σε 12 χιλ. το 2019) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Πρέβεζας (-26%, από 12 χιλ. το 2015 σε 9 χιλ. το 2019) και Θεσπρωτίας (-30%, από 4 χιλ. το 2015 σε 3 χιλ. το 2019) μείωση.

Την περίοδο 2019-2020, ο αριθμός των επισκεπτών σε μουσεία της Περιφέρειας κατέγραψε πτώση κατά -73% (από 59 χιλ. το 2019 σε 16 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση: Ιωάννινα (-74%, από 35 χιλ. το 2019 σε 9 χιλ. το 2020), Άρτα (-68%, από 12 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2020), Πρέβεζα (-76%, από 9 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2020) και Θεσπρωτία (-64%, από 3 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2020).

Πίνακας 41: Επισκέπτες σε μουσεία της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020

Ενότητα	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Ιωάννινα	32.386	35.414	9.147	9%	-74%
Άρτα	7.861	12.080	3.908	54%	-68%
Πρέβεζα	11.547	8.570	2.020	-26%	-76%
Θεσπρωτία	4.265	2.992	1.089	-30%	-64%
Ήπειρος	**56.059**	**59.056**	**16.164**	**5%**	**-73%**

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε μουσεία για το 2020, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Ιωαννίνων (57%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Άρτας (24%), Πρέβεζας (12%) και Θεσπρωτίας (7%).

Διάγραμμα 55: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

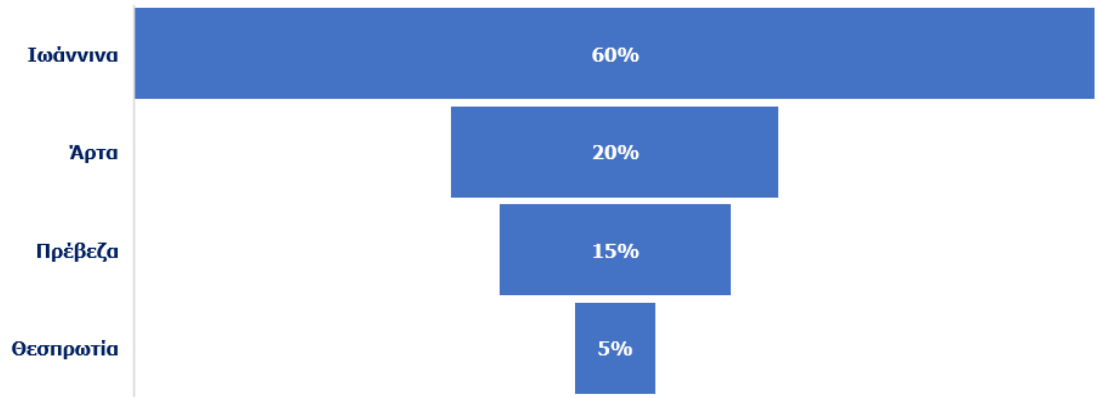

4.8 ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ, 2015-2020

4.8.1 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας την περίοδο 2015-2019 σημείωσε αύξηση κατά +32% (από 10,3 εκατ. επισκέπτες το 2015 σε 13,7 εκατ. επισκέπτες το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-9%, από 1,6 εκατ. το 2015 σε 1,5 εκατ. το 2019), Ιονίων Νήσων (-0,003%, από 237 χιλ. το 2015 σε 237 χιλ. το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (-28%, από 3 χιλ. το 2015 σε 2 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτα μεγέθη καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+50% ή +2,1 εκατ., από 4,1 εκατ. το 2015 σε 6,2 εκατ. το 2019), Κρήτης (+45% ή +673 χιλ., από 1,5 εκατ. το 2015 σε 2,2 εκατ. το 2019), Πελοποννήσου (+33% ή +481 χιλ., από 1,4 εκατ. το 2015 σε 1,9 εκατ. το 2019) και Στερεάς Ελλάδας (+26% ή +85 χιλ., από 324 χιλ. το 2015 σε 409 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, ο αριθμός των επισκεπτών στους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας μειώθηκε κατά -80% (από 13,7 εκατ. το 2019 σε 2,7 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-83% ή -5,2 εκατ., από 6,2 εκατ. το 2019 σε 1,0 εκατ. το 2020), Κρήτης (-80% ή -1,7 εκατ., από 2,2 εκατ. το 2019 σε 438 χιλ. το 2020), Πελοποννήσου (-78% ή -1,5 εκατ., από 1,9 εκατ. το 2019 σε 429 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-78% ή -1,2 εκατ., από 1,5 εκατ. το 2019 σε 336 χιλ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (-81% ή -432 χιλ., από 532 χιλ. το 2019 σε 100 χιλ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-78% ή -311 χιλ., από 398 χιλ. το 2019 σε 87 χιλ. το 2020) και Στερεάς Ελλάδας (-81% ή -330 χιλ., από 409 χιλ. το 2019 σε 79 χιλ. το 2020).

Πίνακας 42: Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττική	4.145.093	6.234.154	1.048.633	50%	-83%
Κρήτη	1.482.109	2.155.260	437.586	45%	-80%
Πελοπόννησος	1.441.529	1.922.164	428.560	33%	-78%
Νότιο Αιγαίο	1.638.165	1.495.796	336.136	-9%	-78%
Δυτική Ελλάδα	486.368	532.089	100.091	9%	-81%
Κεντρική Μακεδονία	350.106	398.153	87.102	14%	-78%
Στερεά Ελλάδα	324.175	409.071	78.918	26%	-81%
Ιόνια Νησιά	236.949	236.943	75.313	0%	-68%
Ήπειρος	**80.677**	**88.471**	**29.639**	**10%**	**-66%**
Βόρειο Αιγαίο	53.177	92.014	27.727	73%	-70%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	63.209	78.638	19.880	24%	-75%
Θεσσαλία	15.817	18.662	1.771	18%	-91%
Δυτική Μακεδονία	2.679	1.936	568	-28%	-71%
Ελλάδα	**10.320.053**	**13.663.351**	**2.671.924**	**32%**	**-80%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική αντιπροσωπεύει το 39% των επισκέψεων που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κρήτη (16%), η Πελοπόννησος (16%) και το Νότιο Αιγαίο (13%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 84% των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2020.

Διάγραμμα 56: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

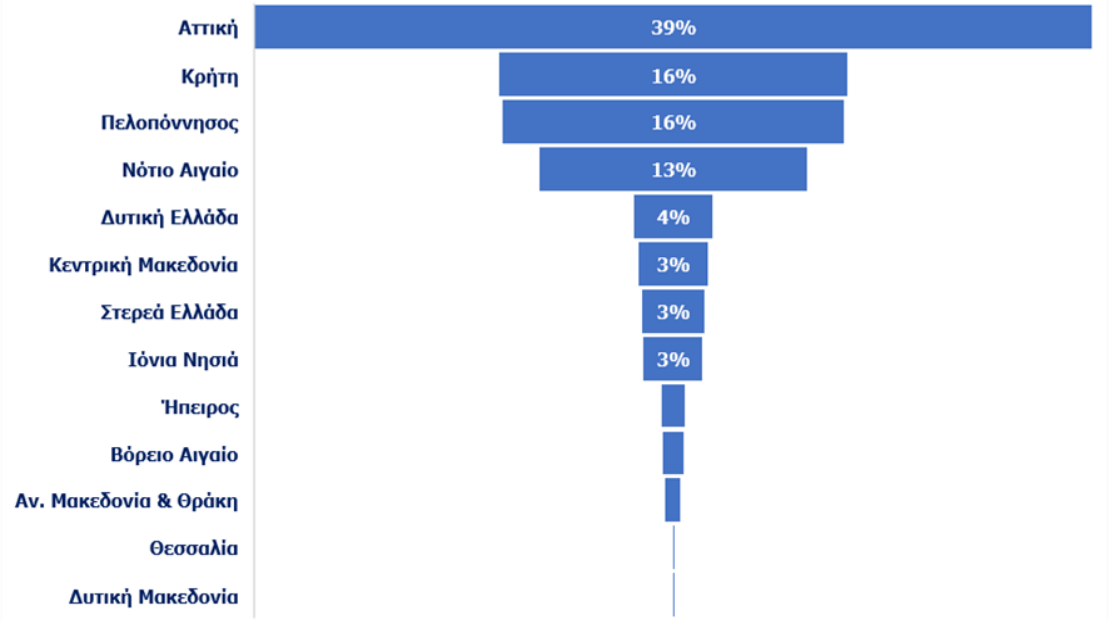

4.8.2 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Ηπείρου σημείωσε την περίοδο 2015-2019 αύξηση στον αριθμό των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους κατά +10% (από 81 χιλ. το 2015 σε 88 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες σημείωσαν αύξηση: Πρέβεζα (+14%, από 37 χιλ. το 2015 σε 42 χιλ. το 2019), Ιωάννινα (+4%, από 43 χιλ. το 2015 σε 45 χιλ. το 2019) και Θεσπρωτία (+282%, από 439 επισκέπτες το 2015 σε 2 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, ο αριθμός των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας κατέγραψε πτώση κατά -66% (από 88 χιλ. το 2019 σε 30 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση: Πρέβεζα (-56%, από 42 χιλ. το 2019 σε 18 χιλ. το 2020), Ιωάννινα (-76%, από 45 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2020) και Θεσπρωτία (-77%, από 2 χιλ. το 2019 σε 381 επισκέπτες το 2020).

Πίνακας 43: Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020

Ενότητα	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Πρέβεζα	36.757	41.723	18.273	14%	-56%
Ιωάννινα	43.481	45.069	10.985	4%	-76%
Θεσπρωτία	439	1.679	381	282%	-77%
Ήπειρος	**80.677**	**88.471**	**29.639**	**10%**	**-66%**

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους για το 2020, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Πρέβεζας (62%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Ιωαννίνων (37%) και Θεσπρωτίας (1%).

Διάγραμμα 57: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

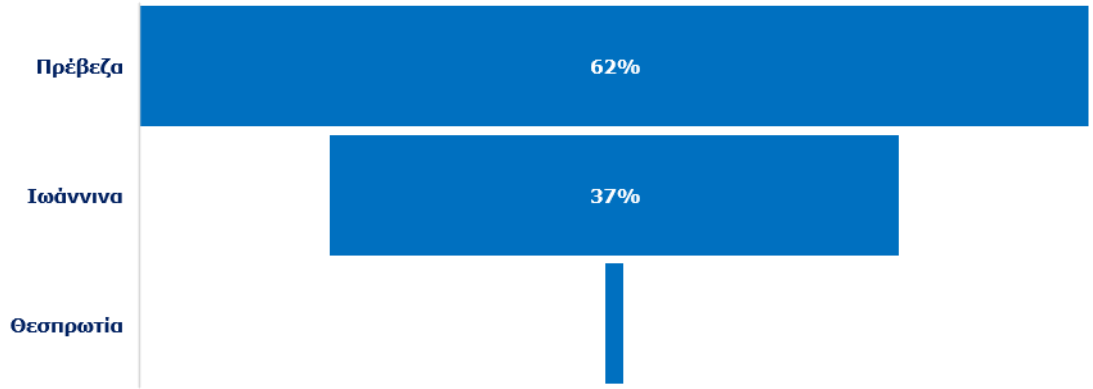

4.9 ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΣΕ ΜΟΥΣΕΙΑ (ΣΕ €), 2015-2020

4.9.1 Εισπράξεις σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι εισπράξεις στα μουσεία της Ελλάδας την περίοδο 2015-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +88% (από € 12,4 εκατ. το 2015 σε € 23,3 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Θεσσαλίας (-3%, από € 27 χιλ. το 2015 σε € 26 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτα μεγέθη καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+113% ή + € 7,2 εκατ., από € 6,4 εκατ. το 2015 σε € 13,5 εκατ. το 2019), Κρήτης (+89% ή + € 1,1 εκατ., από € 1,2 εκατ. το 2015 σε € 2,3 εκατ. το 2019), Στερεάς Ελλάδας (+77% ή + € 908 χιλ., από € 1,2 εκατ. το 2015 σε € 2,1 εκατ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+73% ή + € 581 χιλ., από € 800 χιλ. το 2015 σε € 1,4 εκατ. το 2019) και Δυτικής Ελλάδας (+79% ή + € 414 χιλ., από € 521 χιλ. το 2015 σε € 935 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι εισπράξεις στα μουσεία της Ελλάδας μειώθηκαν κατά -83% (από € 23,3 εκατ. το 2019 σε € 4,0 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-84% ή - € 11,4 εκατ., από € 13,6 εκατ. το 2019 σε € 2,1 εκατ. το 2020), Κρήτης (-76% ή - € 1,7 εκατ., από € 2,3 εκατ. το 2019 σε € 543 χιλ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-79% ή - € 1,9 εκατ., από € 2,4 εκατ. το 2019 σε € 516 χιλ. το 2020), Στερεάς Ελλάδας (-88% ή - € 1,8 εκατ., από € 2,1 εκατ. το 2019 σε € 256 χιλ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-78% ή - € 1,1 εκατ., από € 1,4 εκατ. το 2019 σε € 305 χιλ. το 2020) και Δυτικής Ελλάδας (-89% ή - € 836 χιλ., από € 935 χιλ. το 2019 σε € 100 χιλ. το 2020).

Πίνακας 44: Εισπράξεις σε μουσεία της Ελλάδας ανά Περιφέρεια (σε €), 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττικής	6.359.969	13.546.010	2.127.182	113%	-84%
Κρήτης	1.202.376	2.277.840	543.397	89%	-76%
Νότιο Αιγαίο	1.908.145	2.410.001	516.033	26%	-79%
Κεντρικής Μακεδονίας	799.863	1.380.806	304.851	73%	-78%
Στερεάς Ελλάδας	1.180.550	2.088.808	255.960	77%	-88%
Δυτικής Ελλάδας	521.270	935.207	99.648	79%	-89%
Ιονίων Νήσων	115.902	262.705	64.828	127%	-75%
Πελοποννήσου	91.298	159.499	59.218	75%	-63%
Ηπείρου	**47.700**	**79.259**	**27.232**	**66%**	**-66%**
Βορείου Αιγαίου	91.086	95.252	18.660	5%	-80%
Αν. Μακεδονίας & Θράι	37.419	69.026	18.070	84%	-74%
Θεσσαλίας	26.500	25.730	7.363	-3%	-71%
Δυτικής Μακεδονίας	3.135	12.883	4.959	311%	-62%
Σύνολο	**12.385.213**	**23.343.026**	**4.047.401**	**88%**	**-83%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε μουσεία στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική το 2020 αντιπροσωπεύει σχεδόν τις μισές εισπράξεις (53%) που καταγράφηκαν στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κρήτη (13%), το Νότιο Αιγαίο (13%) και η Κεντρική Μακεδονία (8%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 86% των εισπράξεων στα μουσεία της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2020.

Διάγραμμα 58: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε Μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

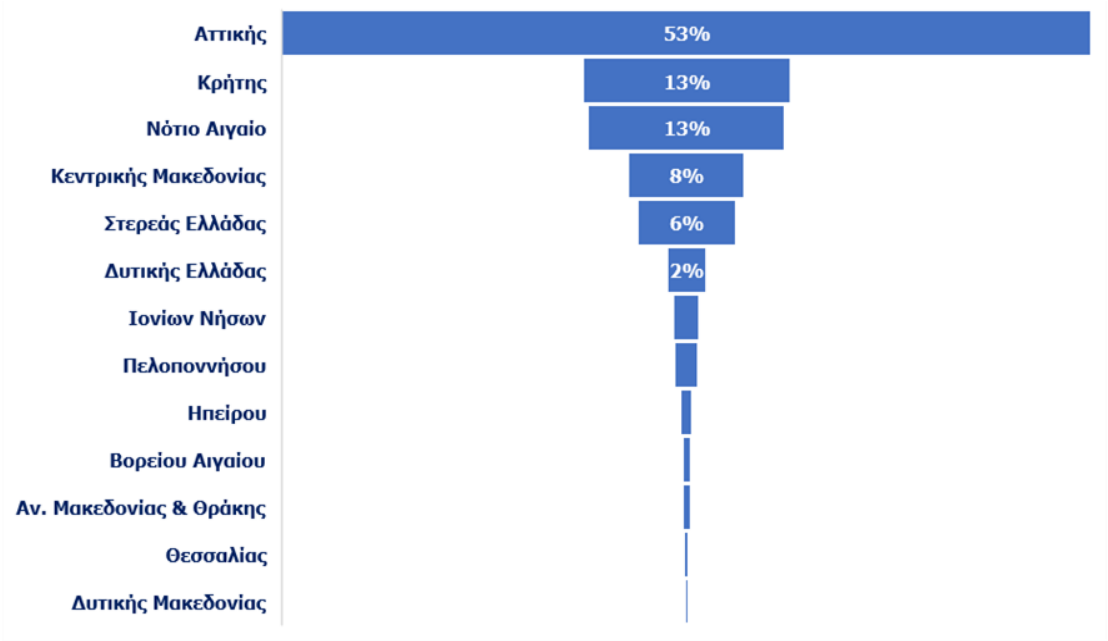

4.9.2 Εισπράξεις σε μουσεία στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Ηπείρου σημείωσε την περίοδο 2015-2019 αύξηση εισπράξεων κατά +66% (από € 48 χιλ. το 2015 σε € 79 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες σημείωσαν αύξηση: Ιωάννινα (+84%, από € 27 χιλ. το 2015 σε € 50 χιλ. το 2019), Πρέβεζα (+31%, από € 13 χιλ. το 2015 σε € 17 χιλ. το 2019), Άρτα (+50%, από € 6 χιλ. το 2015 σε € 9 χιλ. το 2019) και Θεσπρωτία (+133%, από € 1 χιλ. το 2015 σε € 3 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι εισπράξεις στα μουσεία της Περιφέρειας κατέγραψαν πτώση κατά -66% (από € 79 χιλ. το 2019 σε € 27 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση: Ιωάννινα (-66%, από € 50 χιλ. το 2019 σε € 17 χιλ. το 2020), Πρέβεζα (-65%, από € 17 χιλ. το 2019 σε € 6 χιλ. το 2020), Άρτα (-61%, από € 9 χιλ. το 2019 σε € 3 χιλ. το 2020) και Θεσπρωτία (-70%, από € 3 χιλ. το 2019 σε € 790 το 2020).

Πίνακας 45: Εισπράξεις σε μουσεία της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2015-2020

Ενότητα	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Ιωαννίνων	27.400	50.333	16.969	84%	-66%
Πρέβεζας	13.306	17.480	6.080	31%	-65%
Άρτας	5.860	8.808	3.393	50%	-61%
Θεσπρωτίας	1.134	2.638	790	133%	-70%
Ηπείρου	**47.700**	**79.259**	**27.232**	**66%**	**-66%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε μουσεία για το 2020, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Ιωαννίνων (62%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Πρέβεζας (22%), Άρτας (12%) και Θεσπρωτίας (3%).

Διάγραμμα 59: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε Μουσεία στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

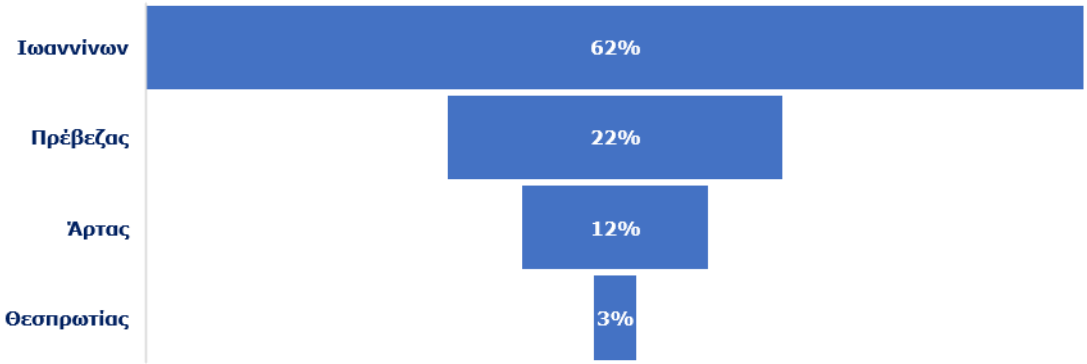

4.10 ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΣΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ (ΣΕ €), 2015-2020

4.10.1 Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι εισπράξεις στους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας την περίοδο 2015-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +145% (από € 43,8 εκατ. το 2015 σε € 107,6 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Θεσσαλίας (-78%, από € 15 χιλ. το 2015 σε € 3 χιλ. το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (-20%, από € 312 το 2015 σε € 250 το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτα μεγέθη καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+188% ή + € 39,0 εκατ., από € 20,7 εκατ. το 2015 σε € 59,7 εκατ. το 2019), Κρήτης (+178% ή + € 9,9 εκατ., από € 5,6 εκατ. το 2015 σε € 15,4 εκατ. το 2019), Νοτίου Αιγαίου (+92% ή + € 6,0 εκατ., από € 6,4 εκατ. το 2015 σε € 12,4 εκατ. το 2019), Πελοποννήσου (+107% ή + € 5,4 εκατ., από € 5,1 εκατ. το 2015 σε € 10,5 εκατ. το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+49% ή + € 1,2 εκατ., από € 2,5 εκατ. το 2015 σε € 3,7 εκατ. το 2019) και Στερεάς Ελλάδας (+77% ή + € 1,2 εκατ., από € 1,6 εκατ. το 2015 σε € 2,8 εκατ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι εισπράξεις στους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας μειώθηκαν κατά -84% (από € 107,6 εκατ. το 2019 σε € 17,1 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-86% ή - € 51,2 εκατ., από € 59,7 εκατ. το 2019 σε € 8,5 εκατ. το 2020), Κρήτης (-82% ή - € 12,7 εκατ., από € 15,4 εκατ. το 2019 σε € 2,7 εκατ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-82% ή - € 10,1 εκατ., από € 12,4 εκατ. το 2019 σε € 2,3 εκατ. το 2020), Πελοποννήσου (-81% ή - € 8,5 εκατ., από € 10,5 εκατ. το 2019 σε € 2,0 εκατ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (-87% ή - € 3,2 εκατ., από € 3,7 εκατ. το 2019 σε € 473 χιλ. το 2020), Στερεάς Ελλάδας (-85% ή - € 2,4 εκατ., από € 2,8 εκατ. το 2019 σε € 423 χιλ. το 2020) και Κεντρικής Μακεδονίας (-80% ή - € 1,1 εκατ., από € 1,4 εκατ. το 2019 σε € 278 χιλ. το 2020).

Πίνακας 46: Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Αττικής	20.714.434	59.673.091	8.476.452	188%	-86%
Κρήτης	5.560.286	15.430.219	2.747.790	178%	-82%
Νότιου Αιγαίου	6.438.240	12.392.739	2.253.893	92%	-82%
Πελοποννήσου	5.082.045	10.495.760	2.005.587	107%	-81%
Δυτικής Ελλάδας	2.503.123	3.720.409	473.448	49%	-87%
Στερεάς Ελλάδας	1.588.160	2.817.993	422.921	77%	-85%
Κεντρικής Μακεδονίας	1.013.021	1.403.192	278.340	39%	-80%
Ιονίων Νήσων	602.602	907.794	248.604	51%	-73%
Ηπείρου	**78.730**	**249.340**	**103.867**	**217%**	**-58%**
Βορείου Αιγαίου	97.716	233.466	68.243	139%	-71%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	145.865	268.184	47.750	84%	-82%
Θεσσαλίας	15.215	3.383	1.560	-78%	-54%
Δυτικής Μακεδονίας	312	250	180	-20%	-28%
Σύνολο	**43.839.749**	**107.595.820**	**17.128.635**	**145%**	**-84%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στους αρχαιολογικούς χώρους στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική το 2020 αντιπροσωπεύει σχεδόν τις μισές εισπράξεις (49%) που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κρήτη (16%), το Νότιο Αιγαίο (13%) και η Πελοπόννησος (12%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 90% των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2020.

Διάγραμμα 60: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

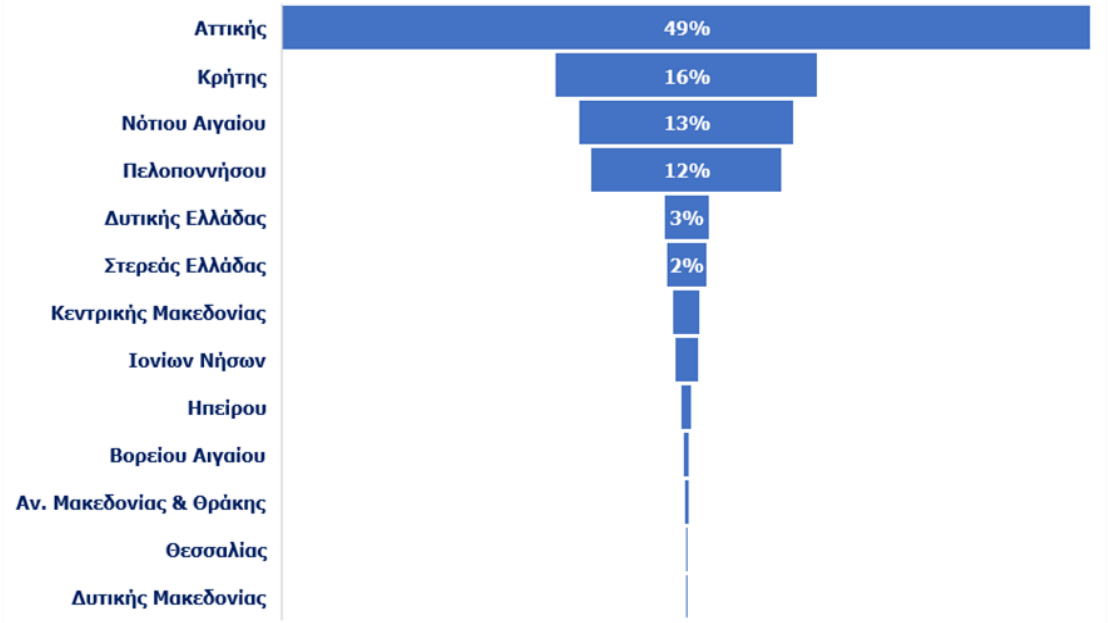

4.10.2 Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Ηπείρου σημείωσε την περίοδο 2015-2019 αύξηση εισπράξεων στους αρχαιολογικούς της χώρους κατά +217% (από € 79 χιλ. το 2015 σε € 249 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες σημείωσαν αύξηση: Πρέβεζα (+243%, από € 43 χιλ. το 2015 σε € 148 χιλ. το 2019), Ιωάννινα (+184%, από € 35 χιλ. το 2015 σε € 101 χιλ. το 2019) και Θεσπρωτία (+612%, από € 147 το 2015 σε € 1 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι εισπράξεις στους αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας κατέγραψαν πτώση κατά -58% (από € 249 χιλ. το 2019 σε € 104 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν πτώση: Ιωάννινα (-60%, από € 148 χιλ. το 2019 σε € 60 χιλ. το 2020), Ιωάννινα (-57%, από € 101 χιλ. το 2019 σε € 44 χιλ. το 2020) και Θεσπρωτία (-46%, από € 1 χιλ. το 2019 σε € 562 το 2020).

Πίνακας 47: Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2015-2020

Ενότητα	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Πρέβεζας	43.123	147.725	59.753	243%	-60%
Ιωαννίνων	35.460	100.568	43.552	184%	-57%
Θεσπρωτίας	147	1.047	562	612%	-46%
Ήπειρος	**78.730**	**249.340**	**103.867**	**217%**	**-58%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους για το 2020, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Πρέβεζας (58%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Ιωαννίνων (42%) και Θεσπρωτίας (1%).

Διάγραμμα 61: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

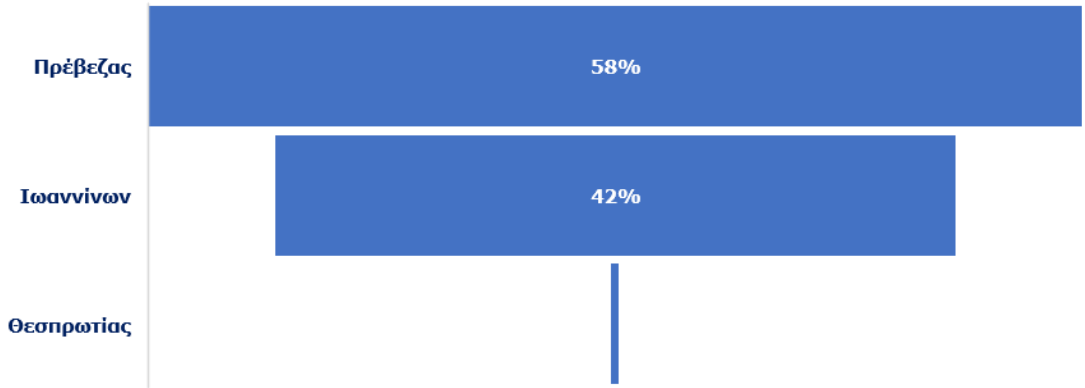

5 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ, 2016-2020

5.1 ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, 2016-2020

Η συγκέντρωση και επεξεργασία ταξιδιωτικών στοιχείων ανά Περιφέρεια, όπως αυτά συλλέγονται μέσω της Έρευνας Συνόρων[10], ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2016 και έκτοτε η Τράπεζα της Ελλάδος συγκεντρώνει στοιχεία για την περιφερειακή κατανομή των ταξιδιωτικών εισπράξεων, καθώς και των επισκέψεων και διανυκτερεύσεων των εισερχόμενων ταξιδιωτών[11]. Η ταξινόμηση των Περιφερειών γίνεται σύμφωνα με την επίσημη στατιστική ταξινόμηση της ΕΕ (NUTS 2013/EU-28) και συγκεκριμένα με το δεύτερο επίπεδο αυτής (NUTS 2), που συμπίπτει με την διοικητική διαίρεση της χώρας σε 13 Περιφέρειες. Ως επισκέψεις, ορίζονται οι επισκέψεις που κάνει ένας τουρίστας στις επιμέρους Περιφέρειες της χώρας. Για παράδειγμα ένας τουρίστας που ταξιδεύει στην Ελλάδα και επισκέπτεται δύο Περιφέρειες (π.χ. Αττικής και Νοτίου Αιγαίου) στην Έρευνα Συνόρων καταγράφεται ως μια **άφιξη** και δύο **επισκέψεις**.

5.1.1 Επισκέψεις στην Ελλάδα

Οι επισκέψεις στην Ελλάδα την περίοδο 2016-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +29% (από 28,4 εκατ. το 2016 σε 36,6 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (-8%, από 330 χιλ. το 2016 σε 304 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτους αριθμούς καταγράφηκαν στις Περιφέρειες: Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+181% ή +2,5 εκατ., από 1,4 εκατ. το 2016 σε 3,8 εκατ. το 2019), Νοτίου Αιγαίου (+32% ή +1,7 εκατ., από 5,2 εκατ. το 2016 σε 6,9 εκατ. το 2019), Αττικής (+30% ή +1,4 εκατ., από 4,5 εκατ. το 2016 σε 5,9 εκατ. το 2019), Κρήτης (+17% ή +751 χιλ., από 4,5 εκατ. το 2016 σε 5,3 εκατ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (+24% ή +591 χιλ., από 2,5 εκατ. το 2016 σε 3,0 εκατ. το 2019).

Αντίθετα την περίοδο 2019-2020, οι επισκέψεις στην Ελλάδα κατέγραψαν μείωση κατά -77% (από 36,6 εκατ. το 2019 σε 8,3 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των επισκέψεων τους, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς να καταγράφονται στις Περιφέρειες:

[10] Για συνοπτική παρουσίαση της μεθοδολογίας της Έρευνας Συνόρων βλ. εδώ.

[11] Δεν περιλαμβάνονται μεγέθη από κρουαζιέρες, πέραν όσων καταγράφονται από την Έρευνα Συνόρων.

Κεντρικής Μακεδονίας (-81% ή -5,5 εκατ., από 6,8 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-77% ή -5,3 εκατ., από 6,9 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2020), Αττικής (-73% ή -4,3 εκατ., από 5,9 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2020), Κρήτης (-77% ή -4,1 εκατ., από 5,3 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-84% ή -3,2 εκατ., από 3,8 εκατ. το 2019 σε 602 χιλ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-74% ή -2,2 εκατ., από 3,0 εκατ. το 2019 σε 805 χιλ. το 2020).

Πίνακας 48: Επισκέψεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2016-2020

Επισκέψεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2016-2020					
Περιφέρεια	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Αττικής	4.543	5.923	1.622	30%	-73%
Νότιο Αιγαίο	5.227	6.893	1.572	32%	-77%
Κεντρική Μακεδονία	6.395	6.761	1.280	6%	-81%
Κρήτη	4.537	5.288	1.236	17%	-77%
Ιόνια Νησιά	2.457	3.048	805	24%	-74%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	1.363	3.833	602	181%	-84%
Πελοπόννησος	843	899	278	7%	-69%
Ήπειρος	**717**	**1.033**	**265**	**44%**	**-74%**
Δυτική Ελλάδα	513	817	188	59%	-77%
Θεσσαλία	714	806	176	13%	-78%
Στερεά Ελλάδα	409	679	148	66%	-78%
Δυτική Μακεδονία	330	304	73	-8%	-76%
Βόρειο Αιγαίο	328	359	44	10%	-88%
Ελλάδα	**28.376**	**36.643**	**8.288**	**29%**	**-77%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική (20%), το Νότιο Αιγαίο (19%), η Κεντρική Μακεδονία (15%), η Κρήτη (15%) και τα Ιόνια Νησιά (10%) δέχονται το μεγαλύτερο ποσοστό επισκεπτών, αντιπροσωπεύοντας για το 2020 το 79% των συνολικών επισκέψεων στην Ελλάδα.

Διάγραμμα 62: Ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

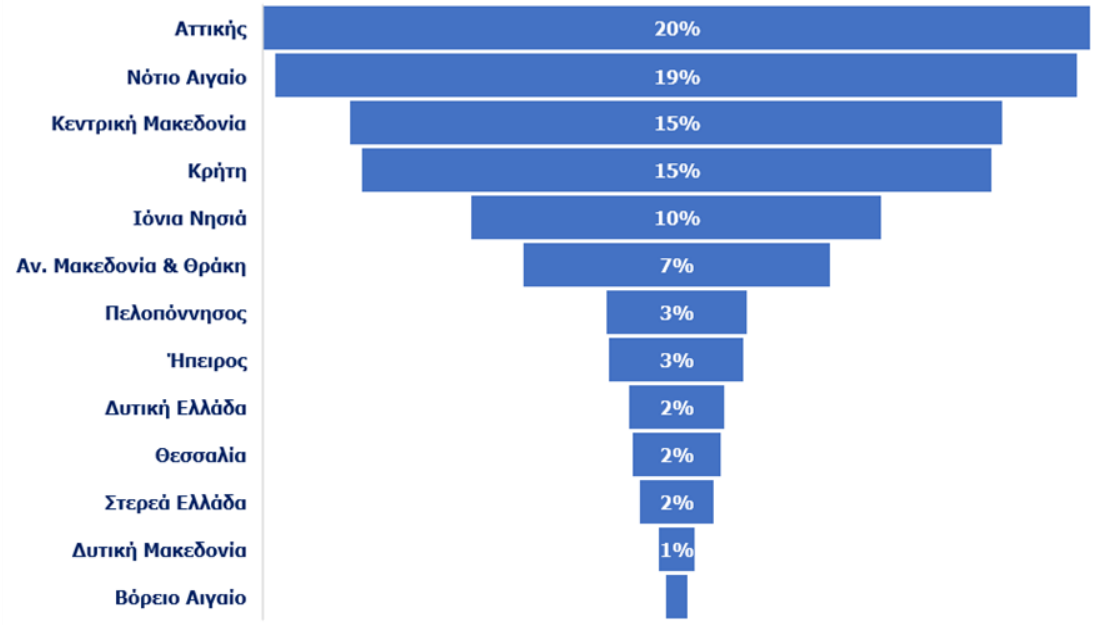

5.1.2 Επισκέψεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει το 3% των επισκέψεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2020. Την περίοδο 2016-2019, η Περιφέρεια κατέγραψε αύξηση επισκέψεων κατά +44% (από 717 χιλ. το 2016 σε 1,0 εκατ. το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή με τις αγορές της Αλβανίας (-8%, από 193 χιλ. το 2016 σε 177 χιλ. το 2019) και της Γερμανίας (-14%, από 73 χιλ. το 2016 σε 62 χιλ. το 2019) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι αγορές της Ιταλίας (+38%, από 50 χιλ. το 2016 σε 69 χιλ. το 2019), του Ην. Βασιλείου (+21%, από 48 χιλ. το 2016 σε 58 χιλ. το 2019) και των Λοιπών (+89%, από 353 χιλ. το 2016 σε 667 χιλ. το 2019) αύξηση.

Την περίοδο 2019-2020, οι επισκέψεις στην Περιφέρεια Ηπείρου σημείωσαν πτώση κατά -74% (από 1,0 εκατ. το 2019 σε 265 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι αγορές κατέγραψαν αρνητικό πρόσημο: Αλβανία (-63%, από 177 χιλ. το 2019 σε 65 χιλ. το 2020), Γερμανία (-63%, από 62 χιλ. το 2019 σε 23 χιλ. το 2020), Ιταλία (-72%, από 69 χιλ. το 2019 σε 19 χιλ. το 2020), Ην. Βασίλειο (-80%, από 58 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2020) και Λοιπές (-78%, από 667 χιλ. το 2019 σε 147 χιλ. το 2020).

Πίνακας 49: Επισκέψεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου (σε χιλ.), 2016-2020

Κατανομή επισκέψεων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά αγορά (σε χιλ.), 2016-2020					
Χώρες Προέλευσης	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Αλβανία	193	177	65	-8%	-63%
Γερμανία	73	62	23	-14%	-63%
Ιταλία	50	69	19	38%	-72%
Ην. Βασίλειο	48	58	11	21%	-80%
Λοιπές	353	667	147	89%	-78%
Σύνολο	**717**	**1.033**	**265**	**44%**	**-74%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, οι επισκέπτες από την Αλβανία κατέχουν το υψηλότερο μερίδιο με 25% (27% το 2016) και ακολουθούν από την Γερμανία με 9% (10% το 2016), από την Ιταλία με 7% (αμετάβλητο σε σχέση με το 2016), από το Ην. Βασίλειο με 4% (7% το 2016) και από τις Λοιπές με 55% (49% το 2016).

Διάγραμμα 63: Ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2016-2020

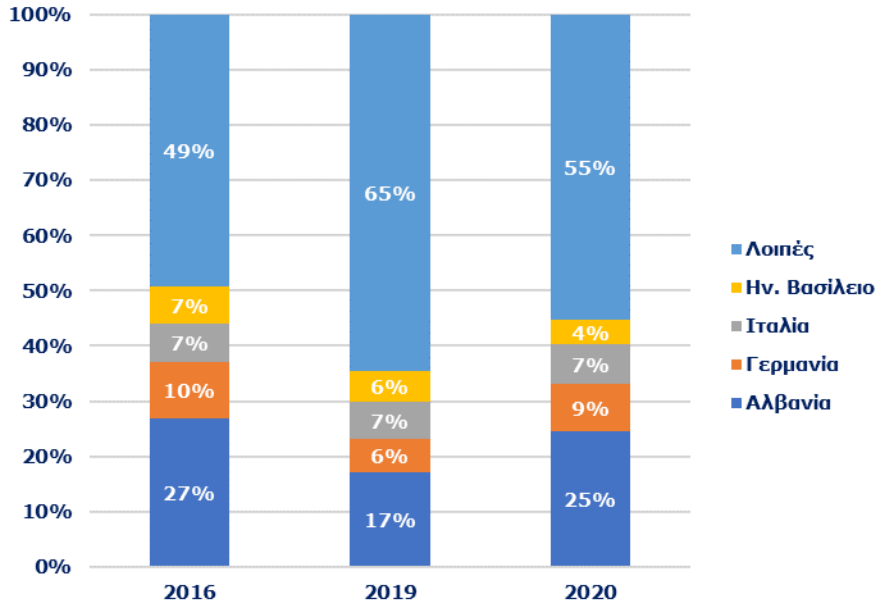

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.1.3 Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα την περίοδο 2016-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +22% (από 190,4 εκατ. το 2016 σε 232,5 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Θεσσαλίας (-5%, από 5,1 εκατ. το 2016 σε 4,9 εκατ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτους αριθμούς καταγράφηκαν στις Περιφερειες Νοτίου Αιγαίου (+33% ή +13,2 εκατ., από 40,0 εκατ. το 2016 σε 53,2 εκατ. το 2019), Αττικής (+37% ή +9,3 εκατ., από 24,8 εκατ. το 2016 σε 34,0 εκατ. το 2019), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+88%, από 5,4 εκατ. το 2016 σε 10,2 εκατ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+12%, από 36,3 εκατ. το 2016 σε 40,8 εκατ. το 2019), Κρήτης (+10% ή +3,9 εκατ., από 39,4 εκατ. το 2016 σε 43,3 εκατ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (+10% ή +2,3 εκατ., από 21,5 εκατ. το 2016 σε 23,7 εκατ. το 2019).

Αντίθετα την περίοδο 2019-2020, οι διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα κατέγραψαν μείωση κατά -72% (από 232,5 εκατ. το 2019 σε 64,1 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των διανυκετρεύσεων τους, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς να καταγράφονται στις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (-74% ή -39,5 εκατ., από 53,2 εκατ. το 2019 σε 13,6 εκατ. το 2020), Κρήτης (-76% ή -32,7 εκατ., από 43,3 εκατ. το 2019 σε 10,5 εκατ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-78% ή -31,6 εκατ., από 40,8 εκατ. το 2019 σε 9,2 εκατ. το 2020), Αττικής (-63% ή -21,6 εκατ., από 34,0 εκατ. το 2019 σε 12,5 εκατ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-71% ή -16,8 εκατ., από 23,7 εκατ. το 2019 σε 6,9 εκατ. το 2020).

Πίνακας 50: Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2016-2020

Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2016-2020					
Περιφέρεια	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Νότιο Αιγαίο	39.996	53.169	13.628	33%	-74%
Αττικής	24.769	34.028	12.466	37%	-63%
Κρήτη	39.378	43.256	10.510	10%	-76%
Κεντρική Μακεδονία	36.330	40.808	9.168	12%	-78%
Ιόνια Νησιά	21.493	23.744	6.914	10%	-71%
Πελοπόννησος	5.760	6.466	2.766	12%	-57%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	5.414	10.171	2.352	88%	-77%
Θεσσαλία	5.121	4.889	1.365	-5%	-72%
Δυτική Ελλάδα	2.742	4.530	1.324	65%	-71%
Ήπειρος	**3.622**	**4.003**	**1.248**	**11%**	**-69%**
Στερεά Ελλάδα	1.845	2.978	1.090	61%	-63%
Δυτική Μακεδονία	1.475	1.520	644	3%	-58%
Βόρειο Αιγαίο	2.458	2.902	581	18%	-80%
Ελλάδα	**190.402**	**232.464**	**64.053**	**22%**	**-72%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στο Νότιο Αιγαίο (21%), την Αττική (19%), την Κρήτη (16%), την Κεντρική Μακεδονία (14%) και τα Ιόνια Νησιά (11%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 82% των διανυκτερεύσεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2020.

Διάγραμμα 64: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

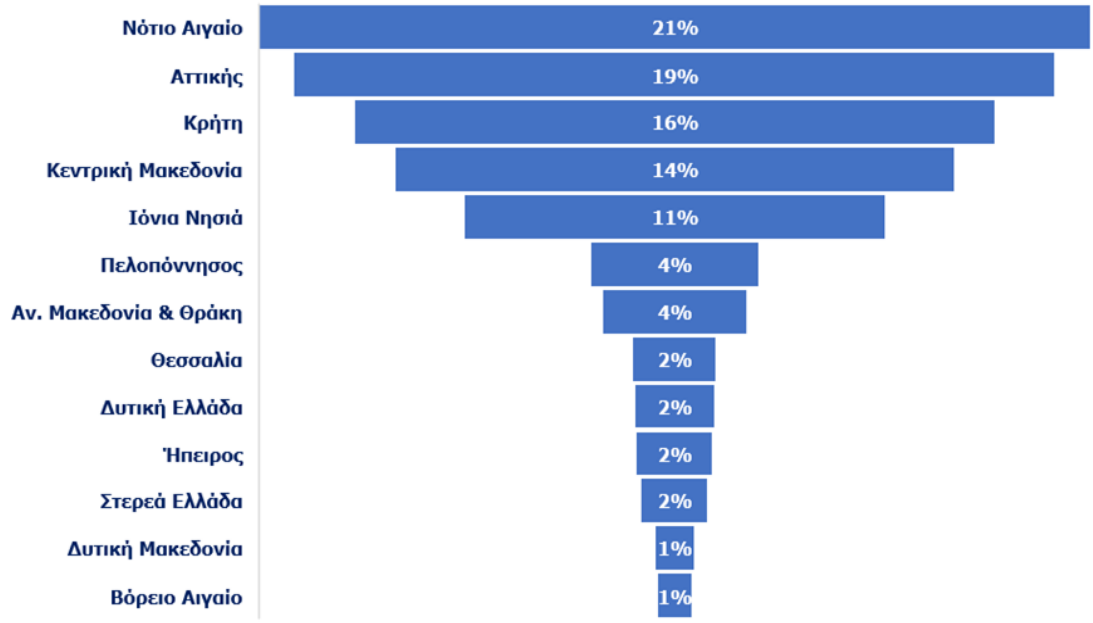

5.1.4 Διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει το 2% των διανυκτερεύσεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2020. Την περίοδο 2016-2019, η Περιφέρεια κατέγραψε αύξηση διανυκτερεύσεων κατά +11% (από 3,6 εκατ. το 2016 σε 4,0 εκατ. το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (-14%, από 804 χιλ. το 2016 σε 687 χιλ. το 2019), της Αλβανίας (-10%, από 295 χιλ. το 2016 σε 265 χιλ. το 2019) και της Ιταλίας (-12%, από 387 χιλ. το 2016 σε 342 χιλ. το 2019) να καταγράφουν μείωση και τις αγορές του Ην. Βασιλείου (+2%, από 375 χιλ. το 2016 σε 382 χιλ. το 2019) και των Λοιπών (+32%, από 1,8 εκατ. το 2016 σε 2,3 εκατ. το 2019) αύξηση.

Την περίοδο 2019-2020, οι διανυκτερεύσεις στην Περιφέρεια Ηπείρου σημείωσαν πτώση κατά -69% (από 4,0 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι αγορές κατέγραψαν αρνητικό πρόσημο: Γερμανία (-58%, από 687 χιλ. το 2019 σε 288 χιλ. το 2020), Αλβανία (-48%, από 265 χιλ. το 2019 σε 137 χιλ. το 2020), Ιταλία (-68%, από 342 χιλ. το 2019 σε 111 χιλ. το 2020), Ην. Βασίλειο (-75%, από 382 χιλ. το 2019 σε 95 χιλ. το 2020) και Λοιπές (-74%, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 616 χιλ. το 2020).

Πίνακας 51: Διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου (σε χιλ.), 2016-2020

Κατανομή διανυκτερεύσεων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά αγορά (σε χιλ.), 2016-2020					
Χώρες Προέλευσης	2016	2019	2020	%Δ 2016-2019	%Δ 2019-2020
Γερμανία	804	687	288	-14%	-58%
Αλβανία	295	265	137	-10%	-48%
Ιταλία	387	342	111	-12%	-68%
Ην. Βασίλειο	375	382	95	2%	-75%
Λοιπές	1.761	2.327	616	32%	-74%
Σύνολο	**3.622**	**4.003**	**1.248**	**11%**	**-69%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, η μεγαλύτερη αγορά για την Περιφέρεια Ηπείρου εξακολουθεί να είναι η γερμανική αντιπροσωπεύοντας το 23% των διανυκτερεύσεων της Περιφέρειας (22% το 2016) και ακολουθούν η αλβανική με 11% (8% το 2016), η ιταλική με 9% (11% το 2016), η βρετανική με 8% (10% το 2016) και οι Λοιπές με 49% (αμετάβλητο σε σχέση με το 2016).

Διάγραμμα 65: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2016-2020

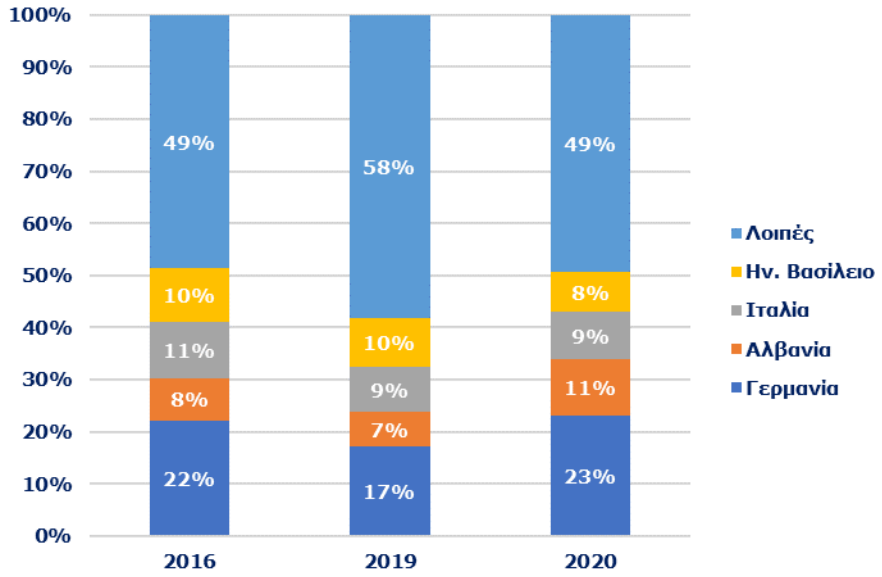

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.1.5 Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι εισπράξεις στην Ελλάδα την περίοδο 2016-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +39% (από € 12,7 δισ. το 2016 σε € 17,7 δισ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με τις υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτους αριθμούς να σημειώνονται στις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (+65% ή + € 2,0 δισ., από € 3,1 δισ. το 2016 σε € 5,2 δισ. το 2019), Αττικής (+49% ή + € 858 εκατ., από € 1,7 δισ. το 2016 σε € 2,6 δισ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+33% ή + € 562 εκατ., από € 1,7 δισ. το 2016 σε € 2,3 δισ. το 2019), Κρήτης (+16% ή + € 506 εκατ., από € 3,1 δισ. το 2016 σε € 3,6 δισ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (+27% ή + € 408 εκατ., από € 1,5 δισ. το 2016 σε € 1,9 δισ. το 2019).

Αντίθετα την περίοδο 2019-2020, οι εισπράξεις στην Ελλάδα κατέγραψαν πτώση κατά -76% (από € 17,7 δισ. το 2019 σε € 4,3 δισ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς να καταγράφονται στις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (-76% ή - € 3,9 δισ., από € 5,2 δισ. το 2019 σε € 1,3 δισ. το 2020), Κρήτης (-76% ή - € 2,7 δισ., από € 3,6 δισ. το 2019 σε € 861 εκατ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-82% ή - € 1,8 δισ., από € 2,3 δισ. το 2019 σε € 412 εκατ. το 2020), Αττικής (-71% ή - € 1,8 δισ., από € 2,6 δισ. το 2019 σε € 761 εκατ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-77% ή - € 1,5 δισ., από € 1,9 δισ. το 2019 σε € 446 εκατ. το 2020).

Πίνακας 52: Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε εκατ. €), 2016-2020

Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε εκατ. €), 2016-2020					
Περιφέρεια	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Νότιο Αιγαίο	3.136	5.175	1.257	65%	-76%
Κρήτη	3.095	3.601	861	16%	-76%
Αττικής	1.734	2.592	761	49%	-71%
Ιόνια Νησιά	1.504	1.911	446	27%	-77%
Κεντρική Μακεδονία	1.688	2.250	412	33%	-82%
Πελοπόννησος	324	417	132	29%	-68%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	288	440	91	53%	-79%
Θεσσαλία	301	355	87	18%	-76%
Ήπειρος	**218**	**261**	**82**	**20%**	**-69%**
Δυτική Ελλάδα	146	257	70	77%	-73%
Στερεά Ελλάδα	117	180	59	54%	-67%
Δυτική Μακεδονία	68	76	27	12%	-64%
Βόρειο Αιγαίο	131	165	25	26%	-85%
Ελλάδα	**12.749**	**17.680**	**4.310**	**39%**	**-76%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2020, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στο Νότιο Αιγαίο (29%), την Κρήτη (20%), την Αττική (18%), τα Ιόνια Νησιά (10%) και την Κεντρική Μακεδονία (10%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 87% των εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2020.

Διάγραμμα 66: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

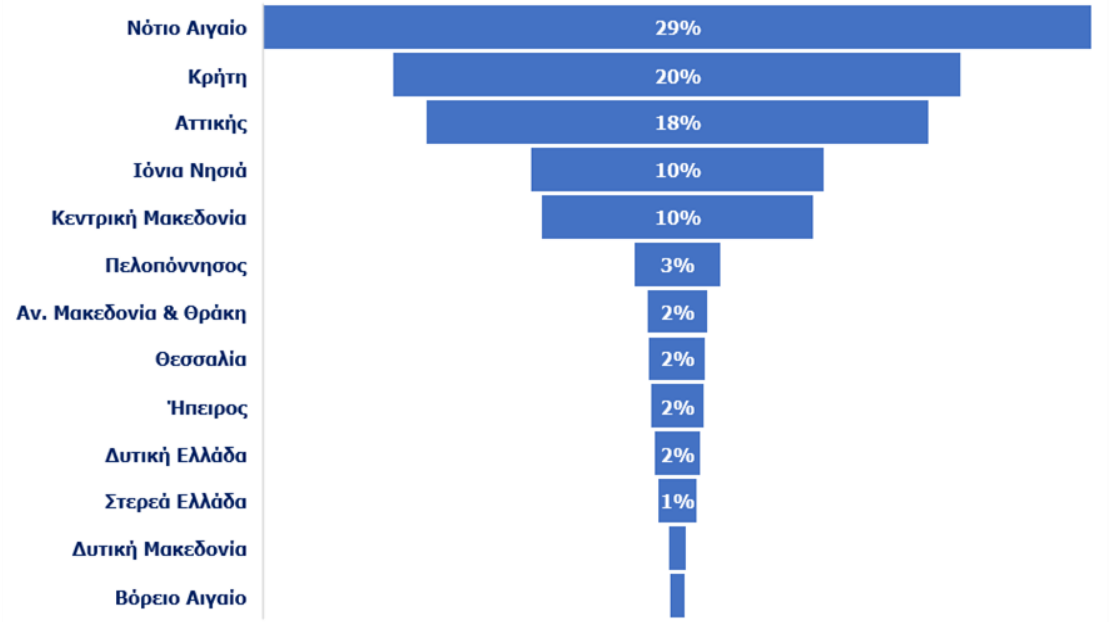

5.1.6 Εισπράξεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσωπεύει το 2% των εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2020. Την περίοδο 2016-2019, η Περιφέρεια κατέγραψε αύξηση εισπράξεων κατά +20% (από € 218 εκατ. το 2016 σε € 261 εκατ. το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (-2%, από € 39 εκατ. το 2016 σε € 38 εκατ. το 2019) και της Αλβανίας (-11%, από € 34 εκατ. το 2016 σε € 31 εκατ. το 2019) να καταγράφουν μείωση και τις αγορές του Ην. Βασιλείου (+18%, από € 24 εκατ. το 2016 σε € 29 εκατ. το 2019), της Ιταλίας (+6%, από € 21 εκατ. το 2016 σε € 22 εκατ. το 2019) και των Λοιπών (+43%, από € 99 εκατ. το 2016 σε € 141 εκατ. το 2019) αύξηση.

Την περίοδο 2019-2020, οι εισπράξεις στην Περιφέρεια Ηπείρου σημείωσαν πτώση κατά -69% (από € 261 εκατ. το 2019 σε € 82 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι αγορές κατέγραψαν αρνητικό πρόσημο: Γερμανία (-54%, από € 38 εκατ. το 2019 σε € 18 εκατ. το 2020), Αλβανία (-58%, από € 31 εκατ. το 2019 σε € 13 εκατ. το 2020), Ην. Βασίλειο (-72%, από € 29 εκατ. το 2019 σε € 8 εκατ. το 2020), Ιταλία (-77%, από € 22 εκατ. το 2019 σε € 5 εκατ. το 2020) και Λοιπές (-73%, από € 141 εκατ. το 2019 σε € 38 εκατ. το 2020).

Πίνακας 53: Εισπράξεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου (σε εκατ. €), 2016-2020

Κατανομή εισπράξεων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά αγορά (σε εκατ. €), 2016-2020					
Χώρες Προέλευσης	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Γερμανία	39	38	18	-2%	-54%
Αλβανία	34	31	13	-11%	-58%
Ην. Βασίλειο	24	29	8	18%	-72%
Ιταλία	21	22	5	6%	-77%
Λοιπές	99	141	38	43%	-73%
Σύνολο	**218**	**261**	**82**	**20%**	**-69%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, η μεγαλύτερη αγορά για την Περιφέρεια Ηπείρου εξακολουθεί να είναι η γερμανική αντιπροσωπεύοντας το 22% των εισπράξεων της Περιφέρειας (18% το 2016) και ακολουθούν η αλβανική με 16% (αμετάβλητο σε σχέση με το 2016), η βρετανική με 10% (11% το 2016), η ιταλική με 6% (10% το 2016) και οι Λοιπές με 47% (45% το 2016).

Διάγραμμα 67: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2016-2020

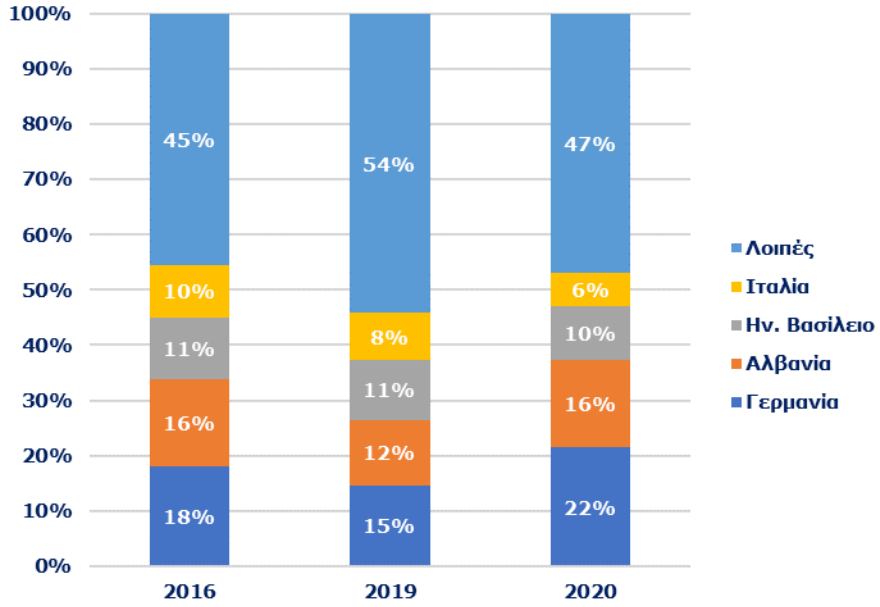

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2 ΒΑΣΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, 2016-2020

5.2.1 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα

Η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα την περίοδο 2016-2019 σημείωσε αύξηση κατά +7% (από € 449 το 2016 σε € 482 το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (-0,2%, από € 682 το 2016 σε € 681 το 2019), Στερεάς Ελλάδας (-7%, από € 287 το 2016 σε € 265 το 2019), Ηπείρου (-17%, από € 304 το 2016 σε € 253 το 2019) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-46%, από € 212 το 2016 σε € 115 το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (+25%, από € 600 το 2016 σε € 751 το 2019), Βορείου Αιγαίου (+15%, από € 399 το 2016 σε € 460 το 2019), Ιονίων Νήσων (+2%, από € 612 το 2016 σε € 627 το 2019), Θεσσαλίας (+4%, από € 422 το 2016 σε € 440 το 2019), Πελοποννήσου (+21%, από € 384 το 2016 σε € 464 το 2019), Αττικής (+15%, από € 382 το 2016 σε € 438 το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+11%, από € 283 το 2016 σε € 315 το 2019), Δυτικής Μακεδονίας (+21%, από € 205 το 2016 σε € 248 το 2019) και Κεντρικής Μακεδονίας (+26%, από € 264 το 2016 σε € 333 το 2019).

Παρόμοια είναι η αύξηση που καταγράφηκε και την περίοδο 2019-2020 στην Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη (+8%, από € 482 το 2019 σε € 520 το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-12%, από € 627 το 2019 σε € 554 το 2020) και Κεντρικής Μακεδονίας (-3%, από € 333 το 2019 σε € 322 το 2020). Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας (+50%, από € 265 το 2019 σε € 398 το 2020), Δυτικής Μακεδονίας (+49%, από € 248 το 2019 σε € 370 το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+32%, από € 115 το 2019 σε € 152 το 2020), Βορείου Αιγαίου (+22%, από € 460 το 2019 σε € 559 το 2020) και Ηπείρου (+22%, από € 253 το 2019 σε € 310 το 2020).

Πίνακας 54: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά Περιφέρεια (σε €), 2016-2020

Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2016-2020					
Περιφέρεια	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Νότιο Αιγαίο	600	751	799	25%	6%
Κρήτη	682	681	697	0%	2%
Βόρειο Αιγαίο	399	460	559	15%	22%
Ιόνια Νησιά	612	627	554	2%	-12%
Θεσσαλία	422	440	493	4%	12%
Πελοπόννησος	384	464	475	21%	2%
Αττικής	382	438	469	15%	7%
Στερεά Ελλάδα	287	265	398	-7%	50%
Δυτική Ελλάδα	283	315	371	11%	18%
Δυτική Μακεδονία	205	248	370	21%	49%
Κεντρική Μακεδονία	264	333	322	26%	-3%
Ήπειρος	**304**	**253**	**310**	**-17%**	**22%**
Αν. Μακεδονία & Θράκη	212	115	152	-46%	32%
Ελλάδα	**449**	**482**	**520**	**7%**	**8%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη μικρότερη από τον Μέσο Όρο και για τα τρία έτη, με εξαίρεση τις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (€ 600 το 2016, € 751 το 2019 και € 799 το 2020), Κρήτης (€ 682 το 2016, € 681 το 2019 και € 697 το 2020), Βορείου Αιγαίου (μόνο για το 2020, € 399 το 2016, € 460 το 2019 και € 559 το 2020) και Ιονίων Νήσων (€ 612 το 2016, € 627 το 2019 και € 554 το 2020).

Διάγραμμα 68: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά Περιφέρεια (σε €), 2016-2020

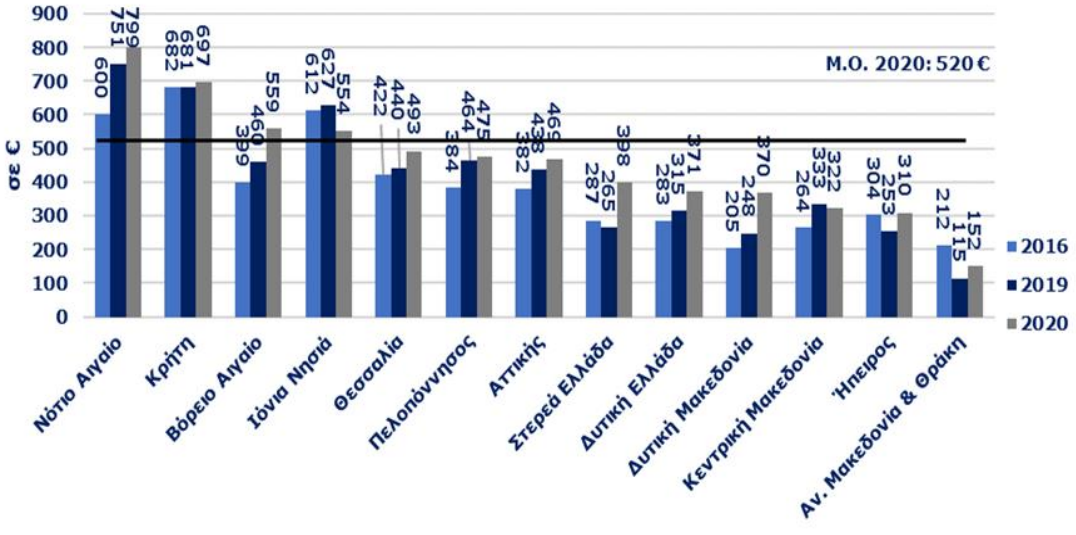

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.2 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου

Η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Ηπείρου κατέγραψε μείωση την περίοδο 2016-2019 κατά -17% (από € 304 το 2016 σε € 253 το 2019). Η μείωση αυτή οφείλεται στην μείωση που καταγράφηκε σε όλες τις αγορές της Περιφέρειας, με εξαίρεση την αγορά της Γερμανίας (+14%, από € 541 το 2016 σε € 615 το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Ην. Βασίλειο (-3%, από € 511 το 2016 σε € 497 το 2019), Ιταλία (-23%, από € 412 το 2016 σε € 318 το 2019), Αλβανία (-2%, από € 178 το 2016 σε € 173 το 2019) και Λοιπές (-24%, από € 281 το 2016 σε € 212 το 2019).

Αντίθετα την περίοδο 2019-2020, η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη της Περιφέρειας Ηπείρου σημείωσε αύξηση κατά +22% (από € 253 το 2019 σε € 310 το 2020). Η αύξηση αυτή είναι απόρροια της αύξησης που σημείωσαν όλες οι αγορές, με εξαίρεση την αγορά της Ιταλίας (-18%, από € 318 το 2019 σε € 261 το 2020). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Γερμανία (+26%, από € 615 το 2019 σε € 774 το 2020), Ην. Βασίλειο (+41%, από € 497 το 2019 σε € 702 το 2020), Αλβανία (+15%, από € 173 το 2019 σε € 200 το 2020) και Λοιπές (+23%, από € 212 το 2019 σε € 262 το 2020). Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη της Περιφέρειας Ηπείρου υπολείπεται κατά -32%, -48% και -40% της συνολικής Μέσης Δαπάνης ανά Επίσκεψης που καταγράφηκε στην Ελλάδα τα έτη 2016, 2019 και 2020 αντίστοιχα.

Πίνακας 55: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου (σε €), 2016-2020

Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά χώρα προέλευσης (σε €), 2016-2020					
Χώρες Προέλευσης	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Γερμανία	541	615	774	14%	26%
Ην. Βασίλειο	511	497	702	-3%	41%
Ιταλία	412	318	261	-23%	-18%
Αλβανία	178	173	200	-2%	15%
Λοιπές	281	212	262	-24%	23%
Περιφέρεια	**304**	**253**	**310**	**-17%**	**22%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (€ 541 το 2016, € 615 το 2019 και € 774 το 2020) και του Ην. Βασιλείου (€ 511 το 2016, € 497 το 2019 και € 702 το 2020) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και για τα τρία έτη σε σύγκριση με το Μέσο Όρο της Περιφέρειας, της Ιταλίας (€ 412 το 2016, € 318 το 2019 και € 261 το 2020) μόνο τα έτη 2016 και 2019 ενώ αντίθετα οι αγορές της Αλβανίας (€ 178 το 2016, € 173 το 2019 και € 200 το 2020) και των Λοιπών (€ 281 το 2016, € 212 το 2019 και € 262 το 2020) κατέγραψαν χαμηλότερη Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και για τα τρία έτη σε σύγκριση με τον Μ.Ο. της Περιφέρειας.

Διάγραμμα 69: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου (σε €), 2016-2020

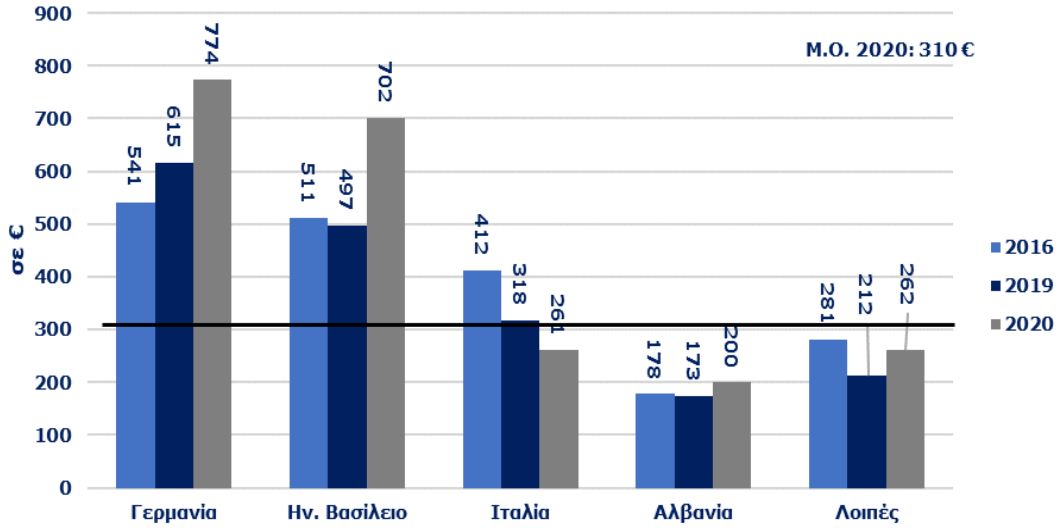

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.3 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Ελλάδα την περίοδο 2016-2019 σημείωσε αύξηση κατά +14% (από € 67 το 2016 σε € 76 το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας (-5%, από € 63 το 2016 σε € 60 το 2019) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-19%, από € 53 το 2016 σε € 43 το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (+24%, από € 78 το 2016 σε € 97 το 2019), Κρήτης (+6%, από € 79 το 2016 σε € 83 το 2019), Ηπείρου (+9%, από € 60 το 2016 σε € 65 το 2019), Ιονίων Νήσων (+15%, από € 70 το 2016 σε € 80 το 2019), Θεσσαλίας (+23%, από € 59 το 2016 σε € 73 το 2019), Αττικής (+9%, από € 70 το 2016 σε € 76 το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+7%, από € 53 το 2016 σε € 57 το 2019), Πελοποννήσου (+15%, από € 56 το 2016 σε € 64 το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+19%, από € 46 το 2016 σε € 55 το 2019), Βορείου Αιγαίου (+7%, από € 53 το 2016 σε € 57 το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (+8%, από € 46 το 2016 σε € 50 το 2019).

Αντίθετα, την περίοδο 2019-2020 η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση κατέγραψε μείωση κατά -12% (από € 76 το 2019 σε € 67 το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν μείωση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Ηπείρου (+1%, από € 65 το 2019 σε € 66 το 2020). Οι υψηλότερες ποσοστιαίες μείωσεις την περίοδο 2019-2020, σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (-26%, από € 57 το 2019 σε € 42 το 2020), Πελοποννήσου (-26%, από € 64 το 2019 σε € 48 το 2020), Ιονίων Νήσων (-20%, από € 80 το 2019 σε € 65 το 2020), Αττικής (-20%, από € 76 το 2019 σε € 61 το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-18%, από € 55 το 2019 σε € 45 το 2020) και Δυτικής Μακεδονίας (-16%, από € 50 το 2019 σε € 42 το 2020).

Πίνακας 56: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια (σε €), 2016-2020

Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2016-2020					
Περιφέρεια	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Νότιο Αιγαίο	78	97	92	24%	-5%
Κρήτη	79	83	82	6%	-2%
Ήπειρος	**60**	**65**	**66**	**9%**	**1%**
Ιόνια Νησιά	70	80	65	15%	-20%
Θεσσαλία	59	73	64	23%	-12%
Αττικής	70	76	61	9%	-20%
Στερεά Ελλάδα	63	60	54	-5%	-11%
Δυτική Ελλάδα	53	57	53	7%	-7%
Πελοπόννησος	56	64	48	15%	-26%
Κεντρική Μακεδονία	46	55	45	19%	-18%
Βόρειο Αιγαίο	53	57	42	7%	-26%
Δυτική Μακεδονία	46	50	42	8%	-16%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	53	43	39	-19%	-10%
Ελλάδα	**67**	**76**	**67**	**14%**	**-12%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση μικρότερη από τον Μέσο Όρο και για τα τρία έτη, με εξαίρεση τις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (€ 78 το 2016, € 97 το 2019 και € 92 το 2020), Κρήτης (€ 79 το 2016, € 83 το 2019 και € 82 το 2020), Ιονίων Νήσων (μόνο το 2016 και το 2019, € 70 το 2016, € 80 το 2019 και € 65 το 2020) και Αττικής (μόνο το 2016 και 2019, € 70 το 2016, € 76 το 2019 και € 61 το 2020).

Διάγραμμα 70: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια (σε €), 2016-2020

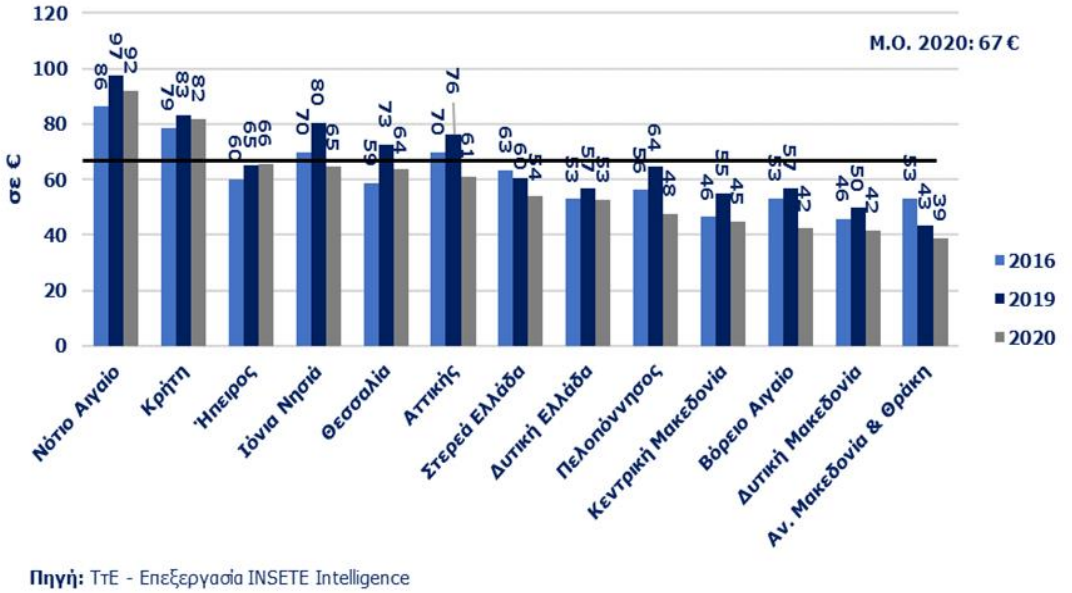

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.4 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου

Η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Περιφέρεια Ηπείρου κατέγραψε αύξηση την περίοδο 2016-2019 κατά +9% (από € 60 το 2016 σε € 65 το 2019). Η αύξηση αυτή οφείλεται στην αύξηση που καταγράφηκε σε όλες τις αγορές της Περιφέρειας, με εξαίρεση την αγορά της Αλβανίας (-0,4%, από € 116 το 2016 σε € 116 το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Ην. Βασίλειο (+16%, από € 65 το 2016 σε € 75 το 2019), Γερμανία (+14%, από € 49 το 2016 σε € 56 το 2019), Ιταλία (+20%, από € 54 το 2016 σε € 64 το 2019) και Λοιπές (+8%, από € 56 το 2016 σε € 61 το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση της Περιφέρειας Ηπείρου σημείωσε αύξηση κατά +1% (από € 65 το 2019 σε € 66 το 2020). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Αλβανίας (-18%, από € 116 το 2019 σε € 95 το 2020), και της Ιταλίας (-30%, από € 64 το 2019 σε € 45 το 2020) να καταγράφουν μείωση και τις αγορές του Ην. Βασιλείου (+11%, από € 75 το 2019 σε € 84 το 2020), της Γερμανίας (+10%, από € 56 το 2019 σε € 61 το 2020) και των Λοιπών (+2%, από € 61 το 2019 σε € 62 το 2020) αύξηση. Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση της Περιφέρειας Ηπείρου υπολείπεται κατά -10%, -14% και -2% της συνολικής Μέσης Δαπάνης ανά Διανυκτέρευση που καταγράφηκε στην Ελλάδα τα έτη 2016, 2019 και 2020 αντίστοιχα.

Πίνακας 57: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου (σε €), 2016-2020

Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά χώρα προέλευσης (σε €), 2016-2020					
Χώρες Προέλευσης	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Αλβανία	116	116	95	0%	-18%
Ην. Βασίλειο	65	75	84	16%	11%
Γερμανία	49	56	61	14%	10%
Ιταλία	54	64	45	20%	-30%
Λοιπές	56	61	62	8%	2%
Περιφέρεια	**60**	**65**	**66**	**9%**	**1%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Αλβανίας (€ 116 το 2016, € 116 το 2019 και € 95 το 2020) και του Ην. Βασιλείου (€ 65 το 2016, € 75 το 2019 και € 84 το 2020) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και για τα 3 έτη ενώ αντίθετα οι αγορές της Γερμανίας (€ 49 το 2016, € 56 το 2019 και € 61 το 2020), της Ιταλίας (€ 54 το 2016, € 64 το 2019 και € 45 το 2020) και των Λοιπών (€ 56 το 2016, € 61 το 2019 και € 62 το 2020) χαμηλότερη και για τα 3 έτη.

Διάγραμμα 71: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου (σε €), 2016-2020

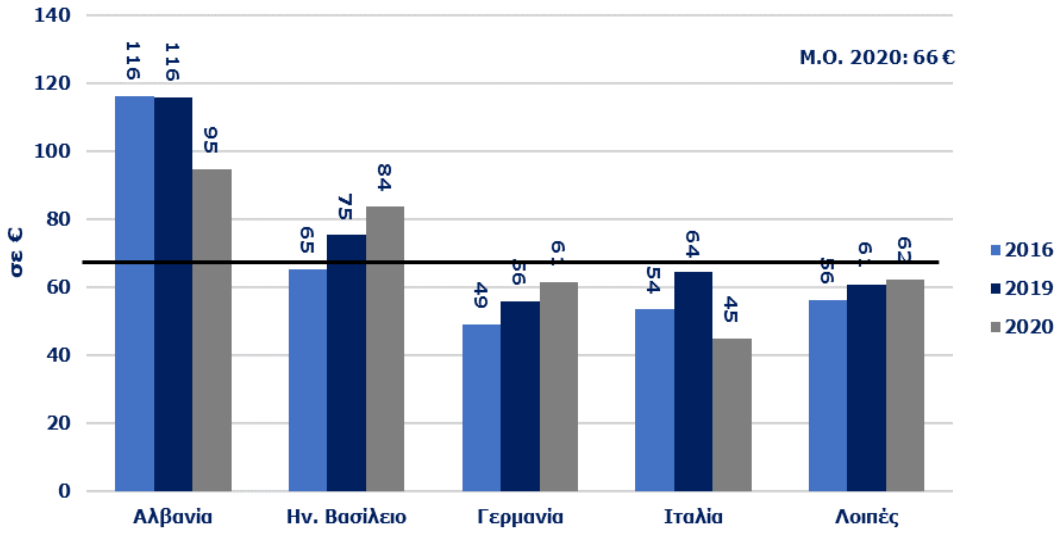

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.5 Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα την περίοδο 2016-2019 σημείωσε μείωση κατά -5% (από 6,7 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 6,3 διανυκτερεύσεις το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή με τις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (+8%, από 7,5 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019), Πελοποννήσου (+6%, από 6,8 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 7,2 διανυκτερεύσεις το 2019), Δυτικής Μακεδονίας (+11%, από 4,5 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019), Νοτίου Αιγαίου (+0,2%, από 7,7 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 7,7 διανυκτερεύσεις το 2019), Αττικής (+4%, από 5,5 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+6%, από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 6,0 διανυκτερεύσεις το 2019) και Δυτικής Ελλάδας (+5%, από 5,3 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 5,5 διανυκτερεύσεις το 2019) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-10%, από 8,7 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 7,8 διανυκτερεύσεις το 2019), Κρήτης (-6%, από 8,7 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 8,2 διανυκτερεύσεις το 2019), Θεσσαλίας (-16%, από 7,2 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 6,1 διανυκτερεύσεις το 2019), Στερεάς Ελλάδας (-2%, από 4,5 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019), Ηπείρου (-24%, από 5,1 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-34%, από 4,0 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2019) μείωση.

Αντίθετα, την περίοδο 2019-2020 η Μέση Διάρκεια Παραμονής κατέγραψε αύξηση κατά +21% (από 6,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,7 διανυκτερεύσεις το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με τις υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις να σημειώνονται στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (+78%, από 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,9 διανυκτερεύσεις το 2020), Στερεάς Ελλάδας (+68%, από 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,4 διανυκτερεύσεις το 2020), Βορείου Αιγαίου (+64%, από 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 13,2 διανυκτερεύσεις το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+47%, από 2,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,9 διανυκτερεύσεις το 2020), Πελοποννήσου (+38%, από 7,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 9,9 διανυκτερεύσεις το 2020) και Αττικής (+34%, από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,7 διανυκτερεύσεις το 2020).

Πίνακας 58: Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε διανυκτερεύσεις), 2016-2020

Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Περιφέρεια (σε διανυκτερεύσεις), 2016-2020					
Περιφέρεια	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Βόρειο Αιγαίο	7,5	8,1	13,2	8%	64%
Πελοπόννησος	6,8	7,2	9,9	6%	38%
Δυτική Μακεδονία	4,5	5,0	8,9	11%	78%
Νότιο Αιγαίο	7,7	7,7	8,7	0%	12%
Ιόνια Νησιά	8,7	7,8	8,6	-10%	10%
Κρήτη	8,7	8,2	8,5	-6%	4%
Θεσσαλία	7,2	6,1	7,8	-16%	28%
Αττικής	5,5	5,7	7,7	4%	34%
Στερεά Ελλάδα	4,5	4,4	7,4	-2%	68%
Κεντρική Μακεδονία	5,7	6,0	7,2	6%	19%
Δυτική Ελλάδα	5,3	5,5	7,0	5%	27%
Ήπειρος	**5,1**	**3,9**	**4,7**	**-24%**	**22%**
Αν. Μακεδονία & Θράκη	4,0	2,7	3,9	-34%	47%
Ελλάδα	**6,7**	**6,3**	**7,7**	**-5%**	**21%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η εικόνα στην Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη είναι μικτή με τις Περιφέρειες του Βορείου Αιγαίου (7,5 διανυκτερεύσεις το 2016, 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019 και 13,2 διανυκτερεύσεις το 2020), της Πελοποννήσου (6,8 διανυκτερεύσεις το 2016, 7,2 διανυκτερεύσεις το 2019 και 9,9 διανυκτερεύσεις το 2020), του Νοτίου Αιγαίου (7,7 διανυκτερεύσεις το 2016, 7,7 διανυκτερεύσεις το 2019 και 8,7 διανυκτερεύσεις το 2020), των Ιονίων Νήσων (8,7 διανυκτερεύσεις το 2016, 7,8 διανυκτερεύσεις το 2019 και 8,6 διανυκτερεύσεις το 2020) και της Κρήτης (8,7 διανυκτερεύσεις το 2016, 8,2 διανυκτερεύσεις το 2019 και 8,5 διανυκτερεύσεις το 2020) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μέσο Όρο της χώρας και για τα 3 έτη, της Θεσσαλίας (7,2 διανυκτερεύσεις το 2016, 6,1 διανυκτερεύσεις το 2019 και 7,8 διανυκτερεύσεις το 2020) μόνο τα έτη 2016 και 2020, της Δυτικής Μακεδονίας (4,5 διανυκτερεύσεις το 2016, 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019 και 8,9 διανυκτερεύσεις το 2020) μόνο το 2020, ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Αττικής (5,5 διανυκτερεύσεις το 2016, 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019 και 7,7 διανυκτερεύσεις το 2020), Στερεάς Ελλάδας (4,5 διανυκτερεύσεις το 2016, 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019 και 7,4 διανυκτερεύσεις το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (5,7 διανυκτερεύσεις το 2016, 6,0 διανυκτερεύσεις το 2019 και 7,2 διανυκτερεύσεις το 2020), Δυτικής Ελλάδας (5,3 διανυκτερεύσεις το 2016, 5,5 διανυκτερεύσεις το 2019 και 7,0 διανυκτερεύσεις το 2020), Ηπείρου (5,1 διανυκτερεύσεις το 2016, 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019 και 4,7 διανυκτερεύσεις το 2020) και Αν. Μακεδονίας &

Θράκης (4,0 διανυκτερεύσεις το 2016, 2,7 διανυκτερεύσεις το 2019 και 3,9 διανυκτερεύσεις το 2020) σημείωσαν χαμηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μ.Ο της χώρας και για τα 3 έτη.

Διάγραμμα 72: Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε διανυκτερεύσεις), 2016-2020

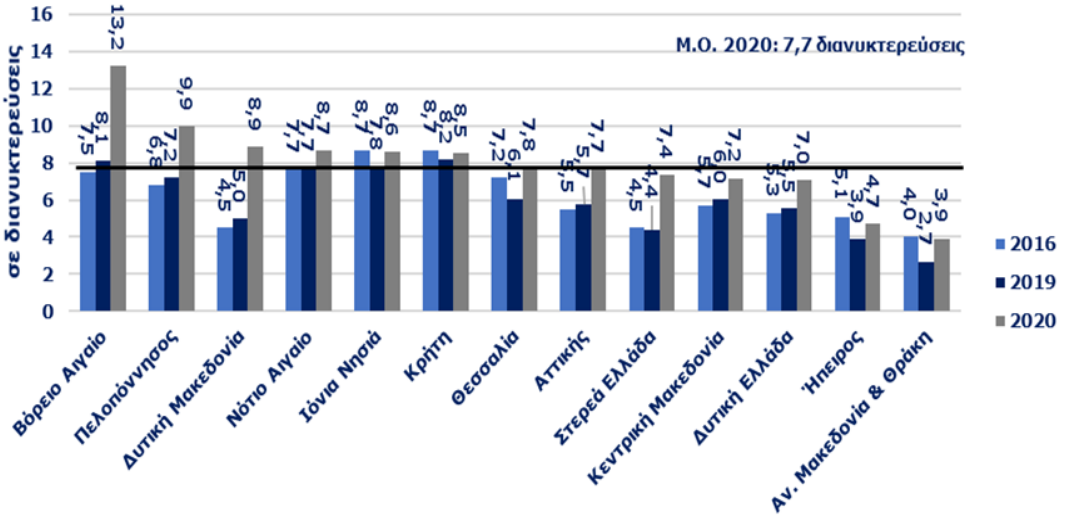

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Περιφέρεια Ηπείρου κατέγραψε μείωση την περίοδο 2016-2019 κατά -24% (από 5,1 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019). Η μείωση αυτή οφείλεται στην μείωση που καταγράφηκε σε όλες τις αγορές της Περιφέρειας: Γερμανία (-0,3%, από 11,0 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 11,0 διανυκτερεύσεις το 2019), Ην. Βασίλειο (-16%, από 7,8 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 6,6 διανυκτερεύσεις το 2019), Ιταλία (-36%, από 7,7 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 4,9 διανυκτερεύσεις το 2019), Αλβανία (-2%, από 1,5 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 1,5 διανυκτερεύσεις το 2019) και Λοιπές (-30%, από 5,0 διανυκτερεύσεις το 2016 σε 3,5 διανυκτερεύσεις το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, η Μέση Διάρκεια Παραμονής της Περιφέρειας Ηπείρου σημείωσε αύξηση κατά +22% (από 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,7 διανυκτερεύσεις το 2020). Η αύξηση αυτή είναι απόρροια της αύξησης που σημείωσαν όλες οι επιμέρους αγορές: Γερμανία (+15%, από 11,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 12,6 διανυκτερεύσεις το 2020), Ην. Βασίλειο (+27%, από 6,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,4 διανυκτερεύσεις το 2020), Ιταλία (+18%, από 4,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,8 διανυκτερεύσεις το 2020), Αλβανία (+40%, από 1,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,1 διανυκτερεύσεις το 2020) και Λοιπές (+21%, από 3,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,2 διανυκτερεύσεις το 2020). Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η Μέση Διάρκεια Παραμονής της Περιφέρειας Ηπείρου υπολείπεται κατά -24%, -39% και -39% της συνολικής Μέσης Διάρκειας Παραμονής που καταγράφηκε στην Ελλάδα τα έτη 2016, 2019 και 2020 αντίστοιχα.

Πίνακας 59: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου (σε διανυκτερεύσεις), 2016-2020

Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά αγορά (σε διανυκτερεύσεις), 2016-2020					
Χώρες Προέλευσης	**2016**	**2019**	**2020**	**%Δ 2016-2019**	**%Δ 2019-2020**
Γερμανία	11,0	11,0	12,6	0%	15%
Ην. Βασίλειο	7,8	6,6	8,4	-16%	27%
Ιταλία	7,7	4,9	5,8	-36%	18%
Αλβανία	1,5	1,5	2,1	-2%	40%
Λοιπές	5,0	3,5	4,2	-30%	21%
Περιφέρεια	**5,1**	**3,9**	**4,7**	**-24%**	**22%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας, η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (11,0 διανυκτερεύσεις το 2016, 11,0 διανυκτερεύσεις το 2019 και 12,6 διανυκτερεύσεις το 2020), του Ην. Βασιλείου (7,8 διανυκτερεύσεις το 2016, 6,6 διανυκτερεύσεις το 2019 και 8,4 διανυκτερεύσεις το 2020) και της Ιταλίας (7,7 διανυκτερεύσεις το 2016, 4,9 διανυκτερεύσεις το 2019 και 5,8 διανυκτερεύσεις το 2020) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας και για τα 3 έτη ενώ αντίθετα οι αγορές της Αλβανίας (1,5 διανυκτερεύσεις το 2016, 1,5 διανυκτερεύσεις το 2019 και 2,1 διανυκτερεύσεις το 2020) και των Λοιπών (5,0 διανυκτερεύσεις το 2016, 3,5 διανυκτερεύσεις το 2019 και 4,2 διανυκτερεύσεις το 2020) χαμηλότερη και για τα 3 έτη.

Διάγραμμα 73: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Ηπείρου (σε διανυκτερεύσεις), 2016-2020

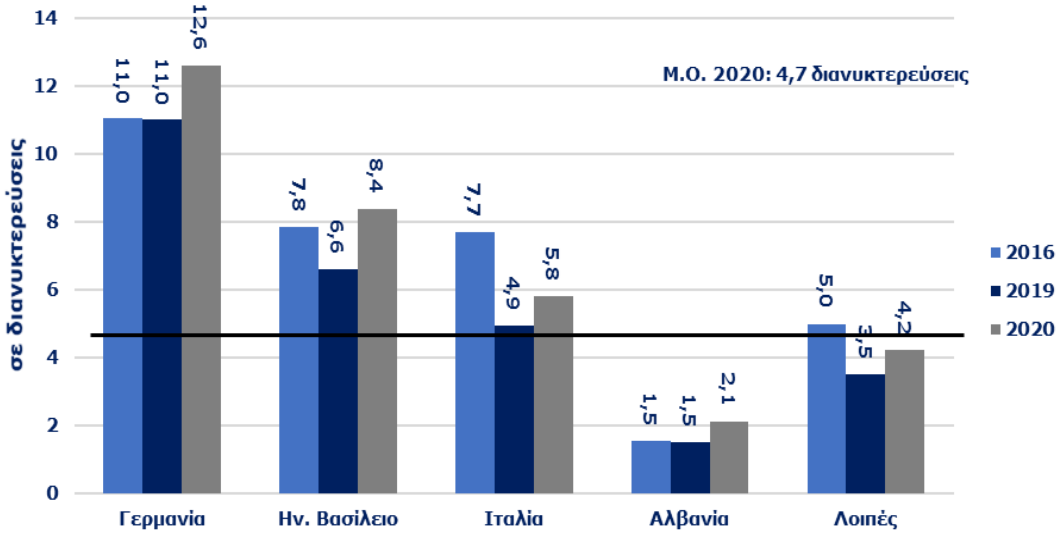

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.3 ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ / ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται συνοπτικά στοιχεία σχετικά με την στρατηγική ανάπτυξης του τουρισμού στην Περιφέρεια Ηπείρου τα οποία προέρχονται από την μελέτη Σχέδια Δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα και η οποία περιέχει τα σχετικά αναλυτικά στοιχεία στην ενότητα «Περιφέρεια Ηπείρου».

Η Ήπειρος αποτελεί προορισμό με σημαντικές αναπτυξιακές δυνατότητες στον Πολιτιστικό & Θρησκευτικό τουρισμό, στο Ήλιος & Θάλασσα, στον τουρισμό σκαφών αναψυχής, στο City Break, καθώς και στις εναλλακτικές/θεματικές μορφές τουρισμού. Ανασταλτικό παράγοντα αποτελεί η περιορισμένη αεροπορική σύνδεση με διεθνείς αγορές. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα προϊόντα που μπορούν να υποστηρίξουν την τουριστική ανάπτυξη της Ηπείρου και ο βαθμός ωριμότητάς τους. Η Περιφέρεια Ηπείρου διαθέτει όλους τους απαραίτητους πόρους ώστε να προσφέρει μια ολοκληρωμένη τουριστική εμπειρία στους επιμέρους προορισμούς της, Ιωάννινα & η κοντινή ορεινή περιοχή και Ηπειρώτικη Ακτή.

Πίνακας 60: Προϊοντική εστίαση στην Περιφέρεια Ηπείρου

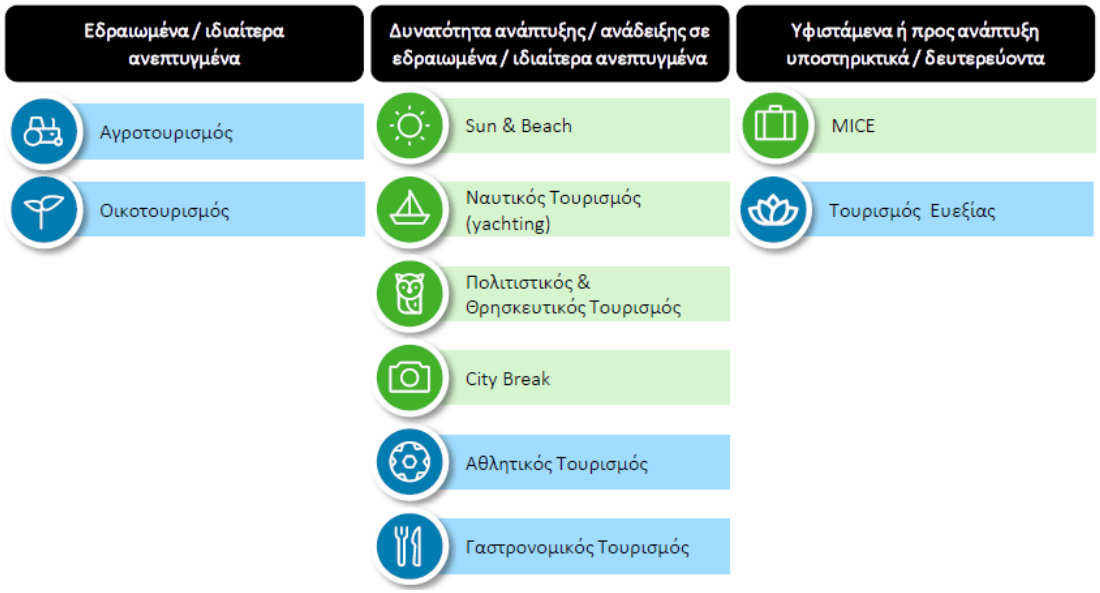

Πηγή: Σχέδια δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα, ΙΝΣΕΤΕ, Αύγουστος 2021

Η περαιτέρω ανάπτυξη των προϊόντων του πίνακα προϋποθέτει την υλοποίηση επενδύσεων και δράσεων όπως:

- Επαναξιολόγηση των υποδομών του αερολιμένα Ιωαννίνων «Βασιλεύς Πύρρος» με βάση τη δυναμική που παρουσιάζει το αεροδρόμιο σε αφίξεις και

εν όψει της παραχώρησης της διαχείρισης και εκμετάλευσης του αερολιμένα σε ιδιώτες και εξέταση ολοκληρωμένου σχεδίου αναβάθμισης που περιλαμβάνει χωροθέτηση εμπορικής δρασηριότητας – στον νέο σχεδιασμό θα πρέπει να περιληφθεί και η υποστήριξη της Δυτικής Μακεδονίας

- Προώθηση της αξιοποίησης του Λιμένα Ηγουμενίτσας μέσω της ανάδειξης στρατηγικού επενδυτή, αναβάθμισης των λιμενικών υποδομών και της διαχείρισης και λειτουργίας των λιμενικών εγκαταστάσεων
- Ανάπτυξη/βελτίωση λιμενικών υποδομών (μαρίνες, αγκυροβόλια) για τον ελλιμενισμό τουριστικών σκαφών στο παράκτιο μέτωπο της Ηπείρου
- Κατάθεση φακέλου για την ένταξη των Ζαχοροχωρίων και Τζουμέρκων στον κατάλογο μνημείων παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO
- Ανάπτυξη διαδρομών πολιτισμού και γευσιγνωσίας με έμφαση στην πλούσια ιστορία της γαστρονομίας του τόπου
- Δράσεις για τη βελτίωση της ταξιδιωτικής εμπειρίας σχετιζόμενες με τους μεθοριακούς σταθμούς, χώρους διημέρευσης, χώρους αναμονής και υποδοχής κοινού και βελτίωση των οδικών συγκοινωνιών προς προορισμούς Sun & Beach
- Ανάπτυξη σιδηροδρομικής σύνδεσης της Ηπείρου με τη δημιουργία πλέγματος παράλληλα με την Εγνατία Οδό που θα ενώνει τη Θεσσαλια με τα Ιωάννινα και την Ηγουμενίτσα
- Ίδρυση θαλάσσιου πάρκου στην περιοχή Συβότων στο πλαίσιο προώθησης του αλιευτικού και καταδυτικού τουρισμού στην ευρύτερη ζώνη Συβότων – Πλαταριάς
- Εφαρμογή ολοκληρωμένης και δυναμικής στρατηγικής επικοινωνίας, προβολής και προώθησης της Περιφέρειας στα πλαίσια ανάπτυξης του Περιφερειακού Οργανισμού Διαχείρισης Προορισμού (DMO)

Η υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων και επενδύσεων θα επιτρέψει την περαιτέρω ανάπτυξη τόσο σε εδραιωμένες αγορές της Περιφέρειας όσο και σε νέες αγορές, όπως αυτές παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα. Οι προτεινόμενες αγορές προς ανάπτυξη διακρίνονται για την υψηλή τουριστική δαπάνη τους και μπορούν να συμβάλλουν θετικά στην μεγέθυνση των τουριστικών μεγεθών της Περιφέρειας. Επιπλέον, η περαιτέρω στόχευση στην εγχώρια αγορά μπορεί να βοηθήσει στην αύξηση των πληροτήτων και στην άμβλυνση της εποχικότητας.

Πίνακας 61: Υφιστάμενες αγορές και αγορές στόχοι για την Περιφέρεια Ηπείρου

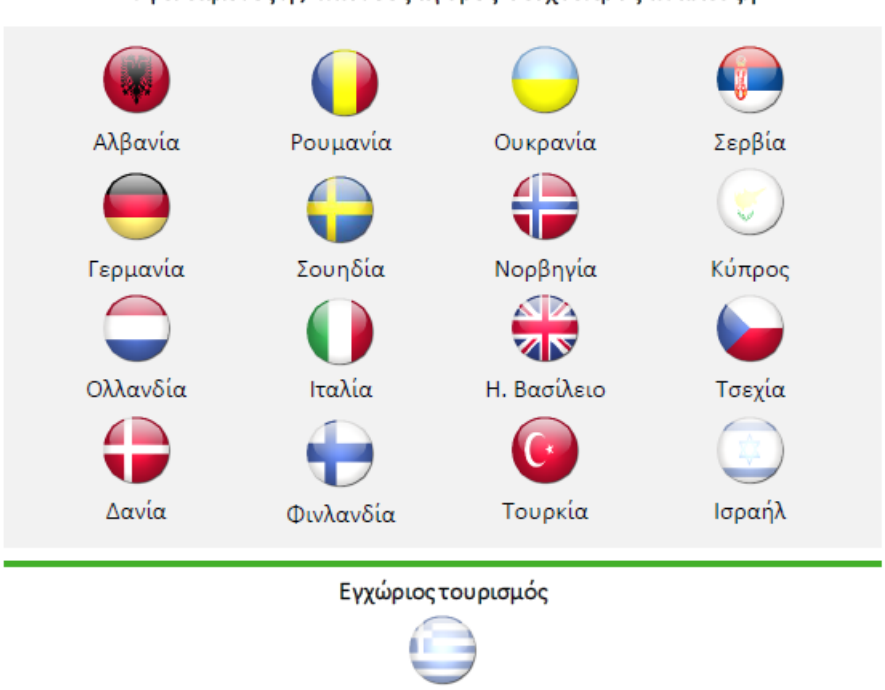

Πηγή: Σχέδια δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα, ΙΝΣΕΤΕ, Αύγουστος 2021

Σύμφωνα με την μελέτη των Σχεδίων Δράσης (βλ. αν.), στόχος των παραπάνω είναι η βελτίωση των τουριστικών ροών και εισπράξεων στην Περιφέρεια αλλά και η μείωση της εποχικότητας και η αύξηση της Δαπάνης και της Διάρκειας Παραμονής. Στον κατωτέρω πίνακα, παρουσιάζονται:

- τα μεγέθη του 2019 και οι Στόχοι για την Περιφέρεια για το 2030 και η κατανομή τους ανά τρίμηνο,
- καθώς και οι αντίστοιχοι Δείκτες Μέσης Δαπάνης ανά Διανυκτέρευση (ΜΔΔ), Μέσης Δαπάνης ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια (ΜΔΕ) και Μέσης Διάρκειας Παραμονής (ΜΔΠ), σε ετήσια βάση.

Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι στόχος των Σχεδίων Δράσης είναι:

- η περαιτέρω ανάπτυξη του τουριστικού ρεύματος (+50,0% επισκέψεις), με σημαντική όμως άμβλυνση της εποχικότητας (μείωση της συμμετοχής του 3ου τριμήνου κατά 12,4 π.μ. στις ετήσιες επισκέψεις)
- η αύξηση της Μέσης Δαπάνης ανά Επίσκεψη (+30,2%), που θα προκύψει κατά κύριο λόγο από την αύξηση της Μέσης Δαπάνης ανά Διανυκτέρευση (+17,3%) και δευτερευόντως από την αύξηση της Μέσης Διάρκειας Παραμονής (+11,0%)
- ως αποτέλεσμα, η αύξηση των διανυκτερεύσεων (+66,5%) και -κυρίως- των εισπράξεων (+95,4%) θα είναι σημαντικά μεγαλύτερη από αυτή των

επισκέψεων, ενώ η εποχικότητα σε αυτά τα μεγέθη θα αμβλυνθεί περισσότερο από ότι στις επισκέψεις (μείωση κατά 15,0 π.μ. και 15,9 π.μ. αντίστοιχα).

Πίνακας 62: Βασικά Μεγέθη/Δείκτες της Περιφέρειας Ηπείρου για το 2019 και οι στόχοι για το 2030

Περιφέρεια Ηπείρου Ποσοστιαία κατανομή ανά τρίμηνο							
Βασικά Μεγέθη		**1ο τρίμηνο**	**2ο τρίμηνο**	**3ο τρίμηνο**	**4ο τρίμηνο**	**Σύνολο**	**% Δ Στόχος 2030/2019**
Επισκέψεις	2019	7,0%	21,3%	54,8%	17,0%	1.033.149	50,0%
	Στόχος	10,8%	25,1%	42,4%	21,7%	1.550.000	
Διανυκτερεύσεις	2019	6,1%	23,9%	62,5%	7,5%	4.002.526	66,5%
	Στόχος	10,4%	28,3%	47,5%	13,8%	6.665.717	
Έσοδα (σε €)	2019	6,5%	23,0%	59,5%	11,0%	261.328.199	95,4%
	Στόχος	10,5%	26,2%	43,6%	19,7%	510.608.564	

Περιφέρεια Ηπείρου			
Βασικοί Δείκτες	**2019**	**Στόχος**	**% Δ Στόχος 2030/2019**
ΜΔΕ (€)	253	329	30,2%
ΜΔΔ (€)	65	77	17,3%
ΜΔΠ (σε διανυκτερεύσεις)	3,9	4,3	11,0%

Πηγή: Σχέδια δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα, ΙΝΣΕΤΕ, Αύγουστος 2021

5.4 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΦΙΞΕΩΝ – ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΝ – ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ[12], 2015-2020

5.4.1 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2015-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +46% (από 18,5 εκατ. το 2015 σε 27,1 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση: Νότιο Αιγαίο (+79%, από 3,2 εκατ. το 2015 σε 5,8 εκατ. το 2019), Κρήτη (+52%, από 3,3 εκατ. το 2015 σε 5,0 εκατ. το 2019), Αττική (+27%, από 3,8 εκατ. το 2015 σε 4,8 εκατ. το 2019), Κεντρική Μακεδονία (+29%, από 2,4 εκατ. το 2015 σε 3,1 εκατ. το 2019), Ιόνια Νησιά (+67%, από 1,4 εκατ. το 2015 σε 2,3 εκατ. το 2019), Πελοπόννησο (+60%, από 935 χιλ. το 2015 σε 1,5 εκατ. το 2019), Θεσσαλία (+41%, από 815 χιλ. το 2015 σε 1,1 εκατ. το 2019), Στερεά Ελλάδα (+59%, από 514 χιλ. το 2015 σε 817 χιλ. το 2019), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+19%, από 607 χιλ. το 2015 σε 720 χιλ. το 2019), Δυτική Ελλάδα (+9%, από 646 χιλ. το 2015 σε 705 χιλ. το 2019), Ήπειρο (+59%, από 386 χιλ. το 2015 σε 611 χιλ. το 2019), Βόρειο Αιγαίο (+14%, από 353 χιλ. το 2015 σε 402 χιλ. το 2019) και Δυτική Μακεδονία (+24%, από 123 χιλ. το 2015 σε 152 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαποί και ημεδαποί) σημείωσαν πτώση κατά -70% (από 27,1 εκατ. το 2019 σε 8,2 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν μείωση: Νότιο Αιγαίο (-72%, από 5,8 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2020), Κρήτη (-72%, από 5,0 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2020), Αττική (-73%, από 4,8 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2020), Κεντρική Μακεδονία (-69%, από 3,1 εκατ. το 2019 σε 964 χιλ. το 2020), Ιόνια Νησιά (-73%, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 627 χιλ. το 2020), Πελοπόννησο (-60%, από 1,5 εκατ. το 2019 σε 602 χιλ. το 2020), Θεσσαλία (-64%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 412 χιλ. το 2020), Στερεά Ελλάδα (-62%, από 817 χιλ. το 2019 σε 309 χιλ. το 2020), Δυτική Ελλάδα (-61%, από 705 χιλ. το 2019 σε 278 χιλ. το 2020), Ήπειρος (-56%, από 611 χιλ. το 2019 σε 270 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-66%, από 720 χιλ. το 2019 σε 245 χιλ. το 2020), Βόρειο Αιγαίο (-77%, από 402 χιλ. το 2019 σε 94 χιλ. το 2020) και Δυτική Μακεδονία (-59%, από 152 χιλ. το 2019 σε 62 χιλ. το 2020).

[12] Για το έτος 2015 τα στοιχεία προκύπτουν από μέρος των συνολικών διαθέσιμων κλινών – η εκτίμηση και προβολή των αποτελεσμάτων γίνεται στο 80% των διαθέσιμων κλινών λόγω έλλειψης της πληροφορίας των μηνών λειτουργίας του κάθε καταλύματος μέσα στο έτος. Τα στοιχεία για τα έτη 2019-2020 λόγω αλλαγής της μεθοδολογίας προκύπτουν από το σύνολο των διαθέσιμων κλινών.

Πίνακας 63: Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015 - 2019	%Δ 2019 - 2020
Νοτίου Αιγαίου	3.211.252	5.756.216	1.603.500	79%	-72%
Κρήτης	3.316.404	5.033.786	1.410.617	52%	-72%
Αττικής	3.805.609	4.844.993	1.331.720	27%	-73%
Κεντρικής Μακεδονίας	2.392.102	3.092.167	964.095	29%	-69%
Ιονίων Νήσων	1.375.479	2.290.210	627.428	67%	-73%
Πελοποννήσου	935.140	1.492.741	602.434	60%	-60%
Θεσσαλίας	814.656	1.145.714	412.312	41%	-64%
Στερεάς Ελλάδας	513.600	817.403	309.064	59%	-62%
Δυτικής Ελλάδας	645.768	704.592	278.112	9%	-61%
Ηπείρου	**385.687**	**611.459**	**270.073**	**59%**	**-56%**
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	606.705	720.197	244.831	19%	-66%
Βορείου Αιγαίου	353.364	401.790	93.598	14%	-77%
Δυτικής Μακεδονίας	122.935	152.498	62.178	24%	-59%
Ελλάδα	**18.478.701**	**27.063.766**	**8.209.962**	**46%**	**-70%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος αφίξεων καταγράφεται στα ξενοδοχειακά καταλύματα των Περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου (20%), της Κρήτης (17%), της Αττικής (16%), της Κεντρικής Μακεδονίας (12%) και των Ιονίων Νήσων (8%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2020 το 72% των συνολικών αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα.

Διάγραμμα 74: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια, 2020

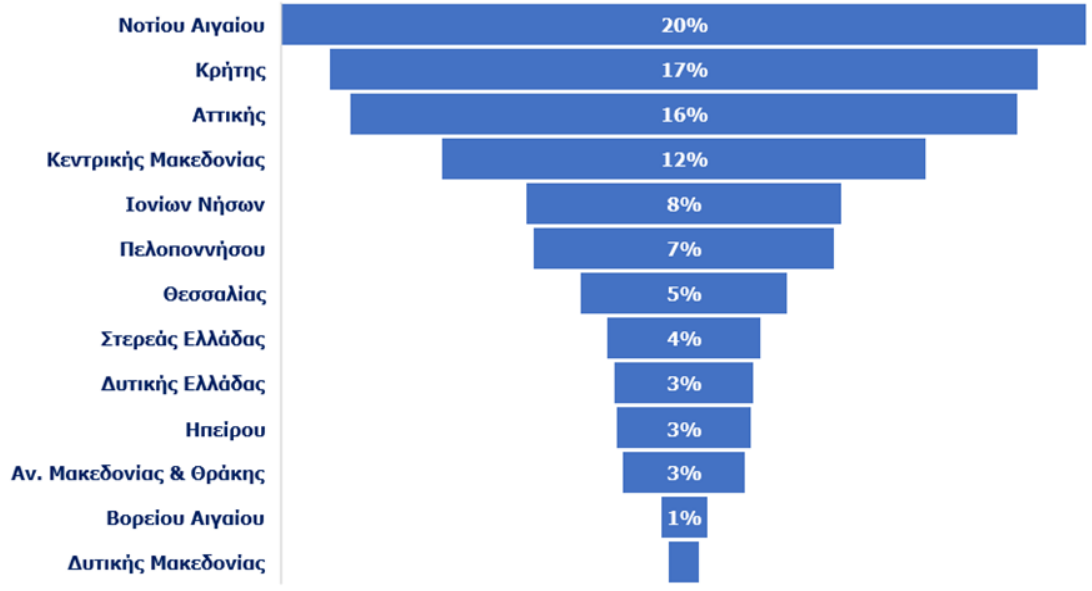

Επιπροσθέτως, την περίοδο 2015-2019, οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα αυξήθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (+55%, από 12,7 εκατ. το 2015 σε 19,7 εκατ. το 2019) από αυτές των ημεδαπών (+28%, από 5,7 εκατ. το 2015 σε 7,4 εκατ. το 2019). Παράλληλα, το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους αφίξεων αυξάνεται την περίοδο 2015-2019 (από 69% το 2015 σε 73% το 2019) σε αντίθεση με τους ημεδαπούς που σημειώνει μείωση (από 31% το 2015 σε 27% το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι αφίξεις αλλοδαπών μειώθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (-77%, από 19,7 εκατ. το 2019 σε 4,6 εκατ. το 2020) απ' ότι αυτές των ημεδαπών (-51%, από 7,4 εκατ. το 2019 σε 3,6 εκατ. το 2020). Τέλος, την περίοδο 2019-2020, το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους αφίξεων μειώθηκε (από 73% το 2019 σε 56% το 2020) σε σύγκριση με των ημεδαπών (από 27% το 2019 σε 44% το 2020).

5.4.2 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Ηπείρου την περίοδο 2015-2019 σημείωσε αύξηση αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα κατά +59% (από 386 χιλ. το 2015 σε 611 χιλ. το 2019). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +136% (από 83 χιλ. το 2015 σε 196 χιλ. το 2019) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +37% (από 303 χιλ. το 2015 σε 416 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν θετική ποσοστιαία μεταβολή: Ιωάννινα (+64%, από 236 χιλ. το 2015 σε 388 χιλ. το 2019), Πρέβεζα (+47%, από 75 χιλ. το 2015 σε 110 χιλ. το 2019), Θεσπρωτία (+84%, από 44 χιλ. το 2015 σε 81 χιλ. το 2019) και Άρτα (+5%, από 30 χιλ. το 2015 σε 32 χιλ. το 2019). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2019 το μερίδιο των ημεδαπών σε όρους αφίξεων ήταν υψηλότερο των αλλοδαπών (68% έναντι 32%).

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσώπευε το 2020 το 3% των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα, σημειώνοντας μείωση κατά -56% σε σύγκριση με το 2019 (από 611 χιλ. το 2019 σε 270 χιλ. το 2020). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν μείωση κατά -76% (από 196 χιλ. το 2019 σε 47 χιλ. το 2020) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -46% (από 416 χιλ. το 2019 σε 223 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Ιωάννινα (-63%, από 388 χιλ. το 2019 σε 145 χιλ. το 2020), Πρέβεζα (-33%, από 110 χιλ. το 2019 σε 74 χιλ. το 2020), Θεσπρωτία (-58%, από 81 χιλ. το 2019 σε 34 χιλ. το 2020) και Άρτα (-45%, από 32 χιλ. το 2019 σε 18 χιλ. το 2020). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2020 το μερίδιο των ημεδαπών σε όρους αφίξεων ήταν υψηλότερο των αλλοδαπών (83% έναντι 17%).

Πίνακας 64: Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020

Ενότητα		2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Ιωαννίνων	Αλλοδαποί	33.171	91.840	19.571	177%	-79%
	Ημεδαποί	203.018	296.449	125.417	46%	-58%
Πρέβεζας	Αλλοδαποί	31.493	54.192	17.466	72%	-68%
	Ημεδαποί	43.631	56.189	56.223	29%	0%
Θεσπρωτίας	Αλλοδαποί	15.708	45.509	8.420	190%	-81%
	Ημεδαποί	28.285	35.468	25.434	25%	-28%
Άρτας	Αλλοδαποί	2.429	4.054	1.634	67%	-60%
	Ημεδαποί	27.952	27.758	15.908	-1%	-43%
Σύνολο	**Αλλοδαποί**	**82.801**	**195.595**	**47.091**	**136%**	**-76%**
	Ημεδαποί	**302.886**	**415.864**	**222.982**	**37%**	**-46%**
Σύνολο Περιφέρειας		**385.687**	**611.459**	**270.073**	**59%**	**-56%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, η Ενότητα Ιωαννίνων (54%) καταγράφει το υψηλότερο μερίδιο αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα και ακολουθούν οι Ενότητες Πρέβεζας (27%), Θεσπρωτίας (13%) και Άρτας (6%). Αξιοσημείωτο, είναι ότι οι ημεδαποί που διαμένουν σε ξενοδοχεία της Ενότητας Ιωαννίνων για το 2020 αντιπροσωπεύουν το 87% των αφίξεων σε ξενοδοχεία της Ενότητας και το 46% του συνόλου της Περιφέρειας.

Διάγραμμα 75: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

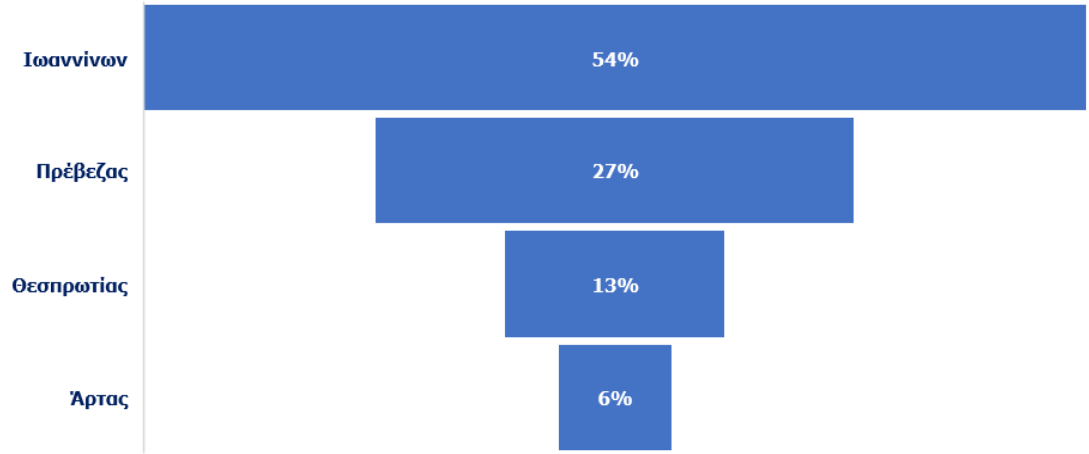

5.4.3 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2015-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +42% (από 76,8 εκατ. το 2015 σε 109,2 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση: Νότιο Αιγαίο (+63%, από 18,8 εκατ. το 2015 σε 30,6 εκατ. το 2019), Κρήτη (+33%, από 21,1 εκατ. το 2015 σε 28,0 εκατ. το 2019), Ιόνια Νησιά (+52%, από 8,4 εκατ. το 2015 σε 12,8 εκατ. το 2019), Κεντρική Μακεδονία (+32%, από 8,2 εκατ. το 2015 σε 10,8 εκατ. το 2019), Αττική (+28%, από 8,0 εκατ. το 2015 σε 10,3 εκατ. το 2019), Πελοπόννησο (+59%, από 2,5 εκατ. το 2015 σε 3,9 εκατ. το 2019), Θεσσαλία (+34%, από 2,0 εκατ. το 2015 σε 2,7 εκατ. το 2019), Στερεά Ελλάδα (+61%, από 1,3 εκατ. το 2015 σε 2,2 εκατ. το 2019), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+20%, από 1,8 εκατ. το 2015 σε 2,2 εκατ. το 2019), Βόρειο Αιγαίο (+14%, από 1,8 εκατ. το 2015 σε 2,0 εκατ. το 2019), Δυτική Ελλάδα (+15%, από 1,7 εκατ. το 2015 σε 2,0 εκατ. το 2019), Ήπειρο (+75%, από 892 χιλ. το 2015 σε 1,6 εκατ. το 2019) και Δυτική Μακεδονία (+8%, από 289 χιλ. το 2015 σε 313 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαποί και ημεδαποί) κατέγραψαν μείωση κατά -72% (από 109,2 εκατ. το 2019 σε 30,4 εκατ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση: Νότιο Αιγαίο (-73%, από 30,6 εκατ. το 2019 σε 8,2 εκατ. το 2020), Κρήτη (-75%, από 28,0 εκατ. το 2019 σε 7,1 εκατ. το 2020), Ιόνια Νησιά (-74%, από 12,8 εκατ. το 2019 σε 3,3 εκατ. το 2020), Αττική (-71%, από 10,3 εκατ. το 2019 σε 3,0 εκατ. το 2020), Κεντρική Μακεδονία (-74%, από 10,8 εκατ. το 2019 σε 2,8 εκατ. το 2020), Πελοπόννησο (-63%, από 3,9 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2020), Θεσσαλία (-65%, από 2,7 εκατ. το 2019 σε 934 χιλ. το 2020), Στερεά Ελλάδα (-63%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 800 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-63%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 792 χιλ. το 2020), Δυτική Ελλάδα (-64%, από 2,0 εκατ. το 2019 σε 728 χιλ. το 2020), Ήπειρος (-59%, από 1,6 εκατ. το 2019 σε 639 χιλ. το 2020), Βόρειο Αιγαίο (-75%, από 2,0 εκατ. το 2019 σε 499 χιλ. το 2020) και Δυτική Μακεδονία (-55%, από 313 χιλ. το 2019 σε 140 χιλ. το 2020).

Πίνακας 65: Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Νοτίου Αιγαίου	18.807.465	30.592.824	8.229.958	63%	-73%
Κρήτης	21.094.955	27.962.541	7.083.131	33%	-75%
Ιονίων Νήσων	8.394.831	12.790.429	3.332.132	52%	-74%
Αττικής	7.994.126	10.260.847	2.969.501	28%	-71%
Κεντρικής Μακεδονίας	8.194.395	10.809.343	2.773.076	32%	-74%
Πελοποννήσου	2.479.313	3.936.868	1.458.007	59%	-63%
Θεσσαλίας	1.980.296	2.661.626	933.793	34%	-65%
Στερεάς Ελλάδας	1.342.734	2.163.593	799.661	61%	-63%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	1.798.036	2.152.142	791.918	20%	-63%
Δυτικής Ελλάδας	1.740.236	1.999.273	727.800	15%	-64%
Ηπείρου	**892.226**	**1.558.985**	**638.628**	**75%**	**-59%**
Βορείου Αιγαίου	1.764.524	2.005.706	498.509	14%	-75%
Δυτικής Μακεδονίας	288.976	312.803	140.050	8%	-55%
Ελλάδα	**76.772.113**	**109.206.980**	**30.376.164**	**42%**	**-72%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος διανυκτερεύσεων καταγράφεται στα ξενοδοχειακά καταλύματα των Περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου (27%), της Κρήτης (23%), των Ιονίων Νήσων (11%), της Αττικής (10%) και της Κεντρικής Μακεδονίας (9%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2020 το 80% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα της χώρας.

Διάγραμμα 76: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

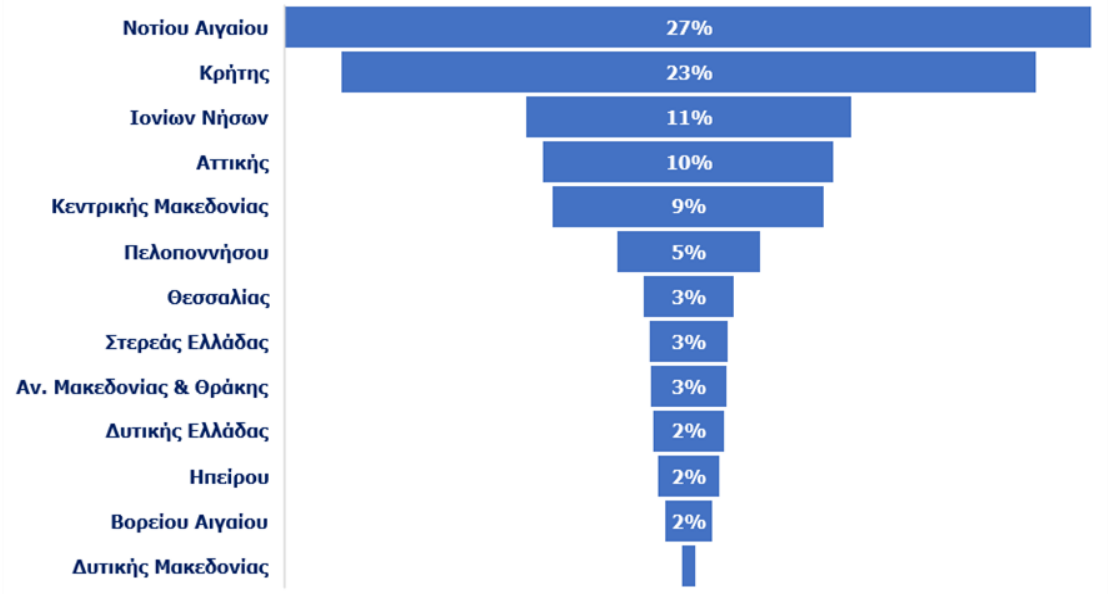

Επιπροσθέτως, την περίοδο 2015-2019, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα αυξήθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (+45%, από 63,6 εκατ. το 2015 σε 92,4 εκατ. το 2019) από αυτές των ημεδαπών (+27%, από 13,2 εκατ. το 2015 σε 16,8 εκατ. το 2019). Παράλληλα, το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων αυξάνεται την περίοδο 2015-2019 (από 83% το 2015 σε 85% το 2019) σε αντίθεση με τους ημεδαπούς που σημειώνει μείωση (από 17% το 2015 σε 15% το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών μειώθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (-76%, από 92,4 εκατ. το 2019 σε 21,8 εκατ. το 2020) απ' ότι αυτές των ημεδαπών (-49%, από 16,8 εκατ. το 2019 σε 8,6 εκατ. το 2020). Τέλος, την περίοδο 2019-2020, το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων μειώθηκε (από 85% το 2019 σε 72% το 2020) σε σύγκριση με των ημεδαπών (από 15% το 2019 σε 28% το 2020).

5.4.4 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Ηπείρου την περίοδο 2015-2019 σημείωσε αύξηση διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα κατά +75% (από 892 χιλ. το 2015 σε 1,6 εκατ. το 2019). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +151% (από 282 χιλ. το 2015 σε 707 χιλ. το 2019) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +40% (από 610 χιλ. το 2015 σε 852 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν θετική ποσοστιαία μεταβολή: Ιωάννινα (+75%, από 459 χιλ. το 2015 σε 802 χιλ. το 2019), Πρέβεζα (+49%, από 269 χιλ. το 2015 σε 402 χιλ. το 2019), Θεσπρωτία (+170%, από 111 χιλ. το 2015 σε 300 χιλ. το 2019) και Άρτα (+3%, από 53 χιλ. το 2015 σε 55 χιλ. το 2019). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2019 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (55% έναντι 45%).

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσώπευε το 2020 το 2% των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα, σημειώνοντας μείωση κατά -59% σε σύγκριση με το 2019 (από 1,6 εκατ. το 2019 σε 639 χιλ. το 2020). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν μείωση κατά -78% (από 707 χιλ. το 2019 σε 155 χιλ. το 2020) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -43% (από 852 χιλ. το 2019 σε 483 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Ιωάννινα (-64%, από 802 χιλ. το 2019 σε 289 χιλ. το 2020), Πρέβεζα (-47%, από 402 χιλ. το 2019 σε 215 χιλ. το 2020), Θεσπρωτία (-66%, από 300 χιλ. το 2019 σε 101 χιλ. το 2020) και Άρτα (-38%, από 55 χιλ. το 2019 σε 34 χιλ. το 2020). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2020 το μερίδιο των ημεδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων ήταν υψηλότερο των αλλοδαπών (76% έναντι 24%).

Πίνακας 66: Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020

Ενότητα		2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Ιωαννίνων	Αλλοδαποί	63.122	220.670	43.647	250%	-80%
	Ημεδαποί	395.509	581.250	244.942	47%	-58%
Πρέβεζας	Αλλοδαποί	164.896	259.032	72.408	57%	-72%
	Ημεδαποί	104.432	143.029	142.668	37%	0%
Θεσπρωτίας	Αλλοδαποί	49.465	219.377	36.461	343%	-83%
	Ημεδαποί	61.573	80.642	64.348	31%	-20%
Άρτας	Αλλοδαποί	4.453	8.005	2.793	80%	-65%
	Ημεδαποί	48.776	46.980	31.361	-4%	-33%
Σύνολο	**Αλλοδαποί**	**281.936**	**707.084**	**155.309**	**151%**	**-78%**
	Ημεδαποί	**610.290**	**851.901**	**483.319**	**40%**	**-43%**
Σύνολο Περιφέρειας		**892.226**	**1.558.985**	**638.628**	**75%**	**-59%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, η Ενότητα Ιωαννίνων το 2020 αντιπροσώπευε το 45% των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα της Περιφέρειας, με τις Ενότητες Πρέβεζας (34%), Θεσπρωτίας (16%) και Άρτας (5%) να ακολουθούν.

Διάγραμμα 77: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

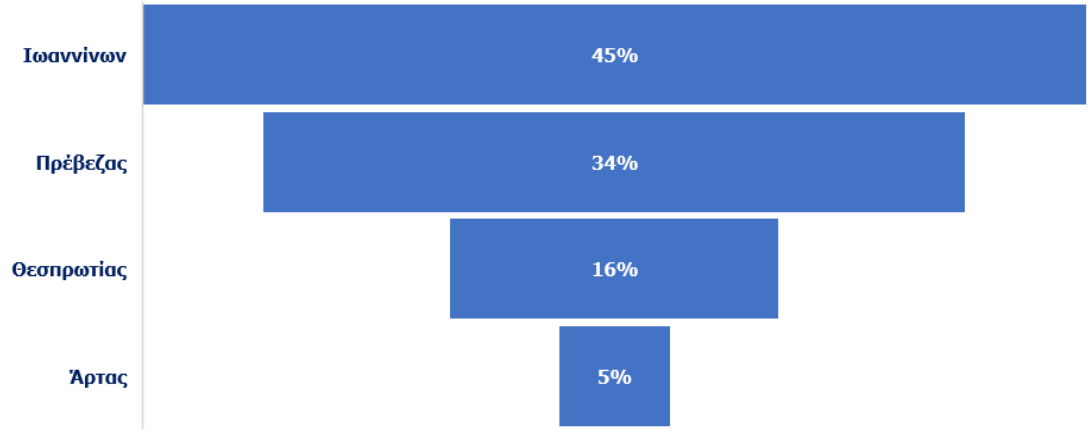

5.4.5 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας την περίοδο 2015-2019 σημείωσε οριακή επιδείνωση (από 49,1% το 2015 σε 48,7% το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (από 47% το 2015 σε 49% το 2019), Θεσσαλίας (από 30% το 2015 σε 32% το 2019), Πελοποννήσου (από 27% το 2015 σε 32% το 2019), Ηπείρου (από 26% το 2015 σε 30% το 2019) και Στερεάς Ελλάδας (από 23% το 2015 σε 27% το 2019) να καταγράφουν βελτίωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (από 59% το 2015 σε 58% το 2019), Ιονίων Νήσων (από 60% το 2015 σε 57% το 2019), Κρήτης (από 62% το 2015 σε 57% το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (από 46% το 2015 σε 44% το 2019), Βορείου Αιγαίου (από 39% το 2015 σε 35% το 2019), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (από 36% το 2015 σε 34% το 2019), Δυτικής Ελλάδας (από 34% το 2015 σε 33% το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (από 17% το 2015 σε 15% το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας σημείωσε επιδείνωση (από 48,7% το 2019 σε 29,6% το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν επιδείνωση: Νότιο Αιγαίο (από 58% το 2019 σε 40% το 2020), Ιόνια Νησιά (από 57% το 2019 σε 42% το 2020), Κρήτη (από 57% το 2019 σε 36% το 2020), Αττική (από 49% το 2019 σε 23% το 2020), Κεντρική Μακεδονία (από 44% το 2019 σε 23% το 2020), Βόρειο Αιγαίο (από 35% το 2019 σε 20% το 2020), Αν. Μακεδονία & Θράκη (από 34% το 2019 σε 19% το 2020), Δυτική Ελλάδα (από 33% το 2019 σε 23% το 2020), Θεσσαλία (από 32% το 2019 σε 21% το 2020), Πελοπόννησος (από 32% το 2019 σε 22% το 2020), Ήπειρος (από 30% το 2019 σε 21% το 2020), Στερεά Ελλάδα (από 27% το 2019 σε 18% το 2020) και Δυτική Μακεδονία (από 15% το 2019 σε 13% το 2020).

Πίνακας 67: Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020
Νοτίου Αιγαίου	59%	58%	40%
Ιονίων Νήσων	60%	57%	42%
Κρήτης	62%	57%	36%
Αττικής	47%	49%	23%
Κεντρικής Μακεδονίας	46%	44%	23%
Βορείου Αιγαίου	39%	35%	20%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	36%	34%	19%
Δυτικής Ελλάδας	34%	33%	23%
Θεσσαλίας	30%	32%	21%
Πελοποννήσου	27%	32%	22%
Ηπείρου	**26%**	**30%**	**21%**
Στερεάς Ελλάδας	23%	27%	18%
Δυτικής Μακεδονίας	17%	15%	13%
Ελλάδα	**49%**	**49%**	**30%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.4.6 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Ηπείρου την περίοδο 2015-2019 σημείωσε βελτίωση (από 26% το 2015 σε 30% το 2019). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες εμφάνισαν βελτίωση, με εξαίρεση την Ενότητα Άρτας (από 23% το 2015 σε 21% το 2019). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Πρέβεζας (από 29% το 2015 σε 30% το 2019), Θεσπρωτίας (από 25% το 2015 σε 37% το 2019) και Ιωάννινα (από 26% το 2015 σε 29% το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλύματων της Περιφέρειας σημείωσε επιδείνωση (από 30% το 2019 σε 21% το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες σημείωσαν επιδείνωση: Πρέβεζα (από 30% το 2019 σε 28% το 2020), Θεσπρωτία (από 37% το 2019 σε 27% το 2020), Άρτα (από 21% το 2019 σε 18% το 2020) και Ιωάννινα (από 29% το 2019 σε 16% το 2020).

Πίνακας 68: Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020

Ενότητα	2015	2019	2020
Πρέβεζας	29%	30%	28%
Θεσπρωτίας	25%	37%	27%
Άρτας	23%	21%	18%
Ιωαννίνων	26%	29%	16%
Ήπειρος	**26%**	**30%**	**21%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.5 ΑΦΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ, 2015-2020

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) διενεργεί και την Έρευνα συλλογικών καταλυμάτων σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια). Η έρευνα διενεργείται σύμφωνα με τον κανονισμό 692/2011 της Ε.Ε. Τα στοιχεία για τις αφίξεις και τις διανυκτερεύσεις πελατών (αλλοδαπών και ημεδαπών) στα καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) της χώρας, συγκεντρώνονται από δειγματοληπτική έρευνα που πραγματοποιείται στα καταλύματα αυτά.

5.5.1 Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής

Οι αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2015-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +42% (από 4,7 εκατ. το 2015 σε 6,7 εκατ. το 2019). Επιμέρους, οι αφίξεις αλλοδαπών σημείωσαν αύξηση κατά +66% (από 3,0 εκατ. το 2015 σε 5,0 εκατ. το 2019) και των ημεδαπών μείωση κατά -2% (από 1,7 εκατ. το 2015 σε 1,6 εκατ. το 2019).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2015-2019, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής, με τις υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτες διαφορές να σημειώνονται στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (+48% ή +612 χιλ., από 1,3 εκατ. το 2015 σε 1,9 εκατ. το 2019) και Κρήτης (+112% ή +579 χιλ., από 517 χιλ. το 2015 σε 1,1 εκατ. το 2019). Οι δύο αυτές Περιφέρειες μαζί με τις επίσης τουριστικές Περιφέρειες της Κεντρικής Μακεδονίας (+9% ή +87 χιλ., από 968 χιλ. το 2015 σε 1,1 εκατ. το 2019) και των Ιονίων Νήσων (+16% ή +94 χιλ., από 576 χιλ. το 2015 σε 671 χιλ. το 2019) αντιπροσώπευαν για το 2019 το 71% των συνολικών αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

Οι αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2019-2020 κατέγραψε μείωση κατά -75% (από 6,7 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2020). Επιμέρους, οι αφίξεις αλλοδαπών σημείωσαν μείωση κατά -84% (από 5,0 εκατ. το 2019 σε 801 χιλ. το 2020) και των ημεδαπών μείωση κατά -46% (από 1,6 εκατ. το 2019 σε 885 χιλ. το 2020).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2019-2020, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής, με τις υψηλότερες μείωσεις σε απόλυτες διαφορές να σημειώνονται στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-77% ή -1,5 εκατ., από 1,9 εκατ. το 2019 σε 443 χιλ. το 2020), Κρήτης (-83% ή -908 χιλ., από 1,1 εκατ. το 2019 σε 188 χιλ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-85% ή -895 χιλ., από 1,1 εκατ. το 2019 σε 160 χιλ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-77% ή -514

χιλ., από 671 χιλ. το 2019 σε 157 χιλ. το 2020). Οι τέσσερις αυτές Περιφέρειες αντιπροσώπευαν για το 2020 το 56% των συνολικών αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

Πίνακας 69: Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Αφίξεις ημεδαπών και αλλοδαπών σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) ανά Περιφέρεια, 2015-2020						
Περιφέρεια		**2015**	**2019**	**2020**	**%Δ 2015-2019**	**%Δ 2019-2020**
Νοτίου Αιγαίου	Αλλοδαποί	661.824	1.360.945	274.787	106%	-80%
	Ημεδαποί	619.438	532.027	168.103	-14%	-68%
Κρήτης	Αλλοδαποί	451.882	1.015.320	144.709	125%	-86%
	Ημεδαποί	65.441	80.885	43.512	24%	-46%
Κεντρικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	776.609	938.572	65.969	21%	-93%
	Ημεδαποί	190.932	116.185	94.123	-39%	-19%
Ιονίων Νήσων	Αλλοδαποί	511.469	632.395	126.876	24%	-80%
	Ημεδαποί	64.865	38.368	29.665	-41%	-23%
Πελοποννήσου	Αλλοδαποί	101.632	183.670	30.891	81%	-83%
	Ημεδαποί	167.093	189.212	110.026	13%	-42%
Αττικής	Αλλοδαποί	79.702	123.797	44.022	55%	-64%
	Ημεδαποί	124.409	153.976	91.887	24%	-40%
Θεσσαλίας	Αλλοδαποί	139.929	179.517	36.881	28%	-79%
	Ημεδαποί	131.300	145.396	97.120	11%	-33%
Ηπείρου	**Αλλοδαποί**	**108.455**	**258.685**	**19.057**	**139%**	**-93%**
	Ημεδαποί	**95.278**	**105.475**	**80.303**	**11%**	**-24%**
Στερεάς Ελλάδας	Αλλοδαποί	1.487	36.765	9.227	2372%	-75%
	Ημεδαποί	109.115	121.832	84.499	12%	-31%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Αλλοδαποί	92.560	166.972	26.756	80%	-84%
	Ημεδαποί	38.415	36.952	28.886	-4%	-22%
Βορείου Αιγαίου	Αλλοδαποί	94.581	105.432	12.107	11%	-89%
	Ημεδαποί	6.321	49.253	27.880	679%	-43%
Δυτικής Ελλάδας	Αλλοδαποί	11.760	24.186	9.146	106%	-62%
	Ημεδαποί	31.494	45.720	24.500	45%	-46%
Δυτικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	2.843	3.620	543	27%	-85%
	Ημεδαποί	15.518	17.466	4.327	13%	-75%
	Αλλοδαποί	**3.034.733**	**5.029.876**	**800.971**	**66%**	**-84%**
	Ημεδαποί	**1.659.619**	**1.632.747**	**884.831**	**-2%**	**-46%**
Σύνολο Χώρας		**4.694.352**	**6.662.623**	**1.685.802**	**42%**	**-75%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τέλος, το 2020 το μερίδιο των αλλοδαπών σε αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής μειώθηκε για πρώτη φορά τα τελευταία χρόνια σε ποσοστό κάτω του 50% ως απόρροια των ταξιδιωτικών περιορισμών που επέφερε η πανδημία του κορονοϊού. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2015-2020 το μερίδιο των αλλοδαπών μειώθηκε (από 65% το 2015 σε 48% το 2020) ενώ των ημεδαπών αυξήθηκε (από 35% το 2015 σε 52% το 2020).

Διάγραμμα 78: Εξέλιξη των αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015, 2019 και 2020

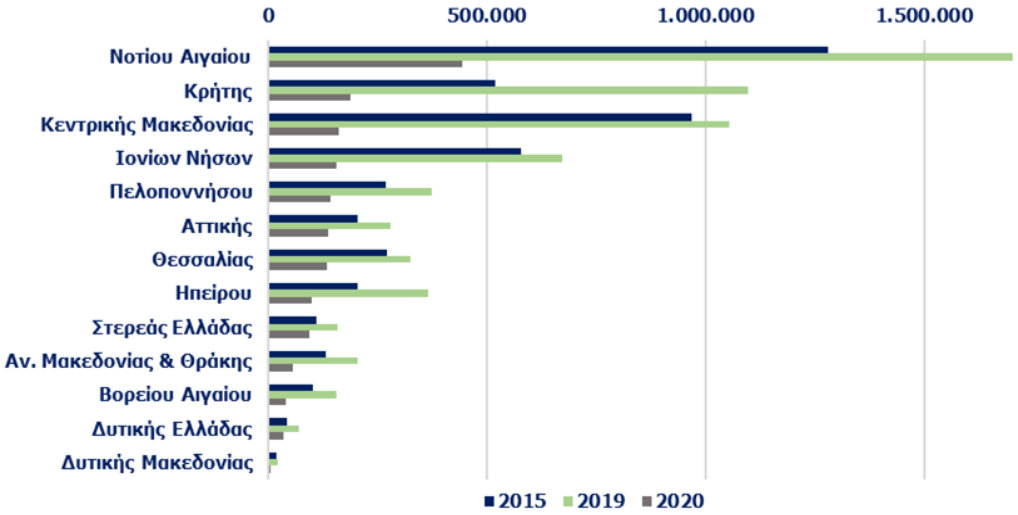

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Περιφέρεια Ηπείρου την περίοδο 2015-2019, κατέγραψε αύξηση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά +79% (από 204 χιλ. το 2015 σε 364 χιλ. το 2019). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν αύξηση κατά +139% (από 108 χιλ. το 2015 σε 259 χιλ. το 2019) και οι ημεδαποί αύξηση κατά +11% (από 95 χιλ. το 2015 σε 105 χιλ. το 2019). Την περίοδο 2019-2020, η Περιφέρεια Ηπείρου σημείωσε μείωση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά -73% (από 364 χιλ. το 2019 σε 99 χιλ. το 2020). Επιμέρους, οι αλλοδαποί σημείωσαν μείωση κατά -93% (από 259 χιλ. το 2019 σε 19 χιλ. το 2020) και οι ημεδαποί μείωση κατά -24% (από 105 χιλ. το 2019 σε 80 χιλ. το 2020). Το 2020, η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσώπευε το 6% των συνολικών αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

5.5.2 Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής

Οι διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2015-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +33% (από 24,3 εκατ. το 2015 σε 32,3 εκατ. το 2019). Επιμέρους, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σημείωσαν αύξηση κατά +49% (από 17,7 εκατ. το 2015 σε 26,4 εκατ. το 2019) και των ημεδαπών μείωση κατά -11% (από 6,6 εκατ. το 2015 σε 5,9 εκατ. το 2019).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2015-2019, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στις διαανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (-7% ή -425 χιλ., από 6,1 εκατ. το 2015 σε 5,6 εκατ. το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (-13% ή -6 χιλ., από 48 χιλ. το 2015 σε 42 χιλ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτες διαφορές σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (+44% ή +2,6 εκατ., από 5,8 εκατ. το 2015 σε 8,4 εκατ. το 2019), Κρήτης (+76% ή +2,4 εκατ., από 3,2 εκατ. το 2015 σε 5,6 εκατ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (+32% ή +1,2 εκατ., από 3,8 εκατ. το 2015 σε 5,0 εκατ. το 2019). Οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου, Ιονίων Νήσων, Κρήτης και Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσώπευαν για το 2019 το 76% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

Οι διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2019-2020 κατέγραψε μείωση κατά -78% (από 32,3 εκατ. το 2019 σε 7,2 εκατ. το 2020). Επιμέρους, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σημείωσαν μείωση κατά -85% (από 26,4 εκατ. το 2019 σε 4,1 εκατ. το 2020) και των ημεδαπών μείωση κατά -47% (από 5,9 εκατ. το 2019 σε 3,1 εκατ. το 2020).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2019-2020, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής, με τις υψηλότερες μείωσεις σε απόλυτες διαφορές να σημειώνονται στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-78% ή -6,6 εκατ., από 8,4 εκατ. το 2019 σε 1,8 εκατ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-89% ή -5,0 εκατ., από 5,6 εκατ. το 2019 σε 607 χιλ. το 2020), Κρήτης (-81% ή -4,5 εκατ., από 5,6 εκατ. το 2019 σε 1,0 εκατ. το 2020) και Ιονίων Νήσων (-78% ή -3,9 εκατ., από 5,0 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2020). Οι τέσσερις αυτές Περιφέρειες αντιπροσώπευαν για το 2020 το 64% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

Πίνακας 70: Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Διανυκτερεύσεις ημεδαπών και αλλοδαπών σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) ανά Περιφέρεια, 2015-2020						
Περιφέρεια		**2015**	**2019**	**2020**	**%Δ 2015-2019**	**%Δ 2019-2020**
Νοτίου Αιγαίου	Αλλοδαποί	2.851.139	6.081.967	1.152.062	113%	-81%
	Ημεδαποί	2.949.992	2.282.470	652.614	-23%	-71%
Ιονίων Νήσων	Αλλοδαποί	3.417.034	4.772.731	930.998	40%	-80%
	Ημεδαποί	411.606	264.017	193.859	-36%	-27%
Κρήτης	Αλλοδαποί	2.956.125	5.253.003	879.132	78%	-83%
	Ημεδαποί	220.222	338.956	163.504	54%	-52%
Κεντρικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	5.234.343	5.217.908	297.094	0%	-94%
	Ημεδαποί	824.851	415.978	310.204	-50%	-25%
Θεσσαλίας	Αλλοδαποί	731.251	865.636	181.241	18%	-79%
	Ημεδαποί	464.025	489.003	334.779	5%	-32%
Πελοποννήσου	Αλλοδαποί	397.501	553.012	108.315	39%	-80%
	Ημεδαποί	577.764	474.427	317.681	-18%	-33%
Αττικής	Αλλοδαποί	290.077	361.572	148.016	25%	-59%
	Ημεδαποί	312.834	353.863	236.711	13%	-33%
Ηπείρου	**Αλλοδαποί**	**608.667**	**1.404.505**	**96.395**	**131%**	**-93%**
	Ημεδαποί	**256.681**	**317.732**	**276.053**	**24%**	**-13%**
Στερεάς Ελλάδας	Αλλοδαποί	4.651	242.460	35.004	5113%	-86%
	Ημεδαποί	285.950	379.992	325.651	33%	-14%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Αλλοδαποί	458.064	907.484	136.886	98%	-85%
	Ημεδαποί	90.667	142.932	107.273	58%	-25%
Βορείου Αιγαίου	Αλλοδαποί	674.740	646.245	86.417	-4%	-87%
	Ημεδαποί	36.524	238.649	136.424	553%	-43%
Δυτικής Ελλάδας	Αλλοδαποί	54.848	84.228	17.936	54%	-79%
	Ημεδαποί	140.380	146.720	63.210	5%	-57%
Δυτικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	6.022	6.355	1.252	6%	-80%
	Ημεδαποί	42.364	35.720	11.024	-16%	-69%
	Αλλοδαποί	**17.684.462**	**26.397.106**	**4.070.748**	**49%**	**-85%**
	Ημεδαποί	**6.613.860**	**5.880.459**	**3.128.987**	**-11%**	**-47%**
Σύνολο Χώρας		**24.298.322**	**32.277.565**	**7.199.735**	**33%**	**-78%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η πλειοψηφία των διανυκτερεύσεων την περίοδο 2015-2020 έγινε από αλλοδαπούς με πτωτική τάση (από 73% το 2015 σε 57% το 2020) ενώ αντίθετα το μερίδιο των ημεδαπών αυξήθηκε την ίδια περίοδο (από 27% το 2015 σε 43% το 2020).

Διάγραμμα 79: Εξέλιξη των διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015, 2019 και 2020

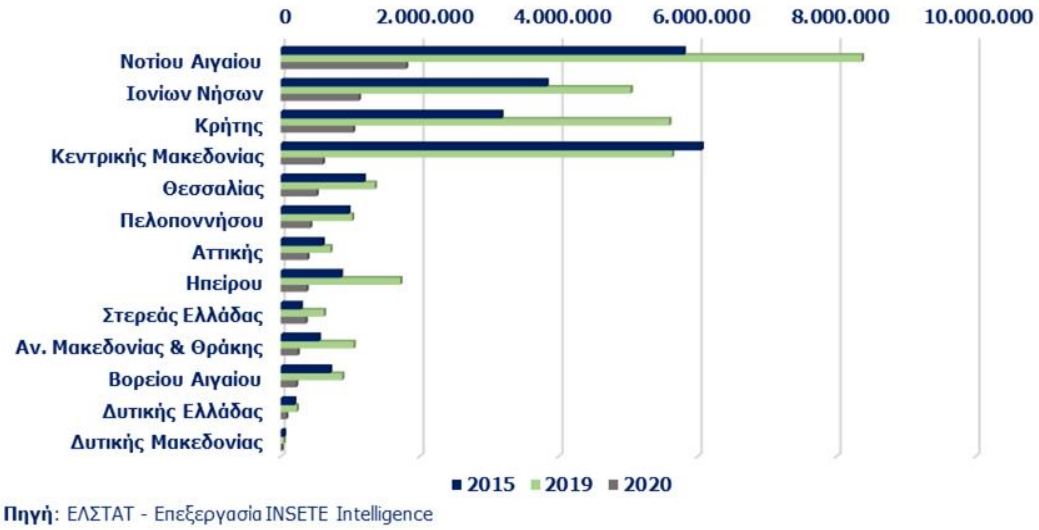

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Περιφέρεια Ηπείρου την περίοδο 2015-2019, κατέγραψε αύξηση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά +99% (από 865 χιλ. το 2015 σε 1,7 εκατ. το 2019). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν αύξηση κατά +131% (από 609 χιλ. το 2015 σε 1,4 εκατ. το 2019) και οι ημεδαποί αύξηση κατά +24% (από 257 χιλ. το 2015 σε 318 χιλ. το 2019). Την περίοδο 2019-2020, η Περιφέρεια Ηπείρου σημείωσε μείωση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά -78% (από 1,7 εκατ. το 2019 σε 372 χιλ. το 2020). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν μείωση κατά -93% (από 1,4 εκατ. το 2019 σε 96 χιλ. το 2020) και οι ημεδαποί μείωση κατά -13% (από 318 χιλ. το 2019 σε 276 χιλ. το 2020). Το 2020, η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσώπευε το 5% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

5.6 ΑΦΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΜΠΙΝΓΚ, 2015-2020

5.6.1 Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι αφίξεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2015-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +39% (από 342 χιλ. το 2015 σε 476 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση: Κεντρική Μακεδονία (+38%, από 98 χιλ. το 2015 σε 135 χιλ. το 2019), Πελοπόννησο (+37%, από 65 χιλ. το 2015 σε 88 χιλ. το 2019), Νότιο Αιγαίο (+37%, από 42 χιλ. το 2015 σε 58 χιλ. το 2019), Θεσσαλία (+50%, από 19 χιλ. το 2015 σε 29 χιλ. το 2019), Στερεά Ελλάδα (+5%, από 21 χιλ. το 2015 σε 22 χιλ. το 2019), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+58%, από 22 χιλ. το 2015 σε 34 χιλ. το 2019), Ιόνια Νησιά (+62%, από 16 χιλ. το 2015 σε 26 χιλ. το 2019), Δυτική Ελλάδα (+39%, από 23 χιλ. το 2015 σε 32 χιλ. το 2019), Ήπειρο (+87%, από 12 χιλ. το 2015 σε 22 χιλ. το 2019), Κρήτη (+17%, από 12 χιλ. το 2015 σε 14 χιλ. το 2019), Αττική (+8%, από 13 χιλ. το 2015 σε 14 χιλ. το 2019) και Βόρειο Αιγαίο (από 0 αφίξεις το 2015 σε 791 αφίξεις το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι αφίξεις σε κάμπινγκ της Ελλάδας (αλλοδαπών και ημεδαπών) σημείωσαν μείωση κατά -56% (από 476 χιλ. το 2019 σε 208 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση: Κεντρική Μακεδονία (-44%, από 135 χιλ. το 2019 σε 76 χιλ. το 2020), Πελοπόννησο (-50%, από 88 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2020), Νότιο Αιγαίο (-61%, από 58 χιλ. το 2019 σε 23 χιλ. το 2020), Θεσσαλία (-55%, από 29 χιλ. το 2019 σε 13 χιλ. το 2020), Στερεά Ελλάδα (-47%, από 22 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-66%, από 34 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2020), Ιόνια Νησιά (-70%, από 26 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2020), Δυτική Ελλάδα (-79%, από 32 χιλ. το 2019 σε 7 χιλ. το 2020), Ήπειρο (-73%, από 22 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2020), Κρήτη (-59%, από 14 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2020), Αττική (-86%, από 14 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2020) και Βόρειο Αιγαίο (-32%, από 791 αφίξεις το 2019 σε 539 αφίξεις το 2020).

Πίνακας 71: Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015- 2019	%Δ 2019- 2020
Κεντρικής Μακεδονίας	98.068	135.377	75.893	38%	-44%
Πελοποννήσου	64.631	88.410	44.600	37%	-50%
Νοτίου Αιγαίου	42.401	58.152	22.936	37%	-61%
Θεσσαλίας	19.477	29.276	13.191	50%	-55%
Στερεάς Ελλάδας	20.644	21.616	11.563	5%	-47%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	21.506	34.058	11.530	58%	-66%
Ιονίων Νήσων	15.784	25.622	7.614	62%	-70%
Δυτικής Ελλάδας	23.165	32.208	6.907	39%	-79%
Ηπείρου	**11.761**	**22.027**	**5.951**	**87%**	**-73%**
Κρήτης	12.312	14.345	5.849	17%	-59%
Αττικής	12.729	13.786	1.899	8%	-86%
Βορείου Αιγαίου	0	791	539		-32%
Ελλάδα	**342.478**	**475.668**	**208.472**	**39%**	**-56%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος αφίξεων καταγράφεται στα κάμπινγκ των Περιφερειών της Κεντρικής Μακεδονίας (36%), της Πελοποννήσου (21%) και του Νοτίου Αιγαίου (11%). Δηλαδή οι 3 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2020 το 69% των συνολικών αφίξεων σε κάμπινγκ.

Διάγραμμα 80: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε κάμπινγκ ανά Περιφέρεια, 2020

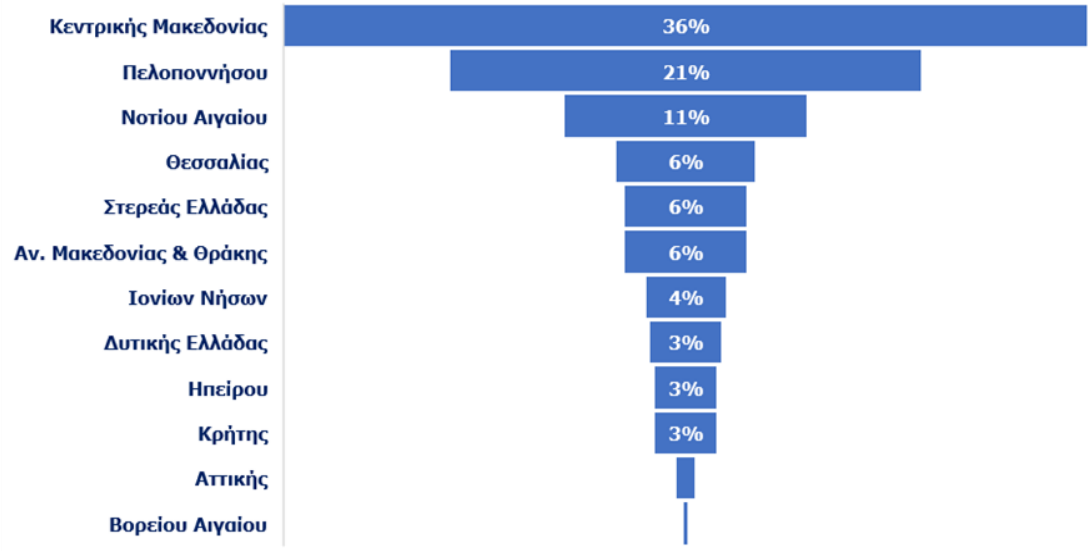

5.6.2 Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Ενότητα

Η Περιφέρεια Ηπείρου την περίοδο 2015-2019 σημείωσε αύξηση αφίξεων σε κάμπινγκ κατά +87% (από 12 χιλ. το 2015 σε 22 χιλ. το 2019). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε κάμπινγκ της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +100% (από 8 χιλ. το 2015 σε 17 χιλ. το 2019) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +57% (από 4 χιλ. το 2015 σε 6 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν θετική ποσοστιαία μεταβολή: Πρέβεζα (+103%, από 6 χιλ. το 2015 σε 11 χιλ. το 2019), Θεσπρωτία (+44%, από 4 χιλ. το 2015 σε 6 χιλ. το 2019) και Ιωάννινα (+132%, από 2 χιλ. το 2015 σε 5 χιλ. το 2019). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2019 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους αφίξεων σε κάμπινγκ της Περιφέρειας ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (75% έναντι 25%).

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσώπευε το 2020 το 3% των συνολικών αφίξεων σε κάμπινγκ, σημειώνοντας μείωση κατά -73% σε σύγκριση με το 2019 (από 22 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2020). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε κάμπινγκ της Περιφέρειας σημείωσαν μείωση κατά -88% (από 17 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2020) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -27% (από 6 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Πρέβεζα (-70%, από 11 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2020), Θεσπρωτία (-65%, από 6 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2020) και Ιωάννινα (-91%, από 5 χιλ. το 2019 σε 436 αφίξεις το 2020). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2020 το μερίδιο των ημεδαπών σε όρους αφίξεων σε κάμπινγκ της Περιφέρειας ήταν υψηλότερο των αλλοδαπών (68% έναντι 32%).

Πίνακας 72: Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020

Ενότητα		2015	2019	2020	%Δ 2015- 2019	%Δ 2019-2020
Πρέβεζας	Αλλοδαποί	3.199	7.051	1.011	120%	-86%
	Ημεδαποί	2.363	4.254	2.396	80%	-44%
Θεσπρωτίας	Αλλοδαποί	3.103	4.848	567	56%	-88%
	Ημεδαποί	1.072	1.171	1.541	9%	32%
Ιωαννίνων	Αλλοδαποί	1.947	4.608	337	137%	-93%
	Ημεδαποί	77	95	99	23%	4%
Σύνολο	**Αλλοδαποί**	**8.249**	**16.507**	**1.915**	**100%**	**-88%**
	Ημεδαποί	**3.512**	**5.520**	**4.036**	**57%**	**-27%**
Σύνολο Περιφέρειας		**11.761**	**22.027**	**5.951**	**87%**	**-73%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, η Ενότητα Πρέβεζας καταγράφει το υψηλότερο μερίδιο με 57% και ακολουθούν οι Ενότητες Θεσπρωτίας (35%) και Ιωαννίνων (7%).

Διάγραμμα 81: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

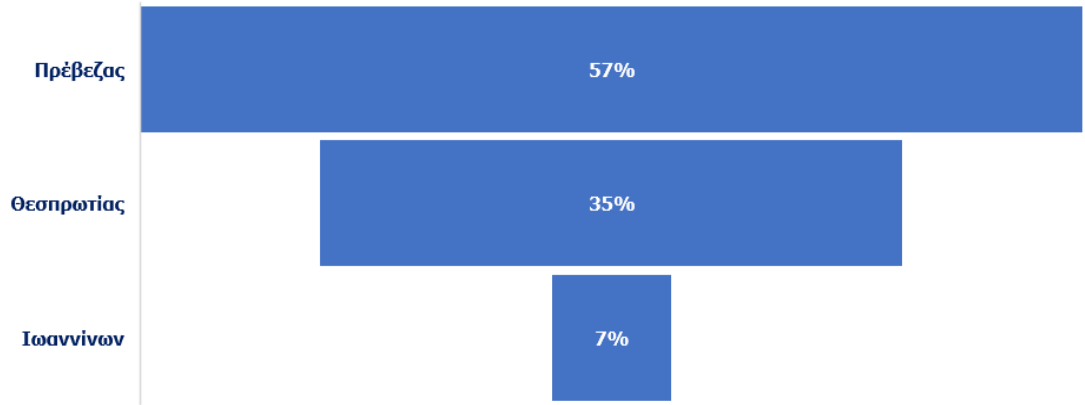

5.6.3 Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2015-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +35% (από 1,6 εκατ. το 2015 σε 2,1 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Αττικής (-18%, από 38 χιλ. το 2015 σε 31 χιλ. το 2019). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Κεντρική Μακεδονία (+35%, από 640 χιλ. το 2015 σε 865 χιλ. το 2019), Πελοπόννησο (+25%, από 261 χιλ. το 2015 σε 327 χιλ. το 2019), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+54%, από 107 χιλ. το 2015 σε 165 χιλ. το 2019), Νότιο Αιγαίο (+39%, από 139 χιλ. το 2015 σε 193 χιλ. το 2019), Στερεά Ελλάδα (+15%, από 62 χιλ. το 2015 σε 71 χιλ. το 2019), Θεσσαλία (+86%, από 55 χιλ. το 2015 σε 101 χιλ. το 2019), Ιόνια Νησιά (+67%, από 76 χιλ. το 2015 σε 127 χιλ. το 2019), Ήπειρο (+48%, από 51 χιλ. το 2015 σε 75 χιλ. το 2019), Δυτική Ελλάδα (+22%, από 89 χιλ. το 2015 σε 108 χιλ. το 2019), Κρήτη (+1%, από 44 χιλ. το 2015 σε 44 χιλ. το 2019) και Βόρειο Αιγαίο (από 0 διανυκτερεύσεις το 2015 σε 2 χιλ. το 2019).

Την περίοδο 2019-2020, οι διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ της Ελλάδας (αλλοδαπών και ημεδαπών) σημείωσαν μείωση κατά -57% (από 2,1 εκατ. το 2019 σε 899 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση: Κεντρική Μακεδονία (-54%, από 865 χιλ. το 2019 σε 394 χιλ. το 2020), Πελοπόννησο (-46%, από 327 χιλ. το 2019 σε 175 χιλ. το 2020), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-58%, από 165 χιλ. το 2019 σε 69 χιλ. το 2020), Νότιο Αιγαίο (-71%, από 193 χιλ. το 2019 σε 56 χιλ. το 2020), Στερεά Ελλάδα (-32%, από 71 χιλ. το 2019 σε 48 χιλ. το 2020), Θεσσαλία (-53%, από 101 χιλ. το 2019 σε 48 χιλ. το 2020), Ιόνια Νησιά (-67%, από 127 χιλ. το 2019 σε 41 χιλ. το 2020), Ήπειρο (-67%, από 75 χιλ. το 2019 σε 25 χιλ. το 2020), Δυτική Ελλάδα (-80%, από 108 χιλ. το 2019 σε 22 χιλ. το 2020), Κρήτη (-64%, από 44 χιλ. το 2019 σε 16 χιλ. το 2020), Αττική (-88%, από 31 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2020) και Βόρειο Αιγαίο (-39%, από 2 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2020).

Πίνακας 73: Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Κεντρικής Μακεδονίας	639.861	864.520	393.565	35%	-54%
Πελοποννήσου	260.827	327.337	175.380	25%	-46%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	106.785	164.664	69.008	54%	-58%
Νοτίου Αιγαίου	138.946	192.891	56.224	39%	-71%
Στερεάς Ελλάδας	61.701	70.681	48.293	15%	-32%
Θεσσαλίας	54.501	101.474	47.652	86%	-53%
Ιονίων Νήσων	76.471	127.343	41.392	67%	-67%
Ηπείρου	**50.850**	**75.119**	**24.526**	**48%**	**-67%**
Δυτικής Ελλάδας	88.571	108.484	22.118	22%	-80%
Κρήτης	43.984	44.344	15.974	1%	-64%
Αττικής	37.732	31.049	3.763	-18%	-88%
Βορείου Αιγαίου	0	2.017	1.222		-39%
Ελλάδα	**1.560.229**	**2.109.923**	**899.117**	**35%**	**-57%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος διανυκτερεύσεων καταγράφεται στα κάμπινγκ των Περιφερειών της Κεντρικής Μακεδονίας (44%) και της Πελοποννήσου (20%). Δηλαδή οι 2 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2020 το 63% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ της χώρας.

Διάγραμμα 82: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ ανά Περιφέρεια, 2020

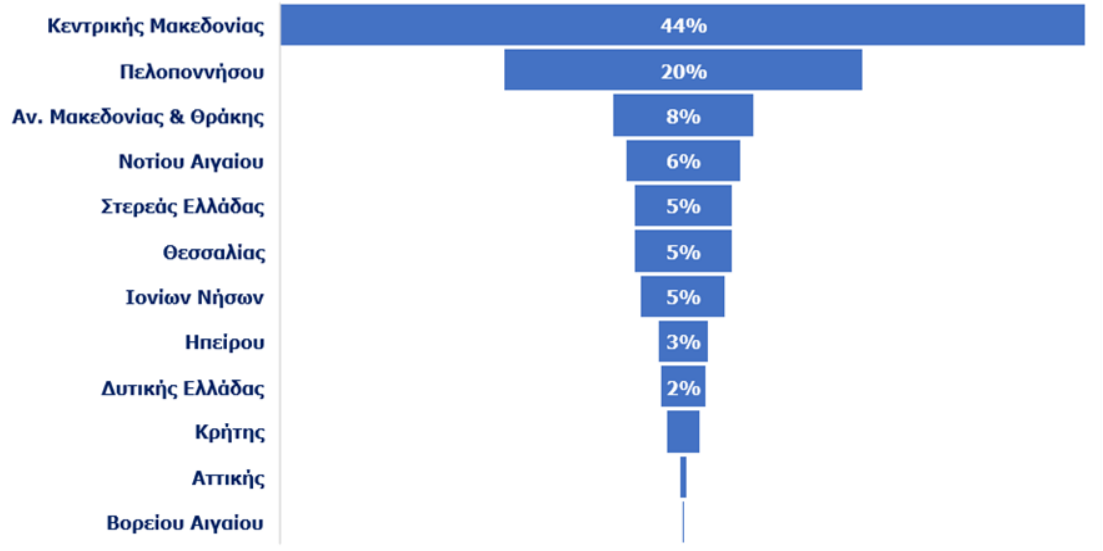

5.6.4 Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Ενότητα

Η Περιφέρεια Ηπείρου την περίοδο 2015-2019 σημείωσε αύξηση διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ κατά +48% (από 51 χιλ. το 2015 σε 75 χιλ. το 2019). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε κάμπινγκ της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +98% (από 27 χιλ. το 2015 σε 53 χιλ. το 2019) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -8% (από 24 χιλ. το 2015 σε 22 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν θετική ποσοστιαία μεταβολή: Πρέβεζα (+72%, από 23 χιλ. το 2015 σε 39 χιλ. το 2019), Θεσπρωτία (+16%, από 25 χιλ. το 2015 σε 29 χιλ. το 2019) και Ιωάννινα (+125%, από 3 χιλ. το 2015 σε 7 χιλ. το 2019). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2019 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ της Περιφέρειας ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (71% έναντι 29%).

Η Περιφέρεια Ηπείρου αντιπροσώπευε το 2020 το 3% των διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ, σημειώνοντας μείωση κατά -67% σε σύγκριση με το 2019 (από 75 χιλ. το 2019 σε 25 χιλ. το 2020). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε κάμπινγκ της Περιφέρειας σημείωσαν μείωση κατά -88% (από 53 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2020) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -18% (από 22 χιλ. το 2019 σε 18 χιλ. το 2020). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Πρέβεζα (-58%, από 39 χιλ. το 2019 σε 16 χιλ. το 2020), Θεσπρωτία (-74%, από 29 χιλ. το 2019 σε 7 χιλ. το 2020) και Ιωάννινα (-91%, από 7 χιλ. το 2019 σε 655 διανυκτερεύσεις το 2020). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2020 το μερίδιο των ημεδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ της Περιφέρειας ήταν υψηλότερο των αλλοδαπών (74% έναντι 26%).

Πίνακας 74: Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020

Ενότητα		2015	2019	2020	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2020
Πρέβεζας	Αλλοδαποί	9.811	21.725	3.510	121%	-84%
	Ημεδαποί	12.966	17.422	12.917	34%	-26%
Θεσπρωτίας	Αλλοδαποί	14.388	24.683	2.465	72%	-90%
	Ημεδαποί	10.561	4.250	4.979	-60%	17%
Ιωαννίνων	Αλλοδαποί	2.704	6.775	523	151%	-92%
	Ημεδαποί	420	264	132	-37%	-50%
Σύνολο	**Αλλοδαποί**	**26.903**	**53.183**	**6.498**	**98%**	**-88%**
	Ημεδαποί	**23.947**	**21.936**	**18.028**	**-8%**	**-18%**
Σύνολο Περιφέρειας		**50.850**	**75.119**	**24.526**	**48%**	**-67%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, η Ενότητα Πρέβεζας καταγράφει το υψηλότερο μερίδιο με 67% και ακολουθούν οι Ενότητες Θεσπρωτίας (30%) και Ιωαννίνων (3%).

Διάγραμμα 83: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Ηπείρου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2020

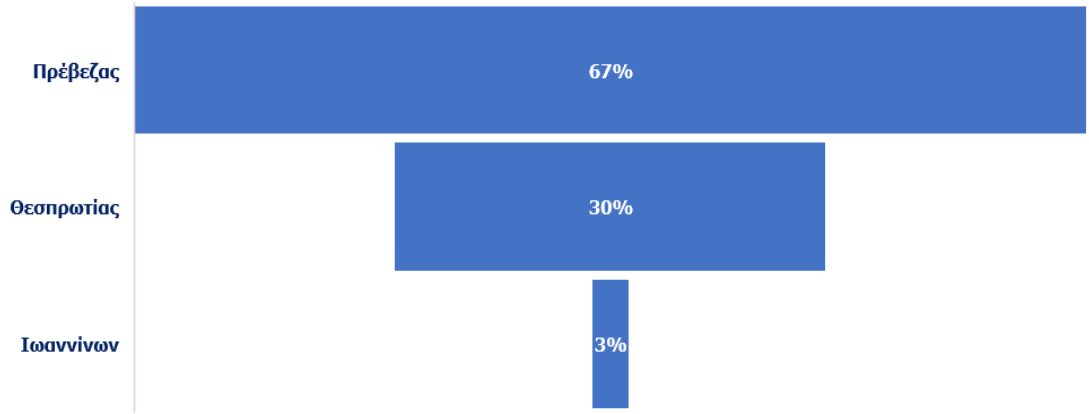

6 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ

6.1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ, 2019

Η ανάλυση των οικονομικών δεικτών απόδοσης βασίζεται σε στοιχεία ισολογισμών 2.333 εταιρειών, για τις οποίες βρέθηκε ισολογισμός για το 2019, οι οποίες ταυτοποιήθηκαν με τα 2.479 ξενοδοχεία[13] τα οποία τους ανήκουν και τα οποία διαθέτουν 172.349 δωμάτια στις κατηγορίες 2*, 3*, 4* και 5*. Με τον τρόπο αυτό κατέστη δυνατό να αναλυθούν όχι μόνο χρηματοοικονομικοί αλλά και λειτουργικοί δείκτες ανά κατηγορία και ανά προορισμό[14].

Το δείγμα αντιπροσωπεύει το 50% των μονάδων και το 56% των δωματίων των 5* ξενοδοχείων, το 37% των μονάδων και το 47% των δωματίων των 4* ξενοδοχείων, το 29% των μονάδων και το 40% των δωματίων των 3* ξενοδοχείων και το 21% των μονάδων και το 27% των δωματίων των 2* ξενοδοχείων.

Για τις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου, Δυτικής Ελλάδας και Δυτικής Μακεδονίας για τα ξενοδοχεία 5* και Δυτικής Μακεδονίας για τα ξενοδοχεία 4*, δεν υπήρχε επαρκές δείγμα για την ανάλυση των ισολογισμών των ξενοδοχείων που ευρίσκονται σε αυτές. Στις περιπτώσεις αυτές προβήκαμε μόνο σε εκτίμηση του Κύκλου Εργασιών τους, ενώ τα μεγέθη ΚΠΦΤΑ[15], ΚΠΦ[16], Καθαρά Πάγια, Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια δεν εκτιμήθηκαν. Εκτιμούμε όμως ότι λόγω του μικρού αριθμού δωματίων στις εν λόγω Περιφέρειες, η παράλειψή τους δεν αλλοιώνει ουσιωδώς την εκτίμηση των συνολικών μεγεθών που προαναφέρθηκαν, ανά κατηγορία.

[13] Λόγω μη δημοσίευσης πλέον των στοιχείων του ΜΗΤΕ, η ταυτοποίηση των ξενοδοχείων έγινε αποκλειστικά και μόνο από την βάση του ΞΕΕ, ενώ την προηγούμενη χρονιά (2018) στα στοιχεία συμπεριλαμβάνονταν και τα στοιχεία του ΜΗΤΕ.

[14] Για αναλυτική μεθοδολογία βλ. σελ. 8 και 9 αντίστοιχης μελέτης με στοιχεία 2015.

[15] Κέρδη Προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων.

[16] Κέρδη Προ Φόρων

6.1.1 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Ελλάδα

Πίνακας 75: Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Ελλάδα, 2019

Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Ελλάδα, 2019				
Κατηγορία	**5***	**4***	**3***	**2***
Δωμάτια	89.680	120.542	100.622	97.431
Κύκλος Εργασιών	3.262.069.431	2.190.935.667	1.004.047.195	643.495.812
ΚΠΦΤΑ	860.061.739	504.952.894	203.829.326	126.035.652
ως % του Κύκλου Εργασιών	26%	23%	20%	20%
ΚΠΦ	-22.888.646	170.938.533	63.408.779	32.535.258
ως % του Κύκλου Εργασιών	-1%	8%	6%	5%
Καθαρά Πάγια	2.201.335.531	1.018.595.403	358.973.582	157.788.663
Ίδια Κεφάλαια	5.993.544.916	3.815.983.412	2.136.588.898	1.761.742.699
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	5.551.773.761	1.593.275.697	634.837.964	288.649.974
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Ίδια Κεφάλαια	0,9	0,4	0,3	0,2
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/ΚΠΦΤΑ	6,5	3,2	3,1	2,3

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του 2019:

- Υπάρχει μια αρκετά ισομερής κατανομή δωματίων στα ξενοδοχεία 5*, 4*, 3* και 2*
- Ο κύκλος εργασιών των ξενοδοχείων 2*, 3*, 4* και 5* υπερβαίνει τα € 7,0 δισ. αθροιστικά ενώ τα συνολικά επενδεδυμένα Ίδια Κεφάλαια υπερβαίνουν τα € 13,7 δισ. και ο Μακροπρόθεσμος Δανεισμός τα € 8,0 δισ. Η αξία των Παγίων μετά τις Αποσβέσεις (Καθαρά Πάγια) ανέρχεται σε € 3,7 δισ. περίπου.
- Αν και τα ξενοδοχεία 5* έχουν μικρότερο συνολικό αριθμό δωματίων από τα ξενοδοχεία 2*, 3* και 4*, έχουν σημαντικά μεγαλύτερη οικονομική σημασία με όρους Κύκλου Εργασιών, Κερδοφορίας (ΚΠΦΤΑ), Επενδεδυμένων Παγίων και Επενδεδυμένων Κεφαλαίων, τόσο Ιδίων όσο και Δανείων.
- Τα 5* ξενοδοχεία, έχουν επίσης καλύτερο δείκτη κερδοφορίας ΚΠΦΤΑ ενώ τα ΚΠΦ είναι αρνητικά, σε αντίθεση με τις υπόλοιπες κατηγορίες. Συγκεκριμένα, ο δείκτης κερδοφορίας ΚΠΦΤΑ για τα 5* ξενοδοχεία κρίνεται ως πολύ ικανοποιητικός ενώ ο δείκτης ΚΠΦ είναι αρνητικός ενώ για τις υπόλοιπες κατηγορίες 4*, 3* και 2* οι δείκτες ΚΠΦΤΑ και ΚΠΦ κρίνονται ως ικανοποιητικοί, με εξαίρεση τα ΚΠΦ για τα 2* που κρίνεται ως χαμηλός.
- Τέλος, η χρηματοοικονομική επάρκεια (βάσει των δεικτών Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ) κρίνεται ως υγιής για τις κατηγορίες 2*, 3* και 4* ενώ για την κατηγορία 5* αυτό ισχύει μόνο για τον πρώτο δείκτη (Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς Ίδια

Κεφάλαια), ενώ ο δεύτερος δείκτης (Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ) κρίνεται ως υψηλός.

Πίνακας 76: Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Ελλάδα, 2019

Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Ελλάδα, 2019				
Κατηγορία	**5***	**4***	**3***	**2***
Κύκλος Εργασιών/Δωμάτιο	36.375	18.176	9.978	6.605
Καθαρά Πάγια/Δωμάτιο	24.547	8.450	3.568	1.619
Ίδια Κεφάλαια/Δωμάτιο	66.833	31.657	21.234	18.082
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Δωμάτιο	61.906	13.218	6.309	2.963

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με τον πίνακα 76, προκύπτει ότι, ανά Δωμάτιο, τόσο ο Κύκλος Εργασιών όσο και τα επενδεδυμένα Πάγια, τα Ίδια Κεφάλαια και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια είναι σημαντικά υψηλότερα όσο υψηλότερη είναι η κατηγορία του ξενοδοχείου.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης ότι ενώ ο Κύκλος Εργασιών ανά Δωμάτιο στα ξενοδοχεία 5* είναι περίπου διπλάσιος από αυτόν των 4* (που με τη σειρά τους είναι περίπου διπλάσιος αυτού των 3* και περίπου τριπλάσιος αυτού των 2*), τα επενδεδυμένα Κεφάλαια και Πάγια ανά Δωμάτιο είναι υπερδιπλάσια στα ξενοδοχεία 5* σε σχέση με τα αντίστοιχα 4*. Δηλαδή η απόδοση, με όρους Κύκλου Εργασιών ανά Δωμάτιο σε σχέση με τα επενδεδυμένα Κεφάλαια και Πάγια ανά Δωμάτιο στα ξενοδοχεία 5* υπολείπεται αυτής των ξενοδοχείων 4*. Η εικόνα αυτή συνάδει και με την εικόνα στους δείκτες χρηματοοικονομικής επάρκειας του Πίνακα 75.

6.1.2 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Ηπείρου

Η ανάλυση των οικονομικών δεικτών απόδοσης στην Περιφέρεια Ηπείρου βασίζεται στην ταυτοποίηση 66 ξενοδοχείων τα οποία διαθέτουν 2.491 δωμάτια στις κατηγορίες 5*, 4*, 3* και 2*.

Το δείγμα αντιπροσωπεύει το 36% των μονάδων και το 37% των δωματίων των 5* ξενοδοχείων, το 25% των μονάδων και το 37% των δωματίων των 4* ξενοδοχείων, το 13% των μονάδων και το 28% των δωματίων των 3* ξενοδοχείων και το 10% των μονάδων και το 19% των δωματίων των 2* ξενοδοχείων.

Πίνακας 77: Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2019

Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2019				
Κατηγορία	**5***	**4***	**3***	**2***
Δωμάτια	1.052	2.096	3.237	2.189
Κύκλος Εργασιών	22.827.243	54.119.121	23.313.472	10.479.771
ΚΠΦΤΑ	6.445.086	15.577.929	4.441.332	2.039.536
ως % του Κύκλου Εργασιών	28%	29%	19%	19%
ΚΠΦ	719.391	5.049.930	-834.451	909.814
ως % του Κύκλου Εργασιών	3%	9%	-4%	9%
Καθαρά Πάγια	6.425.619	2.205.714	16.967.613	0
Ίδια Κεφάλαια	57.264.971	112.326.814	66.869.814	36.030.519
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	31.858.827	35.579.442	13.767.441	7.913.869
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Ίδια Κεφάλαια	0,6	0,3	0,2	0,2
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/ΚΠΦΤΑ	4,9	2,3	3,1	3,9

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του 2019:

- Ο κύκλος εργασιών των ξενοδοχείων 2*, 3*, 4* και 5* ανέρχεται σε € 111 εκατ. περίπου ενώ τα συνολικά επενδεδυμένα Ίδια Κεφάλαια υπερβαίνουν τα € 272 εκατ. και ο Μακροπρόθεσμος Δανεισμός τα € 89 εκατ. Η αξία των Παγίων μετά τις Αποσβέσεις (Καθαρά Πάγια) ανέρχεται σε € 26 εκατ. περίπου.
- Τα ξενοδοχεία 4* έχουν σημαντικά μεγαλύτερο Κύκλο Εργασιών, Κερδοφορία (ΚΠΦΤΑ και ΚΠΦ), Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια ενώ τα ξενοδοχεία 3* υψηλότερα Καθαρά Πάγια. Αναφορικά με τους δείκτες Κερδοφορίας (ΚΠΦΤΑ και ΚΠΦ), όλες οι κατηγορίες ξενοδοχείων

καταγράφουν θετικό πρόσημο, με εξαίρεση τα ΚΠΦ για τα 3* ξενοδοχεία που είναι αρνητικός.

- Ο δείκτης ΚΠΦΤΑ ως ποσοστό του Κύκλου Εργασιών των ξενοδοχείων 5* και 4* κρίνεται ως πολύ ικανοποιητικός ενώ των 3* και 2* ως χαμηλός. Παράλληλα, ο δείκτης ΚΠΦ ως ποσοστό του Κύκλου Εργασιών των ξενοδοχείων 4* και 2* κρίνεται ως ικανοποιητικός, των 5* ως χαμηλός ενώ των 3* είναι αρνητικός.
- Τέλος, οι δείκτες Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ κρίνονται ως υγιείς σε όλες τις κατηγορίες ξενοδοχείων.

Πίνακας 78: Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2019

Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Περιφέρεια Ηπείρου, 2019				
Κατηγορία	**5***	**4***	**3***	**2***
Κύκλος Εργασιών/Δωμάτιο	21.699	25.820	7.202	4.787
Καθαρά Πάγια/Δωμάτιο	6.108	1.052	5.242	0
Ίδια Κεφάλαια/Δωμάτιο	54.434	53.591	20.658	16.460
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Δωμάτιο	30.284	16.975	4.253	3.615

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με τον πίνακα 78, προκύπτει ότι, ανά Δωμάτιο, τόσο ο Κύκλος Εργασιών όσο και τα Καθαρά Πάγια, τα Ίδια Κεφάλαια και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια είναι σημαντικά υψηλότερα όσο υψηλότερη είναι η κατηγορία του ξενοδοχείου. Εξαίρεση αποτελούν ο Κύκλος Εργασιών για τα 4* ξενοδοχεία όπου βρίσκονται υψηλότερα από τα αντίστοιχα των 5* ξενοδοχείων και τα Καθαρά Πάγια για τα 3* ξενοδοχεία όπου βρίσκονται υψηλότερα από τα αντίστοιχα των 4* ξενοδοχείων.

Συγκριτικά με τους αντίστοιχους δείκτες για το σύνολο της χώρας για τις κατηγορίες 2*, 3*, 4* και 5* (βλ. Πίνακα 76) παρατηρούμε ότι στην Περιφέρεια Ηπείρου:

- τα 5* ξενοδοχεία έχουν χαμηλότερες τιμές σε όλους τους δείκτες,
- τα 4* έχουν χαμηλότερες τιμές στα Καθαρά Πάγια ανά Δωμάτιο ενώ έχουν υψηλότερες τιμές στον Κύκλο Εργασιών ανά Δωμάτιο, στα Ίδια Κεφάλαια ανά Δωμάτιο και στα Μακροπρόθεσμα Δάνεια ανά Δωμάτιο,
- τα 3* έχουν χαμηλότερες τιμές στον Κύκλο Εργασιών ανά Δωμάτιο, στα Ίδια Κεφάλαια ανά Δωμάτιο και στα Μακροπρόθεσμα Δάνεια ανά Δωμάτιο και υψηλότερη τιμή στα Καθαρά Πάγια ανά Δωμάτιο και

- τα 2* έχουν χαμηλότερες τιμές στον Κύκλο Εργασιών ανά Δωμάτιο, στα Καθαρά Πάγια ανά Δωμάτιο και στα Ίδια Κεφάλαια ανά Δωμάτιο και υψηλότερη τιμή στα Μακροπρόθεσμα Δάνεια ανά Δωμάτιο.

7 ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα ενότητα περιλαμβάνει την συνοπτική καταγραφή επιλεγμένων **βασικών στρατηγικών κατευθύνσεων και προβλέψεων που έχουν άμεση σχέση με την τουριστική ανάπτυξη,** όπως έχουν θεσμοθετηθεί και προωθούνται στο πλαίσιο του **Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου (ΠΧΠ)** για την Περιφέρεια Ηπείρου (βλ. ΦΕΚ 286 ΑΑΠ/28.11.2018).

Τα **ΠΧΠ** θεσμοθετούνται με Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από δημόσια διαβούλευση. **Αποτελούν τα βασικά εργαλεία άσκησης χωροταξικού σχεδιασμού αλλά και αναπτυξιακής πολιτικής σε Περιφερειακό επίπεδο**, παρέχοντας κατευθύνσεις για την χωρική οργάνωση και την ανάπτυξη των Περιφερειών της Χώρας και δίνοντας στρατηγικές κατευθύνσεις στα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού που έχουν ρυθμιστικό χαρακτήρα.

Στις επόμενες ενότητες περιγράφονται στρατηγικές κατευθύνσεις που έχουν σχέση με:

- **πρότυπα χωρικής οργάνωσης, αναπτυξιακούς πόλους και άξονες, κόμβους και πύλες μεταφορών** καθώς και με
- ειδικές **πρόνοιες και κατευθύνσεις** σε ότι αφορά στην **τουριστική ανάπτυξη ανά χωρική/ γεωγραφική ενότητες, θεματικές μορφές τουρισμού και ειδικές κατηγορίες του χώρου** (πχ. παράκτιος και νησιωτικός χώρος, ορεινός χώρος, κλπ.) καθώς και **όρους δόμησης** (πχ. αρτιότητες, επιτρεπόμενες χρήσεις, πυκνότητα κλινών).

Πρακτικά, οι πρόνοιες και οι κατευθύνσεις αυτές λαμβάνουν υπόψη μία σειρά επιτελικών σχεδίων και προγραμμάτων όπως Εθνικές Πολιτικές (πχ. Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης, ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων), τα οικεία Περιφερειακά και Τομεακά (πχ. υποδομές μεταφορών, περιβάλλον και αειφόρος ανάπτυξη) Επιχειρησιακά Προγράμματα, αλλά και τις επηρεάζουν. Παράλληλα **έχουν άμεση και στενή σχέση τόσο με τον σχεδιασμό του χώρου ρυθμιστικού χαρακτήρα** (πχ. πολεοδομικά σχέδια) όσο και **με τον σχεδιασμό και την υλοποίηση δημόσιων και ιδιωτικών έργων** (πχ. μέσω της διαδικασίας της χωροθέτησης και της περιβαλλοντικής αδειοδότησης) στους τομείς – μεταξύ άλλων – των μεταφορών, των υποδομών και του τουρισμού.

Γενικά

Προβλέπεται πύκνωση του μεταφορικού δικτύου εθνικής κλίμακας μέσα από την ολοκλήρωση μεταφορικών υποδομών, πολλές από τις οποίες είτε περιλαμβάνουν το γεωγραφικό χώρο της Ηπείρου (λιμένας Ηγουμενίτσας, Δυτικός Άξονας, άξονας Ιωάννινα - Κακκαβιά, αναβάθμιση οδικής σύνδεσης Άρτας - Τρικάλων, σιδηροδρομική σύνδεση Ηγουμενίτσα - Ιωάννινα – Καλαμπάκα, σιδηροδρομική σύνδεση Ιωάννινα - Αντίρριο) είτε ανήκουν σε άλλες περιφέρειες.

Όσον αφορά στον τουρισμό, όπου τα **Ιωάννινα** κατέχουν κυρίαρχη θέση, τάση συγκέντρωσης ξενοδοχειακών κλινών υπάρχει στην **παράκτια ζώνη Πρέβεζας - Θεσπρωτίας**, ενώ στην ενδοχώρα το **Μέτσοβο** αλλά και η ζώνη των **Ζαγοροχωρίων** φαίνονται να εμφανίζουν μια αξιόλογη δυναμική.

Η κατάργηση του Ειδικού Πλαισίου για τον Τουρισμό δημιουργεί την αναγκαιότητα ενίσχυσης των κατευθύνσεων και ρυθμίσεων του παρόντος σε σχέση με την οργάνωση τουριστικών δραστηριοτήτων προκειμένου να αποτραπεί η διάχυτη, μη οργανωμένη ανάπτυξή τους και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

Ιδιαίτερη σημασία έχει **το φυσικό περιβάλλον** στο οποίο περιλαμβάνονται υψηλής ποιότητας **οικοτουριστικοί φυσικοί πόροι**.

Χωροταξική ένταξη της Ηπείρου στα ευρύτερα χωρικά σύνολα

Η Εγνατία Οδός συντείνει στη διευκόλυνση της διαπεριφερειακής και διακρατικής κινητικότητας με προορισμό την Ήπειρο και τα Ιόνια νησιά, κυρίως με σκοπό τον τουρισμό. Μέσα από τη λειτουργία της αναδείχθηκαν δυνατότητες αξιοποίησης τουριστικών πόρων της Περιφέρειας όχι μόνο στο παράκτιο μέτωπο αλλά και στην ενδοχώρα.

Οι στρατηγικές κατευθύνσεις περιλαμβάνουν:

- διαμόρφωση αξόνων και πόλων διαπεριφερειακής και διεθνούς εμβέλειας μέσα από την αξιοποίηση των υφιστάμενων και προγραμματισμένων μεταφορικών υποδομών
- τη διαμόρφωση ισχυρής τουριστικής ταυτότητας με τη συγκρότηση πολυθεματικών τουριστικών δικτύων.
- την ενίσχυση της δικτύωσης με τους τουριστικούς προορισμούς των νησιών του Βορείου Ιονίου (Κέρκυρα, Παξοί, Λευκάδα).

- την προβολή και κατοχύρωση των προϊόντων του πρωτογενούς τομέα της Ηπείρου και σύνδεσή τους με την τουριστική δραστηριότητα.

Αρχές οργάνωσης του χωρικού προτύπου

Στον **παράκτιο Ιόνιο χώρο** προωθείται η ανάπτυξη του οργανωμένου (μαζικού) τουρισμού με στόχο την ένταξη των προορισμών στη διεθνή τουριστική αγορά, την ανάπτυξη άλλων ειδικών μορφών τουρισμού (yachting, καταδύσεις κ.λπ.).

Η **πεδινή και ημιορεινή ενδοχώρα** θα φιλοξενήσει τον κύριο όγκο των δραστηριοτήτων του πρωτογενούς και του δευτερογενούς τομέα και δευτερευόντως, ορισμένες ειδικές μορφές τουρισμού.

Οι ήπιες τουριστικές δράσεις, στο βαθμό που δεν αλλοιώνουν το τοπίο και παραμένουν συμβατές με τους κανόνες προστασίας του περιβάλλοντος, αποτελούν δραστηριότητες που μπορούν να αναπτυχθούν στον αναξιοποίητο **ορεινό χώρο της Πίνδου**.

Τα **αστικά κέντρα** εκτός από το βασικό κοινωνικό εξοπλισμό και τις εξυπηρετήσεις που φιλοξενούν, θα πρέπει να αποκτήσουν ταυτότητα διακριτή σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Βασικοί άξονες και πόλοι ανάπτυξης

Βασικοί αναπτυξιακοί άξονες:

Παράκτιος Ιόνιος άξονας: Η τουριστική ανάπτυξη περιοχών του παρακτίου μετώπου της Ηπείρου, η γειτνίαση με γνωστούς τουριστικούς προορισμούς του Βόρειου Ιονίου και η ανάπτυξη αντίστοιχων δραστηριοτήτων στα παράλια της Νότιας Αλβανίας, διαμορφώνουν διακριτή αναπτυξιακή ταυτότητα με κατεύθυνση τον τουρισμό. Η περιοχή πρέπει να αντιμετωπίζεται ως σημαντικό τμήμα του παράκτιου και νησιωτικού χώρου Αδριατικής - Ιονίου.

Οροσειρά της Πίνδου: Ένας ακόμα «δυνάμει» άξονας ανάπτυξης που σχετίζεται με τη διαχείριση, προβολή, αξιοποίηση και προστασία του φυσικού πλούτου και του πολιτισμικού κεφαλαίου των ορεινών περιοχών της Ηπείρου.

Πόλοι ανάπτυξης:

- Τα Ιωάννινα, πρωτεύων εθνικός πόλος, αποτελούν το σημαντικότερο αστικό κέντρο της Ηπείρου.

- Ο ρόλος της Ηγουμενίτσας επαναπροσδιορίζεται με την ύπαρξη του λιμανιού και την αναγκαιότητα για την αξιοποίησή του όχι μόνο ως εμπορικού κόμβου αλλά και ως λιμένα υποστήριξης και άλλων δραστηριοτήτων (κρουαζιέρα, πετρέλευση κ.λπ.).
- Η Πρέβεζα αποτελεί τον κύριο πόλο υποστήριξης τουριστικών δραστηριοτήτων στο νότιο τμήμα του παρακτίου μετώπου της Ηπείρου.
- Το Μέτσοβο αποτελεί κύριο πόλο ανάπτυξης της Περιφέρειας. Βασικός προσανατολισμός παραμένει η ενίσχυση της ταυτότητας των προϊόντων της πρωτογενούς παραγωγής και η περαιτέρω σύνδεση του πρωτογενούς τομέα με την τουριστική δραστηριότητα.

Πύλες δικτύου μεταφορών

Η γεωπολιτική θέση της Περιφέρειας υπαγορεύει την αναγνώριση του διεθνούς χαρακτήρα των μεταφορικών πυλών της, ιδιαίτερα του λιμένα της Ηγουμενίτσας και του συνοριακού σταθμού της Κακαβιάς.

Ειδικότερα:

- Ο λιμένας της Ηγουμενίτσας αναγνωρίζεται από το Γενικό Πλαίσιο ως κύρια διεθνής θαλάσσια πύλη της χώρας.
- Το αεροδρόμιο των Ιωαννίνων αποτελεί μια εν δυνάμει διεθνή πύλη της Ηπείρου.

Χωρικός προσδιορισμός βιώσιμων αναπτυξιακών ενοτήτων

Περιοχή Μετσόβου και Τζουμέρκων. Η περιοχή αυτή αποτελεί μια δυναμική περιοχή ανάπτυξης πολιτιστικού και οικολογικού τουρισμού.

Περιοχή Κόνιτσας, Πωγωνίου και Ζαγοροχωρίων. Η περιοχή περιλαμβάνει τα Ζαγοροχώρια που αποτελούν μια από τις πλέον δυναμικές περιοχές ορεινού τουρισμού σε εθνικό επίπεδο.

Παράκτια ζώνη Πρέβεζας και Θεσπρωτίας. Ο τουρισμός αποτελεί δυναμικό και ανερχόμενο κλάδο η προώθησή του οποίου μπορεί να ενισχυθεί σημαντικά μέσω κοινών δράσεων και συνεργασιών.

Δυναμική πεδινή ζώνη πρωτογενούς παραγωγής στους Δ. Αρταίων, Νικολάου Σκουφά, Ζηρού και στο

δυτικό τμήμα του Δ. Πρέβεζας και διασύνδεσή της με το παραλιακό τουριστικό μέτωπο, μέσω της κάλυψης της τουριστικής κατανάλωσης από τοπικά ποιοτικά προϊόντα.

Ημιορεινή και ορεινή περιοχή Δωδώνης – Σουλίου, ορεινή ζώνη με δυνατότητες για προώθηση αγροτουριστικών δραστηριοτήτων.

Χωρική διάρθρωση βασικών δικτύων υποδομής

Η κατασκευή και λειτουργία του Δυτικού Άξονα αποτελεί το σημαντικότερο έργο υποδομής για την Ήπειρο. Οι περιοχές των κόμβων των κλειστών αυτοκινητοδρόμων (Δυτικός Άξονας και Εγνατία) αποκτούν σημαίνοντα ρόλο.

Η ολοκλήρωση των έργων στο λιμένα της Ηγουμενίτσας θα πρέπει να διασφαλίσει τη δυνατότητα εναλλακτικών ρόλων του λιμένα στο μέλλον (λιμάνι κρουαζιέρας, εμπορευματικός λιμένας, λιμένας υποστήριξης αναγκών που θα προκύψουν από πιθανή εξόρυξη υδρογονανθράκων στο χερσαίο χώρο της Ηπείρου ή στο βόρειο Ιόνιο).

Στα έργα πρώτης προτεραιότητας που τοποθετούνται στο μεσοπρόθεσμο σχεδιασμό περιλαμβάνονται:

- Ολοκλήρωση της αναβάθμισης του παράκτιου άξονα Πρέβεζα - Ηγουμενίτσα.
- Βελτίωση της παράκτιας σύνδεσης των τουριστικών προορισμών της ΠΕ Θεσπρωτίας.
- Βελτίωση της προσβασιμότητας σε σημαντικούς αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας.
- Ολοκλήρωση των έργων αναβάθμισης του αεροδρομίου των Ιωαννίνων.
- Ίδρυση και λειτουργία υδατοδρομίων σε Ιωάννινα, Ηγουμενίτσα Πρέβεζα και Μέτσοβο με στόχο τη διασύνδεση με Κέρκυρα, Παξούς, Λευκάδα, Πάτρα και εφόσον δημιουργηθούν αντίστοιχες υποδομές, με τις τουριστικά αναπτυσσόμενες Αλβανικές ακτές.
- Ίδρυση και λειτουργία υποδομών ελλιμενισμού σκαφών στην Ηγουμενίτσα , την περιοχή Συβότων - Πέρδικας , την Πάργα, την περιοχή Λούτσας - Λυγιάς και την Πρέβεζα .

Οι βασικές κατευθύνσεις του ΠΧΠ σχετικά με τις λοιπές τεχνικές υποδομές της Περιφέρειας αφορούν:

- Στην ολοκλήρωση και τον εκσυγχρονισμό των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης των τουριστικών οικισμών του παράκτιου χώρου.
- Στην ολοκλήρωση των έργων του ΠΕΣΔΑ, όπως ισχύει.

Καθορισμός περιοχών για την εφαρμογή ΠΕΧΠ, ΣΟΑΠ και ΕΧΣ

Οι περιοχές στις οποίες απαιτείται κατά προτεραιότητα η ενεργοποίησή τους ως ΠΕΧΠ είναι:

Ο **ορεινός παραμεθόριος χώρος**. Στην περιοχή οι παρεμβάσεις πρέπει να εστιάζουν στην αξιοποίηση των τοπικών αγροτικών – δασικών προϊόντων και στις δυνατότητες ήπιας αγροτουριστικής ανάπτυξης.

Ο ορεινός όγκος της Πίνδου. Ο ορεινός όγκος περιλαμβάνει δύο υποπεριοχές που διαχωρίζονται από την Εγνατία οδό: (α) Την υποπεριοχή της Νότιας Πίνδου. Οι παρεμβάσεις πρέπει να εστιάζουν στην ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας στον τομέα του ορεινού τουρισμού, στη διάχυση της τουριστικής κίνησης από την περιοχή του Μετσόβου με την οργάνωση τουριστικών δικτύων . (β) Την υποπεριοχή της Βόρειας Πίνδου. Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να εστιάσουν και στη διάχυση της τουριστικής ανάπτυξης.

Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ)

Προωθείται η κατάρτιση ΣΟΑΠ για το Μέτσοβο, προκειμένου να προστατευθεί η φυσιογνωμία του οικισμού και να αποτραπούν αρνητικές επιπτώσεις στην τουριστική κίνηση και στην τοπική οικονομία.

Προωθείται ΣΟΑΠ για τον οικισμό της Δωδώνης, ως βασικός οικισμός υποστήριξης της τουριστικής και πολιτισμικής δραστηριότητας με επίκεντρο το αρχαίο θέατρο, στην προοπτική απόδοσης ενός δυναμικού ρόλου στο πλαίσιο της υλοποίησης του δικτύου των αρχαίων θεάτρων της Ηπείρου.

Ειδικά Χωρικά Σχέδια (ΕΧΣ)

Στο παράκτιο μέτωπο της Περιφέρειας και ιδιαίτερα από το Μύτικα μέχρι τη Λούτσα προωθείται η εκπόνηση και θεσμοθέτηση ΕΧΣ με περιεχόμενο την ορθολογική αξιοποίηση των τουριστικών πόρων (αποφυγή μεμονωμένων χωροθετήσεων κατοικίας και παραγωγικών δραστηριοτήτων κα) μέσα από τον έλεγχο των χρήσεων γης και την κατάργηση των παρεκκλίσεων.

Περιοχές ανάπτυξης τουρισμού

Σε ό,τι αφορά την οργάνωση της τουριστικής δραστηριότητας, το ΠΧΠ προωθεί δύο βασικούς στρατηγικούς στόχους:

(α) την αναβάθμιση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος και

(β) τη χωρική, θεματική και χρονική διεύρυνση της τουριστικής δραστηριότητας.

Ως ειδικότερες κατευθύνσεις δίδονται:

- Έλεγχος ανταγωνιστικών χρήσεων (οικιστικοί υποδοχείς παραθεριστικής κατοικίας, εκτός σχεδίου δόμηση κ.λπ.).
- Συγκρότηση τοπικών πολυθεματικών δικτύων, ενίσχυση δράσεων που διευκολύνουν την κινητικότητα των επισκεπτών.
- Βελτίωση τουριστικών υποδομών και μονάδων, αναβάθμιση υφισταμένων, έλεγχος νέων, προσαρμογή στις απαιτήσεις της διεθνούς αγοράς.
- Βελτίωση δημόσιων υποδομών και υπηρεσιών ιδίως αυτών που αφορούν στους επισκέπτες (κοινωφελή δίκτυα, υγεία, απορρίμματα, ΒΙΚΑ, δημοτικές υπηρεσίες πληροφόρησης κ.λπ.). Ένταξη δημόσιων υποδομών, πολιτισμού, αθλητισμού, αναψυχής κ.λπ. στο τουριστικό προϊόν.
- Αναβάθμιση της τοπικής ταυτότητας των παρεχομένων υπηρεσιών (τοπικά σύμφωνα ποιότητας, σύνδεση με την πρωτογενή παραγωγή, αυτοτελής προώθηση μέσω του τουριστικού κυκλώματος).
- Ενίσχυση ειδικών μορφών τουρισμού, με έμφαση στον τουρισμό υπαίθρου (αγροτοτουρισμό, φυσιολατρικό, αθλητικό), πολιτισμικό, γαστριμαργικό, αστικό, συνεδριακό, ιατρικό.
- Σύνδεση με την τουριστική δραστηριότητα γειτονικών προορισμών (Κέρκυρα, Παξοί, Λευκάδα).
- Ενίσχυση των δράσεων διασυνοριακής συνεργασίας, στην κατεύθυνση δημιουργίας ενιαίας αγοράς (παράκτιος χώρος, πολιτισμικές διαδρομές, yachting κ.λπ.).

Χωρική διάρθρωση Τουρισμού

Σε ό,τι αφορά τη χωρική οργάνωση της δραστηριότητας διακρίνονται αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές και περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Το Ιόνιο παράκτιο μέτωπο αποτελεί αναπτυσσόμενη τουριστικά περιοχή και διαθέτει προορισμό ενταγμένο στη διεθνή τουριστική αγορά (Πάργα). Στόχος είναι να αποφευχθεί η αναπαραγωγή ενός προτύπου μαζικής τουριστικής ανάπτυξης και να διαμορφωθεί μια ταυτότητα στηριγμένη στην ποικιλία των πόρων της Ηπείρου, τη διευκόλυνση της κινητικότητας των επισκεπτών, τη σύνδεση με την πρωτογενή παραγωγή και την εξατομικευμένη παροχή υπηρεσιών.

Προωθείται ο εμπλουτισμός του μαζικού - οργανωμένου τουρισμού αφενός μέσω της προστασίας και αναβάθμισης των πόρων που εντάσσονται χωρικά στο παράκτιο μέτωπο και, αφετέρου, της συστηματικής προώθησης τμήματος της τουριστικής ζήτησης στην ενδοχώρα.

Οι αρχαιολογικοί χώροι αποτελούν πόρους οι οποίοι μπορούν να ενταχθούν στο τουριστικό προϊόν του παρακτίου μετώπου και στην ταυτότητα του προορισμού. Ειδικά ο Αρχαιολογικός χώρος και το μουσείο της Νικόπολης μπορεί να λειτουργήσει ως κεντρική πολιτιστική υποδομή σε ένα δίκτυο πολιτιστικών διαδρομών σε περιφερειακή κλίμακα.

Τυχόν ζήτηση για χωροθέτηση οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων ή συνθέτων τουριστικών καταλυμάτων, ή ΠΟΤΑ για μεν τη νότια ενότητα (ΠΕ Πρέβεζας - νότια της Λούτσας) προτείνεται να κατευθυνθεί σε θέσεις ανάντη του άξονα Πρέβεζας– Ηγουμενίτσας, για δε τη βόρεια (βόρεια της Πάργας), προτείνεται είτε ανάντη του άξονα σε όλο του το μήκος, είτε και κατάντη στην περιοχή μεταξύ Πάργας και Πλαταριάς.

Στις θέσεις όπου επιτρέπεται η χωροθέτηση μεγάλων τουριστικών επενδύσεων δεν αποκλείεται και η χωροθέτηση τυπικών μονάδων. Για τις περιοχές εκτός σχεδίου και εκτός ορίου οικισμών προτείνεται η χωροθέτηση μονάδων 4 ή 5 αστέρων, ενώ εντός σχεδίου και εντός ορίου οικισμών είναι αποδεκτές και μονάδες 3 αστέρων.

Τυχόν ζήτηση για μονάδες εξυπηρέτησης εναλλακτικών μορφών τουρισμού (αγροτουρισμός, ιαματικός, κ.λπ.) καλύπτεται σύμφωνα με τις γενικότερες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Η ανάπτυξη υποδομών θαλάσσιου τουρισμού (yachting) κατά μήκος του Ιόνιου παρακτίου μετώπου αποτελεί στοιχείο εμπλουτισμού και αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας. Προτείνεται η δημιουργία δύο αγκυροβολίων (ένα στην περιοχή Πέρδικας – Συβότων και ένα στην περιοχή της Λούτσας - Λυγιάς), μιας μαρίνας στην περιοχή της Ηγουμενίτσας, μιας στην περιοχή της Πάργας και μιας ακόμα στην Πρέβεζα.

Τα λιμάνια της Ηγουμενίτσας και της Πρέβεζας εντάσσονται στις υποδομές υποστήριξης του τουρισμού κρουαζιέρας, στο βαθμό που ολοκληρώνονται οι υποδομές και τα αντίστοιχα τοπικά πολυθεματικά τουριστικά δίκτυα της Περιφέρειας και της ευρύτερης περιοχής.

Τέλος, το Ιόνιο παράκτιο μέτωπο διαθέτει πόρους για την ανάπτυξη αλιευτικού και καταδυτικού τουρισμού. Προτείνεται δυνατότητα ίδρυσης θαλάσσιου πάρκου στην περιοχή Συβότων στο πλαίσιο προώθησης του καταδυτικού τουρισμού την ευρύτερη ζώνη Συβότων – Πλαταριάς.

Περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού:

Ακτές Αμβρακικού Κόλπου και λωρίδα της Σαγιάδας:

Προωθείται ο ήπιος τουρισμός. Η περιοχή του Αμβρακικού Κόλπου δεν ενδείκνυται για την ανάπτυξη υποδομών παρά μόνο εντός των παράκτιων οικισμών του Αμβρακικού. Ακόμα και σ' αυτούς, οι δυνατότητες χωροθέτησης καταλυμάτων είναι περιορισμένες, με βάση το καθεστώς προστασίας του Κόλπου. Η περιοχή απαιτείται να λειτουργήσει κυρίως ως στοιχείο εμπλουτισμού και αναβάθμισης του προϊόντος των γειτονικών προορισμών και ως παράγων διευκόλυνσης της κινητικότητας των επισκεπτών. Ο παράκτιος χώρος βόρεια της Ηγουμενίτσας μέχρι τη λωρίδα της Σαγιάδας προτείνεται ως κατάλληλος για την ανάπτυξη φυσιολατρικού - αλιευτικού - εκπαιδευτικού τουρισμού.

Ορεινός χώρος - Πίνδος:

Τουρισμός υπαίθρου, αγροτοτουρισμός, ορειβατικός, φυσιολατρικός, αθλητικός, πολιτισμικός, εκπαιδευτικός: Ο ορεινός χώρος της Ηπείρου συνιστά ιδανικό πεδίο για τη συγκρότηση «τοπικών πολυθεματικών δικτύων». Βασικές επιδιώξεις: η χωρική διάχυση της τουριστικής δραστηριότητας, η ανάδειξη και προστασία των πόρων και ο θεματικός εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος.

Ο βασικός πόλος του δικτύου και κύριος οικισμός υποστήριξης είναι η πόλη των Ιωαννίνων. Με κέντρο τα Ιωάννινα αναπτύσσονται δύο διακριτοί κλάδοι: Ο βόρειος (Πωγωνοχώρια, Ζαγοροχώρια, Μαστοροχώρια) και ο νότιος (Μέτσοβο, Τζουμέρκα).

Η τουριστική ισχυροποίηση των Ζαγοροχωρίων αλλά και των λοιπών οικισμών του ορεινού χώρου που παρουσιάζουν τουριστική κίνηση πρέπει να στηριχθεί στην ανάδειξη της αυθεντικότητας των πόρων, των προσφερόμενων υπηρεσιών και των εμπειριών των επισκεπτών. Η επέκταση του δικτύου βορειότερα προς τα

Πωγωνοχώρια και τα Μαστοροχώρια συναρτάται από την ανάπτυξη ολοκληρωμένου και αυθεντικού προτύπου αναζωογόνησης των οικισμών. Η Κόνιτσα, θα πρέπει να αναδειχθεί σε πόλο υποστήριξης της τουριστικής δραστηριότητας στο χώρο της Βόρειας Πίνδου.

Το Μέτσοβο αποτελεί πρότυπο τουριστικής ανάπτυξης για όλους τους ορεινούς οικισμούς της Ηπείρου. Το ορεινό οδικό δίκτυο είναι επαρκές για την ανάπτυξη ήπιων τουριστικών δράσεων, χρήζει όμως συστηματικότερης συντήρησης.

Σε ό,τι αφορά το είδος των τουριστικών μονάδων που είναι επιθυμητές για μεν τα καταλύματα η χωροθέτησή τους είναι επιθυμητή εντός των υφισταμένων οικισμών, ενώ μονάδες εστίασης και αναψυχής είναι αποδεκτό να χωροθετούνται και εκτός σχεδίου σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Σε περίπτωση καταλυμάτων ειδικού θεματικού ενδιαφέροντος με ισχυρή χωρική εξάρτηση από συγκεκριμένους πόρους (ιαματικά λουτρά, αγροτουριστικές μονάδες, χιονοδρομικά κέντρα, κλπ.) είναι αποδεκτή η χωροθέτησή τους σε κοντά στους πόρους που αξιοποιούν, υπό την προϋπόθεση ότι η συγκεκριμένη χωροθέτηση δεν απαγορεύεται από άλλα καθεστώτα προστασίας ή ειδικότερες για την περιοχή διατάξεις.

Σύνθετα τουριστικά καταλύματα και επενδύσεις στρατηγικού χαρακτήρα μπορούν να αναπτυχθούν εντός εγκαταλελειμμένων ή φθινόντων οικισμών του ορεινού χώρου.

Μικροί αγροτουριστικοί ξενώνες, είναι δυνατόν να χωροθετούνται εκτός οικισμών υπό την προϋπόθεση της ουσιαστικής αγροτουριστικής τους λειτουργίας (πρωτογενής παραγωγή με δυνατότητες βιωματικής – εμπειρικής αξιοποίησης από επισκέπτες).

<u>Πεδινή και ημιορεινή ενδοχώρα:</u>

Η ποιότητα και η πυκνότητα των τουριστικών πόρων που διαθέτει, επιτρέπει τη διαμόρφωση διαδρόμων σύνδεσης του παρακτίου μετώπου με την Πίνδο. Στόχος του ΠΧΠ, Η σύνδεση των επιμέρους κόμβων, σε μια λογική διευκόλυνσης της κινητικότητας των επισκεπτών από την ακτή στον ορεινό χώρο.

Οι αγροτοτουριστικές δράσεις και υποδομές είναι επιθυμητές στην περιοχή, διότι πολλοί από τους οικισμούς της διατηρούν πραγματικό πληθυσμό και πραγματική

αγροτική δραστηριότητα, γεγονός που διευκολύνει την ολοκληρωμένη ένταξη του επισκέπτη στην ζωή της υπαίθρου.

Η χωροθέτηση τουριστικών μονάδων στην περιοχή διέπεται από τις γενικότερες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και τους τυχόν περιορισμούς που τίθενται για τις προστατευόμενες περιοχές. Ειδικά στην αρδευόμενη γεωργική γη, δεν είναι επιθυμητή η χωροθέτηση τουριστικών μονάδων (καταλυμάτων). Μικροί αγροτουριστικοί ξενώνες και υποδομές εστίασης και αναψυχής που συνδέονται με την τοπική πρωτογενή παραγωγή δεν αποκλείονται από τις περιοχές αυτές.

Σε ό,τι αφορά στους όρους της σημειακής χωροθέτησης τουριστικών καταλυμάτων σε εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές, δίδονται οι εξής κατευθύνσεις:

- αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές: αύξηση της ελάχιστης απαιτούμενης επιφάνειας γηπέδου σε δέκα (10) στρέμματα και θέσπιση μέγιστης πυκνότητας 8 και 9 κλινών/στρέμμα για ξενοδοχεία 5 και 4 αστέρων, αντιστοίχως. Υιοθέτηση της κατεύθυνσης αυτής και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις.
- περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικού και εναλλακτικού τουρισμού: αύξηση της ελάχιστης απαιτούμενης επιφάνειας γηπέδου σε δεκαπέντε (15) στρέμματα και θέσπιση μέγιστης πυκνότητας 8, 9 και 10 κλινών/ στρέμμα για ξενοδοχεία 5, 4 και 3 αστέρων, αντιστοίχως. Υιοθέτηση της κατεύθυνσης αυτής και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις.

Αστικός τουρισμός:

Τα Ιωάννινα μπορούν να αποτελέσουν αυτοτελή προορισμό αστικού, συνεδριακού, εκπαιδευτικού και ιατρικού τουρισμού, αξιοποιώντας τους πόρους που διαθέτουν και τις δημόσιες υποδομές υγείας, εκπαίδευσης και έρευνας.

Ιαματικός τουρισμός:

Ειδικά σε σχέση με τους διατιθέμενους πόρους που σχετίζονται με τον ιαματικό τουρισμό στην Ήπειρο δίδεται η κατεύθυνση της διερεύνησης των θεραπευτικών ιδιοτήτων, της πιστοποίησής τους, καθώς και της αξιοποίησής τους, με ενίσχυση του εξοπλισμού και της στελέχωσής τους. Η ένταξη του συγκεκριμένου στοιχείου στο

τουριστικό προϊόν της Ηπείρου απαιτείται να γίνει με τους όρους που επιβάλλει ο διεθνής ανταγωνισμός.

Παραθεριστική κατοικία:

Στόχο προτεραιότητας αποτελεί η αξιοποίηση του οικιστικού κεφαλαίου των εγκαταλελειμμένων ή φθινόντων ορεινών οικισμών για την κατά προτεραιότητα κάλυψη της ζήτησης για παραθεριστική κατοικία. Δίδεται η κατεύθυνση προς τον υποκείμενο σχεδιασμό για περιορισμό των οικιστικών αναπτύξεων στον παράκτιο χώρο.

Χάρτης 4: Η χωρική οργάνωση του τουρισμού μέσα από την ανάλυση του νέου ΠΧΠ Ηπείρου

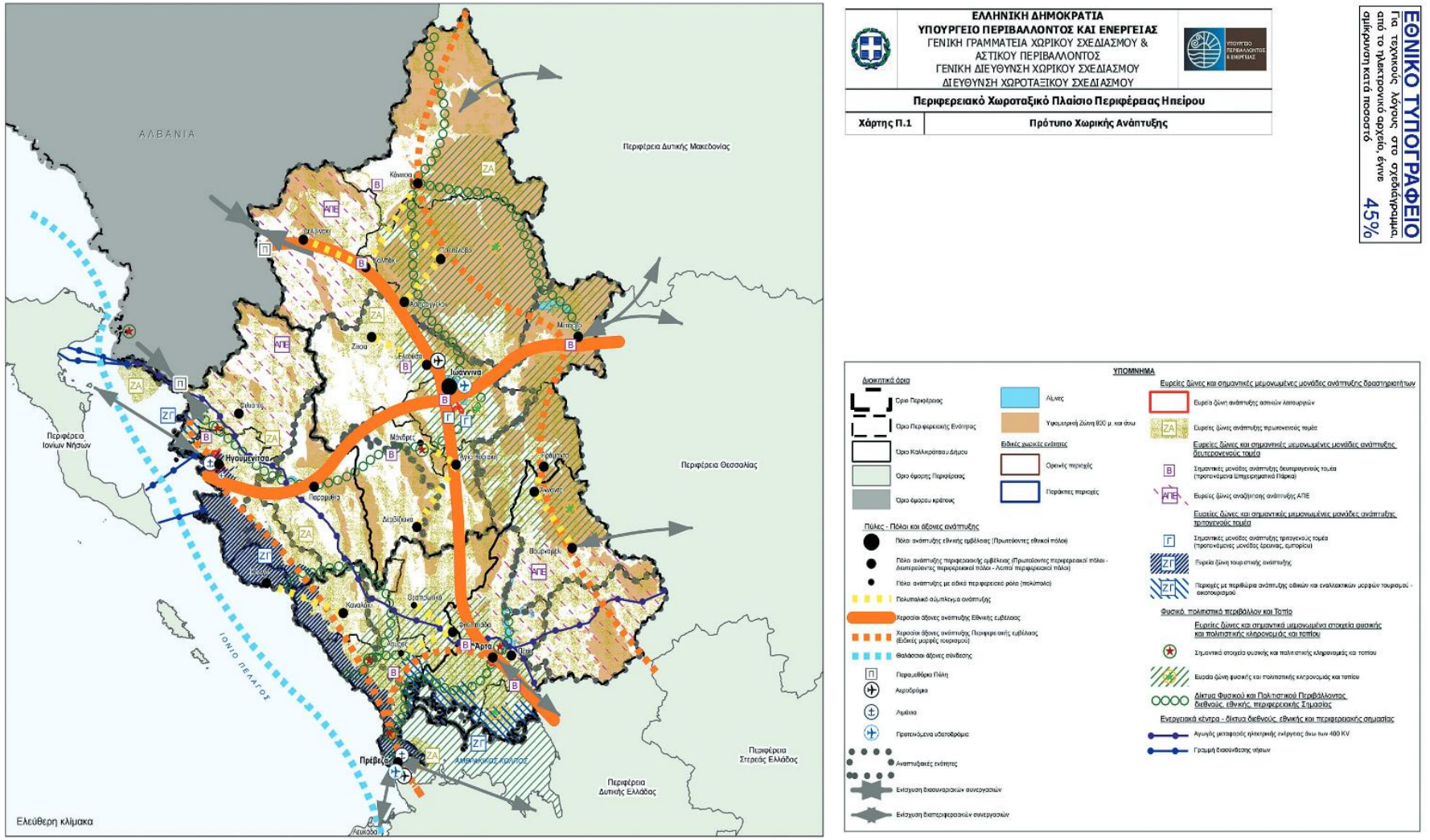

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε από το ΙΝΣΕΤΕ στο πλαίσιο της Πράξης:
«Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού Τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του»
με κωδικό MIS 5003333, η οποία εντάσσεται στο **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020" και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)**